

VРЕМЕПЛОВ

„ЦВЕТОВИ БДУЋНОСТИ РАСТУ ИЗ КОРЕНА ПРОСЛОШТИ“

BROJ 1

20. MART 2010.

SADRŽAJ:

- začeci sportskog veslanja u Evropi
- FISA Svetska veslačka federacija
- sportsko veslanje u Srbiji i Beogradu
- osnivanje Vesiackog saveza Jugoslavije

- * Šampionati Evrope
- * pitanja i odgovo
- * Foto – potraga
- * Oglasni
- * IN MEMORIAM

ZAČECI SPORTSKOG VESLANJA U EVROPI

Kolevka mnogih sportova u Evropi bila je Engleska, a među njima i „spotskog veslanja“. Kao početak sportskog veslanja (u današnjem smislu) beleži se 1715.godina.. Te godine je engleski plemić Dogget raspisao trku profesionalnih „veslača“ koji su veslajući (zavoznim veslima) prevozili putnike (građane Londona) preko Temze. Kao nagradu za pobednika predvideo je dodelu kaputa sa epoletama. Od te godine ovo takmicenje se održavalo svake godine.

Godine 1815. osnovan je u Engleskoj prvi veslački klub „COLLEGE BOAT CLUB“.

Godine 1820. osnovan je drugi veslački klub pod nazivom „LEANDER CLUB“ koji postoji i danas.

Prva regata između univerzitetskih osmeraca Cambrige-a i Oxford-a održana je 1829, a od 1839.godine se održava svake godine. I danas je najpopularnija veslačka regata na Svetu.

Iste godine (1839) nastala je i čuvena Henlejska regata. Na sve veslačke regate mogu da se prijave posade po „slobodnoj prijavi“. Samo je Henlejska regata zadržala pravo nastupa „po pozivu“ (na ovoj regati mogu da nastupe samo posade koje pozove organizator regate).

Veslanje (kao takmičarski sport) brzo se širio po čitavom Svetu početkom XIX veka. Prvo po anglosaksonskim prekomorskim zemljama SAD, Kanadi, južnoj Africi i Australiji. U Evropi prvi su počeli da se bave veslanjem Nemci, oko 1836. godine. Prvi klub bio je iz Hamburga: „Hamburger Ruder klub“.

Sportsko veslanje se preko Italije širio ka sredozemlju, a preko Ausrtougarske na kontinentalne prostore Balkana.

SPORTSKO VESLANJE U SRBIJI I BEOGRADU

Prvi veslački klubovi na današnjoj teritoriji Srbije, odnosno Vojvodine (u to vreme velike Austrougarske) su osnovani u Zrenjaninu 1883 (tadašnjem Bečkerek), a dve godine kasnije u (1885) u Novom Sadu.

Zabeleženo je da je još 1872. godine, na inicijativu našeg poznatog pesnika Laze Kostića, osnovana prva veslačka organizacija u Novom Sadu pod imenom „Veslačko vatrogasno društvo“.

Dvanaest godina kasnije (1884) osnovano je veslačko društvo u Velikom Gradištu, gradiću na Dunavu u istočnoj Srbiji, dok je u Beogradu 1889.godine osnovano prvo Visokoškolsko veslačko društvo.

Interesovanje omladine Beograda za veslanjem vidljivo je iz članka objavljenog u zrenjaninskom listu „Torontal“ od 26.jula 1891. godine:

„21. (odnosi se na 21.jul, prim.autora) u 9 časova, prispeti su na čunu veslači iz Beograda u posetu. Svrha njihove posete je da se upoznaju sa rukovodiocima ovdašnjeg kluba, kao i sa radom ovog kluba. U toku popodneva posetili su veslačku kuću, gde su srdačno primljeni od članova ovdašnjeg kluba. Gostima je sve

pokazano i objašnjeno. Uveče je održan veliki banket u hotelu „Pešta“. Narednog dana, u 9 časova pre podne gosti su se čunom vratili u Beograd noseći sa sobom najlepše utiske. Ova poseta je u vezi sa željom beogradske sporske mlađeži da i ona osnuje veslački klub.“

OSNIVANJE NAŠEG VESLAČKOG KLUBA

*Nj.K.V. Marija Karadžorđević,
Velika zaštitnica Veslačkog kluba
„Beograd“*

Na desnoj obali Save, uzvodno od železničkog mosta, na mestu današnjeg keja Beogradskog sajma (nedaleko od poznatog restorana „Šest topola“ nalazila se zgrada Veslačkog kluba „Beograd“).

Šestog juna 1922. godine u tadašnjoj Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca, bio je to dan venčanja Blagopočivšeg Kralja Aleksandra sa rumunском princezom Marijom. Istog dana priređena je velika svečnost na platou ispred veslackog hangara. Tog dana je VK „Beograd“ otvorio svoj dom i krstio prve čamce.

Šesti jun 1922. zabeležen je u istoriji kao dan osnivanja PRVOG VESLAČKOG KLUBA U BEOGRADU.

Prvi veslački klub u Beogradu osnovan je 06.juna 1922. godine pod imenom „Beograd“. Od osnivanja (27. mart, poznatog po demonstracijama i pada Vlade, odnosno 6.aprila 1941. i početka II.svetskog rata) **bio je pod najvišom zaštitom Nj.V.K. Marije Karadžorđević**.

Iz brošure „20 godina jugoslovenskog veslackog sporta“, novinara Milorada G.Gavrilovića:

„Veslački klub „Beograd“ osnovan je 1922. godine i prvi je veslački klub koji je osnovan u Beogradu. Osnivač kluba Aca Pavlović, darovao je klubu u vreme osnivanja jedan osmerac, dva četverca i skif....“

Od 4. marta 1945. (dan osnivanja Sportskog društva „Crvena zvezda“), predratni VK „Beograd“ postaje jedna od sekcija SD. Kasnije iz sekcije SD postaje jedan od klubova crveno bele sportske porodice pod novim imenom Veslački klub „Crvena zvezda“.

Odlukom Skupštine kluba 16.novembra 1997. godine naš klub dobija novi naziv (posleratnom VK „Crvena zvezda“ dodaje se naziv od osnivanja „Beograd“.

Od tog dana pun naziv Kluba je: Veslački klub „CRVENA ZVEZDA – BEOGRAD“

OSNIVANJE VESLAČKOG SAVEZA JUGOSLAVIJE

Veslački savez Jugoslavije osnovan je na skupštini utemeljenja u Ljubljani 13. avgusta 1922.godine, pod nazivom: „Savez klubova veslača Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“

Na ustanovnoj skupštini jednoglasno je određeno da sedište Saveza bude u Beogradu. Odobren je pravilnik Saveza i načelno je odlučeno da se pristupi u međunarodni savez **Federation Internationale des Societes D'aviron – FISA**, pri čemu će Članarina klubova u prvoj godini biti 100 dinara.

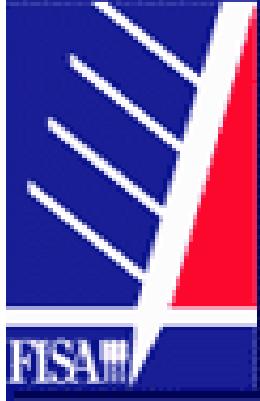
Jednoglasno je izabrana prva uprava Saveza: predsednik Bora Pajević (Beograd), potpredsednik Vlado Andrašević (Zagreb), sekretar Dr Cyril Žižek (Ljubljana – Beograd), blagajnik Boško Marković (Beograd), voda Gustav Janda (Osijek) i po pet odbornika i njihovih zamenika.

Za prijem u redovno članstvo u VSJ, klubovi su, između ostalog, morali da imaju i najmanje 12 veslača koji mogu biti registrovani sa pravom da nastupaju za klub. Klubovi koji nisu ispunjavali uslove bili su registrovani u VSJ kao „neredovni“.

FISA

(SVETSKA VESLAČKA FEDERACIJA)

Federation Internationale des Societes d'Aviron

<p>Prvobitni grb FISA</p> 	<p>Na inicijativu Veslačkog saveza Italije osnovana je FISA 25. juna 1892. u Torinu. Na osnivačkom kongresu bili su zastupljeni veslački savezi: Italije, Švajcarske, Francuske, Belgije i Austro-Ugarske. Zemljama osnivača 1913. priključila se i Holandija. Tek posle II Svetskog rata u FISA se učlanjuju: 1920. Španija i Čehoslovačka, 1921. Mađarska, 1922. Portugal, 1924. Jugoslavija i Poljska, 1925. Egipat, 1927. Rumunija i Danska, 1928. Argentina, 1929. USA ....</p>
<p>Sadašnji grb FISA</p> 	<p>Prvo sedište FISA je bilo u Torinu, do 1923.godine, a od tada do danas je u Lozani (Švajcarska). Do sada je u FISA učlanjeno 128 Veslačkih saveza država.</p> <p>FISA je najstarija međunarodna sportska organizacija koja je učestvovala na prvim „modernim“ Olimpijskim igrama, 1896. u Atini.</p> <p>Danas FISA organizuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svetsko prvenstvo za seniore i seniorke svake godine. U godini održavanja OI , SP se održava u “neolimpijskim disciplinama”. • Svestko prvenstvo za juniore i juniorke. U godini odrzavanja OI ovo prvenstvo se održava zajedno sa seniorskim. • Svetsko prvenstvo seniora B (Under 23) • Svetsku regatu veterana “Masters” (iznad 27 godina starosti veslača) <p>FISA je ponovo uvela Prvenstvo Evrope (2007. Poznaj, 2008. Atina, 2009. Brest – Belorusija)</p>

ŠAMPIONATI EVROPE

Pregled održanih EP od osnivanja do 1956. i osvajača zlatnih medalja

Gagnants des Championnats d'Europe

Ville	Année	Quatre avec barreur	Skiff	Deux avec barreur	Double sculls	Huit	Deux sans barreur
Orta	1893	Suisse	Belgique			France	
Mâcon	1894	France	France	Belgique		France	
Ostende	1895	France	Belgique	France		France	
Genève	1896	France	Suisse	Belgique		France	
Pallanza	1897	Belgique	Belgique	Belgique		Belgique	
Torino	1898	Belgique	Belgique	France	France	Belgique	
Ostende	1899	Belgique	France	France	Belgique	Belgique	
Paris	1900	Belgique	France	France	France	Belgique	
Zürich	1901	Italie	France	France	France	Belgique	
Strasbourg	1902	France	Italie	Belgique	Belgique	Belgique	
Venise	1903	Belgique	France	Belgique	Belgique	Belgique	
Paris	1904	Belgique	Suisse	France	France	Belgique	
Gand	1905	Belgique	Als. Lor.	Belgique	Belgique	France	
Pallanza	1906	Belgique	France	Italie	Belgique	Belgique	
Strasbourg	1907	Belgique	France	Belgique	Italie	Belgique	
Lucerne	1908	Italie	France	Belgique	Belgique	Belgique	
Juvisy	1909	Italie	Italie	Italie	Belgique	France	
Ostende	1910	Italie	France	Belgique	France	Belgique	

Gand	1913	Suisse	Allemagne	France	Francz	'Allemagne		
Macon	1920	Suisse	Suisse	France	France	Suisse		
Amsterdam	1921	Suisse	Hollande	Belgique	Hollande	Suisse		
Barcelona	1922	France	Suisse	Suisse	Suisse	France		
Como	1923	Suisse	Suisse	Suisse	Suisse	Italie		
Zürich	1924	Hollande	Suisse	Hollande	Suisse	Hollande	Suisse	
Praha	1925	Italie	Hollande	Suisse	France	Suisse	Suisse	
Lucerne	1926	Italie	Suisse	Suisse	Suisse	Hollande	Suisse	
Como	1927	Italie	Italie	Italie	Suisse	Italie	Italie	
Bydgoszcz	1929	Italie	Hollande	Italie	Suisse	Italie	Italie	
Liége	1930	Danemark	Hongrie	Italie	Suisse	Amerique	Pologne	
Paris	1931	Italie	Suisse	France	Suisse	France	Hollande	
Beograd	1932	Italie	Italie	Hollande	Hongrie	Yougoslavie	Suisse	
Budapest	1933	Italie	Pologne	Hongrie	France	Hongrie	Hongrie	
Lucerne	1934	Italie	Allemagne	Hongrie	Suisse	Hongrie	Autriche	
Berlin	1935	Allemagne	Pologne	Italie	Pologne	Hongrie	Hongrie	
Amsterdam	1937	Allemagne	Suisse	Allemagne	Allemagne	Italie	Italie	
Milano	1938	Allemagne	Allemagne	Italie	Italie	Allemagne	Allemagne	
Lucerne	1947	France	France	Hongrie	Hollande	Italie	Danemark	
Amsterdam	1949	Italie	USA	Italie	Danemark	Italie	Suede	
Milano	1950	Danemark	Danemark	Italie	Danemark	Italie	Suisse	
Mâcon	1951	Italie	Danemark	Italie	Suisse	Angleterre	Belgique	
Copenhaguen	1953	C. S. R.	Yougoslavie	France	Suisse	URSS	URSS	
Amsterdam	1954	URSS	Suisse	Suisse	Allemagne	URSS	Danemark	
Gand	1955	Argentine	Pologne	Suisse	USSR	URSS	URSS	

Prvi Šampionat Evrope održan je 1893. godine u mestu Orta (na istoimenom alpskom jezeru na severu Italije). Veslale su se tri discipline: četverac sa kormilarom, skif i osmerac. Sledeće godine (1894. u Maconu) dodata je disciplina dvojca sa kormilarom. Kao peta disciplina dubl skul je uveden u program 1898. na ES u Torinu. Dvojac bez se veslao na EP od 1924. godine na EP u Zurichu (Švajcarska). Sa dugotrajnim programom u sedam olimpijskih disciplina (bez najnovijeg četverca skul) startovalo se 1925. na šampionatu u Pragu (kada je prvi put nastupio i četverac bez kormilara).

Održavani su svake godine do I Svetskog rata. XXI šampionat je održan 1913. u Gandu, nakon čega je usledila pauza, a naredni XXII tek 1920. u Gandu. Kontinuitet održavanja svake godine prekinut je 1928. (verovatno zbog Olimpijskih igara). Iz istih razloga, šampionati Evrope su izostali 1936 i 1952..... Usledio je duži prekid za vreme II Svetskog rata (zadnji je održan 1938. u Milanu), a nastavljeno je sa održavanjem tek 1947. godine, kada je organizaciju dobio Lucern (Švajcarska).

I ženske posade na Prvenstvima Evrope:

FISA tek na EP 1954. godine omogućava nastup „ženskim posadama“. Reprezentativke Jugoslavije, pri put nastupaju na EP 1955. u Bukureštu (četverac sa kormilarom VK „Tamiš“ iz Pančeva)

Prvenstva Evrope su se održavala svake godine sve do 1962. godine kada je FISA organizovala Prvo svetsko prvenstvo u veslanju (Lucern). Na početku, Svetska prvenstva su se održavala svake četvrte godine (kao i OI). Drugo Svetsko prvenstvo održano je na Bledu 1966. godine. Prvenstva Evrope (iako su i dalje bila otvorena za nastupe posada ostalih kontinenata) nisu održavana iste godine kada su se organizovala Svetska prvenstva. Kada je FISA organizovala Svetska prvenstva svake godine, prekinulo se sa održavanjem EP.

U istoriji Evropskih prvenstava zabeleženo je da je Jugoslavija bila dva puta domaćin. U Kraljevini Jugoslaviji Beograd je organizovao EP 1932, a takvu čast je u novoj FNR Jugoslaviji dobio Bled 1956. godine.

Jugoslovenski veslači prvi put su nastupili na 26. Evropskom prevenstvu u Cirihu 1924 godine. Sve do 33. EP Jugoslaviju su predstavljali reprezentativci primorskih klubova.

XXXIII PRVENSTVO EVROPE održano 1932. godine U BEOGRADU

Кн. В. Краљ долази на стадион

Prijavljeno je 11 država, sa preko 200 veslača, 40 delegata stranih reprezentacija, oko 50 ostalih funkcionera i 25 specijalnih izveštača.

Svečano otvaranje održano je 2. septembra. Bio je divan sunčan dan, a stadion okičen zastavama svih učesnika. Prisutno je bilo oko 2.500 gledalaca. Uz sviranje državne himne podignuta je na počasni jarbol zastava FISA. Finalne trke održane su 4. septembra pred 7.000 gledalaca. U 16,30 iz pravca Beograda pojavio se motorni čamac NJ.K.V. Vojna muzika intonirala je državnu himnu.

PRVACI EVROPE 1932. GODINE!

Na šampionatu Evrope održanom 4.IX 1932. osmerac „Gusara“ kao predstavnik Jugoslavije osvojio je prvenstvo Evrope. Veslači: Vjekoslav Rafaelli, Ivo Fabris, Elko Mrdušaš, Jure Mrdušaš, Petar Kukoč, Jakov Tironi, Luka Marasović, Bruno Marasović i kormilar Miroslav Kraljević ispisali su svoja imena na trajno prelaznom na kojem su upisana imena najboljih veslača Evrope.

Na Evropskom prvenstvu održanom u Beogradu 1932. godine boje Jugoslavije (u svih 7 disciplina) branile su dve posade iz Srbije. Posada Z. Stipanovića (iz Smedereva) koji je veslao u skifu (stigao poslednji u predtakmičenju), a naš klub (VK „Beograd“) borio se za trobojku u dvojcu bez kormilara (S.Raspopović, B.Putnik). Naš dvojac je veslao ponovnu trku u predtakmičenju (prva prekinuta zbog sudara) u kojoj je pored osmerca ušao u finale. U konkurenciji Italije, Belgije i Čehoslovačke bio je četvrti..

U finale su se, pored našeg dvojca bez kormilara, plasirale i posade:

- četverac sa kormilarom: (Gusar - Split), koji osvaja 5. mesto,
- četverac bez kormilara (Krka – Sibenik) osvaja 3.mesto,

- dubl skul: Fasajic, Kismajer (Gusar-Zagreb), osvaja 5.mesto i
- osmerac (Gusar - Split) koji jedini pobeđuje.

Pored zlatne medalje u osmercu, bronzom (iza posada Mađarske i Italije, a ispred Švajcarske, Holandije i Belgije) se okitila posada četverca bez kormilara (VK „Krka“). Bronzani četverac veslao je u sastavu: J.Lukatela, A.Baljkaš, S.Krnčević, A.Jurinić.

Veslači iz Srbije nastavljuju da nastupaju na prvenstvima Evrope. Skifista Stepanović osvaja odlično 6. mesto 1934. u Lucernu (XXXV Evropsko prvenstvo), da bi sledeće godine ispašao u predtakmicenju (1935. Berlin). Na prvenstvu u Berlinu nastupa i posada našeg Kluba u četvercu bez kormilara (Nikola Vujin, Rastislav Popović, Božidar Arsić, Bogdan Sirotanović), koji ispadaju u predtakmičenju.

1937. na XXXVII prvnstvu Evrope u Amsterdamu nastupaju naše dve posade (dubl skul: Nikola Vujin, Božidar Arsić i dvojac bez kormilara: Radoslav Milisić, Miša Saljnikov) koje ispadaju u predtakmičenju, dok na XXXVIII EP u Milanu veslači tadašnjeg smederevskog Sartida osvajaju odlično 6. mesto u dubl skulu (M.Katunarić, Z.Stipanović).

Na prvom posleratnom (pedesetom) Evropskom prvenstvu u Amsterdamu održanom 1949. godine nastupila je kombinovana posada dvojca sa kormilarom sastavljena od veslača našeg Kluba i zagrebačke Mladosti osvojivši 4. mesto (V.Ristić, M.Horvatin, korm. Dušan Đorđević).

Najmasovniji nastup (veslača iz našeg Kluba) za reprezentaciju Jugoslavije bio je na 41. EP održanom 1950.godine u Milanu:

- skif: Dragutin Petrovečki 6.mesto
- dvojac sa kormilarom (Ivan Tesarz, Rajko Miletić, korm. Milan Mart)
- četverac sa kormilarom (Vitorović, Ivković, Ristić, Kopsa, k.Milan Mart)

Rukovodilac reprezentacije FNRJ Predrag Sarić zabranio je nastup našeg četverca sa kormilarom u eliminacijama i dvojcu sa kormilarom u repesažu (bili u grupi sa reprezentativcima Španije), usled stava FNRJ o bojkotu fašistickog diktatora Franka – Predsednika Španije).

1954. godine na XLIV Prvenstvu Evrope u Amsterdamu, naš četverac sa kormilarom (I.Knezević, D.Stanković, D.Vučić, M.Ružić, korm.Z.Prokić) ispada u predtakmičenju, kao i dvojac bez kormilara (V.Peronić, A.Otović).

Najbolji rezultat veslača našeg Kluba na prvenstvima Evrope (1953. godine u Kopenhagenu)

1954. godine na 44. EP u Amsterdamu naš Klub ponovo ima dve reprezentativne posade:

4+ - Ivan Knežević, Dragutin Stanković, Dragan Vučić, Miodrag Ružić, kormilar Zoran Prokić i 2-Aleksandar Otović, Vladimir Petronić.

Posada 2- (Otović/Petronić) nastupa sledeće godine u Ganu i ispada u predtakmičenju. Prvu i jedinu medalju na Prvenstvima Evrope - bronzanu (na 43. EP u Kopenhagenu) za naš klub i reprezentaciju osvojili su velajući u dubl skulu Dragutin Petrovečki i Milan Korošec (član VK „Mladost“ iz Zagreba.)

Osam veslača i kormilar našeg Kluba branili su boje Jugoslavije na ovom EP.

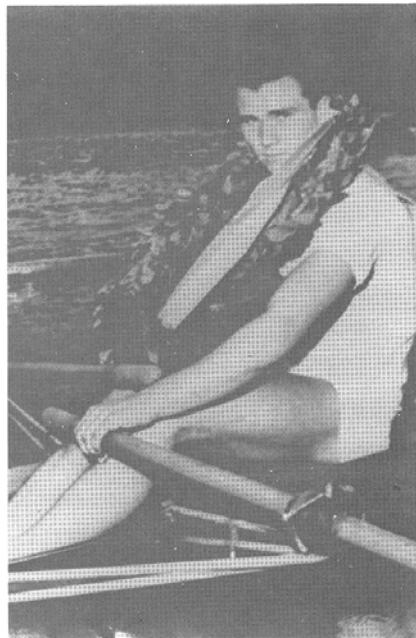
1953

БРОНЗАНА МЕДАЉА на ПЕ
Драгутин Петровечки - Милан Корошец

Drugo Prvenstvo Evrope, čiju organizaciju je FISA poverila Jugoslaviji, održano je na Bledu 1956. godine.

Najviši plasman ostvario je Perica Vlašić (iz VK „Mornar“) osvojivši IV mesto.

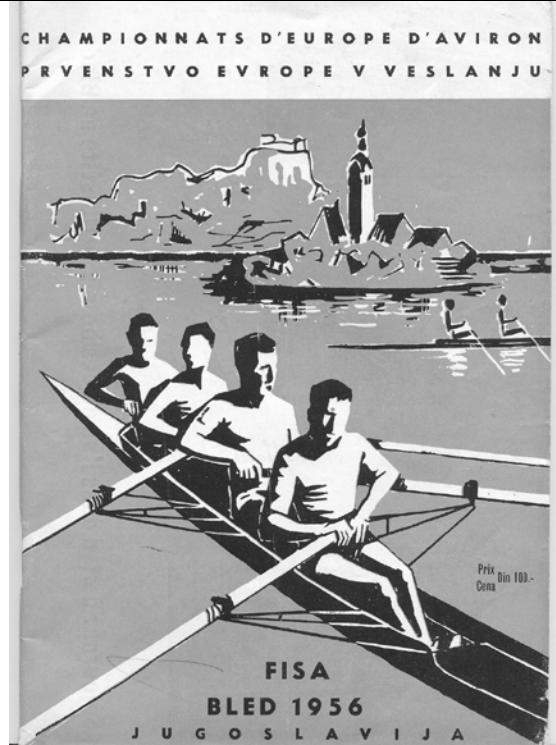
Naši veslači nastupaju u četvercu sa kormilarom, a veslačice u kombinovanom osmercu sa devojkama iz VK „Palić“. Četverac (Draga Petrović, Dragutin Stanković, Dragan Vučić, Miodrag Ružić, korm. Svetozar Ranković) ispada u predtakmičenju. Osmerac žena osvaja 6. mesto (I.Mojzes, E.Darobos, O.Koprivica, M.Petrović, M.Koprivica, V.Braki, M.Pokronic, J.Firić, korm. N.Radeka).

Perica Vlašić, prvak Evrope 1953.

Na Evropskom prvenstvu na Bledu, osim kombinovanog ženskog osmerca, nastupio je i dubl skul u kome je veslala Stana Joković sa Gordanom Marasović (obe članice VK "Mornar"), kao i Marija Brticević u skifu (VK "Mornar"). Obe posade su ispale u predtakmičenju.

1956. godina - XLVI EVROPSKO PRVENSTVO NA BLEDU

Korice programa

Pokrovitelj EP - Josip Broz Tito

Veslači „Partizana“ prvi put nastupaju na XLVIII Prvenstvu Evrope održanom 1958. godine u Poznanju u dvojcu sa kormilarom koji ispada u predtakmičenju.

Poslednji nastup veslača iz Srbije (1965) na Prvenstvima Evrope bio je na LIII EP u Duisburgu:

- dvojac sa kormilarom osvaja 6.mesto, u posadi VK „Partizan“ Predrag Savić, Božidar Veljković, korm. Predrag Todorović,
- Krunoslav Janković jedini iz Srbije vesla u kombinovanom osmercu, osvojivši 4.mesto (medalju osmerac Jugoslavije gubi za nekoliko stotinki od posade USA u foto finišu)

Na ovom prvenstvu, Jugoslovenska reprezentacija postiže najkvalitetniji rezultat sa pet posada u finalu. Ovaj rezultat je bio značajan za VSJ, jer je sledeće 1966. godine Bled bio domaćin II Prvenstva Sveta.

O Prvenstvima Evrope od 1956.godine na Bledu, do prekida njihovog održavanja u nekom od narednih brojeva „Vremeplova“

PITANJA I ODGOVORI

- Koja se godina beleži za početak sportskog veslanja?
- 1715. godina
- Koje godine i u kom mestu je osnovan prvi veslački klub?
- 1815. u Londonu
- Koje godine je održana prva trka studentskih osmeraca Oksford – Kembridž?

- 1829. godina
- Kada je održana prva poznata regata „Henlejska regata“?
- 1839. godine
- Koje godine je osnovan prvi veslački klub u Nemačkoj i u kom mestu?
- 1836. u Hamburgu
- Kada i u kom mestu je osnovan prvi veslački klub na današnjoj teritoriji Srbije?
- 1883. u Zrenjaninu
- Kada je drugi veslački klub osnovan na teritoriji danasne Srbije, u kom mestu i kako je nazvan?
- 1885. u Novom Sadu, Veslacki klub „Danubijus“
- Koje godine i kom mestu je osnovana FISA?
- 1892. (25. juna) u Torinu
- Koje godine je Veslački savez Jugoslavije primljen u FISA?
- 1924.
- Kada je osnovan naš veslacki klub, prvi u Beogradu?
- 6. juna 1922.
- Kada je osnovan veslački klub u Smederevu i pod kojim imenom?
- 1924. Veslacki klub „Smederevo“
- Kada je u Jugoslaviji održano prvo Prvenstvo Evrope i u kom mestu?
- 1932. (2- 4.septembra) na Savi u Beogradu
- Ko je od Jugoslovena jedini osvojio zlatnu medalju na EP u skifu, koje godine i u kom mestu?
- Perica Vlašić, 1953. u Kopenhagenu
- Koji je veslač iz našeg Kluba osvojio medalju na EP, u kojoj disciplini i koje godine?
- Dragutin Petrovečki u 2X (sa Milanom Korošecom), 1953. na EP u Kopenhagenu.

FOTO – POTRAGA

U svakom broju “Vremeplov”-a objavljuvamo po nekoliko grupnih fotografija. U nedostatku kompletnih podataka (datum, mesec, godina, lokacija snimka), kao i podataka o osobama na fotografijama (imena i prezimena), molimo Vas da nam pomognete:

- ukoliko prepoznate sebe ili znate osobe oko Vas, **prosledite nam ime i prezime, po redosledu (gornji, srednji, donji red) i brojevima s. leva na desno.**
- ukoliko znate gde i kada je fotografija snimljena, **prosledite nam mesto i vreme**

- ukoliko posedujete grupne fotografije (koje mi nemamo) pošaljite ih da bi ih objavili u nekom od brojeva „Vremeplov“-a

Podatke možete saopstiti putem telefona 011/3554-652, poštom na adresu VK „Crvena zvezda“ Ada Ciganlija 5 , 11030 Beograd, , ili putem naše E- mail: vkczvezda@tehnicom.net.

Fotografija br.1

Fotografija br. 2

Fotografija br.3

OGLASI

AUTOR IZDANJA (K.Jankovic) PRODAJE PREOSTALU KOLIČINU ŠTAMPANOOG IZDANJA „**VESLAČKI SPORTSKI DNEVNIK**“.

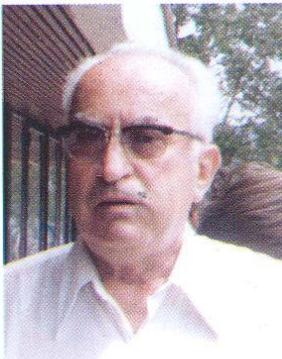

Dnevnik je namenjen veslačima pionirske i kadetske uzrasne kategorije. Sadrzi sve potrebne rubrike za beleške: ličnih podataka, plana i realizacije treninga, podataka o lekarskim pregledima, testiranjima, do mesečnog pregleda izvršenja treninga. Broj stranica i rubrika dovoljan je za evidentiranje podataka za jednu kalendarsku godinu. Format je A-4 sa kartonskim kolor stranicama. Na zadnjoj strani korica korisnicima se obraćaju promoteri ovog izdanja - seniorski prvak Sveti **Nikola Stojić** I juniorski vice prvak Sveta **Ružica Karajović**.

Cena po komadu je 500,00 dinara. Plaćanje se vrši u gotovom, prilikom preuzimanja kupljenog broja primerka. Preuzimanje kupljenog broja primeraka će se obaviti u prostorijama VK „Crvena zvezda“ u dogovoren vreme (tel. autora 063-833-56-04).

IN MEMORIAM

NEKA IM JE VEĆNA SLAVA I HVALA ZA SVE STO SU UČINILI ZA VESLAČKI SPORT

 <p>Миодраг Петровић-Фуле</p>	 <p>Инж. Симеон Путник</p>	
<p>Miodrag PETROVIC - „Fule“ Istankuti veslac, reprezentativac, clan 8+ na OI u Londonu 1948. Predsednik kluba 1954 – 1962. Sportski funkcijer. Graficki umetnik, dugogodišnji tehnicki direktor Zavoda za izradu novčanica.</p>	<p>Ing.Simeon PUTNIK – „Sima“ Istaknuti veslac, trener, internacionalni vesl. sudija, sportski funkcijer. Predsednik naseg kluba 1945-1952 i 1962-1977 , predsednik VSJ. Preds. SVSJ Bio gen.direktor „M. Blagojevic“ Lucani i „Jugointport“ (SDPR)</p>	<p>Bogdan SIROTANOVIC – „Boca“ Istaknuti veslac, reprezentativac, stroker olimpijskog 8+, 1948. u Londonu. Dugogodisnji glavni trener Kluba (1946 - 1963). Radio u direkciji Jug. zeleznice, kao rukovodilac teretnog saobracaja.</p>

		
<p>Aleksandar OTOVIC – „Aca“ Istankuti veslac, trostruki prvak FNRJ u 2- (sa Vladom Petronicem), reprezentativac na EP, dugogodisnji predsednik Tehnicke komisije naseg kluba. Sve godine radio u diplomatskoj sluzbi SIP na mestima sekretara nasih ambasada .</p>	<p>Prof. Dr Vladimir PETRONIC Istankuti veslac, trostruki prvak FNRJ u 2- ,reprezentativac na EP, istaknuti sportski radnik, vesl. sudija , predsednik VSJ Poznati urolog – hirurg. Dugogodisnji direktor Uroloske klinike, ministar zdravlja u vlasti Srbije</p>	<p>Ivan TESARZ – „Enda“ Istaknuti veslac, visestruki prvak FNRJ u 2+ sa Rajkom Mileticem, reprezentativac, ucesnik EP. Zavrsio veterinarski fakultet i radio kao istankuti strucnjak veterine.</p>

VREMĚ PLOV

„CVETOVI BUDUĆNOSTI RASTU IZ KORENA PROŠLOSTI“

BROJ 2

20. APRIL 2010.

SADRŽAJ:

- Sportsko veslanje pre Prvog svetskog rata
- Veslanje po završetku Prvog svetskog rata
- Državna prvenstva 1923 – 1941
- Tabela prvenstava države 1923-1940
- Menjanje sedišta Veslačkog saveza
- Bled – veslački centar
- Posebno udruženje „ZAGA“
- Prvi veslački stadion u Jugoslaviji
- Snabdevanje vodom i strujom klupske zgrade
- Najpoznatiji proizvodači sportskih čamaca
- Treći veslački klub u Beogradu
- Fotosi – potraga
- Pitanja i odgovori
- IN MEMORIAM

SPORTSKO VESLANJE PRE PRVOG SVETSKOG RATA:

Od najstarijeg kluba (na prostorima Jugoslavije) zrenjaninskog Begeja (1883), pa preko mnogih nešto mlađih klubova koji su bili na teritoriji Italije (klubovi sa Jadrana: u Zadru, Rijeci, Puli, Poreču, Piranu, Kopru, Crikvenici, Splitu Šibeniku...) i „žabarskih“ sa teritorije Austro-Ugarske (Osijeku, Zagrebu, Vukovaru, Ljubljani, Novom Sadu, Titelu...) bavili su se sportskim veslanjem.

Postoje dva perioda (vidljiva iz podataka) osnivanja klubova. Prvi period od 1883. do 1989. i drugi od 1910. do 1914. Klubovi sa Jadrana osnovani u navedenom prvom periodu, zajedno sa klubovima iz Trsta formiraju udruženje pod nazivom: „Federazione Adriatica di Canottaggio“ sa sedištem u Trstu. U okviru ovog udruženja održavaju se regate. Klubovi sa kontinenta se takođe udružuju. Godine 1890. u saradnji sa Temišvarom i Segedinom (u slivu reke Tise i okoline) stvaraju „potiski“ podsavez.

Hrvatski veslački klubovi pokušavaju da uz saglasnost FISA osnuju Hrvatski veslački savez. FISA ih upućuje da se učlane u Austrijski veslački savez (kome teritorijalno pripadaju) a pruža se i mogućnost osnivanja lokalnog nacionalnog saveza za Dalmaciju ili Hrvatsku. Ovu inicijativu pokrenutu iz Zadra 1912. godine, prekinuo je početak Prvog svetskog rata, kao i pokušaje u Zagrebu (1914.) da stvari sekciju Hrvatskog veslačkog saveza, da „reprezentira naš veslački sport“ u FISA.

Veslačka takmičenja su se održavala u manjem obimu u primorskim gradovima (uglavnom u čamcima „YOL-DE-MER“ dvojkama, četvorkama i osmerki) kao i na rekama u kontinentalnom delu.

VESLANJE PO ZAVRŠETKU PRVOG SVETSKOG RATA:

Prve regate:

„1922. g. održane su tri regate: dvije međučlanske u Splitu, jedna u Beogradu....“

„1923. godine održane četiri regate. Prvenstvo države u Crikvenici: Gusar pobjednik u četvorkama, 1924. g. tri regate. Na prvenstvu Yol de Mer u Splitu pobjednik u dvojki, četvorki i osmerki“. (**primedba autora:** prepisano iz Spomenice F.D. Gusar, Split 1945)

Odluke novog Veslačkog saveza:

- da redovni članovi VS mogu da budu klubovi koji imaju preko 12 takmičara
- da važi princip: jedan grad - jedan veslački klub
- da državu može da predstavlja (na Evropskom prvenstvu) samo pobednička posada sa prvenstva države
- da se na veslačkim regatama uvode: glatki čamci – „OUTRIGERI“

Na osnovu ove odluke, osmerac Gusara prvi zastupa Jugoslaviju na šampionatu Evrope 2. avgusta 1924. u Cirihu (osvojio peto mesto).

Princip jedan grad – jedan klub je pao kada je drugi beogradski klub “BOB“ primljen u VS.

Mnogi klubovi (sa Jadrana) zbog nemanja glatkih čamaca odustali su od takmičarskog veslanja. Pošto je i u kontinentalnim klubovima bio mali broj takmičarskih čamaca, broj prijavljenih posada je bio oskudan. Česte su bile pobede „bez borbe“, sa samo jednom prijavljenom posadom. Naravno da je velika prepreka masovnijem nastupu na regatama bio problem sa transportom čamaca.

Poznati novinar Hrvoje Macanović piše: „Poslije nesretnih političkih događaja 1918 - 1922 g, kada je Zadar otrgnut od naše zemlje, „Jadran“ je (1922) prestao postojati kao samostalni klub i fuzionirao se sa splitskim „Gusarom“, a njegovi veslači i funkcioneri preselili su se u Split i u Šibenik i nastavili dalje da djeluju u veslačkom sportu“.

Nesretnim vremenima g-din Macanović verovatno smatra period završetka Drugog svetskog rata (poraz sila Osovina) i 1922. osnivanje Veslačkog saveza nove države (Kraljevine SHS) **primedba autora Vremeplova**.

DRŽAVNA PRVENSTVA KRALJEVINE SRBA, HRVATA I SLOVENACA I KRALJEVINE JUGOSLAVIJE (1923 – 1941):

Iz istorijata Kraljevine SHS i Kraljevine Jugoslavije:

Prvog decembra 1918. proglašeno je ujedinjenje južnoslovenskih naroda u zajedničku državu: Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca. Regent Aleksandar (u ime NJ.V. Kralja Petra I) proglašava ujedinjenje Srbije sa zemljama nezavisne države Slovenaca, Hrvata i Srba u jedinstveno „Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca“.

Kraljevinu SHS prva priznaje Vlada SAD 5. februara 1919, a zatim: Grcka, Švajcarska, Norveška, Čehoslovačka, Poljska ...

Sestog januara 1929. kralj Aleksandar izdaje Zakon o nazivu i podeli Jugoslavije na upravna područja, po kome je **država prozvana JUGOSLAVIJA**. Kraljevina Jugoslavija postoji do 17.4.1941. kada je kapitulaciju potpisao u ime Vlade Kraljevine Jugoslavije Ministar spoljnih poslova Cincar-Marković.

*** podaci uzeti iz Enciklopedije JLZ izdanje 1967, str. 325

Veslački sport je bio u stagnaciji, s obzirom na trajanje Prvog svetskog rata. Pre rata je bio razvijen u klubovima na moru (na teritoriji tadašnje Italije) i delu kontinenta (na području carevine Austro-Ugarske).

Osnivanjem nove države, Kraljevine SHS, svi klubovi sa Jadrana i južnog dela Austro-Ugarske postaju članovi novoosnovanog Veslačkog saveza, uz nove klubove iz Srbije 1922. godine.

U ovom periodu održano je ukupno **18 prvenstava države** u veslanju za seniore. Prvenstva su održavana u kontinuitetu (svake godine). Prvo je održano u Crikvenici 8. avgusta 1923, a poslednje (osamnaesto) 11. avgusta 1940. u Dubrovniku.

Beograd je bio organizator osam državnih prvenstava, a Split četiri. Po jedno je organizovano u Crikvenici, Novom Sadu, Subotici (na Paliću), Bledu, Šibeniku, Smederevu i Dubrovniku.

Na prvom prvenstvu (1923) takmičilo se samo u dve veslačke discipline: četvercu sa kormilarom i skifu. Već sledeće godine program je proširen uvođenjem osmerca. Dvojac bez kormilara i dubl skul priključeni su programu 1925. godine, da bi dvojac sa kormilarom i četverac bez kormilara bili na programu 1926. Od 1926. na programu se nalazilo svih 7 disciplina (olimpijski program, do više decenija kasnije uvedene osme discipline – četverca skul bez kormilara).

Najviše titula prvaka (klubova sa današnje teritorije Srbije) osvojile su posade našeg VK „Beograd“-a, ukupno devet. Četiri titule su osvojene u dvojcu bez kormilara, tri u dvojcu sa kormilarom i po jedna u četvercu bez kormilara i dubl skulu.

Smederevski veslači su osvojili sedam titula prvaka, četiri u skifu i tri u dubl skulu.

Veslači iz Pančeva bili su tri puta prvaci u četvercu sa kormilarom i dva puta u četvercu bez kormilara (ukupno 5).

Tri titule su osvojili članovi novosadskog Danubijusa i to dve u dvojcu i jednu u četvercu bez kormilra.

Drugi beogradski veslački klub „BOB“ osvojio je dve titule u skifu.

TABELARNI PREGLED PRVAKA DRŽAVE PO DISCIPLINAMA

Br.	Godina	Mesto	4+	2-	1x	2+	4-	2x	8+
1	1923	Crikvenica	Gus.ST	-	Jadr.Susak	-	-	-	-
2	1924	Split	Gus.ST	-	Nije odr *	-	-	-	Gus.ST
3	1925	Beograd	Gus.ST	Dan.NS	HVK ZG	-	-	HVK ZG	Gus.ST
4	1926	Novi Sad	Gus.ST	Dan.NS	HVK ZG	Gus.ST	Dan. NS	HVK ZG	Gus.ST
5	1927	Split	Gus.ST	HVK ZG	HVK ZG	Gus. ST	HVK ZG	HVK ZG	Krka
6	1928	Subotica	Dun.Panč	Gus.ST	HVK ZG	Gus. ST	Krka	-	Krka
7	1929	Beograd	Krka	Gus.ST	HVK ZG	Gus. ST	Krka	HVK ZG	Gus.ST
8	1930	Bled	Dun.Panč	Beograd	Gus.ST	Beograd	Dun.Pan.	Gus.ST	Krka
9	1931	Beograd	Dun.Panč	Gus.ST	BOB Bgd	Gus.ST	Dun.Pan.	Gus.ST	Gus.ST
10	1932	Beograd	Gus.ST	Beograd	Smeder.	Beograd	HVK ZG	Gus.ST	Krka
11	1933	Split	Krka	Gus.ST	Gus.ST	Gus. ST	Krka	HVK ZG	Krka
12	1934	Beograd	Gus.ST	Beograd	Smeder.	Beograd	Gus.ST	Gus.ST	Gus.ST
13	1935	Beograd	Gus.ST	Gus.ST	Gus.ST	Gus. ST	Beograd	HVK ZG	Krka
14	1936	Beograd	Krka	Gus.ST	Gus.ST	Gus. ST	Gus.ST	Gus.ST	Krka
15	1937	Šibenik	HVK ST	Beograd	HVK ST	HVK ST	HVK ST	Beograd	Krka
16	1938	Smederevo	HVK ST	Gus.ST	Smeder.	HVK ST	Gus.ZG	Smeder.	HVK ST
17	1939	Beograd	Krka	Gus.ST	BOB Bgd.	Krka	Krka	Smeder.	Krka
18	1940	Dubrovnik	HVK ST	Gus.ST	Smeder.	Krka	HVK ST	Smeder.	Gus.ZG

* nije poznat razlog neodržavanja trke u skifu 1924 u Splitu.

Iz ove tabele očigledno je da su najveći broj prvih mesta osvajala dva kluba sa Jadrana: Gusar i Krka. Sasvim solidan je i plasman kontinentalnih klubova. Posebno novoosnovanog VK „Beograd“ (1922) sa 9 titula, VK „Dunav“ iz Pančeva sa 5 i smederevskih veslača sa 7 pogotovo sto su pobedivali u skifu i dubl skulu.

1936. dolazi do sukoba seniorskih veslača splitskog Gusara sa upravom kluba. Oni napuštaju klub i formiraju drugi klub u Splitu pod nazivom HVK Split. U VK Gusar ostaju takmičari mlađih kategorija (koji ne nastupaju na prvenstvima države).

MENJANJE SEDIŠTA VESLAČKOG SAVEZA:

(posledica političke borbe za primat u veslačkom sportu)

Beograd je postao sedište novoosnovanog Veslačkog saveza (na skupštini utemeljenja 13.08.1922. u Ljubljani). Usvojeno pravilo da se centar saveza nalazi u gradu iz koga je biran predsednik, ubrzo je dovelo do premeštanja sedišta Saveza. Posle redovne skupštine u Beogradu (15. 08.1925.) održana je u Zagrebu (15. novembra 1925.) „prva izvanredna skupština Jugoslovenskog veslačkog saveza na kojoj je za predsednika izabran Dr. Ivo Stalio iz Splita“. Savez ovim izborom prelazi u Split.

Godine 1930. (posle prvenstva države na Bledu) nastaje sukob dva kluba sa Jadrana - Gusara iz Splita i Krke iz Šibenika oko nastupa osmerca na prvenstvu Evrope u Liježu. Nezadovoljna Krka napušta članstvo u Veslačkom savezu.

Kulminacija nastaje 1931. godine kada Savez donosi odluku da samo 12 klubova ostaju „potpuni“ članovi. Pet se proglašavaju „podupirajućim“, a 9 nisu uopšte članovi. Na Savi u Beogradu nisu uspele priredbe Jugoslovenskog veslačkog saveza, godinu dana pred ES 1932, a prvenstvo pomorskih klubova u Yol de Mer nije održano. Na Prvenstvu u Beogradu (4. i 5. jula 1931.) od 26 veslačkih klubova, kao i 12 „potunih“, prijavilo se i nastupilo samo 6. Veslali su samo veslači VK Beograda, BOB kluba iz Beograda, VK Dunav iz Pančeva, VK Gusal iz Splita, VK Gusal iz Zagreba i VK Smederevo. Naravno da klubovi „podupiratelji“ nisu imali pravo nastupa.

Pobednici prvenstva 1931. (u četvercu Dunav Pančeva i skif BOB klub Beograd) nisu otišli na prvenstvo Evrope u Pariz (14 - 16. avgusta 1931.). Razlog je bila vojna obaveza veslača. Boje Jugoslavije su branile dve posade splitskog Gusara (dubl skul i osmerac). Na EŠ nije otišao skifista BOB kluba iz Beograda dr Vladimir Lebedev, kao ni posada odličnog pančevackog četverca: Milutin Konstantinović, Milivoj Kojić, Nebojša Novakov, Ivan Peković i kormilar Miloš Džonin.

1931. Savez na čelo organizacije EŠ u Beogradu (1932) imenuje admirala Dragutina Pricu.

1932. godine (posle EŠ u Beogradu) na skupštini Saveza u Zagrebu, pojavljuju se dva predloga za novo rukovodstvo Saveza: za predsednika - inž Mihailo Obućina, za članove - Milan Stefanović i Anđelko Stanojević i nekoliko članova iz organizacionog odbora EŠ. Na drugoj listi su bili dotadašnji članovi rukovodstva Saveza: dr Ivo Stalio, Rikard Visni, Antun Danilo, Ljubo Katalinić... Javnim glasanjem je bilo 8: 6 u korist splitske garniture.

1933. skupština u Splitu usvaja ostavku celokupnog UO Veslačkog saveza. **Savez se premesta u Šibenik** u kome ostaje 2 godine.

Tek posle održanog prvog Šampionata Evrope u Jugoslaviji (Beograd) kada su ceo teret organizacije na svoja pleća primili članovi VK „Beograd“ (našeg kluba), sledi „revanš“ iz Beograda. Naime, na XIII redovnoj Skupštini Jugoslovenskog veslačkog saveza (19. 7. 1935.) u Beogradu, pod 13. tačkom dnevnog reda: „Biranje nove uprave JVS“, predlog podnosi Božin Perić* delegat VK Beograd-a. Za predsednika predlaže inž Mihaila Obućinu i celu listu članova. Pošto je to bila jedina lista ista je i usvojena. Za potpredsednike su izabrani: inž Milan Miodragović iz Beograda i inž Dragutin Piantanida iz Zagreba, za sekretara Milan Stefanović i za vođu Anđelko Stanojević. Na istoj skupštini za počasnog predsednika JVS proglašen je dr Juraj Dominis.

Tako je Veslački savez Jugoslavije (od 1935), posle 10 godina (od 1925) ponovo u Beogradu.

Zašto i kako je VSJ u FNRJ ponovo iz Beograda premešten u Split, drugom prilikom.

* Božin Perić je bio istaknuti sportski radnik u predratnom VK Beogradu, i sve do smrti član UO VK Crvena Zvezda. Bio je dugogodišnji sekretar Veslačkog saveza Beograda, organizator mnogih veslačkih regata i istaknuti veslački sudija. Kao profesionalac do Drugog svetskog rata je bio sekretar Ministra šuma u Vladi Kraljevine Jugoslavije i najviše doprineo izgradnji našeg novog veslačkog doma na Adi Ciganliji (završen 1936. godine)

BLED:

Veslački centar u uspomeni mnogih generacija veslača

Jedan od najpoznatijih turističkih centara Slovenije ostao je u najlepšim uspomenama mnogih generacija veslača. Baveći se našim sportom, mnoge generacije su kao jedan od glavnih ciljeva, pored sportskog rezultata, imale cilj da se takmiče ili pripremaju na Bledskom jezeru. Svoju turističku afirmaciju Bled i Bledsko jezero, pored ostalih delatnosti, duguje i veslačima. Kroz organizaciju velikih veslačkih priredbi Bled je bio jedno vreme i najpoželjnije mesto za mnoge veslače iz celog sveta.

Bled i veslački sport:

Medalja za Prvomajsku regatu 1986.

Novinarska značka na II SP 1966.

Medalja za Međunarodnu regatu 1961.

Veslački sportski radnici Veslačkog saveza Jugoslavije, u ostvarivanju kriterijuma FISA za organizaciju velikih veslačkih sportskih priredbi, tražili su mesto u državi koje bi moglo te uslove ispuniti. Malo je bilo jezera koja bi kao Bled ispunilo veslačke zahteve. U saradnji sa veslačkim entuzijastima Bleda, teškom mukom su se izborili za održavanje prve veslačke regate. Rukovodstvo Bleda nije bilo oduševljeno korišćenjem Bledskog jezera za sportske manifestacije.

Prva veslačka regata (organizacija prvenstva države) organizovana je na Bledu 1930. godine. Godine 1929. brat poznatog veslačkog radnika iz Šibenika Marija Lušića boravio je na Bohinju i predložio da se na tom Bohinjskom jezeru organizuje veslačko takmičenje. „Meni se činilo podobnije Bledsko jezero, iako je trebalo ukloniti trsku da bi se dobila dužina od 1.800 metara, koja je bila minimum FISA po tadašnjim propisima“, rekao je Mario Lušić. „Na Bledu sam se susreo sa inž Jezkom, koji je pokazao razumevanje i pomoć. Tako sam lako Veslačkom savezu Jugoslavije predložio, da državno prvenstvo bude na Bledu. Predlog je prihvaćen s tim da bude start u Zaki i cilj pred hotelom Park. Veliku pomoć u organizaciji, sa tehničke strane, su pružili: inž Jakov Despot, Andra Žeželj, inž. Kaliterna i inž Jezek“.

19. avgusta 1930. je bila prva regata za jugoslovenske klubove. Te subote nije bilo telefonske veze sa startom i ciljem, a sudije su pratile veslače u motornom čamcu na akumulatorski pogon. Na Bledskom gradu je bio novinar Milenko Doberlet, koji je sa vrha imao pogled na takmičenje o čemu je izveštavao. U štampi je pohvaljen takmičarski odbor SK Bled za inicijativu i odao priznanje da je za Bled napravio izvanrednu propagandu...

Na Bled nije bilo lako doći. Mnoge ekipe su putovale i po 30 sati vozom, a vagoni sa čamcima su putovali i po 15 do 20 dana.

Posle Drugog svetskog rata, na prvim regatama 1949. znak za start davan je pucnjem iz raketnog pištolja. Rakete su bile raznih boja, pa su sudije na cilju lako merile vreme, koje je bilo vrlo tačno.

Pravi procvat i afirmaciju Bled kao veslački centar je postigao organizacijom Prvenstva Evrope 1956. godine. Dodelom organizacije od strane FISA, otvorila se i državna i ostale kase (kao uostalom u svim organizovanjima velikih priredbi u svetu), pa su izvršeni najveći infra-strukturni radovi (prokopavanje staze, izgradnja tribina, hangara, sudijskog tornja i dr).

Na regatnoj stazi Bledskog jezera (posle 1956.) održavane su svake godine velika veslačka takmičenja. Prvenstva Jugoslavije su osim 1930. održana: 1949, 1950, 1951, 1956, 1958, 1959, 1962, 1968, 1969, 1971..... Najpoznatija (pored Lucerna) je bila bledska međunarodna regata, a kasnije je održano i nekoliko svetskih prvenstava.

Na Bledu su se i mnogi veslači „udali“ i zasnovali porodice i domaćinstva sa preduzimljivim Slovenkama.

Bleđani (za veslački sport) najviše duguju dvojici najistaknutijih sportskih radnika **Borisu Kocjančiću i Boži Benedeku** (Bista B. Kocjančića nalazi se na platou ispred veslačkog hangara)

Danas je VK Bled centar vrhunskog sportskog stvaralaštva Slovenije, sa najpoznatijim trenerom Milanom Jansom.

POSEBNO UDRUŽENJE “ZAGA”:

Kao sto postoje lovačke priče i njima slične, tako postoji i veslačka priča. Ona se prenosi sa koleno na koleno, pri čemu svaki od prenosioca doda po neku svoju verziju. U svakom slučaju, priča je istinita, vezana za mesto i vreme, a podaci o akterima (osnivačima) iz razumljivih razloga je ostala u diskreciji.

Naime, veslački sportski radnici (većina iz Beograda i Srbije) krenuli su na Bled da pomognu braći Slovencima u radovima na pripremi regatne staze za Evropski šampionat 1956. Bilo je to 1953. i 1954. godine. Radovi su bili obimni i dugotrajni. Trebalo je produžiti regatnu stazu na najmanje 2.100 metara, zaštititi obrušavanje strme obale, izgraditi splavove, tribine, ciljnu kuću i dr. Treba uzeti u obzir da je mehanizacija tada bila oskudna i da se većina radova izvodila ručno, kao i da je osnovni material bila drvena građa (kojom je Slovenija obilovala, a na Bledu je postojala i velika pilana).

Pošto se sportski radnici iz svih krajeva nisu razlikovali od domaćina, po „potezanju“ iz flaše ili balona, a u cilju povećanog radnog učinka, količina „cvičeka“ (poznatog slovenačkog vina) rakije nije bila zanemarljiva.

Ne zna se (ili se krilo) ko je bio inicijator osnivanja posebnog veslačkog udruženja, za koje su ubrzo doneta Pravila. Kako je od ručnog alata (pored više komada čekića i klješta) korišćena i jedna do dve testere, to su „delavci“ svaki čas, jedan od drugog tražili „ZAGU“ (naziv za testeru na slovenačkom). Lako su se dogovorili da novoosnovano udruženje dobije ime „ZAGA“.

Sta je bila suština osnivanja ovog „specijalnog“ udruženja? Tokom rada vodila se stalna prepirka ko može više da „potegne“. Da bi najsposobnije vrednovali egzatnim podacima, bilo je potrebno postati član novoosnovanog udruženja.

Po priči tadašnjih aktera usvojena su Pravila (koja ne mogu da budu menjana):

- osniva se udruženje veslačkih sportskih radnika pod imenom „ZAGA“
- članovi udruženja postaju oni koji polože sa uspehom „prijemni ispit“
- komisiju za prijem u udruženje sačinjavaju tri člana
- polaganje prijemnog ispita vrši se na Bledu (prilikom veslačkih regata)
- broj članova udruženja nije ograničen
- punopravni član udruženja postaje onaj koji pred komisijom popije 2 dcl „Percovke“ na „eks“

Objašnjenje: „Percovka“ je specijalno žestoko piće (poznato u Rusiji, Poljskoj i Českoj). Rakija od žitarica, votka je pojačana sa tucanom ljutom paprikom, jačine 50 stepeni.

Prijemni ispit je bio vrlo težak za mnoge kandidate, ali su 1953. i 1954. već imali dovoljan broj članova udruženja. Naredne komisije su bile sastavljane od već primljenih članova. Priča se da su u udruženju po brojnosti prednjačili beogradski i zemunski sportski radnici.

Kao kuriozitet se prepričava (možda i preuveličava) da je Tomas Keler (višedecenijski predsednik FISA), inače Svajcarac, visoko kotiran po „potezanju“ tri puta bezuspešno polagao prijemni ispit. Predsednik FISA nije nikada postao član udruženja „ZAGA“.

Nije poznato kada je udruženje prestalo sa radom.

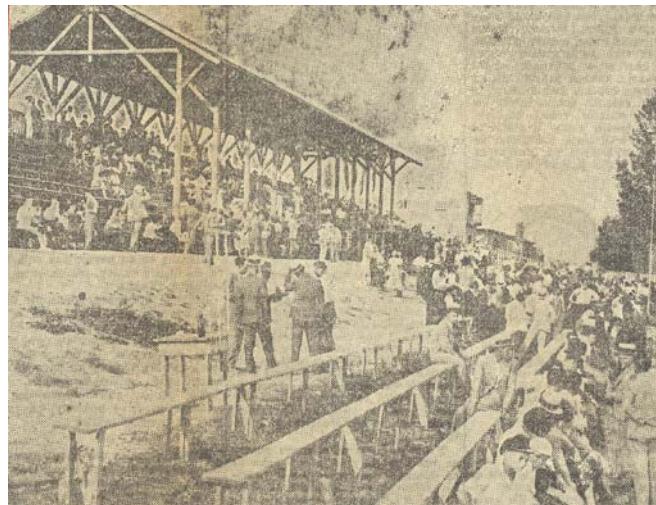
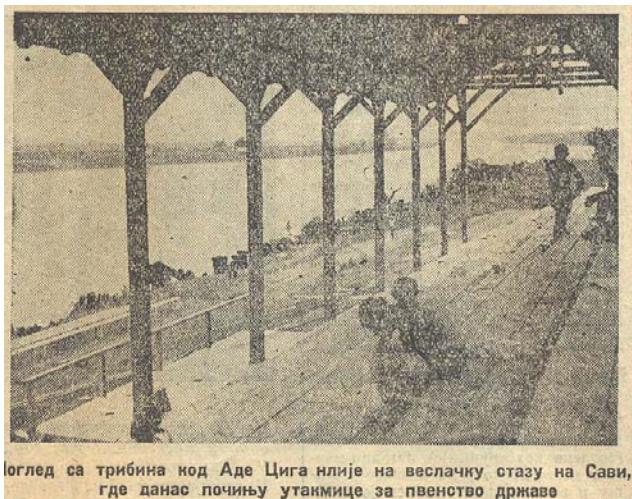
Evociranje uspomena na “poznato” veslačko udruženje:

Mnogo godina kasnije, bugarski veslački savez kandidovao se kod FISA za organizaciju Svetskog prvenstva za juniore u Sofiji. Na međunarodnu regatu (u proleće) na jezero Pančarevo, pored Sofije, došao je u inspekciju lično Tomas Keler. Vozali su ga Bugari po jezeru u najboljem gliseru, specijalni mercedes su pratili policajci na motorima. U nedelju naveče (po završetku regate) organizovan je banket na Vitosi. Uz mnoge zvanice, pozvani smo Radovan Devrnja i ja. Keler je sedeo za centralnim stolom sa predstavnicima bugarske Vlade i visokim sportskim funkcionerima. Gaga i ja smo sedeli za jednim stolom dosta udaljenim od centralnog stola. Gaga me je zamolio da ga telom zaklonim da ga Keler (koji je konstantno bio pod “gasom” ne primeti. Posle govora (uvek na tri jezika: engleskom, francuskom i nemačkom), Tomi (popularni nadimak) primeti Devrnu. Lupi nekoliko puta olovkom u veliki pehar (koji je stajao kao dekor na stolu ispred njega) tražeći od prisutnih tišinu. Obrati se teatralno prisutnima rečima: Gospodo, sada čete da saznate za udruženje “ZAGA” i obraćajući se Gagi, naredi: “Gaga, komm hir”! Gaga dođe do stola, a Tomi naredi kelnerima da u pehar sipaju dve buteljke vina. Doda ga Gagi i reče: “Gaga, pokaži šta je udruženje “Zaga”. Radovan Devrnja, koji je očigledno bio provereni član navedenog udruženja, popi na iskap sadržaj pehara i prazan pehar stavi naopako na sto. Na oduševljenje Kelera salom se prilomio frenetičan dugotrajni aplauz pripitih učesnika. Gaga stiže do stola za kojim smo sedeli i obrati mi se: “Kruno, molim te, otpri me odmah do toaleta”. Bugaska je dobila organizaciju Juniorskog prvenstva sveta u Sofiji.

PRVI VESLAČKI STADION U JUGOSLAVIJI:

Veslački stadioni su skupi objekti i grade se na veslačkim stazama gde se svake godine održavaju velike veslačke priredbe. Uglavnom se grade prilikom organizacije velikih manifestacija: OI, svetskih i evropskih prvenstava. Obično u sastav veslačkih stadiona ulaze najpotrebniji stalni objekti: ciljna kuća, svlačionice, tribine, splavovi i dr. Na najvećim priredbama, osim stalnih objekata dodaju se privremeni (montažni).

Prvi veslački stadion u Jugoslaviji sagrađen je 1932. godine u Beogradu za potrebe održavanja Prvenstva Evrope. Organizatori EŠ odlučili su da se veslački stadion izgradi na Adi Ciganlji. Lokacija je verovatno odabrana zbog dužine staze od 2.000 metara koja je obavezno morala da bude u pravoj liniji. Pošto je opredeljenje za regatnu stazu bilo u rukavcu reke Save (između makiške obale i Ade Ciganlige), čiji je vodotok u blagoj krivini, za ciljnu liniju je određeno mesto otprilike na polovini dužine Ade.

Lokacija na kojoj je izgrađen stadion, nalazila se približno sadašnjoj lokaciji Okruglog kupatila, otprilike na polovini današnje regatne staze (1.000 metara). Po pisanju štampe (u vreme održavanja EŠ) stadion je delovao impozantno: sadržavao je hangar za čamce, muške i ženske svlačionice sa sanitarnim blokovima, sudsijskom kućicom i dve tribine za gledaoce (pokrivenom i otvorenom). Novinari su procenili da je broj sedećih mesta na tribinama bio nedovoljan, pa je publika stajala na obali. Za dolazak na Adu (samo za vreme EŠ, vojska je postavila pontonski most (verovatno i prvi pontonski most za Adu).

Nije poznato da li je objekat imao električnu energiju, kao ni vodosnabdevanje. Moguće je da se snabdevanje vršilo preko pontonskog mosta. Malo je verovatno da je vodena prepreka (rukavac Save) za snabdevanje električnom energijom i vodom obavljena preko "pontonca", jer je iz tadašnjih novina most "ekspresno" rastavljen, da bi motorni čamac Nj.V. Kralja Aleksandra došao do tribina.

Posle EŠ (1932) stadion je verovatno korišćen za organizaciju državnih prvenstava 1934, 1936, 1936 i 1939. godine. Po priči tadašnjeg domara Omara Kavazovića i klupske majstora Pavla Marta, po nalogu Uprave kluba za vreme rata iz hangara našeg kluba sve takmičarske čamce su preneli u hangar na stadion. Razlog je bio da se najdragoceniji inventar kluba, zaštiti od oštećenja u slučaju bombardovanja klupske zgrade. Po ovim pričama objekat stadiona bio je u funkciji i za vreme Drugog svetskog rata.

Nesreća je bila da je bomba pogodila objekat veslačkog stadiona i uništila sve takmičarske čamce VK „Beograd“-a. Na nesreću, i klupska zgrada je 1944. pogodjena bombom iz savezničkih aviona. Zalutala jedna bomba umesto na skladište goriva nemačkog "Schell"-a (današnji "Jugopetrol") pogodila je desno krilo zgrade (da su čamci ostali u hangarima klupske zgrade, ostali bi celi). Naš klub je za nastup na prvim regatama 1946. dobio na poklon čamce od zagrebacke „Mladosti“.

Promena lokacije beogradske regatne staze:

Mnogo godina kasnije (sve do organizacije prvog Svetskog prvenstva u kajaku i kanuu 1971 , PESK) na lokaciji bivšeg veslačkog stadiona ostala je samo betonska konstrukcija (vrlo jako armirana).

Lokacija veslačkog stadiona, odnosno ciljne linije regatne staze, nije korišćena posle Drugog svetskog rata. Prve regate u Beogradu su održavane sa ciljem na keju Beogradskog sajma, kod zgrade TV (stotinjak metara uzvodno od železničkog mosta). Start je bio nešto iznad VK "Grafičar". Posle izgradnje jezera – prevlaka, ova regatna staza je imala 1.000 metara „stajaće mrtve“ vode, a drugih 1.000m je bio u toku Save.

Pre izgradnje tornja (za već pomenuto prvenstvo u kajaku i kanuu) u pregrađenom Savskom jezeru, veslači su prve regate organizovali sa ciljem cca 200 metara „nizvodno“ od sadašnjeg sudijskog tornja. Improvizovana sudijska kućica napravljena je na visoko zaravnjenom delu obale (na sadašnjem mestu tržnog centra – prodavnica, odnosno nove zgrade za sportsku namenu izgrađenu 2010. godine). Prelaskom sa regatama na Veliko savsko jezero, samo su se dvomeci juniorskih osmeraca (25. maja, na Dan mladosti) održavali na toku Save. Prelaz na jezero trke osmeraca usledio kada je ta trka iz dvomeča dva kluba prerasla u trku osmeraca po „slobodnoj prijavi“.

Slika levo: Izlazak na vodu na jezeru 1972. godine

SNABDEVANJE VODOM I "STRUJOM" NOVE KLUPSKE ZGRADE:

Objekat kluba VK "Beograd" završen je 1936. godine i važio je za najkomforntniji i najlepši objekat ove namene na Balkanu. Projektant objekta rešio je snabdevanje električnom energijom "vazdušnim vodom" sa beogradske obale. U tu svrhu su postavljena dva stuba (kao za dalekovode) od kojih je jedan bio u Radničkoj ulici, desetak metara od tramvajske pruge, a drugi između zgrade Kluba i obale rukavca Save. Ova dva stuba su ostala bez funkcije kada je Ada elektrifikovana. Neko je "ukrao" stub sa beogradske strane. Verovatno je uklonjen kada je "Jugopetrol" ogradio deo obale. Bilo je to sedamdesetih godina prošlog veka. Stub pored Kluba i danas ima važnu funkciju, kao zaštitnik objekta od atmosferskih pražnjenja. Svi "gromovi" su se preplatili na vrh ovog klupskog zaštitnika.

Vodosnabdevanje je rešeno arterijskim bunarom. Akumulacija velike količine vode rešena je "vodotornjem". U kuli zgrade, iznad stepeništa, sagrađen je bazen za vodu (dimenzija cca 5x5 metara). U njega je moglo da stane preko 60 kubnih metara vode. Sva sipajuća mesta imala su dovoljan pritisak (prirodnim padom). Vodena pumpa sa trofaznim motorom nalazila se ispod stepeništa, na početku svetlarnika (visinska ravan sa podom hangara). Pošto je u prvo vreme (do izgradnje nasipa) ceo prostor ispod poda hangara bio neograđen (cela zgrada je bila na stubovima) to je praktično bila prva **staza**.

Objekat Kluba skoro da nije korišćen u zimskom periodu, pa je mali broj prostorija bio zagrevan. Dimnjaci su izgrađeni samo uz zadnji zid objekta. Dimnjak su mogli da koriste u domarskim stanovima i veslačkim sobama (prostorije čiji prozori gledaju na unutrašnjost Ade).

Grejanje vode za kupatila bilo je jedno vreme obezbeđeno "protočnim" plinskim bojlerima.

Koliko se u ono vreme mislilo i na ekologiju, kao i zaštitu životne sredine, objekat je izgradio i vodo-nepropusnu septičku jamu.

NAJPOZNATIJI PROIZVODACI SPORTSKIH ČAMACA:

Između dva svetska rata u Evropi postojala su tri najpoznatija proizvođača sporstkih čamaca. Nazive su dobijali uglavnom po prezimenima vlasnika (majstora-graditelja). Nalazili su se u tri razvijene države: Švajcarskoj, Nemačkoj i Italiji. Bilo je sigurno i drugih proizvođača koji su podmirivali lokalno tržište (Velika Britanija, Francuska ...). Na Evropskim šampionatima u tom periodu preovladavali su takmičarski čamci ova tri proizvođača, mada u različitoj zastupljenosti po broju čamaca pojedinih reprezentacija. Može se bez provere utvrditi da je primat imao Alfred Stampfli iz Zuricha.

Zaštitni znaci proizvođača čamaca:

		
„Alfred Stampfli“ Zurich, Švajcarska	„Fridrich Pirsch“, Berlin, Nemačka	„Donoratico“ (ranije „Carlesi“), Livorno, Italija

OSIM VK „BEOGRAD“ I „BOB“ KLUBA POSTOJAO JE JOS JEDAN:

Autor Vremeplova dobio je od nekog od predratnih veslačkih radnika knjigu zapisnika, do tada nepominjanog trećeg veslačkog kluba u Beogradu.

Iz ovog istorijski značajnog dokumenta može se zaključiti:

- klub je imao naziv: Veslački klub “Nebojša”
- sedište (sa pečata) bio je Beograd – Dunav
- dan osnivanja je 7. oktobar 1929. godine
- klub je prestao sa radom 18. juna 1931. zbog fuzije sa Sport klubom “Olimpija”

Iz sadržaja zapisnika održanih sednica mogu se utvrditi sledeće činjenice:

- Klub je osnovan na Konferenciji održanoj 7. 10. 1929. u prostorijama “Dorćolske Kasine”.
- Konferenciju je otvorio g-din Aleksandar Marković, koji je kasnije bio predsednik kluba
- Za sekretara Konferencije izabran je g. Drag. Ristić, za overače zapisnika Miroslav Milicević i Mata Glumčić.
- Konferencija je usvojila pravila i izabrala Upravni i Nadzorni odbor u UO izabrano je 5, u NO 3.
- Iz istorijata: “da se na Dunavu odavno osećala potreba za jednim klubom Veslačkim sa njegovim sekcijama, koji bi iskoristio sve blagodeti koje nam Dunav u vezi sa vodenim sportom pruža, a tim prvenstveno doprinelo jačanju tela i duha. Tu su ideju prvi uvideli i prihvatali Miroslav Milicević, špediter i Mph Čedomir Marković, apotekar ovdašnji saopštivši je Dimitriju Milišiću činovniku Državne železnice i sva trojica potrudili su se putem lične agitacije među omladinom i ljubiteljima vodenog sporta za njeno ostvarenje”
- Iz zapisnika o fuziji (predaja objekta) vidljivo je da je VK “Nebojša” raspolagao objektom.
- O prestanku rada VK “Nebojša” obaveštena je Uprava grada Beograda

Nije utvrđeno da li je ovaj klub imao aktivnost u veslanju.

Deo obale na beogradskoj strani ušća Save u Dunav poznat je pod nazivom “Šangaj” (nije poznat izvor ovog naziva). Možda sam naziv ima veze sa ogromnom količinom peska koji je iz šlepova ispumpavan na obalu. Visina bregova peska prelazila je visinu od 4 metra, a površina veličine fudbalskog igrališta. Do “Šangaja” dolazilo se kroz podvožnjak (na kraju ulice Tadeuša Košćuška). Odmah iza podvožnjaka, sa desne strane, nalazila se poznata krčma “Šaran”. Zbog velikog broja kamiona, koji su neprestano dolazili da tovare pesak, sam podvožnjak i okolina, uvek su bili u oblacima prašine.

Sportski objekti, koji se pominju u prednjem tekstu, nalazili su se na obali Dunava (stotinjak metara nizvodno od samog ušća).

Autor “Vremeplov”-a, prepostavlja da je prostorije ovog predratnog kluba (na sadašnjoj lokaciji “SC 25. maj”) nastavio da koristi (posle Drugog svetskog rata) Veslački klub “Student”. Ovaj treći VK prestao je da radi kada se fuzionisao sa VK “Crvena zvezda” (o čemu je vec pisano).

„FOTOSI – POTRAGA”:

U svakom od “Vremeplova” objavljavaćemo po nekoliko grupnih fotografija. Pošto često nemamo ni termin (datum, mesec, godina), lokaciju snimka, a ni podatke o osobama na fotografijama (imena i prezimena), molimo Vas da nam pomognete:

- ukoliko prepoznote sebe ili znate osobe oko vas, **javite nam ime i prezime, po redosledu (gornji, srednji, donji red) i brojevima s leva na desno.**
- ukoliko znate gde i kada je fotografija snimljena, **javite nam mesto i vreme**
- **ukoliko posedujete grupne fotografije (koje mi nemamo) pošaljite ih da bismo ih objavili u nekom od brojeva „Vremeplov“-a**

Podatke možete saopštiti telefonom (3554-652), poštom (VK „Crvena zvezda“, 11.030 Beograd, Ada Ciganlija 5), ili e-mail: vkcvezda@tehnicom.net

Slika 1. (devojke 1980.)

Slika 2. (Dan mladosti 1974.)

ТРКА ОСМЕРАЦА У ЧАСТ ДАНА МЛАДОСТИ – Јуниори Црвене звезде двоја стручи победници највећима Партизана.

Slika 3. (Takmičarski tim 1998.)

PITANJA I ODGOVORI:

- Koliko takmičara je morao da ima klub da bi bio primljen u VS 1922. godine?
- 12 takmičara
- Koje godine je posada Kraljevine SHS nastupila na EŠ i u kom mestu?
- 1924. (2. avgusta) u Cirihu (osmerac VK "Gusar"- Split V mesto)
- Koje godine i u kom mestu je održano prvo veslačko prvenstvo Kraljevine SHS?
- 1923. (8. avgusta) u Crikvenici
- Koje godine i u kom mestu je održano zadnje prvenstvo države, pre Drugog svetskog rata?
- 1940. (11. avgusta) u Dubrovniku
- Koliko je državnih prvenstava održano između dva svetska rata?
- 18
- Od ovih 18 prvenstava države koji su gradovi organizovali najviše prvenstava?
- Beograd 8, Split 5
- Od koje godine se državna prvenstva raspisuju u 7 disciplina?
- od 1926. godine
- Koliko je (između dva svetska rata) naš klub (VK "Beograd") osvojio titula prvaka?
- 9 titula prvaka države

- **U kojim gradovima je bilo sediste Veslačkog saveza?**
- Beogradu, Splitu i Šibeniku
- **Koje godine je organizovana prva veslačka regata na Bledskom jezeru?**
- 1930. (19. avgusta)
- **Koje godine i u kom gradu naše zemlje je izgrađen prvi veslački stadion?**
- U Beogradu, 1932. godine
- **Kako se zvao drugi veslački klub u Kraljevini SHS?**
- "BOB" klub (osnovan 7. oktobra 1929. godine)

IN MEMORIAM

NEKA IM JE VEĆNA SLAVA I HVALA ZA SVE STO SU UČINILI ZA VESLAČKI SPORT

 Nikola STEVANOVIĆ – Nidža Istaknuti veslač na domaćim i medunarodnim takmičenjima. Najbolje rezultate postigao u 2+ sa Milivojem Borovićem – Brbom. Dugogodišnji finans. direktor AMSJ.	 Milivoje BOROVIĆ – „Brba“ Istaknuti veslač, veslao 2* sa Nikolom Stojanovićem. Istaknuti ekonomista i stručnjak za finansije. Dugogodišnji finansijski direktor „Atex“-a	 Dušan RADAKOVIĆ – „Lika“ Istaknuti veslač, kormilar i trener najboljih klupske i reprezentativnih posada. Poznati veslački sudija. Vlasnik prve modelarske radnje u Beogradu na Čukarici Preciz model
---	--	---

 <i>Инж. Владомир Томић</i>		 <i>Инж. Бранислав Радојчић</i>
Inž. Vladimir TOMIĆ - Vlada Istaknuti veslač, prvak SFRJ u 2- i vice sampion u 2+ sa Zoranom Vidakovićem. Predsednik našeg kluba (1977 - 1980). Vazduhoplovni inženjer, rukovodilac održavanja i flajt-inženjer JAT-a.	Slavko MAJSTOROVIĆ Dugogodišnji sekretar Kluba. Član UO Istanuti ekonomista. Radio kao direktor sektora u NBJ i Beogradskoj banci	Inž. Branislav RADOJČIĆ - Bane Istankuti veslač u rimen čamcima. Najbolje rezultate postigao u dvojcu sa Antonom Asiku i Ivom Stamenkovićem. Predsednik našeg kluba (1980 – 1986), predsednik VSJ. Rukovodilac pogona energetike GSP-a.

VREMĚ PLOV

„CVĚTOVÍ BUDUĆNOSTI RASTU IZ KORENA PROŠLOSTI“

BROJ 3

20. MAJ 2010.

SADRŽAJ:

- Prvo takmičenje na ergometrima
- Klupska slava „Sveti Nikola“
- Proslava 30 godina VK „Crvena zvezda“
- Prvi skif domaće proizvodnje

- Kad politika umeša prste
- Kad smo bili mlađi i lepi
- Istorische fotografije
- Veslačka terminologija
- IN MEMORIAM

PRVO TAKMIČENJE NA ERGOMETRIMA:

Veslački ergometar:

Stalna preokupacija veslačkih stručnjaka bila je kako obezbediti "veslački" trening u zimskom periodu, odnosno pri nepovoljnim vremenskim uslovima (kada ne može da se vesla). Naročito su bili zainteresovani treneri sa kontinenta, odnosno sa severne zemljine hemisfere (gde je 2/3 godine nemoguće veslati na vodi).

Odavno je poznato da se kao dopunski sportovi, radi sticanja kondicije-veslačke izdržljivosti, mogu upražnjavati razna (uglavnom duga) trčanja ili "lang-lauf" (trčanje na skijama). Vežbe snage su odavno uvedene u pripremu veslača. Kontinentalci nisu priznavali da najbolje rezultate postižu samo veslači iz krajeva sa povoljnijim klimatskim uslovima. Stalno su tražili mogućnost da se tokom cele godine vesla, jer je još tada bilo poznato da je u svakom sportu najkorisnije primeniti njegovu specifičnost (plivači da plivaju, veslači da veslaju, skijaši da skijaju...)

Kako je dolazilo do inovacija, zahvaljujući radu brojnih stručnjaka, tako su se one vrlo brzo širile u primeni. Može se reći da je to bio i oblik "mode". Izgradnja veslaonica (zatvorenih bazena za veslanje) bila je korisna ali istovremeno i vrlo skupa investicija. Ona je imala nekoliko organizacionih i tehničkih problema. Prvo, broj veslača koji su mogli da koriste veslaonicu tokom dana bio je ograničen (jer su veslaonice najčešće izgrađivane sa četiri sedeća mesta). Drugo, otpor vode i mogući broj zaveslaja je udaljavao mogućnosti veslaonice od uslova u čamcu.

Mnogi veslački stručnjaci i inženjeri pokušavali su da reše konstrukciju sprave, ali su im glavnu prepreku pravila dva uslova: kako rešiti da vraćanje u novi zaveslaj bude bez otpora i kako omogućiti da veslač može da "dozira" silu i kontinuitet sile tokom zaveslaja. Naravno da je i tempo (broj zaveslaja u minutu) trebalo prilagoditi uslovima iz čamca.

Prva sprava bio je teg povezan sajalom (preko koturače) za veslačku dršku. Veslač je sedeo u nepokretnoj konstrukciji (koja je imala pokretno sedište i odupirač) i vršio veslački pokret. Ovaj dugo primenjivani "veslački trenažer" imao je više mana. Adekvatnu težinu tega (tvrdi se da je sila veslača na dršku vesla 60 kg), tempo veslanja, a kao najnegativnija je bila "povratna" sila tega, posle završenog "provlaka". Veslač je više koristio grupu mišića i količinu rada za "kočenje" tega, nego u povlačenju.

Od ovog prvog trenažera bilo je još niz "izuma" koje nećemo pominjati.

"Mašinu" koja se po funkciji najviše približila veslačkim potrebama (do pronalaženja ergometra) napravio je jedan italijanski konstruktor. Bio je to uređaj za svako veslo koji je radio po principu automobilskog amortizera. Princip je bio da se pritiskom klipa kroz "diznu" određenih dimenzija ulje "presipa" u drugu zatvorenu komoru,

a da povratkom vesla (u novi zahvat) ulje bez otpora ponovo dolazi u "pretkomoru". Ovaj urađaj je bio dosta skup, a i česti kvarovi nisu doprineli većoj rasprostranjenosti u primeni.

Govori se (mada nema relevantnih podataka) da patent današnjeg veslačkog ergometra datira još iz 1920. godine. Ideja korišćenja ventilatora kao promenljivog otpora (zavisnog od broja, površine i zakrivljenosti lopatica, prečnika, brzine okretanja i prečnika kruga) ubrzo je (uz primenu mehanike bicikala, zupčanici i lanac) dovela do izrade prototipa. Naravno da je već za godinu dana od prvog modela, isti pretrpeo kvalitativne promene.

Današnji modeli proizvođača "Concept" iz Morisvila (USA) su najsavremeniji veslački trenažeri koji su našli veliku primenu širom sveta, kako u "namensko-veslačke" tako i u rekreativne svrhe. Osim u svrhe treninga, danas se koriste kao sprave za proveru funkcionalnih sposobnosti sportista (testiranja). Preko 30 godina veslači su bili kontrolisani (testirani) na "bicikl-ergometrima" i "pokretnim tepisima", koji nikada nisu davali adekvatne rezultate.

Kako je ergometar "Concept" krenuo iz Morisvila, tako je i organizacija takmičenja na ergometrima krenula iz istog centra. Nije bitno da li je ova ideja proistekla iz firminih komercijalnih razloga (jer je stotine ergometara "Concept" isporučeno kupcima), ali je 1990. godine krenulo "dopisno" takmičenje za "Svetsku rang listu". Ova "zaraza" se brzo proširila svetom i adekvatne propozicije su doprinele (uzrasne kategorije) da su se prijavljeni brojili hiljadama. Naravno da su se iz godinu u godinu javljale nove ideje oko novih propozicija. Osim pojedinačnog takmičenja (po uzrasnim kategorijama), tada na 2.500 metara, (jer je tadašnja konstrukcija ergometra omogućavala da se veslački rezultat na 2.000 metara, postigne na deonici od 2.500 metara na ergometru), uvedeno je i nekoliko novih, npr. ekipno takmičenje (nastupa tim), ili veslanje 24 sata, uvođenje svetskog rekorda itd.

Najnovijim "baždarenjem" mehanike i elektronike ergometra može se reći da je postignuta korelacija između ergometarskih rezultata i onih u čamcu i da treneri veoma koriste ove informacije u proceni spremnosti veslača.

Naravno da ergometar nije mogao da reši ostale uslove iz čamca vertikalne i horizontalne oscilacije, kao ni balans. Nije nemoguće da "nove tehnologije" uskoro reše i ove zadatke. Valjda im od ideje do pronalaska neće biti potrebno da prođe sedamdeset godina.

Prvo takmičenje u Jugoslaviji:

Saznavši da se na ergometrima održavaju takmičenja (širom sveta) za Svetsku rang listu ostvarili smo kontakt sa centrom u SAD. U velikom broju telefonskih razgovora sa kancelarijom organizatora pomogla je Jadranka Janković (tada zaposlena u Studiju "B"). Dobili smo saglasnost da se Beograd i Jugoslavija uvrste u ovo takmičenje. Posle dobijanja uslova i propozicija, rešili smo da organizujemo takmičenje u Beogradu i tražili saglasnost o odlaganju roka dostavljanja rezultata, zbog mogućeg termina održavanja takmičenja u Beogradu. Ne znajući za tehnologiju slanja podataka (poštom ili faksom, u to vreme jedinim tehničkim sredstvima) obratili smo se centru. Dobili smo odgovor da su nam poslali disketu na kojoj sve piše? Kada smo, posle mnogo muka, uspeli da na našem prvom PC-u (čini mi se da je bio model 326) otvorimo disk, iznenadili smo se njegovim sadržajem. Bila je to matrica (u koloru) sa svim mogućim rubrikama za popunjavanje podataka. Naravno da su za nas to bila "španska sela" i da smo savete potražili od tada retkih poznavalaca računarske tehnologije. Pomogli su nam stručnjaci iz firme "Lola-računari" koja je bila zakupac prostorije u našoj klupskoj zgradbi. Mogli smo da krenemo u organizaciju prvog takmičenja na veslačkim ergometrima.

Na WR 1991. godine (prema biltenu organizatora) nastupilo je 7.973 učesnika (2.165 žena) iz 20 država!

Prvo takmičenje za "Svetsku rang listu" održano je u organizaciji našeg kluba 22. februara 1992. godine u sportskoj sali SD "Crvena zvezda" u Ljutice Bogdana 1a. Organizacija je bila na zavidnom nivou, a sama sala je delovala impresivno. Tribine su bile dosta popunjene, dekoracija primerena, a u salu su bila doneta i dva sportska čamca. Ergometri su bili ograđeni stonoteniskim boksovima. Razglas je pozajmljen od Odbojkaškog kluba. Bili su organizovani dežurna ambulanta i bife. Sudijska komisija VSS je preuzeila merenje veslača i sudijske zapisnike sa postignutim vremenima. Veslalo se na osam ergometara. **Na ovom takmičenju nastupilo je ukupno 118 takmičara iz 7 klubova Srbije.**

Naš klub, kao organizator, probio je led. Svake naredne godine održavao se "World ranking" u gradovima Srbije (Smederevo, Pančevo, Novi Sad), sve dok naš klub nije ponovo preuzeo organizaciju. Ovo takmičenje se zahvaljujući podršci Beogradskog sajma preselilo u Halu 3. Bila je to sve masovnija i kvalitetnija veslačka manifestacija. Program je proširen na Prvenstvo Jugoslavije u ergometrima, priključeni su Vojna i Policijska akademija, uveden je dvomeč Crvene zvezde i Partizana, beleženi su rekordi prvenstva itd.

Mnoge manifestacije koje je organizovao naš klub postepeno su se gasile. Kao što je prekinuta dugogodišnja organizacija Novogodišnjeg krosa, Beogradske internacionalne regate (BIR), regate "Zlatni skif" (prve brzinske regate), trka juniorskih osmeraca "Dan mladosti", dvomeč studentskih osmeraca BU i Zagrebačkog sveučilišta, tako je i "World ranking" spao na klupsko merenje vrednosti veslača.

Dobitnici medalja na I WR u Beogradu (22.02.1992.):

Muškarci:

- Borko MITROVIĆ, VK "Partizan" (senior, rođen 16.03.1975, TT-93,3 kg) na br. 3 u 10,40 h
Vreme na 2.500m 7:58,1 (1,34-3,10-4,46,6,23)
- Andrej VASILJEVIĆ, VK "Partizan" (senior, rođen 11.10.1972, T T-95,8 kg) na br. 2 u 13,40 h
Vreme na 2.500 m 8:00,0 (1,33-3,09-4,46-6,24)
- Saša ILIĆ, VK "Smederevo" (senior, rođen 27.11.1967, TT-92,5 kg) na br. 5
Vreme na 2.500 m 8:01,2 (1,34-3,11-4,48-6,26)

Žene:

- Sanja OPŠIVAČ, VK "Crvena zvezda" (seniorka, rođena 30.03.1970, TT 73,9 kg.) na br. 3 u 13,20
Vreme na 2.500m 8:55,5 (1:36-3,22-5,12-7,03) 33. mesto na svetskoj rang listi za 1992. god.
- Ružica KARAJOVIĆ, VK "C.Z" (juniorka, rođena 09.06.1974, T T 70,0 kg.) na br. 2 u 13,20 h.
Vreme na 2.500m 9:18,8 (1,43-3,31-5,23-7,19) 52. mesto na svetskoj rang listi za 1992. god.
- Gabrijela MARKUŠ, VK "CZ" (seniorka, rođena 15.03.1971, TT 64,8 kg.) na br. 5 u 13,20 h.
Vreme na 2.500m 9:34,8 (1,51-3,45-5,43-7,40) 66. mesto na svetskoj rang listi za 1992. god.

Podatke o ostalim pobednicima i njihovim rezultatima (zbog obimnosti desetogodišnjih podataka), objavićemo u nekom od narednih brojeva Vremeplova. Verujemo da će mnogima biti drago da svoje ime vide u toj evidenciji i podsete se na "protekla vremena".

	
Tribina u Sali SD "Crvena zvezda"	Pogled sa ulaza u salu

Sudije: D.Radoićić, B.Veljković, N.Savčić i V.Popović

Nosioci rekorda SR Jugoslavije do 2002. godine

KLUPSKA SLAVA "SVETI NIKOLA":

Još od 1953. godine grupa veslača našeg kluba organizovala je okupljanja na Savindan, slaveći "Svetog Savu". U to vreme nije bilo "podobno" slaviti slavu svetaca, pogotovo kao organizovano okupljanje van domaćinstva (porodične slave). Iako se tvrdilo da je sport van "politike", prvih nekoliko okupljanja bila su diskretna. Ova okupljanja bivših generacija veslača održavala su se svakog 27. januara u raznim ugostiteljskim objektima Beograda. Obavezni protokol je bio da za svaku slavu postoji "domaćin slave", koji je imao obavezu celokupne organizacije. Slavlje je uvek započinjalo pevanjem himne (Svetom Savi), a često je paljena i slavska sveća. Ovakvo okupljanje nije imalo nikakvu nameru "teranja inata sistemu", već je bilo mesto okupljanja, svečarenja i evociranja uspomena generacija veslača. Slavljenje "Svetog Save" održalo se i do danas, s tim što se okupljanje ovim povodom organizuje u prostorijama našeg kluba.

Fotografije sa slave "SVETOG SAVE" 27. 01. 1999. (pivnica "Aleksander"):

Prvi red , s leva: Đorđe Lalović, Vladimir Salipurović, Veljko Despotović, Borivoje Stanković. Gornji red: Dušan Kovačević, Svetlana Milićević, Milan Arežina , Rajko Miletić, Miroslav Milošević, Vera Otović, Dragan Milošević, Zorica Konstantinović

Prvi red, s leva: Đorđe Lazić, Aleksandar Živković, Aleksandar Otović, Milan Tomić, Đorđe Lalović. U pozadini: Žika Darić, Miroslav Čubrilo , Vesna Miletić

ВЕСЛАЧКИ КЛУБ "ЦРВЕНА ЗВЕЗДА"

ПОЗИВА ВАС АЛЧНО НА КЛУБСКУ СЛАВУ

"СВЕТИ НИКОЛА"

У СУБОТУ, 19. ДЕЦЕМБРА 1992. ГОДИНЕ У 11⁰⁰ ЧАСОВА

Mnogo godina kasnije, 1992. godine, klub "zvanično" prihvata za svog sveca – zaštitnika kluba **Svetog Nikolu**. Donosi se odluka da se termin klupske slave pomeni za jedan dan ranije (18.decembar) zbog mogućnosti prisustva što brojnijeg članstva. Klupska slava se od 1993. godine održava svake godine 18-tog decembra, uvek u prostorijama Kluba na Adi Ciganliji. **Levo: pozivnica za prvu slavu 19. decembra 1992. u 11,30 časova**

1996. godine na 5-toj proslavi Svetog Nikole nagrađeni su i pohvaljeni sledeći sportisti:

- 1 Dušan ŠAPIĆ, dvostruki prvak Jugoslavije i juniorski reprezentativac na SP
- 2 Vladimir MATOVIĆ, prvak Jugoslavije u 8+ i član repr. na SP (15) i dve bronce na BS
- 3 Marko VUKOVIĆ, prvak Jugoslavije u 8+ i član repr. na SP(13) i bronce u 8+ na BS
- 4 Veljko ĆULAFIĆ, za iste rezultate kao Vuković
- 5 Aleksandar ANDONOV, za iste rezultate kao Culafić
- 6 Igor PETROVIĆ, za iste rezultate kao Andonov
- 7 Nikola NEDELJKOVIĆ, dvostruki prvak Jugoslavije (2x i 4x)
- 8 Marko TOMAŠEVIĆ, za iste rezultate kao Nedeljković
- 9 Filip ANTIĆ, za 2. mesto u 2- JM I 3 mesto u 2- SM na prvenstvu SRJ
- 10 Uroš BULOVIĆ, za iste rezultate kao Antić
- 11 Miloš JEVTIĆ, prvak Jugoslavije u 8+
- 12 Tomislav ĆURČIĆ, isto
- 13 Ivan NOVAK, prvak Jugoslavije u 4x
- 14 Andrej MARJANOVIĆ, isto
- 15 Iva LUKIĆ, pion. prvakinja Jugoslavije u skifu, drugo mesto u SJ u 2x za kadetkinje, član repr. na BS
- 16 Jelena PETROVIĆ, drugo mesto u SRJ 2x KZ, treće u 1x KZ, član repr. SRJ na BS
- 17 Mihajlo ŠAPIĆ, kormilar, prvak SRJ u 8+, 2.m. u 4+JM, 4+SM i 4+ PM

Fotografije sa osvećenja slave "SVETI NIKOLA" 18.12.2001. (u prostorijama Kluba):

	
S leva: crkvenjak, pop Nikola Trajković (iz crkve "Sv. Đorđe"), Viktor Nikolić, Dragoljub Kavran, Aleksandar Karadordević, princeza Katarina	S leva: Otač Nikola Trajković, Dušan Kovačević, crkvenjak, Viktor Nikolić, princ Aleksandar Karadordević, princeza Katarina

Veslačke medalje:

			
Medunarodna regata Bled 1961.	Prvenstvo SFRJ Beograd 1974.	Prvenstvo SFRJ Split 1980.	Prvomajska regata Bled 1986.

PROSLAVA 30 GODINA VK "CRVENA ZVEZDA"

16. novembra 1975. svečano je proslavljenja tridesetogodišnjica VK "Crvena zvezda". Svečana sednica uz prisustvo mnogih gostiju i mnogobrojnog članstva kluba, održana je u sali Centra za FK u Deligradskoj (starom DIF-u). Uveče je održana svečana večera u restoranu "Tržnica" na Banovom brdu (ispod pijace). Referat o proteklih 30 godina podneo je dr Vladimir Petronić.

S leva: Krunoslav Janković, Dr Vl adimir P etronić (za govornicom), Gordana Dimić, Božin Perić i Simeon Putnik

S leva: Aleksandar Otović, admiral Ljubo Tuta, predsednik V SJ, Josip Hajzer, Miodrag Petrović - "Fule", Milenko Đurkin, predsednik VK "Danubius" i Steva Kun, predsednik VK "Partizan" - iz Subotice

Posle večere u restoranu "Tržnica" grupa slavljenika. Donji red, s leva: Ivan Tesarz, Rajko Miletić, Predrag Sarić, Dusan Radaković - "Lika". Stoje, s leva: Milivoje Borović - "Brba", Nikola Stojanović, Dragan Milošević, ing Simeon Putnik, Krunoslav Janković, Olga Milošević, Miodrag Petrović - "Fule", Bogdan Sirotanović, Svetolik Drenovac, Mira Brbaklić, Dušan Đorđević, Božin Perić, Slobodan Novičić, Božidar Šišmanović i Miodrag Stefanović

PRVI SKIF DOMAĆE PROIZVODNJE:

Uvek je naš klub nastojao da bude perjanica veslačkog sporta. Nije neskromno reći da je ceo predratni period (pre Drugog svetskog rata) veliki deo pažnje posvetio razvoju veslanja u Beogradu. Tadašnji članovi našeg kluba, osim aktivnosti u klubu i rešavanju mnogih problema, bili su glavni organizatori svih veslačkih takmičenja u Beogradu. Najveće priznanje su dobili organizacijom prvog Prvenstva Evrope u našoj zemlji. Organizovali su i sva državna prvenstva u Beogradu. Posle Drugog svetskog rata nastavili su sa svojim angažovanjem. Naš klub je uvek prvi organizovao značajne veslačke manifestacije. Bili su to dvomeči reprezentacija gradova (Beograd-Zagreb), međunarodne veslačke regate, trka juniorskih osmeraca za 25. maj Dan mladosti, Novogodišnji kros. I u novije vreme naš klub je inicirao i duži niz godina bio domaćin značajnih manifestacija koje su pozitivno uticale na ukupnost razvoja srpskog i jugoslovenskog veslanja. Bile su to manifestacije kao "Novogodišnji kros", takmičenje na ergometrima za svetsku rang listu "World Ranking", regata "Zlatni skif" i dr.

Училен је још један корак напред у домаћој изградњи спортичких ревњивица: јуче је пущен у воду први такмичарски скиф домаће производње. Ове чамце смо досад увозили из иностранства.

Скиф је израђен од финске брезе од које се израђују и делови за авионе. Тежина чамца је 16,5 килограма, а дужак је 7,45 см. Изградили су га из сопствених средстава мајстори моделари Душан „Лика“ Радаковић и Павле Капошварац.

На слици: Душан Радаковић први је завеслао чамцем који је сам изградио, а поклонио га је веслачима Црвене зvezde.

Tokom istorije uvek su se klubovi "patili" sa dva problema: finansijama i plovnim parkom (čamcima i veslima). Među "pionire" u izgradnji glatkih čamacima uvrstili su nas naši članovi: Dušan Radaković – "Lika" i Pavle Kapošvarac, majstori – modelari.

Poklonili k lubu n ovi s kif iz rađen s vojim sredstvima i rukama:

"Naš sport" objavio je u svom izdanju 14. marta 1949. godine članak, sa fotografijom Dušana Radakovića-Like u novom skifu. Sam nadnaslov članka "Uspjeh domaće proizvodnje" i naslov "Prvi veslački čamac glatke konstrukcije", sami govore koliki je to "krupan" zahvat bio za ono vreme. Osim veličanja karakteristika čamca, u članku se navodi da su čamac izgradili "dobrovoljnim radom i u slobodno vreme" (što je verovatno za takvu aktivnost bilo opravданje). Navodi se i za to vreme neobični gest: "sam izgradio, a poklonio ga je veslačima Crvene zvezde".

Inače, skif je izgrađen od finske breze, bio je težine 16,5 kg (vrlo mala težina za tadašnju tehnologiju) i dužine 7,45 metara.

Slika levo:darodavac Dušan Radaković – "Lika"

"KAD POLITIKA UMEŠA PRSTE":

Obično se tvrdi da su politika i sport odvojeni. Poznato je da su čak i u osnovna pravila najviših sportskih asocijacija (Olimpijski komitet, svetske sportske federacije i dr.) unesene odredbe koje definišu da su sve sportske organizacije apolitične, da priznaju sve nacije, rase, vere i veroispovesti, političke opredeljenosti i dr.

I u našoj državi politika i sport nemaju dodirne tačke. Normalno je da organi državne uprave (Vlade) kroz svoja tela (ministarstva, sportske saveze od državnih do opštinskih i dr.) vode brigu o razvoju masovnog i kvalitetnog sporta. Normalno je da Vlada svake države brine o zdravlju nacije, a pogotovo mlađih. Kako je bavljenje sportom jedno od osnovnih aktivnosti koje direktno utiče na zdravlje, to je sputavanje iskazivanja sportskih vrednosti na najvišim svetskim takmičenjima, u najmanju ruku presedan.

Dogodilo se to, ne baš davne 1994. godine. Mladi veslači koji su uložili višegodišnji veliki trud, trebalo je da svoje vrednosti pokažu na najvišem stepenu sportske manifestacije - **Svetskom prvenstvu za juniore**.

Mislili su da je najvažnije što su prošli strogi filter saveznih trenera, što su proglašeni reprezentativcima svoje zemlje i da će, napokon, (mnogi prvi put u životu) nositi najdraži sportski dres sa grbom svoje države na grudima, kao i da će na kašikama vesala nositi našu trobojku. Za ovakav cilj i doživljaj, njima nije bilo važno u kojem gradu, u kojoj državi ili na kom kontinentu će se održati Prvenstvo sveta.

Vlada Nemačke svojom odlukom uskratila je vize našim mladim sportistima. Oni su proglašeni nepoželjnim među vršnjacima iz celog sveta. Od svih reprezentacija celog sveta, samo su naši dečaci proglašeni nepoželjnim.

Pravdali su se Bavari, rukovodioci sportskog saveza Nemačke, Organizacioni komitet iz Minhen.

Napisao sam članak za novine povodom ove neviđene sramote. Sve su naši novinari objavili sem zadnje rečenice: "Građani Nemačke, stidite se odluke vaše vlade!". Ni danas ne mislim da su ovo bile "preteške" reči koje je trebalo cenzurisati, pogotovo što sam ih potpisao punim imenom i prezimenom.

Osam veslača i tri trenera ostali su kod kuće:

Bili su to najbolji predstavnici tri srpska kluba: Partizana, Crvene zvezde i Smedereva.

Trebalo je da svoje vrednosti iskažu u čamcima:

- **2x Janko Vizi i Nenad Babović**
- **2- Žarko Petrović i Dušan Bunčić**
- **2+ Milan Mladenović, Andrej Stevanović korm. Marko Milosavljević**
- **1x Miloš Vučić**

Namerno ne navodim iz kojih su klubova bili veslači, jer su oni diskriminisani kao reprezentativci SR Jugoslavije.

Da spomenem da su za svoj celogodišnji rad kažnjeni i treneri: Nebojsa Ilić, Dušan Uleme i Dejan Guslov.

"Politika" i "Sportski žurnal" objavili su članke o ovom nesvakidašnjem sportskom događaju 30. jula 1994. godine.

ВЛАДА НЕМАЧКЕ ОНЕМОГУЋИЛА УЧЕШЋЕ НАШИМ ВЕСЛАЧИМА НА СП У МИНХЕНУ

Нема виза за младиће

Нajbolji jugoslovenski veslači-juniори, вредно су treneri da danas ve- рујуći da ne svoje sposobnosti iska- zati na Svetском prvenstvu u Minhenu. Nadali su se da ne samo jednom u životu, osim maturske večeri, imati priliku da odmeri svoju snagu sa vršnjacima iz celog sveta na olimpijskoj veslačkoj stazi. Vredno su treneri dva puta dnevno po- slednjih godina, oствarili naјbolje sportске rezultate i konačno uvršteni u malobrojnu nacionalnu selekciju. Znali su da ne biti lišeni zastave, himne, grba, trobojke na veslima zemlje koju pred- stavljaju, ali se nisu nadali da ne Mi- nistarstvo za sport Nemačke biti pre- preka za njihovo učešće. Konzulat Nemačke je telefonom obavestio podnosiocu zahteva za vizu (BCJ i klubove) da su za- htiveni odbijeni.

Naučili su da učestvovanju sa velikim iz- gledima na visok plasman, možda i me- daće, sачinjavali su predstavnici tri načajna kluba - Partizana, Crvene zvezde i Smedereva. Dubl skup: Janko Vizi i Nenad Babović, dvojač bez kormilara: Žarko Petrović i Dušan Bunčić, dvojač sa

кормиларом: Milan Mladenović, Andrej Stevanović i Marko Milosavljević i skif: Miloš Vučić. Ukušio osam mla- diha i tri njihova trenera odbijeni su na načajni - administrativni начин.

Nemacka vlast se oglušila i o odluci Međunarodnog olimpijskog komiteta i Svetskog veslačke federacije i domaćina u Minhenu o pravu učešća u pojedinač- nim sportovima predstavnika Jugoslavije, (pod sankcijama OUN). Teško bi bilo ko u svetu mogao objasniti našim osam- nestogodišnjicima da im neko može ukinuti pravo da se iskažu u pravim vrednostima - sportskim. Ko je taj mo- nih koji ne njihovih 15.000 kilometara provedenih u znotuju i želju za iskašivanjem u širenu internacionalizma pre- tworiti u prah i pelep? Jasno je nama, starijim i ekskursijim, da je politika iznad sporta i dok tako буде, neće biti mira u svetu.

Jedan od naјgoričnijih, na postupak vlaste Nemačke, (osim mlađih jugoslovenskih veslača, trenera i njihovih klubova) je i jedan od naјstarijih veslačkih radni- ka, Krunoslav Janković, koji je dugo godi-

на водио jugoslovensku reprezentaciju Jugoslo- vije, каже:

- Beslao sam u Passau-u, Duisburgu, Bingenu, Karlsruhe, vodio ekipe u Kelnu, Minhen, Frankfurterburg. Slalim su mi avionske karte, planalim bo- rawak i nadoknada za transport čamaca, da mi jugoslovenski učešće u Minhenu. Ispisao sam sa Bavarijima stotine li- tara piva, a danas? Zar je moguće da me odlukom vlaste Nemačke oduvoj od provrere- nih sportskih prijatelja. Neće uspeti, pitanje je vremena „kada hoće uveriti da su u zabluđu - sportskoj.“

Organizatorima je upućeno pismo i za- khvalnica za sve što su preduzeli da bi Jugoslovene primili. Takođe Mađarskoj i Bugarskoj veslačkoj federaciji koji su hteli naše sportiste i čamce da prevezu do Minhena. Posle sveta garantujemo: bi- hemo još bolji i jači, samo treba sачekati vreme - jer očigledno нико u svetu ne poznaće nas i naš inat, a kada nam omogu- de ga prezentiрамo, pravazinimo se.

С.Ж.

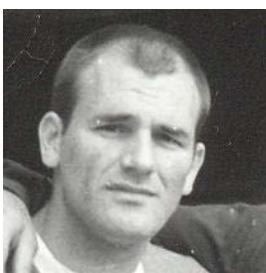
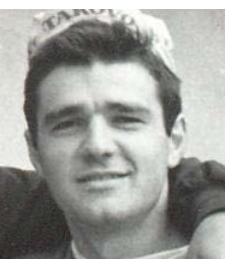
Нова дискриминација према „плавима“

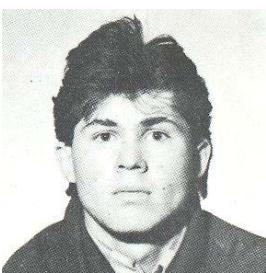
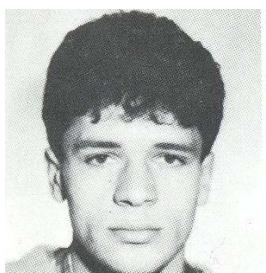
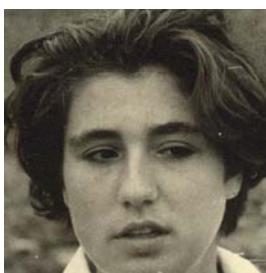
Одлуком vlaste Nemačke jugoslo- венске јуниорска veslačka repre- zentacija nemoguća je da startuje na ovo godišnjem prvenstvu sveta od 2. do 7. avgusta u Minhenu. Naime, konzulat Nemačke u Beo- gradu obavestio je BCJ da našim mlađim reprezentativcima nisu odobreni ulazne vize.

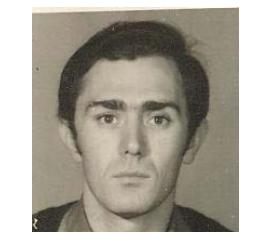
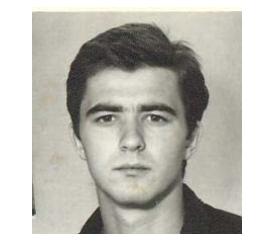
Осам mlađih takmičara iz ves- lačkih klubova Crvene zvezde, Partizana i Smedereva i njihovi treneri, umesto borbe za medalje na završetku svoje јуниорске каријере, pripremili su da sачekaju bolje dane za jugoslovenski sport.

Naučili su da naša reprezentacija trebalo je da naštači u Minhenu u sledećem sastavu: Janko Vizi, Nenad Babović, Žarko Petrović, Dušan Bunčić, Milan Mladenović, Andrej Stevanović, Marko Milosavljević i Miloš Vučić. Treneri su: Ne- bojša Ilić, Dušan Uleme, Vla- dan Guslov.

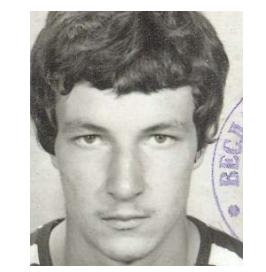
KADA SMO BILI MLADI I LEPI:

				
Ivo BELAMARIĆ	Đorđe DABETIĆ	Bora NIKOLIĆ	Dragan VESELINović	Stojan STOJANović

				
Dragan BIĆANIN	Dušan ULEMEK	Ružica KARAJOVIĆ	Mirko MILAKOV	Darko MITROVIĆ

				
Branislav SAVIĆEVIĆ	Boris KEBER	Boris SUBOTIĆ	Vojin DRENOVAC	Milan NIKČEVIĆ

				
Biljana MIŠLJENović	Darka RADOŠAVLJEVIĆ	Dejan DESPOTOVIĆ	Marko ŠABAN	Dušan KOVAČEVIĆ

				
Predrag JOŠIĆ	Milan STOJANović	Nebojša JANJIĆ	Milan MIŠLJENović	Zoran KOSTIĆ

Vladan KRUNIĆ	Vladimir LAZIĆ	Vladimir RISTIĆ	Zoran BJEŠKOVIĆ	Slobodan DIČIĆ

Nenad RADOJIČIĆ	Srdan ZDRAVKOVIĆ	Stevica MIRIĆ	Tomo TRKLJA	Slobodan SVRDLAN

ISTORIJSKE FOTOGRAFIJE:

Za vreme "sankcija" bez državnog dresa i trobojke na veslima
Ružica KARAJOVIĆ (vicešampionka sveta 1991. u 2x JZ) na
 Juniorskom SP 1992 (prva u malom finalu)

Osmjerac Jugoslavije na Mediteranskim igrama 1979. u
 Zatonu (kombinovana posada Partizana i CZ)

VESLAČKA TERMINOLOGIJA:

Svaki veslač je upoznat sa značenjem pojedinih termina, koji se upotrebljavaju samo u veslačkom sportu. S obzirom da će ovaj deo našeg sajta, prepostavljamo, posećivati i pojedinci koji nisu bili akteri u veslanju u nekoliko brojeva "Vremeplov"-a objavljivaćemo termine i njihovo značenje:

- **"SKUL":**
  - je strana reč koja u srpskom jeziku nema adekvatnu (nikakvu) zamenu;
  - može da definiše: a) vrstu vesala, b) vrstu sportskih čamaca i c) veslačku "disciplinu". Skul veslo je (kratko veslo) dužine oko 3 metra, za veslanje se koristi u paru (u svakoj šaci po jedno). Skul čamci su vrsta čamaca u kojima se vesla sa jednim ili više pari skul vesala. Postoje: skif (jedan veslač – jedan par vesala), dubl skul (dva veslača – dva para vesala) četverci sa ili bez kormilara (četiri veslača – četiri para vesala). Nemojte se iznenaditi ako u našoj literaturi nadete termine iz hrvatskog jezika: skif = samac; dubl skul = dvojac na parice; četverac skul = četverac na parice. U programima veslačkih takmičenja reč skul se upotrebljava u opisnom nazivu trke ("discipline"). Npr: Trka broj 5, "Četverac skul bez kormilara" za juniore, Dužina staze 2.000 metara, Vreme starta: 14,50 h.

- **“RIMEN”:**

- takođe strana reč koja nema adekvatnu zamenu u našem jeziku. Označava vrstu vesla, veslanja, čamaca i veslačke “discipline”. Ako je reč o veslu, ono je za razliku od “skul” vesla, dugačko veslo, dužine oko 380 cm koje veslač drži sa obe ruke. Može da bude “levo” ili “desno” zavisno od strane na kojoj, u odnosu na čamac, deluje po vodi. Desna vesla se obeležavaju crvenom bojom a leva zelenom (traka u boji, ofarbani kvadrat, boja prstena i sl.). Može da se koristi u karakterisanju sportista-veslača. Rimen veslač je onaj koji vesla samo sa jednim veslom (za razliku od skul veslača, koji vesla sa parom vesala). Postoje pet “rimen” čamaca: za dva veslača (dvojac sa kormilarom i dvojac bez kormilara), dva četverca za po četiri veslača (takođe sa i bez kormilara) i najveći sportski čamac osmerac koji ima osam veslača i kormilara (ne postoji osmerac bez kormilara).

- **“AUSLEGER”:**

- je strana reč koja ima i naziv u srpskom jeziku – izbočnik, koji se retko koristi. To je metalni ili karbonski deo koji se šrafovima pričvršćuje na bočnu stranu čamca. Uloga mu je da nosi delove (stub i viljušku) na koje se oslanjaju vesla. On se izrađuje od jakog i lakog (nerđajućeg) materijala. Broj auslegera (kao deo čamca) jednak je broju vesala u čamcu. Izrađuje se po specijalnim merama koje određuju tačke visine od vode i raspona od srednje osovine čamca. Njegove dimenzije zavise pre svega od vrste čamca (skul ili rimen) i tipa čamca (skif, dvojac, osmerac...)

- **“VILJUŠKA”:**

- je metalni ili plastični deo u koje staje veslo (glavni oslonac poluge). Naziva se još “ušica”. Izrađena je tako da može da rotira oko svoje vertikalne osovine (stuba viljuške). Unutrašnja strana viljuške (na koju se oslanja veslo) zahvata ugao od 4 stepena u odnosu na vertikalnu osu. Takmičarski čamci imaju viljušku sa “preklapačem”. Preklapač se nalazi sa gornje strane viljuške i zavrtnjem osigurava da veslo ne može da “iskoči” iz viljuške. Zbog toga se često koristi i termin “zatvarač”, jer zadržava veslo u viljušci. U novije vreme u deo viljuške (oslonac vesla) mogu se u predviđene žljebove staviti umeci pod različitim uglovima u odnosu na osu. Zavisno od potreba (ugla kašike vesla) mogu se stavljati ulošci od 0 do 8 stepeni.

- **“ODUPIRAC”:**

- deo u čamcu koji služi za odupiranje veslača (opružanjem nogu). Naziva se još papuče ili patike, jer se na njega oslanjaju stopala veslača. Montira se u čamac sa tri tačke oslonca (dve tačke na “talasnjači” i jednom na “kil”-u (srednjoj uzdužnoj osi na dnu čamca)). Može se pomerati prema krmi ili prema pramcu, a njegovo pomeranje zavisi od dužine nogu veslača. U najnovijim čamcima (proizvedenim posle 1970. godine) na odupirač se montiraju veslačke patike. Za adekvatni efekat – učinak veslača, važan je ugao pod kojim se odupirač nalazi. Klasična mera je 45 stepeni (ugao koja zahvataju stopala). Ugradene veslačke patike omogućuju veslaču da pri dolasku u prednji položaj (zahvat veslom o vodu) može da odigne pete (što zavisi od individualne razgibanosti skočnog zglobova). Zbog bezbednosti veslača (u slučaju prevrtanja čamca) i mogućnosti oslobađanja stopala iz zašniranih veslačkih patika, FISA je donela propis da zadnja tačka dona patika (pete) mora biti povezana sa dnom čamca jakim kanapom čija dužina ne sme da bude veća od 8cm. Veslač sa fiksiranim petom patike, do 8cm može “iščupati” stopala iz zašnirane patike.

- **“SEDIŠTE”:**

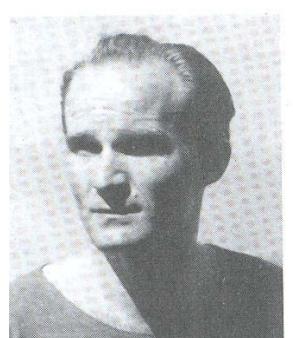
- je deo čamca na kome veslač sedi. Ima još naziva (rol-zic, karič). Sastoji se od ploče na kojoj veslač sedi i gornja površina je anatomska prilagođena reljefu gluteusa (zadnjice). Ploča je montirana na konstrukciju koja ima četiri točkića. Pošto se sedište kreće (napred-nazad) u zavisnosti od skupljanja i opružanja nogu veslača tokom zaveslaja, ono je napravljeno da veslaču omogući punu stabilnost i pravac kretanja. Točkići se kreću po specijalnim vodicama koje se nazivaju “šine”. Važno je da sedište za veslača bude udobno i maksimalno funkcionalno. Funkcionalnost se ogleda u nemogućnosti zaglavljivanja i nepravilnog kretanja. Svaki eventualni kvar na sedištu znači i prekid veslanja. Pošto je jedan od najvažnijih (lako demontažnih) delova čamca, veslači imaju običaj da ga na takmičenjima skidaju i nose sa sobom. Tu postoji druga opasnost, da sedište zaborave u hotelu i dodu na trku bez tog najvažnijeg dela. Kako sedišta nisu univerzalnih mera i proizvođača, oni praktično unikatno odgovaraju samo jednom čamcu. Sedište po propisima mora da bude nepotopivo (da je lakše od vode-da pliva na vodi).

1989. ŠKOLSKI SKIF DDR TIP GFP D 1

IN MEMORIAM

NEKA IM JE VEČNA SLAVA I HVALA ZA SVE STO SU UČINILI ZA VESLAČKI SPORT

		
<p>Dragan PETROVIĆ – „Frenki“ Čuveni troker mnogih rimen posada, najviše osmerca. Višestruki prvak Beograda, Srbije i Jugoslavije. Grad. tehničar, radio u fabrici betona u „Komgrapu“</p>	<p>Pavle MART – Paja Prvi domar našeg kluba u novoj zgradbi na Adi. Najviše radio na održavanju čamaca i vesala. Stanovao u klubu sa suprugom Ljubom i sinom Milanom. Domarski posao nastavio u novoosnovanom VK „Partizan“</p>	<p>Dušan ĐORĐEVIĆ - „Čika Dule“ Najpoznatiji kormilar klupske i reprezentativne posade. Dugogodišnji trener najmladih klupske selekcije. Ceo radni vek proveo u tehnici Radio Beograda. Poznati radio pevač</p>
		
<p>Inž. Aleksandar ŽIVKOVIĆ – „Šaca“ Istaknuti veslač i član Uprave kluba. Rukovodilac klupske radionice za izradu čamaca Poznati konstruktor brodova. Radio u projektnom odeljenju „Brodotehničke“</p>	<p>Marko ĐORЂEVIĆ Prvak Jugoslavije u 2- kormilara 1963. (sa K.Jankovićem). Višestruki prvak Srbije nastupao na mnogim domaćim i međunarodnim takmičenjima. Električar u fabrići šećera „D. Tucović“</p>	<p>Radovan DEVRNJA - „Gaga“ Istaknuti veslački sportski radnik. Dugogodišnji predsednik VK „Galeb“, Zemun. Član rukovodstva VSB,VSS I VSJ. Međunarodni sudija. Nastavnik u zemunskim školama.</p>

VREMĚ PLOV

„CVETOVI BUDUĆNOSTI RASTU IZ KORENA PROŠLOSTI“

BROJ 4

20. JUNI 2010.

SADRŽAJ:

- Osnovan Srpski veslački savez
- Balkanski šampionati
- Veslači na Olimpijskim igrama
- Juniorska svetska prvenstva
- Fotosi – potraga
- Diplomatski kor veslao u našem Klubu
- Kad smo bili mladi i lepi
- Istorijeske fotografije
- Veslačka terminologija
- IN MEMORIAM

OSNOVAN SRPSKI VESLAČKI SAVEZ: (posledica “bratskih” odnosa Hrvata i Srbaca)

Politička previranja od 1936. tokom narednih godina prenela su se i na veslački sport. Posle prvenstva VSJ u Beogradu 1936. u glatkim čamcima, ulje na vatru dodalo je i određivanje novog dresa reprezentacije Jugoslavije (plavo-belo-crveno, umesto dotadašnjeg svetlo-sivog). Koškanja na nacionalnoj osnovi bila su još od ranije poznata, ali je strasti rasplamsao sudar četveraca bez kormilara na prvenstvu u Beogradu jula 1935. Na 1.900 metara (100m pre cilja) sudaraju se četverci “Krke” iz Šibenika i VK “Beograd”, a treći čamac VK “Gusar” iz Splita stiže prvi. Prva odluka sudijskog žirija bila je da se diskvalificuje četverac Krke a za pobjednika se proglašava posada Beograda. Naravno da se na ovakvu odluku žali navodni pobjednik Gusar. Donosi se nova odluka da se trka ova tri čamca ponovi sutradan. Pošto se na startu nisu pojavile posade splitskog i šibenskog četverca, beogradska posada sama proveslava stazu i osvaja prvo mjesto u ovoj disciplini.

Prvenstvo Podunavlja prvi put organizuju Zagrepčani 7. jula 1935. VK “Sartid” iz Smedereva 1936. organizuje prvenstvo Srbije i 1937. prvenstvo Podunavlja. Ova smederevska regata je trebalo da bude protivteža takmičenjima koja organizuju primorski klubovi pod nazivom “Jadranska straza”. 15-to prvenstvo države poverava se “Krki” iz Šibenika (24-25.07.1937.).

1938. središte zbivanja se prenosi u Novi Sad i Smederevo. Prvenstvo Podunavlja se održava u Novom Sadu, a skupština JVS u Šibeniku donosi odluku da se prvenstvo države održi 13-14. avgusta u Smederevu. Jadranska regata te godine nije održana.

Kulminacija nastaje kada pojedini veslači (Marin Katunarić iz HVK-Split) iz primorskih klubova prelaze u Smederevo, a najviše je tome doprinoe prelazak u Smederevo celog četverca sa kormilarom Krke iz Šibenika. Prešli su “zbog zaposlenja” u smederevskoj železari.

Uporedo sa državnim prvenstvima u čamcima slobodne gradnje održavaju se na Jadranu prvenstva države u jolama. To takmičenje dobija naziv “Jadranske regate”.

1939. godine održavaju se: Prvenstvo zagrebačke zone u Zagrebu i prvenstvo Dunavske zone u Novom Sadu.

JVS se “reorganizira”. Osniva se Hrvatski veslački savez u Zagrebu, a zatim Srpski veslački savez.

“05. novembra 1939. u Beogradu održana je “likvidaciona” skupština postojećeg JVS, da bi se formirao VS Kraljevine Jugoslavije.” (citirani tekst na 24. strani almanaha 50 godina VSJ).

Pravo nastupa na državnom prvenstvu (1940. u Dubrovniku) imaju po 3 posade iz Srbije i Hrvatske.

Koliko se (politički) uskuvalo između “bratskih naroda” pokazuje i podatak da je na prvenstvu Hrvatske u Zagrebu (1939.) nastupilo 13 klubova, a da je bilo preko 10.000 gledalaca.

Srpski veslački savez osnovan je u jesen 1939. godine

8. aprila 1940. godine u zgradi Beogradskog sportskog kluba “Bob-kluba” Srpski veslački savez održao je prvu redovnu godišnju skupštinu.

Skupštinu je otvorio inženjer g. Mihailo Petrović-Obućina, koji je odmah predložio pozdravne telegrame Nj.V. Kralju Petru, Nj. V. Kraljici Mariji, kao pokroviteljici veslačkog sporta i ministru za fizičko vaspitanje naroda g. Jevremu Tomiću. Čitanje teleograma prisutni su pozdravili dugim aplauzom i klicanjem Kraljevskom domu.

U svom pozdravnom govoru inž. g. Petrović apelovao je na sve srednjoškolce da se sto više upisuju u veslačke klubove kako bi ovaj najbolji i najplemenitiji sport mogao da stekne što veću popularnost. Posle govora g. Petrovića sekretar je pročitao izveštaj uprave, što je skupština primila jednoglasno.

Ovoj prvoj skupštini prisustvovali su svi delegati veslačkih klubova, članova Srpskog veslačkog saveza.

Na kraju je izabrana sledeća uprava: predsednik inž. g. Mihailo Petrović-Obućina, potpredsednici inž. g. Mata Miodragović i dr Dušan Ilin, sekretar g. Božin Perić, blagajnik g. Milan Stefanović, vođa g. Čedomir Konstantinović, zamenici Ivan Peković i Aleksandar Kuljević. Upravni odbor sačinjavaju: g. Simeon Putnik, Aleksandar Stupnikov, Vlada Marković, dr Kluka, dr Kiš, dr Memko, Nikolić, Knežević, Stanojev, Brandajz i Lepedat.

Doneta je odluka o velikom broju utakmica: u Beogradu - Internacionalna utakmica na kojoj će učestvovati veslači Mađarske i Švajcarske, prvenstvo Srpskog veslačkog saveza u Novom Sadu, prvenstvo Podunavlja i Dunavske zone, novosadska internacionalna regata i ohridska regata.

Iz daljeg toka skupštine vidljivo da je bilo sukoba sa Hrvatskim veslačkim savezom o učestvovanju srednjoškolaca na regatama. Doneta je odluka da se ovo raspravi na skupštini Vrhovnog veslačkog saveza.

Napomena: Inicijativu za osnivanje **Srpskog veslačkog saveza** pokrenuli su članovi VK “Beograd”, koji su u većini i birani u Upravu i Upravni odbor: Mihajlo Petrović-Obućina, Božin Perić, Milan Stefanović, Čedomir Konstantinović, Simeon Putnik, Vlada Marković, Stanojev i dr.

* Izvor: Članak u jednoj od beogradskih novina (štampan cirilicom)

BALKANSKI ŠAMPIONATI:

Dogovorom veslačkih saveza Balkanskih država (osim Albanije), osnovano je novo međudržavno veslačko takmičenje pod nazivom “Balkanski šampionat”. Usvojen je Pravilnik, u kojem su najznačajnije odredbe: da se svake godine održava u drugoj državi, da se održava za seniore u svim ol. disciplinama muškaraca i smanjenog programa seniorki i juniora, da se za svaku pobjedu intoniraju himne i podižu zastave (za prva tri mesta) itd.

Prvi BS odrzan je 1975 u Janjini, a u Grckoj je i bio administartivni centar ove asocijacije. Beogradu je pripala čast da organizuje II BŠ 1976. Treći je bio u Sofiji (1977), četvrti u Ankari (1978), peti u Bukureštu (1979), da bi se krug zatvorio ponovo u Janjini 1980.

Interesantno je da je za VII BŠ (kada je bio red na Jugoslaviju) VSJ organizaciju poverio Splitu 1981.

VIII BŠ(1982) je održan po redu u Bugarskoj (Sofija), a IX (1983) prvi put u Istambulu. Delegat naše zemlje na većini BŠ bio je Radovan Devrnja.

Zbog nezainteresovanosti veslačkih saveza udruženih u BŠ (za rezultate seniora), delimično zbog stalnih ekipnih pobjeda Rumunije, uglavnom zbog neprikosnovenog kvaliteta žena, seniorski program izbačen je iz programa. Tako je BŠ postalo takmičenje juniorskih reprezentacija (juniori, juniorke, kadeti i kadetkinje).

Za vreme sankcija UN prema našoj zemlji Beograd nije mogao da bude organizator BŠ (kada je na našu zemlju dolazio red). Najneprijatniju ulogu sam imao na juniorskim SP kada sam okupljaо delegate balkanskih zemalja, da ih zamolim da organizaciju preuzme neka od drugih država. Naravno da su uvek korektne bile sve veslačke federacije i umesto Beograda, BŠ organizovani su u Rumuniji, Grčkoj, Bugarskoj i Turkoj (iako na njih nije bio red). Ovde treba posebno istaći da je organizator po Pravilniku BŠ plaćao troškove (trodnevног) pansiona i džeparca za sve učesnike, a da su gostujuće ekipe plaćale transport ekipa i čamaca. Preuzimanje organizacije BŠ umesto Jugoslavije, bio je osim troškova organizacije i veliki materijalni trošak za organizatora.

1976. Beograd domaćin II Balkanskog šampionata:

Organizaciju ovog velikog međudržavnog takmičenja preuzeo je posebno oformljen Regatni odbor. Veliki deo organizacije preuzeli su članovi našeg kluba. Već iskusni veslački radnici koji su organizovali nekoliko prvenstava države i međunarodnih regata na Savkom jezeru, sa velikom pažnjom su organizovali ovaj šampionat. Bila je to svojevrsna provera sposobnosti za organizovanje najveće veslačke priredbe u Beogradu Juniorskog svetskog prvenstva dve godine kasnije (1978).

Druga Balkanijada je održana u subotu 26. septembra, a u nedelju je održana (finale u 14 h) međunarodna regata pod nazivom "Beograd 76".

Nije postignut uspeh (seniorskih posada) kao na prvom šampionatu, pa je ukupni plasman odnela reprezentacija Bugarske, dok je Jugoslavija osvojila drugo mesto (zahvaljujući prvom mestu u juniorskoj kategoriji).

Za seniorsku reprezentaciju iz Srbije veslao je samo Dragan Obradović (VK "Danubius") u skifu (7:19,43), koji je osvojio srebrnu medalju (iza Bugarina Nedeva 7:16,32). Treći je bio reprezentativac Grčke Twerepopoulos (7:21,89).

U kategoriji juniora bila je sasvim druga priča:

Prvaci Balkana postali su:

- 4+ VK "Smederevo" (4:55,81). Kuzmanović, Đorđević, Cvetkov, Paunović, korm. Kojčinović
- 2x VK "Smederevo" (4:58,53). Štrbac, Krstić
- 2- VK "Iktus" (5:16,99) Modrić, Zibar
- 1x VK "Iktus" (5:25,18) Goran Nuskern

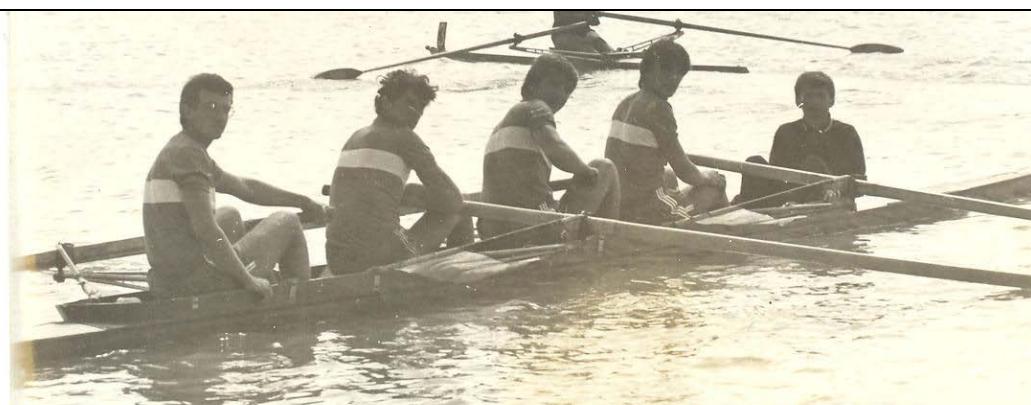
Druge mesto (srebrnu medalju) osvojio 2+ (posada iz našeg kluba, koja je na JSP u Vilachu osvojila 6.mesto) Izgubili su zlato za 1,5 sekund, vreme pobednika Bugarske 5:33,54, a naših (Svrđlan, Janjić, Mimić) 5:34,91.

Posada našeg kluba prvak Balkana:

Bila je to godina 1978. kada je naš klub imao absolutnu dominaciju u jugoslovenskoj juniorskoj konkurenciji. Bila je to godina kada su naši veslači u dve posade branili boje reprezentacije na Svetskom prvenstvu za juniore u Beogradu (4x četvрто mesto, a kombinovani 8+ bio je peti). Posle SP kapiten juniorske reprezentacije odredio je da deo osmerca sa našim veslačima i kormilarom (ostala četvorica su bili iz zagrebačke Mladosti) nastupi u četvercu sa kormilarom. Naš juniorski četverac skul je prijavljen da nastupa za seniore (četverac skul nije bio na juniorskem programu). Vrednost ove posade sa SP juniora, pokazala se i na ovom BŠ jer su osvojili bronzu u najstarijoj kategoriji.

Najbolje plasirana juniorska posada našeg kluba (četverac skul) u reprezentaciji SFRJ na SP juniora 1978. u Beogradu osvojila je IV mesto (**Milan Stojanović, Ozren Tošić, Milan Arežina, Milan Mišljenović**) na ovom BŠ vesla za seniore četverac skul i osvaja **bronzanu** medalju.

Prvaci Balkana:

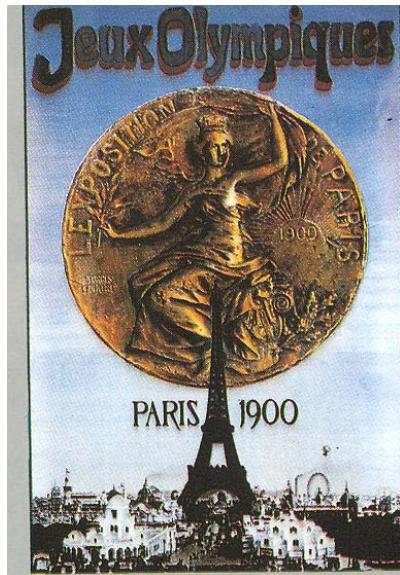
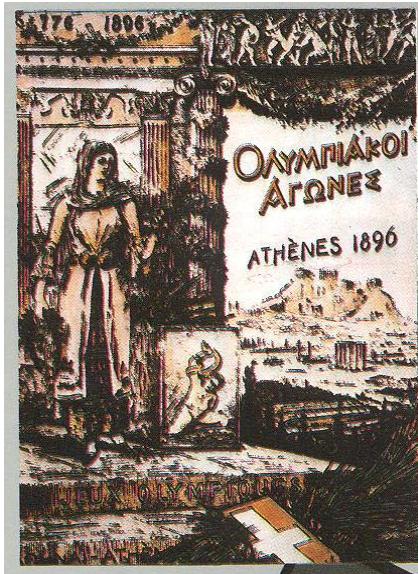
**Četverac sa kormilarom
juniora**

- Dejan DESPOTOVIĆ
- Dušan KOVACEVIĆ
- Boris SUBOTIĆ
- Zoran KOSTIĆ
- Saša MIMIĆ, korm.

POBEDNICI PRIMAJU ZLATNE MEDALJE	INTONIRANJE HIMNE I DIZANJE NAŠE ZASTAVE

VESLAČI NA OLIMPIJSKIM IGRAMA:

Najstariji plakati Olimpijskih igara:

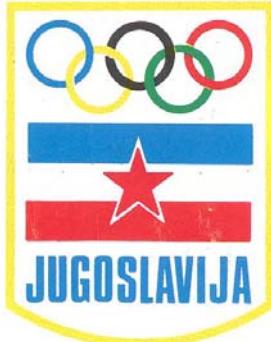

Veslanje je uvršteno u program olimpijskih igara "moderne ere" već na II Igrama 1900. godine u Parizu. U početku nisu bila raspisivana takmičenja u svim disciplinama. Dužina veslačke staze se menjala od 1.000 do 2.410 metara. Na današnjoj dužini od 2.000 metara počelo je da se takmiči od OI u Stokholmu 1912. do OI u Anversu 1920, zemlje učesnice mogle su u pojedinoj disciplini da nastupe sa više posada. Tada je zaključeno da svaka zemlja može da nastupi samo sa jednom posadom u svakoj od raspisanih disciplina. U svih sedam disciplina takmičenje se održava od OI u Parizu, 1924. godine.

Jugoslovenski veslači počeli su sa nastupom na OI od 1936. u Berlinu (na Grinau). Reprezentaciju u 5 disciplina (1x, 2x, 2+, 4+ i 8+) sačinjavali su veslači iz Splita i Šibenika, a samo je 2x bio iz Zagreba (VK "Gusar"-Zagreb).

Na XIV Olimpijskim igrama u Londonu prvi put beogradski veslači:

GBR JOK-a FNRJ i SFRJ

Nova država (posle II svetskog rata) FNR Jugoslavija, nastupila je na XIV Olimpijskim igrama u Londonu.

FNR Jugoslaviju u veslanju je zastupalo pet posada. Završne pripreme pred odlazak za London održane su u Beogradu, a "olimpijski logor" je bio u našem klubu. Veslači iz našeg kluba su nastupili:

- u skifu **Dragutin Petrovečki** (eliminisan) 8:17,3
- u 2+ **Vladeta Ristić**, Marko Horvatin (VK Mladost-Zagreb), korm. **Predrag Sarić** (elim. 7:59,0)
- u 8+ **M. Petrović, S. Novičić, S.Drenovac, B.Becić, I.Telesmanić, K.Pavlenc,** (VK Mladost Zgb), **S.Jovanović, B. Sirotanović**, korm. **P.Sarić** (eliminisani 6:16,2)

Sedam veslača našeg kluba i 2 kormilara su branili boje FNRJ na prvim posleratnim Olimpijskim igrama. U četvercu bez kormilara nastupili su veslači splitskog Gusara (eliminisani, 6:57,1), a četverac sa je bio kombinovan od veslača Krke iz Šibenika i zagrebačke Mladosti (eliminisani, 7:08,0). Ovom četvercu kormilario je naš kormilar **Dušan Đorđević**.

Veslači našeg kluba na OI u Moskvi 1980. godine:

XXII.Olimpijske igre
Veslačka značka OI Moskva

Od četiri posade veslači našeg kluba nastupili su u dve: četvercu sa kormilarom i četvercu skul bez kormilara.

- u četvercu skul koji je osvojio VI mesto veslao je **Milan Arežina**
- u četvercu sa kormilarom (XI mesto) veslali su **Božidar Đorđević, Vladimir Krstić, Dušan Kovačević**, Milan Ćulibrk (neregistrovani veslač koji je u naš klub prešao iz VK Partizan) i korm. **Saša Mimić**

Sa završnih priprema za OI (u Novom Sadu) posadu je iz privatnih razloga napustio naš istaknuti reprezentativac **Dragoslav Jovanović – Viski**. Njega je zamenio Milan Ćulibrk, koji je morao i da promeni stranu (bio je desni veslač).

**TABELA NASTUPA POSADA I PLASMANA NA OI 1936 – 1988.
(reprezentacija Kraljevine Jugoslavije, FNRJ i SFRJ)**

br.	godina	mesto	4+	2x	2-	1x	2+	4-	4x	8+	svega
11	1936	Berlin	* elim.	* elim.	-	* elim.	* F-6	-	-	* elim.	5
14	1948	London	* elim.	-	-	* elim.	* elim.	* elim.	-	* elim.	5
15	1952	Helsinki	-	-	-	-	-	* F-1	-	* elim.	2
16	1956	Melburn	-	-	-	* PF	-	-	-	-	1
17	1960	Rim	* elim.	* elim.	* elim.	-	* elim.	-	-	-	4
18	1964	Tokio	-	-	-	-	* elim.	-	-	* F-4	2
19	1968	Meksiko	-	-	-	-	-	-	-	-	0
20	1972	Minhen	-	-	* 11	-	-	-	-	* elim.	2
21	1976	Montreal	-	* 9	* F-4	-	* 12	-	-	-	3
22	1980	Moskva	* 11	* F-2	-	-	* F-3	-	* F-6	-	4
23	1984	L Andeles	-	* F-3	-	-	* 7	-	-	-	2
24	1988	Seul	* F-6	-	* elim.	-	* 8	-	-	-	3
12	svega		5	5	4	3	8	2	1	5	33

Rezultati reprezentacija Kraljevine Jugoslavije, FNRJ i SFRJ na Olimpijskim igrama:

- **zlatna medalja 1, srebrna medalja 1, bronzana medalja 2**
- **IV – VI mesta (veliko finale) 5 posada**
- **VII – XII mesta (malo finale) 6 posada**
- **eliminisano 18 posada**
- **na 12 Olimpijskih igara (1936 – 1988) nastupile 33 posade**

Na XXIV OI u Seulu je bio zadnji nastup reprezentacije SFRJ.

JUNIORSKA SVETSKA PRVENSTVA:

FISA se tek šezdesetih godina odlučila, da osim dotadašnjih otvorenih Evropskih prvenstava (pored reprezentacija iz država Evrope, mogle su da učestvuju reprezentacije sa drugih kontinenata), organizuje i svetsko prvenstvo za seniore. (Prvo održano u Lucernu 1962. godine). S obzirom da se ono održavalo svake četvrte godine, ostala su i dalje prvenstva Evrope (začuđujuće, takođe otvorena za druge kontinente).

Juniorska kategorija veslača je bila uskraćena za takmičenja najvišeg takmičarskog dometa, kontinentalna ili svetska prvenstva. Pošto su mnoge zemlje vršile pritisak na FISA sa krilaticom “na mlađima svet ostaje”, naravno da su razlozi bili mnogo više nego opravdani, razmatrala se organizacija na najvišem nivou za juniorskiju kategoriju.

Na kongresu FISA u Duisburgu iznesen je predlog značajnog broja zemalja, a na kongresu 1966. na Bledu (prilikom održavanja II Svetskog prvenstva za seniore), donesena je odluka o uvođenju ovakvog takmičenja za najmlađe.

Već sam više puta u “Vremeplov”-u navodio konzervativnost odluka FISA. I ovog puta se FISA odlučila da na prvenstvu FISA (tako se u prvo vreme zvalo juniorsko takmičenje) mogu da nastupe isključivo klupske posade. Ovakva odluka FISA je bila u skladu sa dotadašnjim odlukama, jer FISA je protiv potenciranja nacija. I danas se na takmičenjima koje organizuje FISA ne svira himna države pobednika, već se intonira himna svetske veslačke federacije. Ubrzo je ovakva odluka FISA morala da “padne”, jer su treneri stvarajući posade ustvari sastavljeni reprezentativne, a ne klupske posade. Ostala je razlika između seniorskih i juniorskih šampionata u dužini veslačke staze. Juniori su dugi niz godina veslali na 1.500 metara (kao što su seniori veslali dugo na distanci od 1.000 metara).

Prvi evropski šampionat FISA za juniore održan je u Raceburgu (SR Nemačka). Odziv na prvom šampionatu nije bio dovoljan, učestvovalo je ukupno 13 država.

Politika je ponovo umešala prste, pa pošto FISA ovo takmičenje nije htela da zvanično proglaši za “svetsko ili prvenstvo”, “crveni” (države istočnog bloka) su za juniore organizovale takmičenje pod nazivom “Turnir olimpijskih nada”

Jugoslavija je za prvo FISA prvenstvo (1967) prijavila skoro kompletну reprezentaciju. Plasman naših posada je bio impozantan: po jedno prvo, drugo, treće, četvrto i šesto mesto u finalu. U “malom” finalu nastupile su naše dve posade, od kojih je jedna bila prva (7. mesto u dvojcu bez kormilara), a druga treća (9. mesto za skifistu Boskovskog iz VK “Bled”).

Zlatom se okitila posada dvojca sa kormilarom VK “Jadran” iz Rijeke (Žarko Bonifacić, Ratko Skocilić, korm. Boris Tucić), srebrom četverac sa kormilarom iz VK “Bled”, a bronzom osmerac VK “Argo” iz Izole. Četrtvi je bio dubl skul Mornara iz Splita, a šesti četverac bez kormilara splitskog Gusara. Možda bi rezultati naše juniorske reprezentacije bili još značajniji da se nije dogodila havarija većine čamaca (oluja) na Bledu, neposredno pred polazak za Raceburg.

1968. u Amsterdamu održava se II FISA šampionat za juniore. Na ovom šampionatu nastupaju veslači iz 15 evropskih država. Ponovo izostaju veslači socijalističkih zemalja.

Ponovo naši veslači osvajaju zlato u dvojcu sa kormilarom (ovog puta posada VK "Mladost" Zagreb: Filippi, Rakamarić, korm. Milinković). Ostale četiri posade su se solidno plasirale. Dvojac je kroz cilj prošao drugi (ali je odlukom sudije diskvalifikovan zbog navodnog ulaska u tuđu stazu), 4+ riječkog Jadrana je osvojio odlično 4. mesto, dok je četverac bez kormilara bio osmi, a skifista Bralić je bio deveti.

VSJ donosi odluku da obrati više pažnje na juniorsku selekciju i njihove pripreme tako da već 1968. u Napulju nastupamo u svim disciplinama. Ređaju se dobri rezultati juniora Jugoslavije. Da je juniorska reprezentacija filter za uspešne seniore vidi se po prezimenima tadašnjih "golobradih" veslača. Nikola Bralić, danas poznati trener VK "Mladost" iz Zagreba (veslao skif 1968. u Amsterdamu) Drago Milinković, danas profesionalni trener u VK "Trešnjevka" Zagreb kormilario "zlatnom" 2+, a jedan od najpoznatijih seniora iz Splita (po visokim plasmanima i medaljama) osvojio je juniorsku bronzu (2- sa partnerom Miloševićem) u Napulju .....

Slede prvenstva 1970. u Janjini, 1971. na Bledu, 1972. u Milanu itd.

Za naš veslački sport značajna je 1971. godina i šampionat FISA na Bledu.

Te godine je prvi naš junior zaslужio nastup za reprezentaciju i to na FISA prvenstvu na Bledu. **Branimir Leković** tada naš najbolji juniorski skifista na prvenstvu Jugoslavije osvojio je srebrnu medalju u skifu. Pošto je tada bio princip da prvak države u skifu vesla na FISA prvenstvu (**Želimir Nejak** iz VK "Korana"-Karlovac), to je odlučeno da drugo i trećeplasirani skifisti nastupaju posle adekvatnih priprema u reprezentativnom dubl skulu. S obzirom da je bronzu osvojio **Mladen Marinović** (član splitskog Mornara), to je naš trener preuzeo pripremu ovog kombinovanog sastava.

Marinović i Leković (I m. u SFRJ za naš klub 1973.)

Na našu nesreću, na ovom šampionatu prvi put su nastupile i sve socijalisticke zemlje (sem Mađarske) Naravno da su osvajane medalje na prethodnim šampionatima ovog puta postale mnogo dalje.

Prvenstvo je održano od 28. do 31. jula, sa do tada najvećim brojem reprezentacija - 22.

Najbolji plasman, 4. mesto osvojio je osmerac (kombin. posada splitskih i šibenskih veslača), skifista Nejak bio je bio peti. Šesta mesta u "velikom" finalu osvojili su 2- i 4-.

Odlično 7. mesto (prvi u malom finalu) osvojili su veslači "Partizan"-a u 4+, dok su Marinović i Leković u 2x bili jedanaesti (peti u malom finalu)

Na šampionatu u Milanu 1972. (25 država) Srbija nije imala reprezentativce, a rezultat naše reprezentacije je bio katastrofalan. Nijedna posada nije ušla u veliko finale.

Za naš klub su najplodnije godine bile na Svetskim juniorskim prvenstvima 1976. u Vilachu (A), 1977. u Tampereu (FIN) i 1978. u Beogradu. O posadama i plasmanu naših (klupskih) veslača na tada zvaničnim juniorskim prvenstvima sveta u jednom od narednih "Vremeplov"-a.

FOTOSI – POTRAGA:

- ukoliko prepoznate sebe ili znate osobe oko vas, **javite nam i me i prezime, po redosledu (gornji, srednji, donji red) i brojevima s leva na desno.**
- ukoliko znate gde i kada je fotografija snimljena, **javite nam mesto i vreme**
- **ukoliko posedujete grupne fotografije (koje mi nemamo) pošaljite ih da bismo ih objavili u nekom od brojeva „Vremeplov“-a**

SLIKA BR. 1

DIPLOMATSKI KOR VESLAO U NAŠEM KLUBU:

Da li je inicijativa krenula od kluba, pozivom ambasadama na rekreativno veslanje ili od Roberta Deja, ataše za nauku i kulturu ambasade SAD, za ovaj članak nije naročito bitno. Bilo kako bilo, 1988. u našem klubu pojavila se prva mala grupa diplomata iz SAD. Vrlo brzo se vest o gostoprimstvu našeg Kluba pronela na ostale članove diplomatskog kora. Prvi inicijator posle Roberta Deja bio je pukovnik Kown, vojni ataše Britanske ambasade, koji je osim državljana Britanije okupio i diplome drugih ambasada (Australije, Kanade i dr.).

Primajući diplome u klub, ja, lično, sam imao nekoliko ozbiljnih problema: loš kvalitet i održavanje svlačionica i naročito sanitarnog prostora, nisam bio upoznat sa njihovom obučenošću u ponašanju na vodi (pogotovo sto je g-din Kown tražio da na vodu izađe u skifu), kao i najvažnije-**bezbednost** svih diplomata dok borave u klubu, a naročito na vodi.

Bojazan o nepodobnosti svlačionica i sanitarnih prostorija je bila nepotrebna. Verovatno znajući za poznate karakteristike ovakvih objekata na Balkanu, oni nisu ni tražili da koriste svlačionice. Presvlačili su se u hangaru ili u vozilima. Na vodi nije bilo rizika, jer su tehnički neobučeni rekreativci izlazili u četvercima (nekoliko puta i osmercu), a samo oni koji su donekle baratali veslanjem (na ivici prevrtanja ili hvatanja "rak-a") izlazili su u dublu ili dvojcu. Skifove su koristili samo g-din Kown i g-din Bob. Iznenadujuće je da se to k o m četvorogodišnjeg boravka u klubu nije prevrnula nijedna posada diplomata.

U prvom momentu nisam baš bio oduševljen ovom diplomatsko-sportskom misijom, pogotovo neviđeno hrabrim i isključivim ponašanjem pukovnika Kown-a. On je, verovatno, naviknut da komanduje, ignorisao sve moje opomene, pa mi je u komunikaciji bio mnogo dalji od Roberta Deja. Što je vreme odmicalo, shvatao sam da je ponašanje pukovnika manje važno od njegove velike aktivnosti.

Prekinuta saradnja našeg kluba sa diplomatskim korom, odlaskom ove dvojice entuzijasta, nastala je iz razloga što je ista loše postavljena. Ona je bila direktno vezana za aktivnost promotera rekreacije (Bob i Kown), a ne na protokolarnu saradnju Kluba i pojedinih ambasada.

Možda bi trebalo ambasadama ponovo ponuditi saradnju. Ovo pogotovo što su uslovi u našem klubu daleko bolji od onih u kojima smo tada bili.

ROBERT DAY

ROBERT DAY, zvani "BOB" rođen 22. 06.1934. Istaknuti diplomata koji je u ambasadi SA D u Beogradu proveo svoj treći mandat. Bio je na značajnom mestu Atašea za nauku i kulturu. Sportskim veslanjem se bavio verovatno na k oledžu. B io j e neve rovatno ok upiran ek ološkim ak tivnostima (što j e u t o v reme za nas bi lo "špansko s elo"). Svoj u opr edeljenost u K lubu us merio j e u dva pr avea: re kreativnom ve slanju članova diplomatskog kora i akejama "zelenih". Izuzetno j e s aradivao s a Biljanom Milić-Popović novinarkom RTS koja je uredivala emisije ekologije. Snimili su jednu od emisija na klubu pod nazivom "Zeleni prsten". Nije mi bilo jasno zašto je tražio od mene da mu poklonim jedan plastični prsten (za rimen veslo) zelene boje. Ovaj deo vesla je uz ogrlicu svečano predao kao neobičan suvenir pomenutoj novinarki. Od starih delova vesala lično je pravio neobične stone lampe. Zajedno smo posadili desetak stabala (jelki, borova i cedra) na levoj strani zgrade kluba (gledano sa vode).

Imao je životnu želju da po povratku u Vašington osnuje veslački klub na reci Potomak. Namera mu je bila da se veslanjem u novoosnovanom klubu bave crnci i deca iz siromašnih porodica. Glavni (humanitarni) cilj osnivanja veslačkog kluba bio je da što veću populaciju omiljene uključi u sport. Svoj boravak u našem klubu i sva stečena iskustva, nameravao je da primeni u Washingtonu. Po kasnijim informacijama (dostavio mi je izvode iz štampe) uspeo je da osnuje klub, koji je vrlo brzo razvio svoju delatnost. Bio je izabran za predsednika ovog kluba. Privatne kontakte sa Bobom jedno vreme je održavao pokojni prof Rajko Tomović, koji je u nekoliko navrata bio gost kod porodice Roberta Deja.

EDWARD KOWN

EDWARD KOWN. Pukovnik Ratnog vazduhoplovstva GB. Vojni ataše ambasade GB u Beogradu. Naravno da neki značajni podaci o njemu su "vojna tajna". Saznali smo da je Škot, što je isticao sa ponosom. Tehniku veslanja poznavao je na studentskom nivou (verovatno savladao sportsko veslanje u toku školovanja na vojnoj akademiji). Preuzeo je komandovanje grupom diplomata, u zvru u recizno "planiranje" boravka u K luku. Osim zakazivanja termina, vrstu čamaca i raspored posade, imao je i ispisani plan za svaki trening. Pošto nisu imali obučenog kormilara, dečaku koji je obavljao tu ulogu (kada su izlazili na vodu) ispisao je sve komande na jednom papiru (formata A-5) koji je bio u vodonepropusnoj foliji. Kormilar je sve komande čitao sa tog spiska. Najsimbatičnije je bilo da na s vek 10 sekundi upozorava članove posade na pažljivo i znošenje čamca i hangara. Za razliku od naših veslača (koji u preko 50% iznošenja a uslegerom uđe u okvir vrate ha ngara) diplomate su najviše pažnje obraćale na čamac i opremu. Osim u ukovodenju treningom bio je glavni organizator društvenih aktivnosti (piknik u upljanju) ka o i uredenja i reparacije naših čamaca ko je s u koristili. Bezbedio je kupovinu i transport iz Londona s vih potrebnih rezervnih delova (auslegera, sedišta i patika), ka o i najboljih lepkova, lakova i razredivača. Nedugo posle njegovog službenog premeštanja i Beograda, a neposredno posle odlaska Boba, sportska aktivnost diplomatskog kora je prestala.

Prvo karbonsko platno u Klubu:

Od: Pukovnik A E F Cowan OBE

OFFICE OF THE DEFENCE ATTACHE
BRITISH EMBASSY BELGRADE

Za pravku jednog od ostecenih plastičnih sklova ("Donoratico") bilo nam je potrebno karbonsko platno. Obratili smo se za pomoć pukovniku Kown-u. Sa možemo nekoliko da nam je paketić (dobijen diplomatskom poštrom) sa oznakama Ratnog vazduhoplovstva GB. Bilo je to karbonsko platno (oko jedan kvadrat). Nismo mogli da ga upotrebimo (za popravku čamca, bez posebne smole). Naravno da sene smo o braćali zadataku tnu u lugu. Po dobijanju poksida i uputstva o upotrebi, izvršili smo prvo krpljenje ovim materijalom.

Proslave praznika SAD i GB u našem Klubu:

Svake godine na platou ispred hangara, diplome su zajedno sa članovima našeg kluba proslavljali državne praznike SAD i GB. Oba praznika su bila u letnjim mesecima. Celo organizaciju su sami sproveli, izbegavajući (ne dozvoljavajući) da i Klub sa svoje strane da bilo kakav doprinos. Oni su "diplomatski" koristili obrazloženje: da smo cele godine mi domaćini, a da smo na njihovoj manifestaciji mi, članovi kluba, njihovi gosti. Naravno da je sve (hrana, piće, ambalaža) doneseno iz diplomatskih magacina. Morali smo zbog "nivoa" da upozorimo naše sportiste na ponašanje prema postavljenim raznim đakonijama (pogotovo raznim slatkišima – tortama). Starije članove našeg kluba morali smo da "kočimo" u konzumiranju žestokih pića (nekoliko vrsta viskija) i piva iz konzervi. Uz čika Duletovu gitaru i poznate dalmatinske pesme i domaće šumadijske šlagere, druženje je bilo uvek opušteno.

Ova druženja su bila spontana i nezaboravna. Jednom prilikom je pukovnik Kown došao u poznatoj škotskoj nošnji. Ponosan na svoje poreklo, uz muziku sa kasetofona, prikazao je prisutnima nekoliko igara. Naravno da je pobratio sve simpatije prisutnih uz nagradu aplauzom.

Neki od rekreativaca iz diplomatskog kora:

BERNIE WELCH	WARREN ZIMMERMAN	M L MC LENNY	P. MARTIN	DAVID MEES

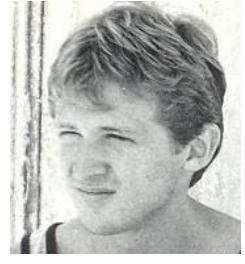
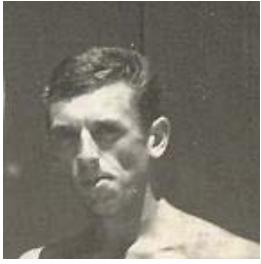
BARBARA DYSON	J E KATZKA	ANDREW SELL	CHARLES FORD	ČAMILLE PISK

K. F. KUCKOWICZ	JONN P KLETZKE	D E BALMBRA	K. F. KUCKOVICH	J. FLETCHER

KADA SMO BILI MLADI I LEPI:

				
Nedeljko SAVČIĆ	Stana JOKOVIĆ	Zdenka DAUTOVIĆ	Milovan SIMIĆ	Mićo LONCAREVIĆ

				
Aleksandar LUKIĆ	Dragomir STOJIĆ	Gordana DIMITIĆ	Dušan MIRKOVIĆ	Ozren TOŠIĆ

				
Srdan JOVIČIĆ	Ilija KAVAZOVIĆ	Saša MIMIĆ	Zoran VIDAKOVIĆ	Zoran BABIĆ

				
Aleksandra BUĆAN	Ana DMITROVIĆ	Jelena ČITAKOVIĆ	Ivana BUNUŠEVAC	Ivana PANTOVIC

				
Ninela RADIČEVIĆ	Obrad JOSIPOVIĆ	Mile JOKIĆ	Jelena GAVRILOVIĆ	Dusan SKOKIĆ

ISTORIJSKE FOTOGRAFIJE:

Reprezentacija YU na Kupu Mediterana u Koloseumu 1978.

Prvak Balkana u skifu za juniore Nikola NEDELJKOVIĆ
13. IX 1998. u Beogradu

VESLAČKA TERMINOLOGIJA:

- **“PERAJA”:**

vrlo važan deo ugrađen u svaki sportski čamac koji utiče na stabilnost i pravolinijsko kretanje čamca. Naziva se još “stabilizator”. Ugrađen je u srednju uzdužnu osu čamca, sa spoljne strane. Nalazi se bliže krmenom delu, približno na 2/3 od pramca (špica) čamca. Ranije je izrađivan od nerđajućeg lima (mesing ili aluminijum), a u novije vreme je od livene plastike. Izrađuje se u raznim oblicima, a njena veličina (dužina i širina) su različite u zavisnosti od vrste čamca. Najmanja je za skif, a najveća za osmerac. Zbog čestog oštećivanja (najniža tačka podvodnog dela čamca) prilikom udara u plutajuće tvrde predmete, ranije je bila deo koji je mogao da se lako demontira. Kako je kroz žljeb (u koji je montirana) često u čamac prodirala voda, novi modeli čamaca imaju “peraju” ulivenu u “kil” (srednje uzdužno ojačanje, na dnu čamca). Bilo je i pokušaja da se u produžetku (prema krmenom delu čamca) ugradi i “kormilo”. “Kormilo” u sastavu sa “perajom” je bilo vrlo osetljivo za naglu promenu pravca, što je zahtevalo izuzetnu pažnju veslača koji je stopalom vršio korekciju pravca.

- **“KORMILO”:**

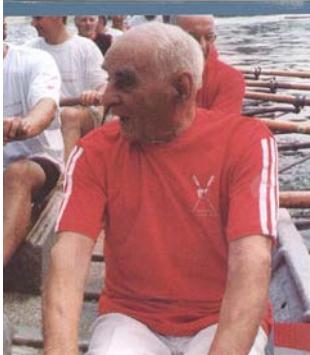
nalazi se (kao poseban deo) na svim takmičarskim čamcima, osim na skifu i dubl skulu. Naravno da svi čamci sa kormilarom imaju i kormilo. Kormilo služi za upravljanje pravcem čamca. U čamcima bez kormilara jedan od članova posade (posebnim mehanizmom na odupiraču) pokretom stopala upravlja čamcem. Kormilo se uglavnom nalazi na desetak santimetara od krajnje tačke (krmenog dela) čamca. Uglavnom je vrlo male površine i hidrodinamičkog oblika. Vezano je kanapom (za kormilare) ili tankom sajлом za odupirač veslača koji upravlja. Ne preporučuje se (sem u izuzetnim potrebnim slučajevima) korišćenje kormila u toku trke, jer se njegovim korišćenjem smanjuje brzina čamca. Ima i primera da iskusne ekipe (samo u dvojcu bez kormilara) nemaju ugrađen ovaj upravljački deo. Kormilo je demontažno i sastoji se od osovine i podvodnog dela (koji je uglavnom od tvrde plastike). Kao i “peraje” podložno je oštećenjima (udarom u predmete pod vodom). Za svaki slučaj, uvek se (na takmičenja) nosi rezervno kormilo.

- **“REBRO”:**

rebro” je naziv za jedno od najvažnijih i ujedno “najčvršćih” ugrađenih delova u čamac. ”Rebra” čine osnovnu konstrukciju sportskog čamca. Ako se “kil” i bočne “talasnjače” smatraju kičmom čamca, onda je logično da su delovi pripojeni (upravno – pod uglom od 90 stepeni) za ove dve uzdužne “ose” čamca, nazvani “rebrima”. Ima ih najmanje 6 (u skifu), odnosno po tri para na svakom sedećem mestu u čamcu. Na “rebra” se oslanjaju “auslegeri”- “izbočnici” (metalni ili karbonski nosači vesala). Vezuje centralnu osu (na dnu čamca, naziva se “kil”) i “valobran”. Kod ranijih drvenih čamaca “rebra” su izrađivana od najtvrdjeg drveta (“Jasen”), a kasnije su izrađivani iz više slojeva drveta, radi čvrstoće. Rebra su probušena sa dve rupe (obično 6-7 mm) kroz koje prolaze zavrtnji kojima se pričvršćuju izbočnici.

IN MEMORIAM

NEKA IM JE VEĆNA SLAVA I HVALA ZA SVE ŠTO SU UČINILI ZA VESLAČKI SPORT

		
<p>Dane NOVIČIĆ</p> <p>Član olimpijskog osmerca 1948. u Londonu. Višestruki prvak Jugoslavije. Po zanimanju ekonomista. Bio je edan od osnivača „Centroprom“-a i dugogodišnji direktor</p>	<p>Božidar ARSIĆ</p> <p>Jedan od naјstaknutijih reprezentativaca Kraljevine Jugoslavije pred Drugi svetski rat. Učesnik nekoliko prvenstava Evrope. Prvak Srbije i Jugoslavije u četvercu sa kormilarom.</p>	<p>Božin PERIĆ</p> <p>Istaknuti veslač kluba u Kraljevini Jugoslaviji. Postruci pravnik. Bio šef kabineta ministra šuma u Kraljevini Jugoslaviji. Dugogodišnji predsednik VSB i organizator mnogih regata</p>
		
<p>Mile STEFANOVIĆ</p> <p>Predratni trgovac. Ekonomista po struci. Bio finansijski direktor preduzeća „Adria“. Dugogodišnji član UO i sekretar našeg kluba.</p>	<p>Milivoje KOJIĆ</p> <p>Državni prvak i reprezentativac VK „Dunav“ iz Pančeva. Predsednik VSS i predsednik VK „Crvena zvezda“. Poznati bankar. Zamenik generalnog direktora „Poljbanke“</p>	<p>Boža ŠIŠMANOVIĆ</p> <p>Jedan od najstarijih članova našeg kluba. Finansijski stručnjak i bankar. Dugogodišnji blagajnik kluba i član UO. Imao svoj „kilbot“ i do poznih godina veslao.</p>

VREMĚ PLOV

„CVĚTOVÍ BUDUĆNOSTI RASTU IZ KORENA PROŠLOSTI“

BROJ 5

20. JULI 2010.

SADRŽAJ:

- Naš klub pionir u pionirskom veslanju
- Osmerac „kralj“ veslačkog sporta
- Prvo posleratno prvenstvo FNRJ
- Veslački glasnik JVS (1936-1940)
- Prvi marketing
- Pisanje štampe
- Novi odnos snaga
- Kad smo bili mlađi i lepi
- Veslačka terminologija
- Istorijeske fotografije
- Prvaci Kraljevine Jugoslavije
- IN MEMORIAM

NAŠ KLUB PIONIR U PIONIRSKOM VESLANJU

Klub, iako je to stalno pokušavao (i u ranijem periodu), sedamdesetih godina se opredeljuje da najveću pažnju i angažovanje okrene ka najmlađim kategorijama veslača. Plan je bio da najviše veslača bude u najmlađoj uzrasnoj kategoriji. Trebalo je ojačati bazu po principu pravilne piramide.

Ideju da se u obuku veslača krene sa uzrastom, tada nepostojiće pionirske kategorije (12-14 godina starosti), izneo je novoangažovani honorarni trener Gradimir Ojdanić „Kjuri“ koji je završio sa takmičarskim veslanjem. Uz amanet glavnog trenera, novi trener, krenuo je sa potpunom samostalnošću. Ovaj veslački entuzijasta (bez trenerskog staža), inače tek diplomirani profesor mehanike, ostvario je kontakte sa nastavnicima fizičkog vaspitanja u osmogodišnjim školama Čukarice. Fizički najsposobnije učenike slali su u naš klub.

Trener najmlađe selekcije, pored treninga veslanja, uveo je i obavezne časove matematike. Svi dečaci koji su bili pod njegovim nadzorom, posle svakog treninga imali su i obavezne časove iz najtežeg školskog predmeta. Ova „novina“ u veslačkom sportu, dobila je apsolutnu podršku roditelja pulena. Naravno da su ocene iz ovog predmeta u redovnoj školi naglo promenile vrednost. Pored časa iz „matiša“, veslači su dobijali i „domaće zadatke“ koje je Grada pedantno proveravao.

U struci je imao još tri inovacije:

- 1) Uveo je svakodnevni trening za najperspektivnije (slobodan dan je bio ponедelјak);
- 2) Skoro ceo dnevni trening je sproveden u čamcima (bez obzira na vremenske prilike) i
- 3) Tehničku obuku je vršio u toku veslanja na vodi, odnosno odmah su (bez obzira na tehničko znanje veslanja) veslali „punom snagom“.

Naravno da je tu bilo teturanja i mini „rakova“, ali se ispostavilo da se i na ovaj način može postići određena koordinacija. Dozvoljavao je (čak i insistirao) da se u skifovima u rukavcu Save ispred kluba stalno trkaju.

Selepcionisani veslači (po fizičkim sposobnostima) i fondu sati na vodi ubrzo su počeli da postižu i takmičarske rezultate.

Po završetku nastupa za klub, trenerskom timu pridružuju se i članovi seniorskog dvojca (prvaci SFRJ 1972, vice-prvaci 1973) Zoran Vidaković (primljen u radni odnos na radno mesto trenera) i inž Vladimir Tomić, koji se u slobodno vreme pridružuje Gradimiru Ojdaniću (amaterski status trenera najmlađih veslača).

Ubrzo Ojdanić i Tomić, zbog profesionalnih obaveza na radnim mestima, prestaju sa obavljanjem trenerskog posla. Mlađe kategorije takmičara preuzima profesionalni trener Zoran Vidaković. Obuku novih pionira preuzima Mladen Marinović (partner Lekovića u dubl skulu), koji je iz Splita došao da studira na FFV. Najuspešniji takmičar iz Marinove „škole“ je Milan Arežina koji ulazi u 4x posle SP u Filahu, umesto Nebojše Janjića. Marin ostaje u Beogradu do završetka studija. Razlikovao se od do tada angažovanih trenera po tome što je svoje najsposobnije pulene (koji su kod njega savladali programom predviđenu obuku), pojedinačno, odmah prebacivao u grupu takmičara (koje su vodili drugi treneri).

Na prvenstvu Jugoslavije u Beogradu 1974. koje je za juniore i mlađe juniore održavano u četvrtak i petak (za seniore i seniorke u subotu i nedelju) osvojene su i prve medalje u kategoriji mlađih juniora. Naravno da

ova uzrasna podkategorija do tada nije postojala pa je bio potreban određeni pritisak na VSJ. Do tada su mlađi juniori bili sa 15 i 16 godina, a juniori 17 i 18 godina. Ovo je bila nova PIONIRSKA kategorija. Dužina staze u prvoj godini je određena na 500 metara. Za discipline su odabrani 1x, 2x, 4+ i 8+.

Skif, dubl skul i četverac sa kormilarom PRVACI DRŽAVE!!!:

Od četiri discipline (1x, 2x, 4+ i 8+) za najmlađu kategoriju (13 i 14 godina) na stazi od 500 metara, veslači Crvene zvezde osvojili su tri pobjede:

- **Časlav Marjanović, prvak u skifu (1:40,0)**
- **prvaci u dubl skulu (1:48,8)**
- **prvaci u četvercu sa kormilarom (1:38,6)**

Kako au tor „V remeplov“-a nema relevantne pod atke (bilten tak mičenja) o s astavu p osada, moli članove posada 2x i 4+ koji su osvojili zlatne medalje da dostave sastav, kao i fotografije posada!!!

U osmercu je pobedila posada VK „Jadran“ iz Rijeke (1:29,4)

Na ovom prvenstvu (1974) u Beogradu u kategoriji juniora i juniorki osvojili smo samo jednu medalju: **srebrnu u četvercu bez kormilara (5:04,0).** Vice-šampionski juniorski četverac ve slao je u sastavu: **(molimo Vas dostavite nam sastav posade!!!)**

Svečani prijem u klub najmladih veslača:

NOVEMBARSKI AKCENTI NA ADI CIGANLIJI

Nedelja, 12. novembra 1974. osvanula je sa svodom punom vode, koja je pljuštala cele noći, a pred jutro malo usporila tempo, da bi oko 9 časova potpuno prestala. Temperatura je, baš prema prognozi, otišla nadole za 5-10 stepeni. Zato je bilo i priyatno sedeti u zagrejanom „dnevnom boravku“ Veslačkog doma Crvena zvezda.

Razgovor i žamor r azdraganih o mladinaca z amro je u t renutku kada je i nž Simeon Putnik, predsednik VK Crvena zvezda, ustao i počeo da govori. Pozdravio je sve prisutne veslače, a mladima je u kraćem izlaganju, sažeto, rekao sve o svetloj tradiciji kluba, o sportskom takmičarskom duhu, o fer-pleju u sportu, o čuvanju skupocenih rekvizita, o poštenju i disciplini....

Za is tim stolom je bio i i nž Rako M iletić, predsednik tehničke komisije VK Crvena zvezda, glavni trener Krunoslav Janković sa pomoćnicima Zoranom Vidakovićem, Dušanom Đorđevićem i Gradimirom Ojdanićem. Vidaković i Ojdanić tek što su skinuli takmičarske majice i preuzeli odgovornu dužnost trenera.

Aplauz se prošlovio dvoranom, kad je predsednik i nž Simeon Putnik završio kratko izlaganje. Glavni trener Krunoslav Janković pozivao je mlade članove velike porodice Sportskog društva Crvene zvezde, a Predsednik Putnik predavao im legitimaciju članova i toplo čestitao...

Napomena: deo reportaže novinara Aleksandra Stojanovića, objavljen u listu „SPORT“, 13.novembra 1974. godine

Na sastanku je bilo prisutno 69 veslača. Tog dana su svečano primljeni u klub pioniri: Milomir STOJANOVIĆ, Kosta PAVLIČEK, Milan FILIPOVIĆ, Vladimir POPOVIĆ, Aleksandar SERTIĆ, Slobodan SVRDLAN, Zoran RADULOVIC, Goran CEROVIĆ, Mladen PAPIĆ, Goran BLAŽEVSKI, Dušan RADOVANOVIC i Dejan SIMOVIC.

Napomena: Sve ih je na veslanje poslao prof. FK Branko PETROVIĆ

1975. godina nastavak žetve titula i medalja:

S obzirom da je VSJ doneo odluku o razdvajaju juniorskog i seniorskog prvenstva Jugoslavije (juniorsko u julu, a seniorsko u septembru), značajno se dobilo u konkurenciji mlađih juniora. Staza je ove godine produžena sa prošlogodišnjih 500 na 800 metara. Na ovom prvenstvu u kategoriji mlađih juniora veslali su samo muškarci u 4 discipline (1x,2x,4+ i 8+)

Juniorsko prvenstvo SFRJ održano je u malom ustaničkom mestu Zaton, pored Šibenika, u sklopu proslave 30 godina oslobođenja zemlje. Finalne trke održane su 27. jula 1975. godine (Dan ustanka u Hrvatskoj). Juniori su veslali na stazi od 1.500 metara, a juniorke na 600 metara.

Dve zlatne i jedna bronza na naše najmlađe veslače:

Klub je prijavio tri posade u skifu. Prvak države postaje Milan Mišljenović. I pored želje da sva tri naša veslača uzmu sve tri medalje, drugo mesto osvojio je skifista VK „Vukovar“.

JUNIORSKO PRVENSTVO SFRJ 1975. (26-27.07) ŠIBENIK:

Koliko je rad sa najmlađima bio vredan vidi se po broju takmičara u kadetskoj i juniorskoj kategoriji koji su ispunili oštре kriterijume za odlazak na prvenstvo Jugoslavije. Crveno beli dres nosilo je ukupno 24 takmičara.

Više od 50% veslača osvojilo je medalje (13), a zlatom se okitilo šest veslača i jedna veslačica. Odneti pobedu u skifu na bilo kom takmičenju je dokaz najviše vrednosti. Mišljenović pobeđuje u skifu za kadete, a Gordana Dimić u skifu za juniorke. Jedina zlatna kod „rimenaša“ pripala je kadetskom četvercu. Dokaz da rezultat nije slučajan pokazuju kasniji rezulati članova ove posade (reprezentativci 1976, 1977. i 1978. na juniorskim svetskim prvenstvima).

<p><u>Prvo mesto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Milan Mišljenović (1x KM) 2) Milan Nagulov (4+ KM) 3) Dušan Kovačević (4+ KM) 4) Predrag Josić (4+ KM) 5) Nebojša Janjić (4+ KM) 6) Bojan Resavac (4+ KM) 7) Gordana Dimić (1x JZ) <p><u>Drugo mesto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Časlav Marjanović (2x JM) 2) Slaviša Stošić (2x JM) 3) Miloš Tucaković (2+ JM) 4) Milan Nikčević (2+ JM) 5) Saša Mimić (2+ JM) <p><u>Treće mesto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Ozren Tošić (1x KM) 	<p><u>Četvrto mesto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Milan Stojanović (1x KM) 2) Vladimir Lazić (2- JM) 3) Dragomir Stojić (2- JM) <p><u>Šesto mesto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Slobodan Svrđlan (4- JM) 2) Uglješa Janjić (4- JM) 3) Zoran Cerović (4- JM) 4) Aleksandar Milovanović (4- JM) 5) Vladimir Lazić (8+ JM) 6) Dragomir Stojić (8+ JM) 7) Časlav Marjanović (8+ JM) 8) Slaviša Stošić (8+ JM) 9) Goran Ratković (48+JM) 10) Dusan Matić (8+ JM) 11) Steva Milovanović (8+ JM) 12) Srđan Jovičić (8+ JM) 13) Bojan Resavac (8+ JM)
---	---

OSMERAC „KRALJ“ VESLAČKOG SPORTA

Za pojedinca u svakoj delatnosti najvažniji je individualan (lični) uspeh. Za potvrdu ovakvog vrednovanja može se uzeti činjenica da mnogi vrhunski pevači mogu da budu članovi hora, a samo jedan solista. Primer iz muzike (a i iz ostalih oblasti životnih zanimanja), moguće je primeniti i na veslanje. Po tome kruna sportskog rezultata je ostvareni rezultat u skifu.

Poznato je da publika pamti pojedinačne rezulante u svim sferama delatnosti, pa i u sportu (više od kolektivnih). Da ne navodimo poznate pevače, instrumentaliste, naučnike. Publika pamti imena plivača, tenisera, boksera, skijaša, atletičara ... U veslanju se takođe pamte imena najpoznatijih (po rezultatima) skifista: Mekenzija, Ivanova, Kolbea, Majsnera, Vlašića... Takođe je istina da se retko ko seti sastava neke veslačke posade veće od dvojca ili dubla, pa čak ni nacionalna pripadnost ne ostaje u sećanju.

Postavlja se opravdano pitanje zašto je u veslačkom sportu „kralj“ osmerac. Pošto je osmerac skoro uvek zadnja trka veslačkog programa svake veslačke regate, interesovanje za tu trku je veće od prethodnih tako da publika sa posebnim nestrpljenjem očekuje borbu u ovoj najvećoj veslačkoj disciplini (po broju članova posade, po dužini čamca). Možda odgovor treba tražiti u impozantnom vizuelnom prizoru. Naravno da publiku ne interesuje koliko je tehnički teško napraviti vrhunsku posadu osmerca. Jednosavno treba

prihvati da je to tako i da „tačka na I“ je pobeda u osmercu (naravno da je značaj pobeđe u osmercu u srazmeri sa značajem takmičenja). Biti olimpijski pobjednik ili svetski prvak u osmercu je „šlag na torti“.

Moguće je da individualni kvaliteti utiču na kontinuitet u rezultatu, što se iskazuje kroz višegodišnju neprikosnovenost. Retko se događa da pojedinac zablista samo u jednoj godini, odnosno da samo sticajem srećnih okolnosti postigne najviši nivo samo jednom.

Treba dodati da (zbog mnogih faktora) ne može svaki pojedinac da bude „soler“. Ili bolje reći, malo je takvih pojedinaca. Većina ljudi, pa i sportista, ima veće predispozicije u grupnom nastupu, što ni u kom slučaju ne znači da (po kvalitetu) zaostaje sa sposobnostima. Može se bez mnogo stručnosti konstatovati da postoje osobe kojima „leži“ pojedinačni rezultat, a da su neki „predisponirani“ za kolektiv.

Uobičajeni princip „da je lanac onoliko jak, koliko je jaka najslabija karika“, može da se odnosi i na posadu osmerca. Za sastav kvalitetnog osmerca treba imati najmanje 10 (ili više) veslača skoro istovetnog potencijala (što je, mora se priznati, nemoguće). U svakom čamcu (sem skifa), počevši od dubl skula i dvojca, jedan veslač je bar za nijansu u nekoj od sposobnosti „bolji“. Kako stručnjaci često ističu: „dubl skul se stvara od dva dobra skifista na osnovu dva uslova:

- 1) da obojica postižu visok sportski rezultat (vreme na 2.000 metara u skifovima) i
- 2) da razlika u vremenima nije veća od 5 sekundi (manje od dve dužine čamca – cca.14 metara).

Osmerac se obično sklapa od 5 dvojaca bez kormilara (moguće su i druge varijante: dva četverca, ili jedan četverac i dva dvojca). Naravno da i ovde važi princip za stvaranje dubl-skula. Što je rezultat „gušći“ između dvojaca, a postignut rezultat visok, to su sportske mogućnosti ovako sastavljenog osmerca veće.

Osmerac je ujedno i veslačka disciplina u kojoj mogu da nastupe veslači dovoljne takmičarske vrednosti. Istini za volju, retko će koji trener u osmerac staviti svoj prvi dvojac, pod uslovom da ima „prolaz“ za visoki plasman u ovoj disciplini. Drugim rečima, osmerac je disciplina u kojoj mogu da „prodaju“ pojedini vrhunski veslači, koji nemaju dovoljan rezultat za ostajanje u manjem čamcu, odnosno da im je plasmanska mogućnost izvesnija u osmercu nego u dvojcu ili četvercu. Vrlo često na „slabijim regatama“ osmerac je druga disciplina u kojoj veslači nastupaju.

Naravno da osim „selektivnog“ pristupa u „sklapanju“ posade, postoji i mnogo drugih faktora za dolazak do „visokog“ rezultata osmerca. Tu je jedan od važnijih faktora raspored veslača u čamcu (od br. 1 do 8), a izbor „štrokera“ i dva veslača iza njega (br. 7 i 6) mogu često da budu presudni. Naravno da osmerac ne može bez izuzetnog „kapetana“ (kormilara), koji osim propisane mase treba da ima i ogromno iskustvo (u osmercima), a mora da ima veliki broj sati treninga sa posadom kojom „upravlja“. Vrlo često je za kormilara važno da ima puno poverenje posade, kao i da poseduje odgovarajući autoritet. Kao što su „retki“ vrhunski skifisti, tako su i retki vrhunski kormilari. S obzirom da godine starosti nisu ograničavajući faktor u kormilarenju, to je česta pojava da osmercima na svetskim prvenstvima i OI kormilare pojedinci sa dosta godina (30-40).

Samo „veliki“ klubovi mogu da imaju osmerac (bez obzira kog kvaliteta). Prvi razlog je što je osmerac najskuplji veslački sportski čamac. Drugi je što treba imati hangar (određenih gabarita) za smeštaj ovog 28-metraša. Treće, što u klubu treba imati dovoljno veslača za stvaranje posade osmerca.

Da je osmerac „kralj“ veslačkog sporta ima još dokaza. Najmasovnije i najvažnije takmičenje među USA univerzitetima je isključivo u osmercima. Mnogi veslački klubovi u Evropi, imaju kao najvažniji cilj svake godine da budu šampioni. Na svakim OI za dve (blokovske) velesile u veslačkom sportu USA i SSSR-a je (osim „rata“ u broju osvojenih medalja) bila najznačajnija pobeda u osmercu. Uostalom i najpopularnija svetska veslačka priredba (trka Oksforda i Kembridža) se održava u osmercima (najgledanija regata na TV širom sveta).

Epitet „kralj veslačkog sporta“ može da ima i zbog toga što je:

- * osmerac najduži i najteži veslački čamac (cca 18 m, cca 95kg sa veslima)
- * osmerac je naskuplji (cca 50.000 evra)
- * osmerac je najbrži (regatna brzina je cca 6,2 m/sec. ili cca 22,5 km/h)
- * osmerac je najveće mase (čamac+ vesla + veslači + kormilar) cca min.1000 kg.

U FNRJ i SFRJ glavna bitka se vodila za pobjedu u osmercima između dva kluba - Gusara iz Splita i Krke i Šibenika. Retko se događalo da im se neko umeša u okružaj za šampionsku titulu. Samo su dva kluba, Danubijus i Bled uspeli da ih poraze (jednog ili drugog).

Naš klub je napravio „istorijski“ podvig 1980. na prvenstvu SFR Jugoslavije pobedivši u seniorskom osmercu u sred Splita. Zlonamerni veslači i veslački radnici zlurado su se šalili na račun ove pobeđe našeg kluba: „Taj dan kada je osmerac Crvene zvezde pobedio Gusara u Splitu, za veslanje u Splitu je proglašen za „Dan žalosti“.

Pobednički osmerac našeg kluba na seniorskom prvenstvu SFRJ 1980. u Splitu
Srđan JOVIČIĆ, Vladimir BURDA, Boris SUBOTIĆ, Milan AREŽINA, Dragoslav JOVANOVIĆ,
Dušan KOVAČEVIĆ, Božidar ĐORĐEVIĆ, Vladimir KRSTIĆ, korm. Saša MIMIĆ

PRVO POSLERATNO PRVENSTVO FNRJ

Osvojene tri srebrne medalje:

Prvo prvenstvo Jugoslavije (po završetku II svetskog rata) održano je u Šibeniku. Nastupali smo pod nazivom FKD „Crvena zvezda“. Delegat kluba bio je Petar Starčević. Nastupile su četiri seniorske posade našeg kluba (tada još sekcije SD „Crvena zvezda“): 4+, 2-, 4- i 8+.

Rezultati:

- 4+ osvojio je srebrnu medalju (7:53,8)- pobedila je posada zagrebačke Mladosti (7:44,4)
Posada: S.Drenovac, M.Vodopivec, S.Ivančevic, B.Sirotanović, korm. D.Radaković
- 2- takođe je bio drugi (9:06,4) – pobednik VK „Mladost“ – ZG (8:30,0)
Posada: S. Jovanović, P.Stevčić
- 4- osvaja srebrnu medalju (7:52,0) – pobednik VK „Gusar“ iz Splita (7:37,1)
Posada: S.Obradović, S. Novičić, M.Petrović, M.Kopsa
- 8+ stiže četvrti (7:03,6) – pobednik Mladost, Zagreb (6:47,0)
Posada: M.Petrović, S.Novičić, S.Ivančević, M.Vodopivec, S.Drenovac, P.Stevčić, S.Jovanović, B.Sirotanović, korm. Dušan Radaković – Lika.

1946. godine u klubu je postojao samo jedan ispravan čamac (četverac sa kormilarom preklopne gradnje). Svi takmičarski čamci uništeni su bombardovanjem.

Na prvenstvu u Šibeniku naši veslači veslali su u pozajmljenim čamcima iz hrvatskih klubova. Osmerac je dobijen od FOZ-a (Fiskulturnog odbora Zagreba).

Novembra 1946. veslačka sekcija „Studenta“ pristupa našem klubu. Veliki broj veslača (juniora) pojačava naš takmičarski tim. Poznata su imena novih zvezdaša: Jovan Miodragović, Miša Jeličić, Leka Bogosavljević, Stevan Vojnović, Milan Petrović, Radomir Janković, Petar Korolija.....

Osmerac FKD „Crvena zvezda“ na startu prvenstva FNRJ 1946. u Šibeniku

„VESLAČKI GLASNIK“ mesečni časopis VSJ:

Zaglavlje „Veslačkog glasnika“ iz 1939. godine (III godina izdanja)

Godine 1936. Jugoslovenski veslački Savez izdaje mesečni časopis pod nazivom „VESLAČKI GLASNIK“. Stampan je čirilicom na četiri stranice. Format je bio nešto veći od A-4, a papir je bio „rezedo“ (bledo zeleni). Po sadržaju to je bio informator JVS, a kasnije je dodat i stručni deo.

U svakom broju objavljuju se spisak „verifikovanih“ veslača (registracija takmičara) klubova, kao i rezultati regata. Na kraju svakog broja objavljujani su pozivi na regate iz inostranstva.

Radi kurioziteta navodimo spisak verifikovanih veslača VK „Beograd“ sa sednice JVS 20. jula 1940. sa pravom nastupa 20. jula. Većina je rođena u periodu 1919 – 1923, a iznenadjuće godište Mihajla Saljnikova 1908. (sa 42 godine) i Đorđa Totova (6.5.1911.). Mladići od 17 i 18 godina (1922-23,24.) bili su Darislav V. Milečić, Vojin J. Nikolić, Momčilo D. Milovanović, Milutin R. Uskoković, Aleksandar F. Grzanin ... Odluku su potpisivali Predsednik i Sekretar JVS M.Obućina i B.Perić (obojica članovi našeg kluba).

Iz verifikacije veslača sa sednice JVS 22. jula 1940. prvi put saznajemo da su najbolji veslači našeg kluba na regatama posle Drugog svetskog rata bili registrovani članovi veslačke sekcije „BOB“ kluba: Dušan Radaković, Svetolik Drenovac, Miloš Vodopivec, Predrag Sarić, Simeon Putnik, Bogdan Sirotanović....

S obzirom da je te 1940. VK „Beograd“ verifikovao 13 veslača, a „BOB“ 18, moguće je da je jedan broj veslača prešao u klub gradskog rivala, što je bila česta pojava u odnosima ova dva kluba tokom celog predratnog perioda.

PRVI „MARKETING“

Bilo je to vreme kada nam je sama reč „marketing“ bila nepoznata, a pogotovo njeno značenje. U vreme državnog finansiranja svih aktivnosti, pa i sporta, presudan je bio godišnji „budžet“, odnosno godišnji finansijski plan.

Veslački klub od 1945. godine, pa sve do neznatnih promena sedamdesetih godina XX veka, mogao je da troši za svoju aktivnost „državna sredstva“ odobrena od nadležnog sportskog „foruma“. Odobreni godišnji budžet kluba uvek bio duplo manji od podnetog zahteva. U poglavlju „prihodi“ stajale su dve stavke: dotacije i sopstveni prihodi. Dotacije su dobijane iz nekoliko izvora (opštinski, gradski i republički sportski forumi, najčešće nazivani SOFK (Savezi organizacija za fizičku kulturu) kasnije SIZ-ovi (Samoupravne interesne zajednice). Dotacije su bile „strogog namenske“, npr. „za redovnu delatnost“, „za investicije“, „za revizite i opremu“ itd.

Snalažljivost pojedinih sportskih organizacija u „dobijanju vanrednih namenskih sredstava“ je bila u tome da ima u „fioci“ pripremljen „Plan i program“ za neke nove akcije, i da ga „prvi“ dostavi nadležnoj administraciji. Sve je bilo po sistemu „ko pre devojci“. Primera radi, kada je naš klub iz „poverljivih izvora“ saznao da će se u cilju unapređenja sporta obilato finansirati „sportske škole“ odmah je napravljen „Plan i program Omladinske škole veslanja CZ“. Čim je obelodanjen konkurs za dodelu sredstava za ovu namenu, naš klub je odmah dostavio potrebnu dokumentaciju. Naravno da je u veslanju to bio jedini „stručan program“ i da je nekoliko godina „Škola veslanja“ živila na državnim jaslama.

Članovi kluba nazvani „Uživači“:

U poglavlju „sopstveni prihodi“ dugo je klub mogao da neznatne prihode prikaže kao „prihode od članarine“. Još od predratnih vremena, ceo prvi sprat našeg objekta bio je namenjen velikom broju članova (popularno nazivani „uživači“). Postojao je muški i ženski deo. U muškom delu je bilo 6 ulaza sa čije leve i desne strane su se nalazile drvene kabine. Kapacitet je bio oko 400 kabina (zajedno sa ženska dva ulaza). Biti član VK „Crvena zvezda“ i imati kabinu (plaćala se godišnja članarina) bila je stvar prestiža. Uživači su bili svi članovi koji nisu bili aktivni sportisti niti članovi uprave Kluba. Najviše je bilo vlasnika čamaca koji su se bavili rekreativnim veslanjem i „kupača“ koji su vreme provodili na velikom splavu. Jedan ceo hangar je bio namenjen drugoj vrsti „uživača“ koji su tu držali svoje privatne veslačke čamce. Bili su to popularni „kilboti“ (drveni čamac, preklopne gradnje za jednog veslača i još jednu osobu). Za korišćenje hangara plaćao se dodatak na članarinu po godišnjoj „tarifi“. Osim kluba, koristi su imali i domar i klupski majstor koji su svake godine bili „privatno“ angažovani na održavanju od vlasnika čamaca. Bilo je to vreme kada nije bilo motornih čamaca.

Zagađenjem Save sve manje je bilo kupača i naših „uživača“ (sve do pregrađivanja savskog jezera). Kabine više nisu bile izvor prihoda, a verni članovi su ostali samo pecaroši. Njih dvadesetak je klupske kabine koristilo za odlaganje pečačkog pribora i lične garderobe. Rušenjem kabina na celom prvom spratu, dobio se veliki slobodan prostor. U jednom njegovom delu napravljena je sala za društveni život aktivnih sportista. Kasnije je taj prostor predstavljao glavni izvor prihoda kluba, kada je višak prostora davan „u zakup“.

Prvi prihodi „od reklama“:

Rastom privrede i novih odnosa, prvi unosan deo „marketinga“ bile su reklame. Do tog vremena fasada kluba je bila jednobojava, a samo su na čeonom delu fasade pripadnost Crvenoj zvezdi označavala dva grba (izrađeni od šper ploče i ofarbani uljanom bojom). Kasnije je na kulu stavljen „svetleći“ grb (sa neonskim cevima) koje je na zahtev kluba izradila jedina firma (koja je započinjala svoj novi posao) „Rotor“, a do tada se bavila popravkom elektro uređaja, uglavnom „viklovanjem“ električnih motora.

Prve „komercijalne“ reklame stavljane su na bočne strane zgrade. S obzirom da je cena (po ugovoru) zakupa reklamnog prostora bila relativno niska, to bi ispisivanje reklamne poruke (rad i materijal) „pojelo“ više od 50% ugovorenog godišnjeg iznosa. Ispisivanje su preuzeli radnici kluba (najčešće treneri). Prva reklama je (preko veze) dobijena od tada najnovijih novina sa velikim tiražom „Ekspres politike“. Dobijanje reklame na fasadi kluba bila je posledica „medijskog rata“ između dve kuće „Politike“ i „Borbe“. Ekspres politika je trebala da umanji popularnost „Večernjih novosti“, do tada jedinog visokotiražnog narodnog lista iz Borbine štamparije. Dugo godina (i posle isteka ugovora) bočna fasada je bila ispisana sa još tri reklamne poruke od kojih je najveća bila „Interexport“-ova. Pored reklame „Ekspres politike“ stajala je reklamna poruka „Lutrije Srbije“ (crveno- bela).

Glavni trener Kluba uspešno se bavio i firmopisačkim poslom. Prikolica za sportske čamce poslužila je kao privremena pokretna skela, a i tabla od stola za stoni tenis poslužila je u korisne svrhe.

PISANJE ŠTAMPE

1932. (31.08.) „Politika“ str. 10

Naslov: KONGRES „FIZA“ U BEOGRADU

Ovih dana stigli su u Beograd gotovo svi predstavnici stranih zemalja sa svojim vođama i delegatima za kongres „Fiza“. Doputovali su i svi članovi ove najveće veslačke organizacije, koji će prisustvovati ovogodišnjem kongresu „Fiza“, sutra pre podne u Ratničkom domu. Na Kongresu ima da se reši nekoliko važnih pitanja i da se izabere novo Predsedništvo.

Istorijat „Fiza“

Prve sportske veslačke utakmice otvorele su pre 150 godina, kada je najpopularniji glumac, osamnaestog veka, Doget, obrazovao u Londonu jedan odbor koji je trbalo da organizuje veslačke utakmice. Pobednik sa ovih takmičenja dobivao je nagradu od samog Dogeta. Nagrada je prelazna i za nju se samo engleski klubovi bore svake godine. Ova tradicionalna regata održava se i danas, svake godine 5 do 8 jula u Henleju.

Međunarodne utakmice nisu mogle da se održe, jer u to vreme nije bilo saveza niti veslačkih organizacija. Tek mnogo docnije, oko 1890. godine pokrenuta je živa akcija za grupisanje klubova u jednu organizaciju – savez, a dve godine docnije radilo se mnogo na osnivanju jednog međunarodnog veslačkog saveza. Godine 1892. sastali su se delegati u Turinu (stamp.greska – Torinu, primedba autora Vremeplova) i posle dugačke konferencije osnovali Međunarodni veslački savez. Članovi utemeljači jesu Belgija, Francuska, Italija i Švajcarska. Sedište „Fiza“ bilo je u Turinu sve do 1922. godine. Godine 1913. primljena je u članstvo Holandija, 1920. Španija i Čehoslovačka, 1921. Mađarska i 1922. Portugalija. Na kongresu „Fiza“ 1924. godine u Komo došlo se do uverenja da jedan čovek ne može da vodi tako veliku organizaciju i da na vreme obavlja sav posao, već da je potreban izbor vodstva od više osoba, pa je imenovan za Predsednika pokojni Euzen Bo (Švajcarska), za potpredsednika g. Buteli (Francuska) i za blagajnika g. Manuel (Švajcarska). Pod vodstvom poznatog sportskog radnika, Švajcarca Bo, „Fiza“ se podigla na zavidnu visinu, tako da se i sam olimpijski komitet morao podvrgavati odredbama „Fiza“.

Svake godine članstvo „Fiza“ se povećava. Godine 1924. ulaze u članstvo Poljska i Jugoslavija, 1925. Egipat, 1927. Rumunija i Danska, 1928. Argentina i S.A.D., 1929. Grčka, 1930. Brazilija, Turska i Švedska.

Predsednik Bo umro je 1926. godine, u doba kada je „Fiza“ bila u naponu snage. Na njegovo mesto postavljen je g. Riko Fioroni (Švajcarska), koji se i danas nalazi na čelu organizacije.

Prvih godina su šampionati održavani sa ograničenim brojem čamaca, naime, učestvovali su samo četverac sa kormilarom, skif i osmerac. Docnije su uvedene trke dvojca bez kormilara, dubl-skula, dvojca sa kormilarom i

četverca bez kormilara. Što se tiče sportskih uspeha svaka vrsta čamca je pojedinačno ravnopravna, te pobednik u svakoj od sedam kategorija dobija častan naziv evropskog šampiona.

Pre n ekoliko godina, veslački mecen i veliki pobornik ovog s porta Francuz Glandaz, po klonio je „Fiza“ lep skupoceni pehar, kao trajno prelaznu nagradu za onu naticu koja na takmičenju odnese najveći broj pobjeda. U slučaju da dve države osvoje jednaki broj pobjeda onda nagradu „Glandaz“ dobiva ona reprezentacija koja ima najviše boda. Poeni se računaju po vrstama čamaca. Skif, oba dvojca i dubl-skul nose po jedan poen, oba četverca po 1,5, a osmerac 2 boda.

Funkcioneri „Fiza“ pri evropskim šampionatima i njihovo biranje

Na takmičenju za evropsko prvenstvo redovno su zastupljeni funkcioneri „Fiza“, koji kontrolisu trke, daju start i vrše funkciju sudije. Oni se dele u tri grupe: starteri, vrhovne sudije i sudije na cilju.

Starteri se biraju na kongresu „Fiza“ na predlog samog predsednika. Sudije na cilju se biraju dogovorno i u vek jednoglasno na predlog jednog užeg odbora. Na cilju moraju da budu 3 sudije, koji prostim okom sude red dolaska takmičara na cilj.

Kongres „Fiza“ u Beogradu

Ovogodišnji kongres „Fiza“ održće se sutra pre podne u 9.15 časova u Ratničkom domu.

Dnevni red izgleda ovako:

1) Overavanje zapisnika; 2) izveštaj predsednika; 3) izveštaj blagajnika; 4) projekat budžeta za iduću godinu; 5) predlog da se članarina smanji sa 300 na 250 švajcarskih franaka; 6) utvrđivanje sistema za eliminatorne utakmice; 7) održivanje reda sleda u takmica i od redivanje kom rasporeda u česnika u eliminatornom takmičenju; 8) izbor sudije i startera; 9) izbor novog upravnog odbora i izbor mesta gde će se iduće godine održati šampionat.

Za kongres „Fiza“ Holandani su spremili dva predloga. Oni predlažu izmenu pravila u dvojakom smislu. Prvi predlog je da se takmičenje za evropsko prvenstvo ne održava kao dosada svake godine u drugoj zemlji, već stalno u jednom mestu koje odredi „Fiza“, koja bi ujedno trebala da finansira celo takmičenje i da preuzeme organizaciju. Drugi predlog je promena u izboru sudije. Oni traže da se vaka natacija preloži „Fizi“ s voje najbolje sudije, a sam izbor izvrši predsednik „Fiza“.

1979: „Slobodna Dalmacija“ (članak o VIII Mediteranskim igrama u Splitu , primedba autora „Vremeplov“-a)

Naslov: „U ZATONU DVAPUT PRVI“

Podnaslov: *Skifist Milorad Stanulov prvi prošao kroz cilj - Dvojac s kormilarom splitskog „Gusara“ premoćno pobijedio u svoj disciplini*

Prvu zlatnu medalju na Osmim mediteranskim igrama osvojio je jučer četverac s kormilarom Francuske, dok je prvi Jugosloven koji se okitio zlatnim odlicjem bio Milorad S TANULOV, 26-godišnji skifist iz Zrenjanina. Veslačko natjecanje na zatonskoj stazi održano je s dosta teškoća.

Jutros u 9 sati, kada su trke trebale početi, tehnički rukovodilac natjecanja Danac Borg Kaas Andersen zaključio je da u trke ne mogu početi jer se zbog vjetra jačine šest do sedam bofora čamci nisu mogli umiriti na startu. Zbog toga je natjecanje počelo tek u 16 sati, pa su se više od 5000 gledalaca i brojni uzvanici razili. Vjetar je u 16 sati bio manji, pa su po sunčanom vremenu počela nadmetanja najboljih veslača Sredozemlja. Najviše su u speha imali natjecatelji Francuske sa osam osvojenih medalja, među kojima su bile i četiri zlatne. Naši su izabranici, osvojili isti broj medalja, ali su na cilju bili samo dvaput prvi. Najzanimljivija utrka vodila se u četvercu s kormilarom gdje je posada šibenske „Krke“ vodila sve do 1.200 m da bi nakon toga prepustili vodstvo favoriziranim Francuzima. Milorad Stanulov i dvojac s kormilarom splitskog „Gusara“ premoćno su pobijedili u svojim disciplinama. „Naša pobjeda bila je i očekivana s obzirom na kvalitet pravivnika, bojao sam se sa mojim jetrom. Međutim, unatoč manjim teškoćama na stazi konačan poredak bio je realan“ – kazao je Duško Mrduljaš.

Ostale jugoslavenske posade postigne su očekivane rezultate.

Novinar: „I. Mikulicin“

REZULTATI:

- **4+** FR 7:07,65, YU 7:09,83 (Grbelja, Macura, Gracin, Despot, korm. Ban), Ita 7:14,03, GR 7:15,32, Alz 7:39,04, TR 7:49,49, Egi. 7:53,61
- **2 -** Ita 7:52,17, FR 7:57,51, YU 8:01,13 (Peović, Ivančić), Spa 8:01,13, Alz 8:44,04
- **2x** FR 7:31,81, YU 7:40,12(Zibar, Jurse), Ita 7:45,52, Spa 7:45,94, GR 7:58,58
- **2+** YU 8:16,35 (Celent,Mrduljas,k.Reic), FR 8:24,92, GR 8:25,86, Egi 8:59,15, TR 9:00,62
- **1x** YU 8:00,50 (Stanulov), Ita 8:13,13, FR 8:35,67, Alz 8:39,33, Egi 8:49,67
- **4 -** FR 6:57,26, Ita 7:03,39, YU (Miksić, Huljev, Radečić, Vuković), TR 7:26,72
- **4x** FR 6:32,12, YU 6:37,06 (Arežina,Pančić,Obradović,Stefanović), Spa 6:41,49, Egi odustao
- **8+** Spa 5:58,81, FR 6:04,24, YU 6:08,89 (Đorđević, Kovačević, Janković, Radovanović, Jovanović, Krstić, Kenić, Tešmanović, k.Mimić)

Napomena autora „Vremeplova“: veslači našeg kluba koji su u repr. SFRJ na MI osvojili medalje:

- **Srebrna medalja:** Milan AREŽINA
- **Bronzana medalja:** Bozidar ĐORĐEVIĆ, Dušan KOVAČEVIC, Dragoslav JOVANOVIĆ, Vladimir KRSTIĆ, Saša MIMIĆ

NOVI ODNOS SNAGA

Nekada je geografska širina uz klimatske uslove određivala bavljenje nekim od sportskih aktivnosti. Drugim rečima klimatski uslovi ili nadmorska visina su delili sportove na zimske i letnje. Logično je bilo da se u planinskim centrima sportisti bave „zimskim“ sportovima (skijanjem, sankanjem, skokovima), a da se „vodeni“ sportovi održavaju na vodenim površinama (koje nisu zaledene). Naravno da se vodeni sportovi (jedrenje, veslanje, kajak, moto nautika i dr.) upražnjavaju uglavnom na morima, jezerima i rekama.

Izgleda da se sve pobrkalilo u svetu pa i u našoj zemlji. Danas (krajem XX i početkom XXI veka) Slovenci imaju vrhunske veslače, plivače, košarkaše, a Hrvati skijaše, tenisere, kosarkaše. Srbija se ne razlikuje po geografskom opredeljenju od ove dve bivše republike SFRJ. Sportisti sa najvišim svetskim titulama su plivači, vaterpolisti, veslači, strelnici...

Veslači u novim državama postižu bolje rezultate od bivše zajednice FNRJ – SFRJ ?

Od raspada SFRJ (1991/92.) i stvaranja novih država od bivših republika (Slovenija, Hrvatska, Srbija) veslači za nove reprezentacije, na velikim svetskim takmičenja postižu bolje rezultate, od rezultata koje su postizali u „velikoj“ SFRJ (osim Makedonije). Izuzetak su možda samo Olimpijske igre (po broju osvojenih medalja).

Osim ove „suve“ konstatacije, bila bi potrebna duža analiza razloga ove činjenice. Logično bi bilo da je mogućnost izbora reprezentativaca u bivšoj federaciji bila mnogo veća. Možda je ovoj činjenici jedna od „prepreka“ bio značaj međuklupske konkurentnosti, od rezultata za „državni tim“. Ne može se reći da su klubovi na bilo koji način bojkotovali nastup u „plavom dresu“, NAPROTIV. Čini se verovatnim da je ovoj situaciji doprinela i činjenica da je za pojedince i klubove mnogo značajniji „test sposobnosti“, od samog rezultata na takmičenju u državnom dresu. Ovaj podatak potkrepljuje i dokaz da su klupske ili kombinovane posade postizale bolje vremenske rezultate na „izbornim regatama“ nego na samom takmičenju na kome su nastupali.

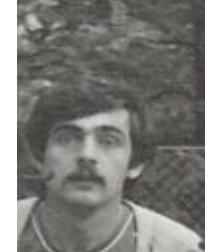
Još u vreme FNRJ i SFRJ je postojala (zvanično skrivena) želja da određeni klub, grad ili republika ima ili „svoju“ posadu ili da u „kombinovanim sastavima“ ima najmanje „tuđih“ veslača. Dokazati ovu pojavu, uopšte nije teško jer ima stotine primera.

Što se (neminovan) raspad SFRJ približavao, sve su bili učestaliji primeri nastupanja za „svoje“. Elegantan primer je skidanje državnog dresa (bez njega ne bi mogli da nastupe za SFRJ) odmah po prolasku kroz cilj i ostajanje u dresu buduće države (Svetsko prvenstvo u Beču 1991). Takođe je činjenica da klubovi iz pojedinih republika nisu baš bili „oduševljeni“ izborom u reprezentaciju za nastup na Balkanskim šampionatima.

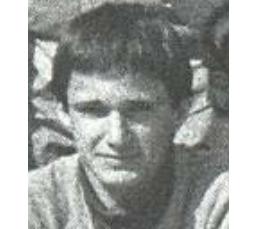
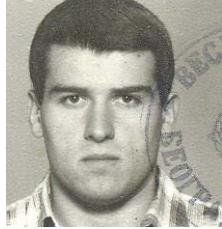
Bilo k ako bilo, činjenica je da su Slovenija, Hrvatska i SFRJ (SCG) dosegale (plasmanom s vojnih reprezentativnih posada) do samog vrha svetskog veslačkog sporta.

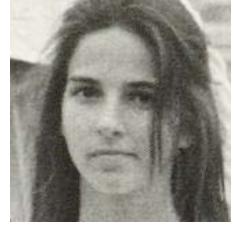
Autor „Vremeplova“-a čestita svim reprezentativcima i trenerima Slovenije, Hrvatske i Srbije veliki broj medalja na veslačkim takmičenjima najvišeg ranga, koje su osvojili posle raspada SFRJ.

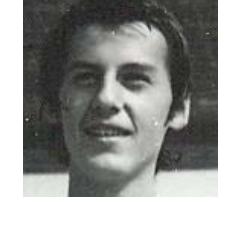
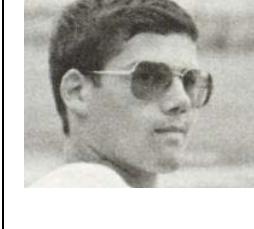
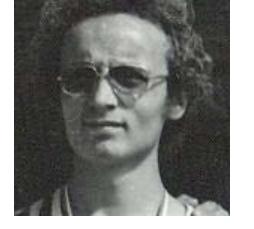
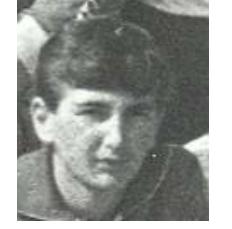
KADA SMO BILI MLADI I LEPI:

				
Dalibor OSTOJIĆ	Dragan IGNJATOVIĆ	Branko TUBIĆ	Snežana MILETIĆ	Elvira MARKUŠ

				
Vesna MILETIĆ	Vladimir KRSTIĆ	Vladimir MATOVIĆ	Milan ĆULIBRK	Miodrag ŽIŽA

				
Duro ČORDAŠ	Dejan MARJANOVIĆ	Boško KONČAREVIĆ	Željko KRIVAČEVIĆ	Radivoje VUČKOVIĆ

				
Ana NIKOLIĆ	Božidar PURTIĆ	Petar ODAVIĆ	Branimir ŠIKANIĆ	Dejan MILUTINOVIĆ

				
Miloš TUCAKOVİĆ	Marko MILENKOVIĆ	Goran RATKOVIĆ	Vladimir BLAŽESKI	Miroslav SPASENOVIĆ

ISTORIJSKE FOTOGRAFIJE

Veslačke sudije Srbije ispred VK „Galeb“ u Zemunu

1950. g. Izlazak na vodu sa splava ispred Kluba

PRVACI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Veslački klub „Beograd“ (ime našeg kluba od 1922. do 1945. godine), osvojio je zlatne medalje na 5 prvenstava Kraljevine Jugoslavije.

- Prvi nastup bio je 19. avgusta 1930. godine na Bledu, kada smo pobedili u dvojcu sa kormilarom
- Na prvenstvu države u Beogradu, 10. jula 1932. osvojena su dva zlata: u dvojcu bez i dvojcu sa kormilarom
- 1934. (22.jula), takođe na prvenstvu u Beogradu, ostvarili smo dve pobeđe: ponovo u oba dvojca
- 21. jula 1935. na državnom prvenstvu u Beogradu osvajamo prvi (i jedini) put titulu prvaka u četvercu bez kormilara
- 1937. godine na prvenstvu u Šibeniku (25. jula) osvojili smo ponovo dve titule. Ovog puta u dubl skulu i dvojcu bez kormilara.

Ukupno je naš klub osvojio **OSAM TITULA PRVAKA JUGOSLAVIJE**, po tri u dvojcima i po jednu u dubl skulu i četvercu bez kormilara.

**PRVACI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE 1937. U DUBL SKULU
(ARSIĆ i VUJIN)**

IN MEMORIAM

NEKA IM JE VEČNA SLAVA I HVALA ZA SVE ŠTO SU UČINILI ZA VESLAČKI SPORT

		
Radoslav MILIŠIĆ vrhunski veslač iz predratnog perioda, pravnik u Šekretarijatu za Vojnu, međunarodni veslački sudija	Petar STARČEVIĆ Pravnik u Privrednoj komori, sekretar VSS, međunarodni veslački sudija, i staknuti amaterski radnik u veslanju	Miloš DŽONIN Privatni preduzetnik, vrhunski veslač, državni prvak – reprezentativac u četvercu na EŠ (pre II sv. rata), p oznat i trenaer i radnik u VK „Tamiš“ iz Pančeva

		
Ljubiša MILIĆ Grafički stručnjak, amaterski sportski radnik u Grafičaru i našem klubu. Biran za predsednika našeg kluba	Olga MILOŠEVIĆ Istaknuta veslačica i reprezentativka. Bila u sastavu po bedničkog ženskog četverca na prvenstvima FNRJ	Inž. Rade SLAVIĆ Inženjer elektrotehnike, poznati naučni radnik iz ove sruke, biran za predsednika našeg Kluba

VREMĚ PLOV

CVĚTOVÍ BUDUĆNOSTI RASTU IZ KORENA PROŠLOSTI

BROJ 6

20. AVGUST 2010.

SADRŽAJ:

- Prva „Albano“ staza u Beogradu
- „Štap i šargarepa“ u veslanju
- Klupske osmerci
- Uloga veslačkih trenera
- Upravnici i sekretari kluba
- Prvo svetsko prvenstvo 1962. u Lucernu
- Druga juniorska medalja sa svetskog prvenstva
- Slike - potraga
- Kada smo bili mlađi i lepi
- Osvajači medalja na OI do 1976. u Montrealu
- Pozivnice za veslačke priredbe
- Pisanje štampe
- Istorije fotografije
- IN MEMORIAM

PRVA „ALBANO“ STAŽA U BEOGRADU:

Sve do Olimpijskih igara u Rimu (1960) regatna staza je obeležavana po tadašnjim propisima FISA, sa bovama koje su ograničavale širinu staze (za 6 čamaca) od minimalnih 90 m etara (6 puta po 15 metara). Bove su bile obavezne za velika takmičenja na startnoj i cilijnoj liniji i na svakih 250 metara (2000 metara dužine regatne staze). Osim i spisanih oznaka dionice (250,500,750,1.000 i sl.) na vrhovima su se nalazile platnene zastavice (na startu i cilju crvene boje, a duž staze bele). Do pronaleta stiropora bove su obično bile metalne (što je bilo opasno za krhke takmičarske čamce).

Organizatori rimske „olimpijke“ su prvi primenili „plivački“ sistem obeležavanja pruga. Potopljene sajle su bile nosači malih bova. Tako su veslači dobili šest odvojenih „pruga“, a bove su bile na svakih 25 metara. Mnogo godina kasnije FISA je propisala razmak od 12,5 metara, a širinu regatne pruge sa 15 smanjila takođe na minimalnih 12,5 metara.

Pošto se olimpijsko veslanje u Rimu održavalo na jezeru Albano, novi sistem obeležavanja je dobio naziv „Albano“ koji je i danas u upotrebi.

1976. godine Beogradu je poverena organizacija, tek osnovanog novog međudržavnog takmičenja, II Balkanskog šampionata. Prvi BŠ održan je godinu ranije u Janjini (Grčka). Bio je to preveliki „zalogaj“ za uspešnu organizaciju, pogotovo zbog nedostatka mnogih instalacija na novom Savskom jezeru. Doduše, nešto od instalacija je ugrađeno za vreme organizacije Kajakaških svetskih prvenstava PESK (1971. i 1975.). Objekti na jezeru su se menjali (dograđivali) samo prilikom priprema u organizaciji velikih sportskih manifestacija. Toranj je stavljen u upotrebu 1970. kao i deo tribina. U pripremi PESK-a Kajakaški savez je sve instalacije podređivao svojim potrebama. To se može i danas primetiti po hangarima za čamce, koji nisu mogli da budu u funkciji za veslačke čamce. Geometarsko snimanje staze (potrebni broj tačaka) rađeno je prema potrebama kajakaškog sporta na dužini staze od 500 i 1000 metara.

Očigledno da su „veslači“ bili inferiorni u pogledu radova na jezeru, a najistaknutiji i najzaslužniji sportski radnik u kajakaškom sportu Časlav Veljić nije imao vremena da čeka „usporene“ partnerne. Iznenadujući podatak je da je sve građevinske radove (sa hiljadama kubika nepotrebno utrošenog betona) izvodilo građevinsko preduzeće „Komgrap“, čiji je dugogodišnji generalni direktor bio Mile Jovanović, poznatiji pod nadimkom „Mile-Komgrap“. Ništa to ne bi bilo iznenadujuće da on nije bio ujedno i jedan od najuticajnijih „zvezdaša“ i potpredsednik našeg veslačkog Kluba.

Veslački radnici Beograda i članovi Veslačkog saveza Srbije, da bi doprineli rastu rezultata i ugleda veslačkog sporta, a ujedno da bi donekle „parirali“ kajakašima u manifestacijama na jezeru, tražili su od FISA organizaciju juniorskog svetskog prvenstva 1978. Da bi „dobili“ ovako veliko takmičenje (prvo posle 1932. godine u Beogradu), bilo je potrebno „komisiji“ FISA, a posebno njenom prvom čoveku Tomasu

Keleru dokazati „organizacione, a naročito tehničke sposobnosti“ organizacije. Naravno da je mogućnost prikazivanja uslova za kandidaturu, organizacija BŠ 1976. bila najprikladnija. SP bez „Albano“ staze i „fiksнog starta“ je bilo nezamislivo. Naravno da ni ostali uslovi (smeštaj, ishrana, prevoz, merenje vremena, stalci za čamce i dr.) nisu bili mnogo „lakši“ zadatak.

Komisija FISA pozvana je da u „inspekciju“ u Beogradu dođe za vreme održavanja BŠ 1976.

Bledani pozvani u pomoć:

Da bi se dobilo u vremenu, a i primeni tehnologije postavljanja regatne staze, Beograd se obratio Regatnom odboru Bleda da za septembar 1976. da pozajmi Organizacionom komitetu BŠ celokupnu instalaciju za regatnu stazu. Naravno da su uz „materijal“ pozvani i iskusni radnici koji su svake godine dva puta (za „Prvomajsku“ i „Međunarodnu“ regatu postavljali „sajle i bove“. Odgovor Bledana je bio pozitivan, uz određene uslove, koji su se uglavnom odnosili na „čuvanje“ njihove imovine.

Kao što sam u mnogim naslovima „Vremeplova“ već više puta isticao je da su glavne „vodonoše“ uz „idejne vođe“ za veslački sport u Beogradu bili članovi našeg Kluba. Tako je i puno angažovanje i ovog puta palo na „zvezdine“ sportske radnike. Zadatak postavljanja sajli i bova na Savskom jezeru se umnogome razlikovao od „uhodane“ tehnike na Bledskom jezeru. Primera radi, stavljanje svih sedam sajli (za šest veslačkih pruga) na Bledu su dva „uigrana“ radnika RO Bled mogli sve da završe za samo dva radna dana. Savsko jezero nije imalo 14 fiksnih tačaka (izrađenih stalaka za vezivanje sajli), pa je bilo potrebno svih sedam sajli vezati s jedne stane za obalu prevlake (preko 300 metara od ciljne linije), a najmanje 100 metara iza startne linije (druge krajeve) vezati za poprečnu sajlu.

Veliki problem je predstavljala krivina jezera, tako da je prva sajla (koristeći kajakaške markacije) na startu (2.000 metara) izlazila na samu obalu, a čamac u prvoj stazi startovao iz pličaka. Drugi veliki problem je bio i sa sedmom sajлом (ograda šeste pruge) koja je prolazila kroz peščani plićak obrastao trskom (na makiškoj strani jezera na 600 metara od linije starta). Da bi moglo da se vesla u šestoj pruzi morali smo da kosimo trsku.

Transport Bled-Beograd-Bled:

U to vreme, VK „Crvena zvezda“ posedovala je već spomenuti (poznati investicioni promašaj) kamion GAZ. Uz kamion (kupljen iz rezervi beogradskog SUP-a), za vozača sa „C“ dozvolom angažovan je kao „klupski vozač“ izvesni Stanko (penzionisani radnik SUP-a). Uprava kluba izdala je putni nalog da kamion kluba ode na Bled i prezeve kalemove sa cca 18 km čelične sajle i preko 300 bova (od tvrdo livenog stiropora). Naravno da je uz vozača kamiona morao da ide neko od radnika Kluba. Nije nađeno povoljnije rešenje nego da taj posao obavi Kruna.

Da bi se troškovi puta donekle umanjili (GAZ je bio sa benzinskim motorom čija je potrošnja prelazila 30 litara na 100km), Mile Petrović- „Fule“ (dugogodišnji predsednik kluba i tehnički direktor Zavoda za izradu novčanica), „pokrio“ je deo troškova puta u jednom pravcu (Beograd- Ljubljana). Naime, Zavod je svoj tada deficitarni proizvod „Kovnice“ alufoliju prodavao dvema velikim fabrikama u Zagrebu i Ljubljani. Utovarismo Stanko i ja pun kamion velikih rolni, vrlo teške alu-folije. Isporuku smo trebali da izvršimo u pogonima „Frank“-ove fabrike kafe u Zagrebu i Fabrike duvana u Ljubljani. Putovati ruskim „Džemsom“ po betonskom putu „Bratstvo-jedinstvo“ je samo po sebi bilo „zlopaćenje“.

Negde u slavonskim šumama nas uhvati kiša (nije prestajala da pada sve do Ljubljane). Na našu nesreću pregoreo je motor od brisača ispred šofer šajbne vozača Stanka (GAZ je imao prednju šofer šajbnu iz dva dela). Motor se nalazio na gornjem delu unutrašnjosti kabine, na sredini vozačeve šofer šajbne. Ruska „mašina“ brisača je imala i jednu malu polugu (cca 2-3 cm) za ručno pomeranje metlice brisača (iz kabine). Sa mesta suvozača sam nagnut ispred Stanka brisao šajbnu od kišnih kapi. Brzina mog delovanja je zavisila od jačine kiše. Što je vreme odmicalo učestalost pokreta se sve više smanjivala uz „brundanje“ Stankovo: „Kruno, briši, ne vidim ništa, survaćemo se negde“!!! Jedva izdržah do prvog „parkinga“. Parkinzi su bili retki i bili su neasfaltirano proširenje puta dužine pedesetak metara (za dva do tri kamiona). Benzinske pumpe su bile otprilike na svakih 100 km puta. Kada smo se zaustavili videh da mi je koža palca bila sa velikim krvnim podlivom (od kratke metalne poluge) uz jaki bol cele šake. Za nastavak puta nadosmo „rešenje“. U alatu nadosmo komad metalne šipke od dvadesetak santimetara i nekako je privezasmo kao produžetak „fabričke“ polugice. Vezasmo nekako novi uređaj bakarnom žicom, a rad brisača je postao prava

„pesma“. Čak sam mogao da pokrete vršim levom, nepovređenom rukom. U „Frank“ stigosmo kasno naveče. Dok su radnici istovarali „zlatnu“ pošiljku iz Beograda, u portirnici smo bili posluženi „crnom kafom“. Osim posuda (emajlirani lončići od $\frac{1}{2}$ litra) jačina kafe je bila „ubitačna“ (verovatno je bilo više kafe nego vode). U Ljubljani smo obojica za vreme istovara dobili po dve, tri šteke tada najpopularnije cigarete „Filter sedam in pedeset“ (57) zelene boje sa „zmajem“ (grbom Ljubljane). Punih 15 dana sam pušio samo „filer 57“. Za mlađe naraštaje, kuriozitet, osim ekskluzivnosti ove kvalitetne slovenačke cigarete, bio je i način pakovanja. To su bile jedine cigarete koje su se vadile „naopako“. Otvarajući kutiju (foliju) prstima se nije hvatalo za filter, nego za donji deo cigarete. Još tada su „janezi“ prokljuvili da je zdravije prstima uhvatiti donji deo cigarete (koji sagoreva) nego za filter koji se stavlja u usta.

Muke sa postavljanjem „Albano“ staze:

Dva „janeza“ su locirala svoj šator nedaleko od obale jezera (po današnjoj lokaciji na 250 metara „uzvodno“ od cilja). Pošto je sa Bleda transportovana samo veslačka staza (sajle i bove) nedostajao im je čamac za rad. Naravno da su oni primenili „tehnologiju“ postavljanja po Bledskoj recepturi: odmotavanje sajle sa vitla iz čamca uz kačenje bova (karabinerima) za ugrađene alke. Zbog drugačijih tehničkih uslova (čamac, motor) sajla je između dve bove padala na dno plitkog beogradskog jezera. Najveća dubina Savskog jezera je bila 15 metara, a Bledsko je na većem delu regatne pruge preko 60 metara dubine. Pošto dno Save nije čišćeno posle pregrađivanja, sajle su se „zapetljavale“ za gomilu panjeva i grana na peščanom dnu. Više su vremena ova dva moja dobra poznanika (žao mi je što sam im zaboravio imena) potrošili na otpetljavanje potonule sajle nego na samo postavljanje. Naravno da je to bilo propraćeno uz mnoge uobičajene slovenačke psovke „Hudic..... Deset dana je trajala njihova svakodnevna muka, ali se to lakše „izdržavalо“ uz svakodnevno konzumiranje crnog vina. Da bi ih nekako smirio u „radnom zadatku“ svakog dana sam im u šator odnosio balon od pet litara (pozajmljen od našeg domara Omera).

Ovaj prvi „Albano“ nije mogao da izgleda simetričan iz svih pravaca gledanja, jer je zatezanje jedne sajle opuštalo drugu, što je pomeralo i paralelnost bova.

Prvi i zadnji put je staza u Beogradu „bacana“ iz čamca. Novu tehnologiju (za beogradске uslove) su primenili Simke i Čakara. Kalemovi su bili odmotavani sa obale a čamac je vukao sajlu od cilja ka startu.

„ŠTAP I ŠARGAREPA“ U VESLANJU:

Postojala je kod mene dilema - da li ovo pitanje spada u područje koje obrađuje „Vremeplov“. Odluku da se pozabavim (delimično) ovim pitanjem je dilema kada je u veslačkom sportu ovaj poznati princip „ucene“ počeo sa primenom. Naravno da kod mene ne postoji dilema da li su „štap i šargarepa“ prisutni u veslačkom sportu. Više me je interesovao oblik nastajanja i razvoj zavisnosti kroz vreme.

U prvim poglavljima istorije sportskog veslanja (u velikom broju izdanja) spomenuta je trka „čamđija“ sa Temze, koji su počeli da se trkaju za nagradu g-dina Dogeta. Za „veslače“ tog vremena angažovani su fizički najsposobniji pojedinci, koji su uzgred bili iz najnižeg staleža. Iako su oni naplaćivali svoje usluge „prevoza“, „šargarepa“ im je ponuđena kroz nagradu za pobednika. Sigurno da je osim rasta ugleda u društvenom sloju, najsposobnijima omogućen i drugi, materijalni profit.

Klasni pristup, mogućnosti bavljenja sportom je takođe oblik „šargarepe“. Poznato je da su pojedinim sportovima (u koje spada i veslanje) mogli da se bave samo osobe određenog staleža. Ta staleška privilegija se u nekim sportovima održavala dosta dugo, čak i u dvadesetom veku. Možda grešim, ali su tenis, veslanje, kriket bili „zatvoreni“ za niži stalež, a često i sportovi „rasne diskriminacije“. Dugo (kroz vekove) bilo je nezamislivo da se „elitnim“ sportovima bave osobe „crne puti“.

Oktobarskom revolucijom, i u periodu između dva svetska rata, a naročito nastankom „istočnog bloka“ sve su očigledniji primjeri primene ove metode uslovljavanja bavljenja sportom. Mislim da je „ucena“ bila veća, kod većeg stepena postizanja rezultata. Ova evolucija uslovljavanja se kretala u kontinuitetu, a najviši stepen je postignut pojavom „profesionalnih“ sportista.

Da bi se primenio princip „štapa i šargarepe“ nisu postojali unificirani oblici, već se oblik „ucene“ kretao od ugleda u društvu, preko prednosti u školovanju i zapošljavanju, do raznih materijalnih prinadležnosti.

Naveden primer prelaska skifiste VK „Gusar“ i četverca VK „Krke“ iz Splita i Šibenika u smederevski „Sartid“ je očigledan dokaz da su ove pojave bile dominantne i za vreme Kraljevine Jugoslavije.

Promene su se dogodile u veslačkom sportu tako da su „svileni“ mladići iz višeg društvenog staleža naglo zamenjeni siromašnim nekvalifikovanim „težacima“. Veslanjem su počeli da se bave poljoprivredni ili građevinski nadničari ili nekvalifikovani fabrički radnici (Split, Šibenik, Smederevo).

Benefiti koje su ostvarivali veslači mogu se kretati od potencijalno „poželjnih momaka“ za ženski svet, preko mogućnosti putovanja, dobijanja pasoša ili viza do vojnih činova i ranga u službi. Poznato je da su u većini istočnih zemalja sportski rezultati bili u direktnoj vezi s brojem zvezdica na epoletama. Doživotna državna apanja za sportiste sa zvanjem „majstora sporta“ su posledica ponuđene „šargarepe“.

Nije iznenadujuće da su najjači sportski klubovi (delovi velikih sportskih društava) pod nazivima CSK, Dinamo, Dukla (pa i našeg Mornar-a) bili vojni centri za proizvodnju rezultata. Naravno da je u ovim „sportskim“ organizacijama više primenjivan „štap“ od „šargarepe“.

„Štap“ i „šargarepu“ sam lično doživeo za vreme odsluženja vojnog roka, odnosno za vreme veslanja u VK „Mornar“. Bio je to period 1960-1962. Šta sam imao kao „neviđenu“ privilegiju (za vojnika na odsluženju vojnog roka):

- boravak u prostorijama (van kasarne) u Parku za TV JRM (prostorije uz klub)
- ishranu u klupskom restoranu (sportska tablica)
- dozvolu za izlazak u grad svakog dana od 06,00 do 24,00 časova
- najkvalitetniju sportsku opremu
- minimum vojničkih obaveza
- putovanja na pripreme i regate u zemlji i inostranstvu u civilnom odelu
- lični pasoš za putovanje u inostranstvo itd.

Ni za živu glavu mi nije padalo da uradim nešto što bi momentalno značilo primenu „štapa“:

- pušenje
- upotreba alkohola
- protivljjenje treneru
- neizvršenje plana treninga ili odbijanje nastupa na takmičenjima
- nepridržavanje urednog sportskog života i dnevnog rasporeda rada i odmora

Primena „štapa“ je bila vrlo jednostavna. Usledila bi momentalna prekomanda u Kumbor (ozloglašen vojni centar u Boki), gde je vojna obaveza proticala u stalnom „držanju“ straže (2 sata straža, 4 sata odmor). U najboljem slučaju prekomanda bi bila „ukrcanje“ na jedan od „najnepovoljnijih“ brodova JRM. Bilo je dovoljno „saznanje“ da su „neprimereni“ pojedinci prekomandovani). To je bio metod zastrašivanja ostalih.

„Šargarepa“ i „Štap“ su (pored moje volje za bavljenjem sportom) doprineli da sam nastupao:

- na Prvenstvu Evrope u Pragu 1961.
- na Prvom svetskom prvenstvu 1962. u Lucernu
- na dvomeću Jugoslavija – Ujedinjena Arapska Republika
- na dva tromeća Jugoslavija-Austrija-Nemačka (Passau-Bled)
- na međunarodnim regatama u Berlinu, Bledu...
- na prvenstvima Hrvatske u Poreču i Vukovaru
- na prvenstvima FNRJ u Mariboru i Bledu

Današnje beneficije naših veslača (pa čak i reprezentativaca) u školovanju u SAD, ili pravo na „nacionalnu penziju“ su još jedan dokaz da je bavljenje sportom iz ljubavi, zbog sportskog izgleda, zdravlja odavno izgubljen motiv. Postavlja se samo jedno etičko pitanje - gde su granice bavljenja vrhunskim sportom u odnosu sa gladijatorstvom. Oko savremenih „gladijatora“ ojačali su i okoristili se mnogi centri profita (proizvođači sportske opreme, veliki svetski brendovi, medicinska industrija, centri i pojedinci za razne oblike hirurških i drugih medicinskih usluga itd. NBA liga je „dokaz“ nemilosrdnosti u ostvarivanju sportskih ciljeva (profita).

Zaključak ovog poglavlja, bez preterivanja, može da glasi: „I u veslačkom sportu primenjivan je kroz istoriju princip „štaba i šargarepe“, ali je po obimu, obliku, veličini i intenzitetu minoran u odnosu na mnogo drugih sportskih disciplina“. Ja, lično, bih voleo da to tako i ostane. Ne bih voleo da se nepobitne činjenice nepopularnog Ducija Simonovića odnose i na naš sport.

Na „sreću“ ili „nesreću“ vrhunski sport je u XX veku postao jedan od najprofitabilnijih „biznisa“ u svetu. Pokušaji za pravljenjem ra zlika između profesionalnog i a materskog s porta s u s ve manje mogući. Čak i sportska rekreacija postaje sve više oblik velikih zarada firmi i pojedinaca. Pitanje je da li će se i kada, sportska aktivnost, približiti drugim opasnostima po zdravlje ljudske vrste. Još uvek treba verovati da je ljudska potreba „hleba i igara“ u granicama humanosti.

ULOGA VESLAČKIH TRENERA:

Sportski rezultat u veslačkom sportu uglavnom zavisi od nekoliko faktora:

- državne organizacije sporta
- opredeljenja, istrajnosti i politike klupske uprave
- materijalnih i finansijskih mogućnosti
- ljudskih potencijala
- sposobnosti stručnjaka – trenera

U velikim državnim sistemima za veslanje najznačajnijim SSSR, DDR rezultat se ostvarivao primenom programa države (Ministarstva sporta). U takvim sistemima su najmanje važni bili pojedinci – izvršioci programa (od sportista do stručnjaka traženih profila). Naravno da je takav sistem uvek garantovao i visoke sportske rezultate, koji su pre svega pripadali državi a ne pojedincu.

Najbogatije države zapada u velikom broju slučajeva nisu ostvarivale sportske rezultate srazmerne kapitalu, pa se i ovaj faktor (materijalno finansijskih uslova) ne može smatrati presudnim za vrhunski rezultat.

Ljudski potencijal takođe nije faktor najbitniji za sportski rezultat. Naravno da su Rusi čija je prosečna visina nacije oko 170 cm nalazili „dvometraše“ za košarku, kao i da su nacije sa prirodno „visokim“ stanovništvom odabirali „pigmejce“ za određene sportove (rvanje, dizanje tegova, boks itd).

Po meni, u najdirektnijoj vezi za stvaranje vrhunskog sportskog rezultata su individualne sposobnosti sportskih trenera. S obzirom da je veslački sport do danas uglavnom u zoni „amaterskog“, kao i da su veslački treneri uglavnom amateri, ili bolje rečeno „poluprofesionalci“ to je njihov značaj presudniji. Što je sistem državne organizacije ili klupske politike slabiji, to je uticaj trenera na stvaranje rezultata značajniji.

Kao i u svakom drugom poslu za određeno vrhunsko zanimanje potreban je veliki sklop sposobnosti. Jednostavno rečeno, mnoge individualne sposobnosti određene ličnosti su presudne za uspešnost u trenerskom poslu. Nije nepoznat primer da su prosečni sportisti postajali „vrhunski“ treneri (njepoznatiji zbog popularnosti fudbala Murinjo, Miljanić) i obrnuto, da su mnogi sportisti „najvišeg dometa“ propali u pokušaju da se bave trenerskim poslom.

Kao što ostaju zapamćeni pojedinci ili posade veslača po najčešće višegodišnjim potvrđivanjem sportskog rezultata (Ivanov, Majsner, Kolbe, braća Pimenov i Retgrej, Vlasić, Petrovečki, Stanulov, Pančić, Obradović, Celent, Mrduljaš, Stojić, Višacki, Tomić, Babović...) tako su kumulativnim rezultatom zapamćeni pojedini veslački treneri (Borman, Nilsen, Hajzer, Sirotanović, Tucić, Klavora, Marasović, Saratlić, Janša, Stajner, Jurse, Jovsić, Vasilijević, Veljović, Vučićević, Ilić, Guslov....). Neka mi ne zamere ni vrhunski veslači a ni treneri koje nisam spomenuo.

Pojedinci na mestu trenera su doprineli da mnogi klubovi izadu iz anonimnosti po ostvarivanju rezultata, kao i da su prestankom njihovog angažovanja poznati klubovi zaboravljeni.. Neki od trenera su imali i uže specijalnosti kao: njepoznatiji u skulu, najbolji treneri osmeraca, najbolji „ženski“ treneri itd.

U zadnjih deset godina, tipičan primer da vrhunski sportski rezultat, pre svega, zavisi od trenerske umešnosti su rezultati trenera Janše (diplomiranog pravnika po struci) sa Bleda. Broj medalja koje je osvojio na najvišim svetskim veslačkim priredbama, jednostavno postaje neobjasniv, tim pre što je Bled (pa i celu Sloveniju) premala „baza“ za izbor najkvalitetnijih pojedinaca.

Zaključak po pitanju „Uloga veslačkih trenera“ može da glasi: „Vrhunski sportski rezultat zavisi od mnogih faktora od kojih je najpresudniji kvalitet trenera“. Svestan da se sa ovim mojim zaključkom mnogi neće složiti, (očekujući polemiku sa drugaćijim mišljenjima) spremam sam da „zaključak“ branim stotinama argumenata.

KLUPSKI OSMERCI:

24. maja 1936. novi čamac BOB kluba posle krštenja čamaca na Savi kod železničkog mosta

1977. na seniorskom prvenstvu Jugoslavije, naš osmerac juniora osvojio srebrnu medalju
Sastav: Milan Mišljenović, Milan Stojanović, Ozren Tošić, Milan Arežina, Predrag Josić, Dušan Kovačević, Sergej Jovanović, Slobodan Svrdlan, korm. Saša Mimić

Juniorski osmerac kluba na prvenstvu Jugoslavije 27. jula 1966. u Jajcu
**Dušan DIVJAK, Dragoslav DAKIĆ, Miodrag BANDA, Aleksandar LUKIĆ, Radivoje GROZDANOVIĆ, Lazar
 BJELAJAC, Herman SUHI, Dragobrat MINIĆ, korm. Predrag BOJKOVIĆ**

**1937. posada osmerca VK „Beograd“ ispred kluba (dres kluba za zastavom slovom „B“). Treći s leva
 Dušan Radaković – Lika**

Drugi startni zaveslaj (prvi osmerac ima „italijanski“- raspored 4 i 5 leva vesla)

Osmerac kluba na seniorskom prvenstvu SFRJ na Bledu 1978. (III mesto)

Sastav: Aleksandar Milenović, Dragan Nikolić, Marko Šaban, Nebojša Janjić, Dejan Despotović, Dušan Kovačević, Boris Subotić, Zoran Kostić, kor. Saša Mimić

1978. reprezentativni osmerac na Šestoromeču juniorskih reprezentacija na Bledu (srebrna medalja)

Pobednici Kupa Mediterana, Sabaudija 21. maja 1978. sa funkcionerima VSJ

Posada: Milan Mišljenović, Milan Stojanović, Marjan Dujmović, Milan Arežina, Boris Subotić, Dejan Despotović, Ozren Tosić, Zoran Kostić, korm. Saša Mimic

UPRAVNICI I SEKRETARI KLUBA:

Preživelo amatersko angažovanje sportskih radnika u važnim funkcijama „izvršne vlasti“ (posle prvih profesionalno angažovanih trenera (Milan Mart, Miodrag Filipović, Krinoslav Janković, Čedomir Mlađenović, Zoran Vidaković....) zahtevalo je angažovanje i „profesionalaca“ u administrativnim poslovima. Od osnivanja Kluba do prvog profesionalnog trenera jedini profesionalno zaposleni radnici su bili domari. Funkcije sekretara, blagajnika, domaćina kluba i ostale funkcije obavljane su amaterski, a u poslovima trenera u nekoj vrsti honorarnog angažovanja.

Prvi profesionalni „administrativac“ bio je Vojislav – „Coca“ – Karančević. Bio je to čovek srednjih godina, po zanimanju profesor geografije, koji je pre dolaska u naš klub radio kao vaspitač u Popravnom zavodu za maloletnike u Zrenjaninu. Veze sa sportom je imao kao amaterski sportski radnik i sudija u Odbojkaškom savezu Srbije. Njegovo angažovanje u radu kluba bilo je uglavnom vezano za investiciono održavanje objekta kluba i administrativno-računovodstveni poslovi. Naročito su bile korisne njegove privatne veze sa pojedinim inspektorkama SO Čukarice, koje su deo svog „radnog vremena na terenu“ provodile u prostorijama kluba. Nije dugo ostao u Klubu (dve do tri godine), jer je dobio mesto u prosvetarskom poslu u školi. Nije bilo nekih primedbi na njegovo angažovanje, a u klubu se nije primetila neka bitna promena u funkcionisanju kluba, odnosno organizaciji poslovanja.

Posle odbojkaša klub (na preporuku) zapošljava „plivača“ (sportskog radnika u PK „Crvena zvezda“) Gramberg Ferdinanda – „Gašu“. Dobija rešenje za prvog „upravnika“ kluba. Naravno da je Upravni odbor, sve svoje amatersko angažovanje (osim odlučivanja) prepustio novozaposlenom upravniku.

Mnogo godina posle raskida radnog odnosa sa jedinim upravnikom kluba, posao tehničkog sekretara obavljala je bivša veslačica (po odlasku u penziju) Verica Stepanov. O njenim sportskim rezultatima, govori se u posebnom poglavljju „Vremeplov“-a. Njeno angažovanje je bilo po ugovoru o delu (na 4 sata). Pošto je ceo radni vek provela u administrativno-knijigovodstveno-finansijskim poslovima u servisu „Mercedes“-a (na Banjici), administrativno finansijske poslove je obavljala bez problema (vrlo ažurno i pedantno).

Naravno da je bilo značajno da su sve finansijske obaveze i kniigovodstveno poslovanje obavljani preko računovodstvenog servisa SD „Crvena zvezda“. Pošto je stanovala na Konjarniku, svakodnevno je po

povratku sa Ade svraćala u Ljutice Bogdana 1a (centrala SD). Osim poslova tehničkog sekretara u većini slučajeva je obavljala i funkcije vođe puta ili delegata na brojnim takmičenjima, a jedno vreme je radila i kao honorarni trener ženskih posada. S obzirom da je bila razvedena i da nije imala decu i kućne obaveze, njen angažovanje u našem klubu je bilo vrlo korisno. Vredna Pančevka je iza sebe ostavila najuredniju administrativnu dokumentaciju. I danas njeni izveštaji sa putovanja na regate u zemlji i inostranstvu mogu da budu „obrazac“ za popunjavanje. Bez preterivanja se može konstatovati da je njen angažovanje na ovim poslovima bilo ispred mnogih amaterskih, honorarnih i profesionalno angažovanih „administrativaca“. Jednostavno ona je volela veslanje i klub.

Naslednik Veričine funkcije bio je tehnički sekretar Kluba Stevan Živković. Bio je to najmlađi angažovani sportski funkcioner. Mlad, vredan, bez neke prakse nastojao je da savlada sve poslove u klubu i da ih odradi što pedantnije. Stalna nasmejanost, vedrina duha a i godine odgovarali su i sportistima kluba sa kojima je praktično bio vršnjak. Učestvovao je u organizaciji mnogih veslačkih regata (koje je klub organizovao) i „školovao“ se za pravog sekretara. Šteta je što je napustio klub, pogotovo što je bio na putu dobrog menadžera. Otišao je da pomogne supruzi u privatnom biznisu (frizerski salon), a kasnije se zaposlio kao jedan od stručnih saradnika u firmi „Beoekspo“ čiji je vlasnik Viktor Nikolić, bivši veslač našeg kluba i jedan od zadnjih predsednika Upravnog odbora kluba. Možda je razlog njegovog odlaska iz kluba bila i tadašnja transformacija rukovođenja klubom, mada nikada nije naveo pravi razlog razilaženja sa klubom.

O daljem angažovanju brojnih trenera i administrativnih radnika posle moje operacije 1998. i penzionisanja i posle preuzimanja poslova glavnog trenera (kasnije direktora kluba) mog naslednika Dušana Kovačevića, ne bih nabrajao i opisivao iz razloga što to pada u „sadašnje vreme“ i ne uklapa se u sadržaje „Vremeplov“-a. O mnogim novim radnicima iz „novijeg“ vremena biće reči kada protekne dosta vremena kako bi isti postali deo „Vremeplov“-a.

PRVO SVETSKO PRVENSTVO:

<p>Prvo svetsko prvenstvo održano je 6-9 septembra 1962. u Lucernu. Za našu državu nastupile su dve posade: 4- i 8+ 4- (Kazija, Radmanović, Mandić, Janković) Plasman: XI 6:33,09 8+ (Vrdoljak, S tagljar, M artić, Gabelić, S ušić, Janjušević, M linar, Barut, k. Balas) Plasman: VIII 5:58,54 Medalje: SR Ne mačka: (zajedno s a D DR) pet zlatnih i jedna bronzana. SSSR: 1+3+2, Francuska: 1+2+1. Ostale medalje su u svojili R, GB, A, USA i SUI</p>
--

Naši reprezentativci u Lucernu na prvom SP (Slavko Janjušević, Krunoslav Janković i Jadran Barut)

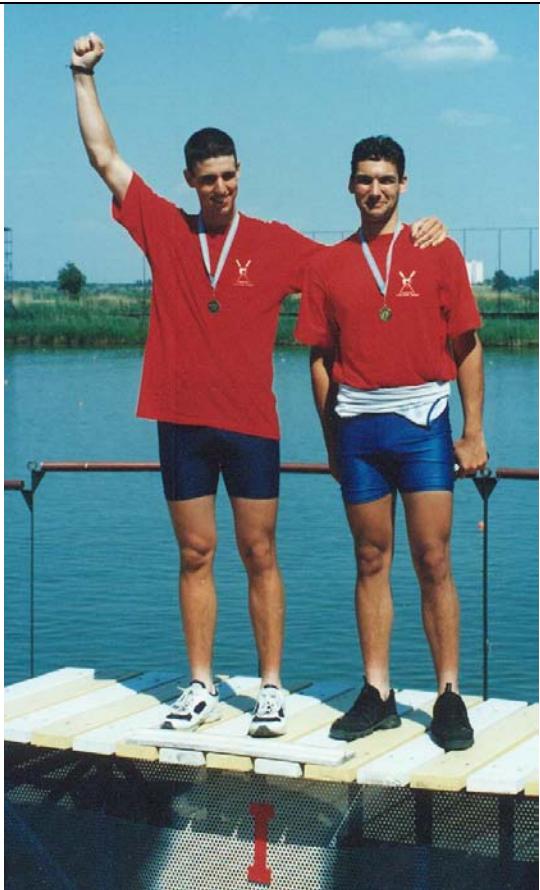
Napomena: Jedini veslač iz Srbije na ovom SP bio je naš dugogodišnji trener K. Janković

DRUGA JUNIORSKA MEDALJA SA SVETSKOG PRVENSTVA:

U istoriji našeg kluba osvojena je prva seniorska medalja na Prvenstvu Evrope, održanom u Kopenhagenu u dubl skulu 1953. godine (Petrovečki – Korošec).

Prvu medalju (posle ove iz 1953.) u kategoriji juniora osvojila je Ružica KARAOVIĆ, takođe u dubl skulu na SP u Banjolesu (Španija) 1991. godine. To je bila prva „ženska“ medalja u istoriji našeg kluba (i istoriji jugoslovenskog veslanja). Srebrnu medalju su osvojile veslačice Hana BRATIĆ (iz Pule) i naša vedeta Ružica KARAOVIĆ. Trener ove kombinovane posade bio je profesionalni trener našeg kluba Mićo LONČAREVIĆ.

O ove dve, za naš klub, istorijske medalje , već je pisano u „Vremeplov“-u.

Na pobedničkom postolju sa zlatnom medaljom za pobedu u 2 - na međunarodnoj regati u Segedinu 2000.

Prva „muška“ juniorska medalja sa SP:

2000. godina (osim zadnje godine XX veka) za naš klub je postala izuzetno značajna po postignutom sportskom rezultatu. Još 1999. trener Dušan Kovačević priprema veslače za visoke domete na svetskoj veslačkoj sceni. Na SP u Plovdivu (Bugarska) za juniore za reprezentaciju nastupaju u kombinovanoj posadi naši juniori u četvercu sa kormilarom, koji osvaja odlično 6. mesto u velikom finalu (mogućnosti ove posade su bile i za viši plasman). U toj posadi veslala su tri naša veslača: **Nikola i Nemanja NEDELJKOVIĆ i Dušan NIKOLIĆ**. Kapetan ove lađe bio je kormilar Pavle GAJIĆ. Četvrti član ove posade bio je **Bojan MANDARIĆ**, član VK „Danubius 1885“ iz Novog Sada.

Krajem 1999. i početkom 2000. godine juniori se pripremaju za nastup na SP koje se održava u Zagrebu.

Deo prošlogodišnje posade trener Kovačević stavlja u dvojac bez kormilara. Odabrani su **Dušan NIKOLIĆ i Nemanja NEDELJKOVIĆ**. Ova posada počinje da pobeđuje od prve prolećne regate, pa redom na velikim domaćim i inostranim međunarodnim regatama.

Trener Kovačević i njegov „savetnik“ imali su probleme da „smire“ prevelike ambicije ove posade koja je bila mladalačka reakcija na do tada postignute visoke plasmane. Prekretnica je nastala na međunarodnoj regati na Bledu, kada prvi put osvajaju srebro.

Donosi se odluka da naš izuzetno vredan dvojac bez kormilara na SP u Zagrebu nastupi u dvojcu sa kormilarom. Ekipa se proširuje sa kormilarom **Jovanom JOVANOVIĆEM**.

Finale SP u Zagrebu održava se po izuzetno regularnim vremenskim uslovima u Jarunu. Finalna trka koja nas najviše interesuje je dvojac sa kormilarom. Odvojile su se tri posade: Nemačke, SAD i naše države. Do 300 metara pred ciljem nije se znalo kojoj će posadi pripasti koja medalja.

NAŠA POSADA OSVAJA BRONZU, „za dlaku“ iza srebrnih Amera, a za malo više od dužine od „zlatnih“ Nemaca.

Bio je to rezultat dostojan divljenja. U vitrine našeg kluba stiže TREĆA velika medalja. Prva za „muško“ juniorsko veslanje. U klubu se slavi ovaj vredan rezultat, daju se intervjuji, snimaju reportaže, pozivaju se na prijeme.

U sastavu reprezentacije na SP u Zagrebu, nastupila je za plavo, belo, crvenu zastavu još **Iva LUKIĆ**, koja je nastupala u skifu i osvojila odlično 5. mesto u malom finalu (ukupno XI mesto). Biti u skifu u 12 najboljih na svetu je takođe podvig vredan pažnje.

Osvojena medalja naših juniora, bila je posledica kontinuiteta stvaranja vrhunskih juniorskikh posada. Još 1995. veslači našeg kluba nastupaju na SP juniora u Poznanju. Nastupali su u kombinovanom 4x (**Vladimir MATOVIĆ, Dušan ŠAPIĆ, Marko VUKOVIĆ i Smederevac Branimir PODOVAC**) i osvojili prvo mesto u „C“ finalu (XIII mesto). Sledeće 1996. u Strajcklajdu (Škotska) za reprezentaciju nastupaju **Marko VUKOVIĆ i Veljko ĆULAFIĆ** u kombinovanom 4+ koji je XIII, a skuleri **Dušan ŠAPIĆ i Vladimir MATOVIĆ** u kombinovanom 4x su XV. I sledeće 1997. naš klub ima reprezentativce. Bili su na SP u Hazevinkelju (Belgija) nastupajući u „čisto“ klupskoj posadi 4+. **Aleksandar ANDO NOV, Veljko ĆULAFIĆ, Marko VUKOVIĆ, Dušan ŠAPIĆ, korm. Luka ĐORĐEVIĆ (iz Smedereva)**. Ova posada nije imala nikakve šanse da napravi sportski rezultat u kategoriji juniora, pogotovo ne u četvercu. Klub je finansirao odlazak na SP iz „računice“ rasta rezultata ovih veslača kada narednih godina postanu seniori. Od sedam prijavljenih čamaca u 4+ naša posada nije ušla u finale??? 1998. na SP u Otешajmu (Austrija) nastupa samo **Nikola NEDELJKOVIĆ** u kombinovanom dubl skulu s Smederevcem **Goranom NEDELJKOVIĆEM** koji takođe ostvaruju nizak plasman - XVIII mesto.

Nizak kriterijum kluba i VSJ za odlazak na SP juniora, uticao je na „zaokret“ koji je započeo 1999, već pomenutim 6. mestom u finalu 4+ u Plovdivu, da bi nova politika bila krunisana medaljom na SPJ 2000. godine.

U istoriji našeg kluba zlatnim slovima ce biti upisana i imena **Nemanje NE DELJKOVIĆA, Dušana NIKOLIĆA i kormilara Jovan a JO VANOVICA**. Naravno da će pored njihovih imena stajati i ime njihovog trenera **Dušana KOVAČEVIĆA**.

Jos nekoliko zaveslaja do cilja – zamalo izgubljeno srebro

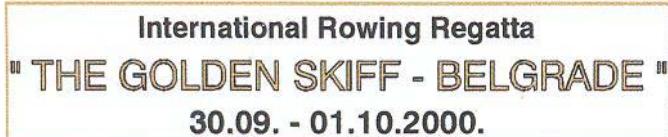
Zastava SR Jugoslavije na pobedničkom jarbolu JSP u Zagrebu

SLIKE – POTRAGA: (Prepoznajte se i javite nam ko je na slici)

ZLATNI SKIF BEOGRADA:

Kao što i sam naziv regate kazuje, to je bila „Međunarodna regata samo u skifovima“. Šta je bila „ideja“? Da se Beograd i regatna staza na Savskom jezeru afirmiše kao kvalitetan veslački centar. Organizacijom „klasične“ internacionalne regate, Beograd ne bi bio „interesantan“ za mnoge evropske zemlje. Organizacijom regate samo za skifove, ujedno je najjeftinija regata,, jer se boravak plaća samo dvojici (skifisti i treneru). Plan je bio da se ova regata (prvi put) prenosi direktno na jednoj od beogradskih TV stanica. Da se ova regata održi u terminu kada su završena sva velika takmičenja reprezentacija (SP, OI, BŠ, MI) i kada su svi najbolji skifisti „slobodni“. Planirano je da ova regata postane tradicionalna (da se održava svake godine) i da se na njoj pojavljuju najveće svetske „marke“ u skifovima (prvih 12 veslača sa SP i ostali poznati skuleri (iz dublova i četveraca).

Specifičnosti ove regate:

- **održava se u dva dana (pre podne eliminacije, po podne finale)**
- **dužina regatne staze je prvog dana na 500, a drugog na 1.000 metara**
- **broj regatnih pruga je 8 sa fiksnim startom i „foto finišem“**
- **pruga je obeležena sistemom „Albano“**
- **finalne trke se održavaju u A, B, C, D ... (u zavisnosti od broja eliminatornih grupa)**
- **prvi put se uvode novčane nagrade za pobednike**

Naziv „Zlatni skif“ je dobijen jer je bila ideja da se za osvojeno I mesto dobija skif najbolje marke (npr. Empacher) ofaran u „zlatnu boju“. Bili smo sigurni da bi u slučaju „jake“ regate „Empacher“ (u reklamne svrhe) bio darodavac. Naravno da za prvu regatu to nije bilo moguće. Za pobednike je bila predviđena novčana nagrada (500 DEM za 500 metara i 1.000 DEM za trku na 1.000 metara) i gravirane plakete.

Prva (na nesreću i jedina) regata „Zlatni skif Beograda“ održana je sa visokim nivoom organizacije i dovoljno respektabilne konkurenkcije. Održane su tri finalne trke na 500 metara za plasman od prvog do 24. mesta. Finalne trke na 1.000 metara nisu održane (zbog jakog nevremena). U subotu 30. septembra pobedio je Nikola Stojić (tada vrhunski skifista naše zemlje iz VK „Partizan“-a).

Organizacija regate, regatna staza, uređenje eksterijera (fenomenalno angažovanje „Beoexpo“-a), elektronsko merenje vremena i cela birotehnika je izvanredno funkcionalna (poslove su preuzeeli stručnjaci „Informatike“). Informisanost u medijima je bila na najvišem nivou.

2001. godine nije ni pokušana organizacija druge regate, jer jednostavno, naš klub nije htio da podrži Veslački savez SRJ. Bilo bi suludo da sam klub preuzme na sebe najkvalitetniju veslačku regatu bez podrške pre svega veslačkih asocijacija (Beograda, Srbije, SRJ), a preko njih i najznačajnih sportskih institucija grada i republike.

Kao što su „ukinute“ sve manifestacije koje je organizovao naš klub, tako je pored najkvalitetnijeg „World rankinga“ ugašeno veslačko „novorođenče“. Gašenje BIR (Beogradske internacionalne regate), „Novogodišnjeg krosa“, trke juniorskih osmeraca,..... je manje zbolelo veslačke entuzijaste našeg kluba. Predstavljanje našeg kluba u novoformiranom rukovodstvu VSJ bilo je simbolično, pogotovo posle ostavke člana UO VSJ autora Vremeplova.

Naš klub je uvek prednjačio sa organizacijom raznih oblika takmičenja, koji su, po našem mišljenju, trebali da imaju uticaj na unapređenje „cele“ veslačke organizacije. Naravno da smo se bavili „tudim“ poslom. Tako je naš klub bio organizator ove specifične regate.

KADA SMO BILI MLADI I LEPI:

				
Dragana PUŠONJIĆ	Dejan JANKOVIĆ	Miloš TOMIĆ	Aleksandar JASINSKI	Nemanja NEDELJKOVIĆ

				
Siniša SKOKIĆ	Vladimir SIMOVIĆ	Žarko POPOVIĆ	Toni ŽGANEC	Srdan MILOSAVLJEVIĆ

				
Srdan SIMONOVIĆ	Stanislav SIFMILER	Slobodan MATIĆ	Slavko JARKOVACKI	Dejan PETROVIĆ

				
Marjan DUJMOVIĆ	Ljubomir DRAGOJEVIĆ	Aleksandar GROZDANIĆ	Vladimir TOMOVIĆ	Dragobrat MINIĆ

				
Ljiljana MILIĆ	Drago HADŽIĆ	Predrag ĐURIĆ	Bratislav MIHALEK	Dimitar NASTOVSKI

NOSIOCI MEDALJA NA OLIMPIJSKIM IGRAMA
U SVIM SPORTOVIMA (1924. u Parizu do 1976. u Montrealu)

Југословенски олимпијски победници

Година	Место	Име и презиме	Место	Дисциплина
1924.	Париз	Леон Штукељ	Марибор	вишебој (гим.)
1924.	Париз	Леон Штукељ	Марибор	вратило (гим.)
1928.	Амстердам	Леон Штукељ	Марибор	кругови (гим.)
1952.	Хелсинки	Четвер. без кор.	Сплит	веслање
1960.	Рим	Југославија		фудбал
1964.	Токио	Мирослав Џерар	Љубљана	коњ с хв. (тим.)
1964.	Токио	Бранислав Симић Зрењанин		рвање
1968.	Мексико	Југославија		ватерполо
1968.	Мексико	Ђурђа Ђедов	Сплит	100 м. прсно (пл.)
1968.	Мексико	Мирослав Џерар	Љубљана	коњ с хв. (гим.)
1972.	Минхен	Мате Парлов	Пула	бокс
1972.	Минхен	Југослав. (м)		рукомет
1976.	Монреал	Матија Љубек	Белишће	кану (C-1 — 1.000)
1976.	Монреал	Момир Петковић	Суботица	рвање

Југословенске сребрне олимпијске медаље

1928.	Амстердам	Приможич Јосип	Марибор	разбој (гим.)
1936.	Берлин	Штукељ Леон	Марибор	кругови
1948.	Лондон	Губијан Иван	Београд	кладиво (атл.)
1948.	Лондон	Југославија		фудбал
1952.	Хелсинки	Југославија		ватерполо
1952.	Хелсинки	Југославија		фудбал
1956.	Мелбурн	Михалић Фрањо	Београд	маратон (атл.)
1956.	Мелбурн	Југославија		ватерполо
1956.	Мелбурн	Југославија		фудбал
1960.	Рим	Мартиновић Бр.	Београд	лака (рвање)
1964.	Токио	Југославија		ватерполо
1968.	Мексико	Југославија (м)		кошарка
1968.	Мексико	Хорват Стеван	Београд	лака (рвање)
1968.	Мексико	Ђедов Ђурђа	Сплит	200 прсно (плив.)
1972.	Минхен	Чорак Јосип	Загреб	(рвање)
1976.	Монреал	Фргић Ивица	Сомбор	(рвање)
1976.	Монреал	Качар Тадија	Нови Сад	полусред. (бокс)
1976.	Монреал	Југославија		кошарка

Југословенске бронзане олимпијске медаље

1928.	Амстердам	Дерганџ Стане	Љубљана	прескок (гим.)
1928.	Амстердам	Штукељ Леон	Марибор	вишебој (гим.)
1928.	Амстердам	Југославија (м)		екипно (гим.)
1964.	Токио	Џерар Мирослав	Љубљана	вратило (гим.)
1964.	Токио	Мартиновић Бр.	Београд	лака (рвање)
1968.	Мексико	Вујин Звонко	Зрењанин	лака (бокс)
1968.	Мексико	Симић Бранислав	Зрењанин	средња (рвање)
1972.	Минхен	Ненадић Милан	Петриња	велтер (рвање)
1972.	Минхен	Вујин Звонко	Зрењанин	средња (бокс)
1976.	Монреал	Љубек Матија	Белишће	кану (C-1 — 500 м)
1976.	Монреал	Русевски Аце	Куманово	лака (бокс)
1976.	Монреал	Обадов Славко	Нови Сад	80 кг (цудо)

POZIVNICE (PLAKATI) ZA VESLAČKE PRIREDBE 1897 – 1900):

1897. Internacionalna regata u Frankfurtu na Majni (Nemačka)

1894. Regata u Granvillu (Francuska)

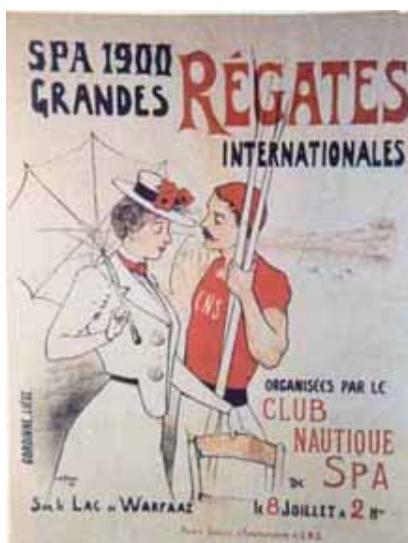
Belgijska veslačka federacija – Ostende (Belgija)

1897. Internacionalna regata u Liježu (Belgija)

1899. Internacionala regata u Barseloni (Katalonija)

1900. Internacionalna regata u Spa (Belgija)

PISANJE ŠTAMPE:

1932. (31.08.) „Politika“ str. 9

Naslov: „SASTAVLJENA JE JUGOSLOVENSKA VESLAČKA REPREZENTACIJA“

Jugoslovenski veslački savez sastavio je na poslednjoj sednici veslačku reprezentaciju, koja će braniti naše boje na takmičenju za prvenstvo Evrope.

Jugoslovenska ekipa učestvuje kompletna u svim vrstama čamaca. Nikakve kombinacije ne postoje, jer su uzete u obzir samo one ekipe klubova čiji veslači veslaju samo u jednom čamcu.

Reprezentacija izgleda ovako:

Skif: Stipanović (Smederevo)

Dvojac bez kormilara: VK Beograd (Raspopović, Putnik)

Dvojac sa kormilarem: „Gusar“, Split (Rajić, Glavinović)

Četverac sa kormilarem: „Gusar“ (Split)

Četverac bez kormilara: „Krka“ (Šibenik)

Dubl skul: „Gusar“, Zagreb (Fasajić, Kismajer)

Osmerac „Gusar“ (Split).

VESTI IZ VESLAČKOG SPORTA

Ministar za fizičko vaspitanje naroda g. dr. Kraljević, poklonio je J.v. savezu lep pehar kao dar onom jugoslovenskom klubu, koji na takmičenju za evropsko prvenstvo postigne najbolji uspeh.

*

Dvesta veslača, 40 delegata stranih reprezentacija i oko 50 ostalih funkcionera nalazi se u Beogradu. Strane redakcije poslale su 25 svojih specijalnih izveštača.

*

Oko 800.000 dinara Jugoslovenski veslački savez ima da isplati na ime troškova stranim reprezentacijama.

*

Predstavnici pojedinih reprezentacija koji učestvuju na takmičenju za evropsko prvenstvo imaju dresove različite boje. Belgijanci imaju crne dresove, Francuzi otvoreno plave, Italijani svetlo modre, Švajcarci bele, Holanđani narandžaste, Španjolci žute, Čehoslovaci crvene, Mađari zelene, Poljaci otvoreno crvene, Jugosloveni sive, Danci šarene, Rumuni otvoreno zelene.

*

Karte za predstojeće utakmice p uštene s u u prodaju i mogu se dobiti kod Uroševića (Knez Mihailova ulica), „Putnika“ (Kolarčeva) i knjižare „Pelikan“ (Kralja Milana). Cene ulaznica od 5 do 60 dinara.

*

KLADIONICA NA UTAKMICAMA ZA VESLAČKO PRVENSTVO

Prilikom utakmica za evropski šampionat u veslanju, Jugoslovenski veslački savez organizovao je za finalne utakmice, koje će se održati 4. septembra na Stadionu na Adi Ciganliji modernu kladionicu (Totalisauteur). Da bi se prilikom klađenja na samom stadionu izbegla gužva, udešena je kladionica tako da se karte za klađenje za sve trke mogu kupiti u nedelju od 7 do 11 sati pre podne u kafani “Makedonija”, Kraljev trg do Univerziteta.

Isto tako će se isplata dobitaka vršiti ne samo na kladionici na Stadionu, već i u ponedeljak, dana 5. septembra od 9 do 11 pre podne i od 2 do 6 posle podne u kafani „Makedonija“.

24. maj 1993. „Sportski žurnal“:

Nadnaslov: **Elvira i Gabrijela Markuš, prve dame Crvene zvezde**

Naslov: SESTRE ZAPALILE DREVNU GRČKU

„Kup nacija“ u grčkoj Janjini ostao je u lepoj uspomeni **Elviri i G abrijeli Mar kuš**. Takmičarke Crvene zvezde zauzele su četvrto mesto u dvojcu bez kormilara i spasle čast jugoslovenskog veslanja. Bronzana medalja izmakla je za dlaku, grčka posada pobegla je za pola dužine čamca.

-Bile smo na pragu uspeha, vodile izjednačenu borbu, ali su nam dve sekunde nedostajale do odličja. Francuskinje su zauzele prvo, Latvijke drugo mesto. Inače, u našoj disciplini takmičilo se deset posada. Do finala smo stigle posle dve trke. U kvalifikacijama nam je pripala četvrta, u repesažu prva pozicija. Zanimljivo je da naše vreme iz druge trke – 7:43 niko nije nadmašio. Da smo tako veslale u finalu gde bi nam bio kraj – govori Elvira Markuš.

Zvezdine „amazonke“ tek dve godine treniraju na Adi Ciganliji. Prethodno su se celu deceniju bavile atletikom. „Kraljica sportova“ zaboravljena je sasvim slučajno. Sve je počelo na Brezovici.

- Na skijanju smo upoznale Seada Marušića Kraku i Lazu Pivača. Jugoslovenski reprezentativci u veslanju nalazili su se na pripremama i zvali nas da okušamo sreću na ergometrima. Zabeležile smo dobro vreme i ubrzo počele da treniramo u Crvenoj zvezdi. Pomogao nam je dosta i kolega sa fakulteta Nebojša Ković, koji je držao školu veslanja – nastavlja priču Gabrijela Markuš.

Trener Dušan Ulemek osetio je da šampionska krv teče venama ambicioznih veslačica. Premijernu sezonu Elvira je je završila na trećem, Gabrijela na četvrtom mestu (skif). Na Paliću ove godine osvojile su zlato u dublu, srebro i bronzu u skifu.

- Dvojac bez kormilara uopšte nije zastupljen u Jugoslaviji, tako da nemamo konkurenčiju. Posle trećeg mesta na Balkanijadi u Plovdivu videli smo da prave rezultate tek treba očekivati. Uz dobar rad i pripreme nije daleko ni Olimpijada u Americi. Imamo dovoljno vremena da se spremimo- smatra Elvira. Sestre Markuš apsolventi su na Fakultetu za fizičku kulturu. Slobodno vreme uglavnom koriste na Adi Ciganliji.

- Posle treninga obavezno svratimo na sunčanje – dodaje Gabrijela.

Beograđanke veslaju u „pirs“ čamcu. „Informatika Unisis“ i „Lola računari – ILR“ sponzorišu 23-godišnje takmičarke. Bez njihove pomoći sestre Markuš ne bi ni putovale na „Kup nacija“ u Grčku.

Novinar: P.Milinković

1981. (20.07.) „SPORTSKE NOVOSTI“ str. 11:

Nadnaslov: **Na S avskom jezeru n a A di C iganlji z avršeno p rvenstvo Ju goslavije* O siječki I ktus momčadski pobednik**

Naslov: GUSAREV OSMERAC NEDOSTIŽAN

Beograd – Prošlogodišnji prvak Crvena zvezda nije uspela da na svojoj vodi odbrani prvo mjesto koje je lani tako uvjerljivo osvojila u Splitu. Osijecki Iktus premoćno je pobijedio ispred Crvene zvezde i Gusara (Split). Seniori nisu imali mnogo sreće sa vremenom. Jak bočni vjetar onemogućio je bolje rezultate, ali nije umanjio draž natjecanja. Prvenstvo se odlikovalo neizvjesnim borbama.

Najzanimljivija je bila trka osmeraca. Sa starta su krenuli svi silovito. Poslije 200 metara izdvojio se osmerac Gusara iz Splita i zadržao vođstvo do samog kraja. **Drugo mjesto u velikoj borbi osvojila je Crvena zvezda** ispred gradskog suparnika Partizana.

REZULTATI:

- **Četverac s a k ormilarom – seniori:** **Crvena zvezda (Krstić, Jovanović, Arežina, Kovačević, kormilar Mi mić) 7 :03,10;** Partizan (Kenić, Janković, Kostić, Tešmanović, kormilar Zlatanović) 7:08,54; Krka – Šibenik (Huljev, Grbelja, Jurković, Juras, kormilar Ban) 7:10,56; Jadran – Rijeka 7:58,82.
- **Skif za lake veslače:** Branik I (Ivan Fers) 8:16,13; Vukovar (Šestan) 8:27,20; Branik II (Branko Fers) 8:32,93; Iktus (Jelić) 8:36,06; Begej (Mirkov) 8:38,18; Arupinum – Rovinj (Poropat) 9:07,97.
- **Dvojac n a p arice – seniori:** Iktus I (Zibar, Nuskern) 7:21,08; Danubius (Obradović, Pančić) 7:24,13; Trešnjevka (Prokopec, Županović) 7:37,05, Arupinum 7:40,41; Begej 7:45,04; Iktus II 8:01,54.
- **Četverac b ez k ormilara – laki veslači:** Vukovar (Odanović, Borbas, Dinješ, Vrančić) 7:21,06; Jadran – Rijeka (Sabljić, Milović, Kordić, Filipović) 7:27,83; Iktus (Takić, Srb, Pavićević, Pejčinović) 7:31,04; Krka-Šibenik 7:41,48; Smederevo 7:50,18.
- **Dvojac bez kormilara – seniori:** Gusar –Split (Ivančić, Celent) 8:08,56; Mladost-Zagreb (Mikšić, Radonić) 8:18,48; Bled (Kenel, Pretner) 8:23,07; Grafičar 8:28,95; Trešnjevka 8:30,08 .
- **Četverac sa kormilarom – seniorke:** Nautilus – Koper (Silić, Cerkvenik, Đabić, T.Đabić, kormilar Klenosek) 4:09,19; Vukovar (Tomić, Martić, Kovačević, Pap, kormilar Vrančić) 4:19,15.
- **Skif za veslače – seniori:** Gusar – Split (Mrduljaš) 8:18,17; Branik – Maribor (Juršič) 8:14,56; Bled (Prešern) 8:18,10; Korana – Karlovac (Katusin) 8:18,96; Danubius – Novi Sad (Jović) 8:28,42; Osijek- Vela Luka (Prizmić) 8:42,16.
- **Četverac n a parice – seniorke:** **Crvena zvezda (Dimić, Pušonjić, Dautović, Milić, kormilar Mišljenović) 4: 01,14;** Palić (Hekli, Kakonji, Glinber, R.Glinber i kormilar Varga) 4:14,40; Iktus 4:16,14.
- **Dvojac sa kormilarom – seniori:** **Crvena zvezda (Krstić, Jovanović) 8:18,14;** Partizan (Petrović, Bubonja) 8:37,17; Jadran – Rijeka (Srdoč, Vukić) 8:47,46; Iktus – Osijek 8:56,96; Crni Drim – Struga 9:52,47.
- **Dvojac n a p arice – seniorke:** Iktus – Osijek (Slišković, Kockar) 4:13,02; Danubius – Novi Sad (Mikuska, Erdelji) 4:23,09; Arupinum – Rovinja (Volčić, Matohanca) 4:47,04.
- **Četverac b ez k ormilara – seniori:** Mladost – Zagreb (Majstorović, Agejev, Lujetić, Radonić) 7:06,59; Vukovar (Andel, Benčić, Martin, Grubišić) 7:10,44; Partizan (Kenić, Janković, Kostić, Tešmanović) 7:24,89; **Crvena zvezda 7:43,04;** Krka – Šibenik 7:46,16.
- **Dvojac bez kormilara – seniorke:** Nautilus – Koper (Silić, Đabić) 5:19,87.
- **Četverac na parice - seniori:** Iktus – Osijek (Nuskern, Betlehem, Zibar, Sudić) 6:56,45; Danubius – Novi Sad (Piroški, Nenadić, Jović, Lazović) 6:59,51; Gusar – Split (Šušak, Alilović, Zanić, Mrduljaš) 7:03,13; Trešnjevka 7:05,53; Jadran – Rijeka 7:52,46.
- **Skif za veslačice – seniorke:** Iktus – Osijek (Kockar) 4:51,03; Arupinum – Rovinj (Volčić) 4:57,90; Jug – Ohrid (Nikolić) 5:14,01; Iktus II (Slišković) 5:17,01; Iktus III (Kraljević) 5:29,06; Smederevo (Dimitrijević) 5:35,06.
- **Osmerac – seniori:** Gusar – Split (Duplančić, Amidžić, Mastelić, Gisdarević, Celent, Ivančić, Plazović, Sušić, kormilar Balan) 6:34,41; **Crvena zvezda (Jovičić, Burda, Đorđević, Kovačević, Milenković, Arežina, Jovanović, Krstić, kormilar Brkić) 6: 39,45;** Partizan (Kostić, Vasiljević, Živojinović, Petrović, Ilić, Janković, Kenić, Tešmanović, kormilar Zlatanović) 6:43,46; Krka – Šibenik 6:52,00; Jadran – Rijeka 6:54,47; Mladost – Zagreb 7:13,52.
- **UKUPNI POREDAK EKIPA:** Iktus 48 poena, **Crvena zvezda 28,** Gusar 25, Vukovar 22, Partizan 18, Danubius 17, Branik 16, Jadran – Rijeka 16, Nautilus 14, Mladost 13, Arupinum 13, Trešnjevka 12, Krka 11, Bled 8, Palić 5, Jug 4, Begej 4, Grafičar 2, Korana 2, Crni Drim 2, Osijek 1.

ISTORIJSKE FOTOGRAFIJE:

Slika br. 1

1937. posada osmerca VK „Beograd“ ispred kluba (kod „Šest topola“) u dresu kluba sa klupskim grbom (vidljivo je cirilično slovo „B“)

Pošto prepoznajemo samo nekoliko veslača ove posade (Radoslava Milišića, Dušana Radakovića, Bogdana Sirotanovića.... **MOLIMO ZA POMOC!** Ako (sigurno) znate podatke o ovoj posadi **MOLIMO VAS DA NAM IH DOSTAVITE** (istorije radi). Hvala !

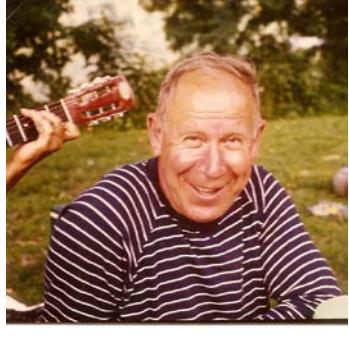
Slika br. 2

Pobednički osmerac na MR u Brnu 1977. S leva: Milan Mišljenović, Milan Stojanović, Ozren Tošić, Milan Arežina, Predrag Jošić, Dušan Kovačević, Sergej Jovanović, Slobodan Svrđlan, korm. Saša Mimić

IN MEMORIAM

NEKA IM JE VEĆNA SLAVA I HVALA ZA SVE ŠTO SU UČINILI ZA VESLAČKI SPORT

		
Jerko BARIŠIĆ Amaterski sportski radnik, višegodišnji predsednik VK „Galeb“, član UO VSS, pravnik, bio zamenik Okružnog javnog tužioca Beograda	Milan MART Kormilar i veslač u našem klubu. Prvi profesionalni trener VK „Crvena zvezda“ Bio tehnički sekretar VSS. Radio kao trener u Grčkoj i VK „Grafičar“	Dr. Aljoša GRABOVAC Amaterski sportski radnik iz Splita. Lekar VSJ, član Stručnog tima VSJ. Radio kao lekar Medicine rada u Splitu

		
Čedomir MLAĐENOVIĆ Bio profesionalni trener našeg kluba. Stanovao u klubu. Nastavnik FV. Pre dolaska u Beograd radio u Zavodu u Bjeloj.	Vladeta LIMIĆ Istankuti amaterski sportski radnik. Internacionali veslački sudija. U veslačkom sportu pre II svetskog rata	Dragan STOJANOVIC Veslač-takmičar. Bio registrovan za Partizan i Grafičar. Zadnje sportske rezultate postigao za VK „Grafičar“

VREMĚ PLOV

CVĚTOVÍ BUDUĆNOSTI RASTU IZ KORENA PROŠLOSTI

BROJ 7

20. SEPTEMBAR 2010.

SADRŽAJ:

- Najupešniji klub SD "C. zvezda"
- Žene u veslačkom sportu
- Radionica za sportske čamce u VK "Crvena zvezda"
- 57 sposobnih za takmičenje
- Pozivnice za veslačke priredbe
- Kada smo bili mlađi i lepi
- Pisanje novina o veslanju
- Foto – potraga
- Istorijeske fotografije
- IN MEMORIAM

NAJUSPEŠNIJI KLUB U SD "CRVENA ZVEZDA"

SD "CRVENA ZVEZDA" PROGLASIO JE NAŠ KLUB ZA NAJUSPEŠNIJI U CRVENO-BELOJ ZAJEDNICI ZA 1980. GODINU

Sportsko društvo "Crvena zvezda" osnovano je 4. marta 1945. godine, pod prvim nazivom "Omladinsko fiskulturno društvo "Crvena zvezda". U prvo vreme naš klub je bio jedna od sekcija, a datum osnivanja je bio takođe 4. mart 1945. godine. Od OFD CZ našoj sekciji 1945. je dat na korišćenje objekat na Adi Ciganlji?

Sportsko društvo je tokom vremena u svojoj "crveno-beloj" sportskoj porodici imalo sve više klubova. Danas SD broji preko 25 udruženih klubova.

Svakog 4. marta slavi se "rođendan" najvećeg i najkvalitetnijeg sportskog kolektiva u našoj zemlji. U zavisnosti od vremenog perioda, proslave rođendana su bile u različitom obimu i programu manifestacija.

Najgrandioznejne rođendanske svečanosti održavane su u periodu između 1970. i 1985. godine. Najznačajnija je bila velika priredba (akademija) sa posebnim sportsko-kulturno-zabavnim programom. Počelo se sa salom Doma pionira, pa preko Doma sindikata došlo se do pune sportske hale "Pionir". Program proslave je bio po scenografiji, organizaciji, broju i visokom rangu umetnika iz raznih branža najveća kulturna manifestacija. Nigde na jednom mestu nije moglo da se okupi toliko značajnih imena iz oblasti nauke, kulture, politike, sporta. Svi izvođači su na ovoj jedinstvenoj manifestaciji nastupili kao prijatelji ili poštovaoци Crvene zvezde. Najpoznatiji ansamblji, horovi i orkestri najvećih kulturno-umetničkih društava do estradnih umetnika (baleta, opere, narodne i zabavne muzike, instrumentalnih solista, i dr.) mogli su se naći zajedno samo na zvezdinom rođendanu. Režiju, scenografiju, konferansu održivali su umetnici najvišeg ranga. Ulaznice za ovu manifestaciju se nisu nalazile u prodaji, a dobijanje istih preko SD i klubova je bila posebna čast.

Za taj značajan datum postojale su još dve značajne manifestacije:

- * Izbor najuspešnijeg kluba u SD
- * Izbor sportista godine

Oba ova priznanja su bila dodeljivana na osnovu utvrđenih poznatih strogih kriterijuma. Osim odluka klubova i SD, u izboru su svojim glasovima učestvovali i čitaoci "Zvezdine revije". Izbor i proglašenje najuspešnijeg kluba i sportista vršen je isključivo na osnovu postignutih sportskih rezultata prethodne godine. Biti izabran za najuspešniji klub ili najuspešniji sportski par za mnoge je bio nedostizan cilj. Ovo je naravno prouzrokovao izuzetan visok sportski rejting najuspešnijih klubova i sportskih asova.

VESLAČKI KLUB PROGLAŠEN ZA NAJUSPEŠNIJI U SD “CRVENA ZVEZDA”!
Prelazni pehar krasio vitrine našeg kluba 1981. (do sledećeg 4. marta)

Desilo se to 1981. godine. Ovo visoko priznanje SD je dobijeno na osnovu postignutih rezultata prethodne godine. Danas bih bio sloboden da pretpostavim da je ta godina bila “sušna” za velike klubove, pa se desilo da na red dođe i jedna od “zadnjih svirala” u porodici SD (iako bi po rezultatima tu titulu zasluzio više godina ranije). Najveći broj puta za najuspešnije su proglašavani na prvom mestu fudbalski klub, zatim košarkaški itd. Kod pojedinaca je proglašenje (izbor) bio argumentovaniji. Dugo godina za najuspešniju sportiskinju iz klubova SD proglašavane su Vera Jeftimijades (mačevanje), Snežana Zorić – udato Mijalković (košarka), Jasna Šekarić.... Kod muškaraca je bilo dosta fudbalera, a iz individualnih sportova su npr. bili Slobodan Živojinović (tenis) Lj. Ljubojević (šah), Nenad Stekić (atletika)... Na izbor je pored sportskih rezultata uticala i individualna popularnost sportiste, među čitaocima Zvezdine revije, koji bi im davali svoj glas. Nijednom u uži izbor kandidata za ovu laskavu titulu nije ušao nijedan veslač niti veslačica, bez obzira na individualne visoke sportske rezultate.

Nije na odmet malo ličnog cinизма, što se tiče rangiranja veslanja. Nije samo sportska birokratija bila nepravedna prema našem sportu u Sportstkom društvu. Na Olimpijskim igrama u Moskvi 1980. loše je pošlo “glavnim sportovima”. Slučajno, prva medalja za jugoslovenski sport “pala” je na Krilatskoj (naziv veslačkog stadiona u predgrađu Moskve). Jedan broj službenika JOK-a (koje nisam ni poznavao) mi je čestitalo (uz grljene i ljubljenje) osvajanje dve medalje (2x i 2+) verovatno ne znajući da ja lično baš nemam nikakve veze sa posadama dubla i dvojca. Ja sam bio trener (koji je imao akreditaciju pomoćnog osoblja reprezentacije) četverca koji je osvojio XI na OI..

Kada sam glavnog urednika “Zvezdine revije” molio da na naslovnu stranu stavi fotografiju Ružice Karajović, prve “ženske” medalje na prvenstvu sveta u veslanju, dobio sam odgovor da na naslovnoj strani obavezno moraju da budu sportisti iz “sportskih igara”, jer naslovna strana “prodaje” list. Nudio mi je da sam “odaberem” bilo koju unutrašnju stranu revije (sem korica)?!

Nije ništa novo da “mali” postanu “veliki” uglavnom kada “veliki” zataje (ovde mislim isključivo na sportske igre). JOK-u je važan zbir medalja naših reprezentacija, pa makar one bile osvojene u najnepopularnijim sportovima.

U našem slučaju, najviše su doprineli osvajanju trofeja (najuspešnijeg kluba), svojim sportskim rezultatima:

- Olimpijci: Milan Arežina (VI.u 4x), Milan Ćulibrk, Dušan Kovačević, Božidar Đorđević, Vladimir Krstić i korm. Saša Mimić (XI. U 4+)
- Seniorski prvaci Jugoslavije za 1980. godinu u 4- i 8+ i osvajači srebrnih i bronznih medalja
- Juniorski prvaci Jugoslavije u 2x JM, 4x JM, 1x JŽ
- Proglašenje VSJ za najuspešniji klub na prvenstvu Jugoslavije 1980. godine u seniorskoj i juniorskoj kategoriji
- Ostali uspesi naših veslača i veslačica na internacionalnim i domaćim regatama 1980. godine

Takmičari i treneri sa peharom SD Crvena zvezda za najuspešniji klub u 1980.

Napomena: na ovoj fotografiji snimljenoj 1981. ne nalazi se većina takmičara koji su 1980. doprineli osvajanju pehara SD. Nedostaju posade: 4+ SM, 4- SM, 8+ SM (sem Arežine), 2x JM, 4x, JM, 4+ JM i trenera Zorana Vidakovića

ŽENE U VESLAČKOM SPORTU:

Nema podataka kada su žene počele da se bave „sportskim“ veslanjem u svetu. Za naše područje, postoji podatak da su još 1892. godine u Velikom Bečkereku (današnjem Zrenjaninu) organizovane prve regate za veslačice. Nema nekih značajnijih podataka koji bi potvrdili nastup veslačica Kraljevine Jugoslavije (između dva svetska rata).

Osnivanjem nove Jugoslavije i razvojem „državnog“ sporta, direktiva nije zaobišla ni veslačke klubove. Naravno, cilj države je bio da se u sport uključi što više mlađih ljudi oba pola. Već na prvom posleratnom prvenstvu FNRJ u Šibeniku 1946. (18.-19.VIII), održane su dve trke za „drugarice“. Bile su to trke u skifu i četvercu sa kormilarom. Dame su veslale u teškim „klinker“ čamcima (preklopna gradnja), uglavnom u skifu, dubl skulu i četvercu sa. Od prvenstva Jugoslavije na Bledu (1951) naše dame veslaju u „glatkim“ čamcima (čamci slobodne gradnje). Pored profitiranja u novoj vrsti čamaca, „drugarice“ su u čamcima sa kormilarom dobile i kormilarke. Do 1951. kormilari „ženskim posadama“ su bili muškarci, a od te godine „upravljanje“ čamcem dozvoljeno je samo osobama istog pola (devojkama).

Na takmičenjima osmerac sa ženskom posadom (i kormilarkom) prvi put se pojavio 1953. godine. Naš klub je imao veslačice i pre II svetskog rata. Nema podataka da su se takmičile, ali po fotografijama je očigledno da su se bavile veslačkim sportom.

FISA (već je bilo reči o njenom konzervativizmu) je tek 1950. godine na dnevni red svoje konferencije u Parizu, stavila pitanje „ženskog veslanja“. Kamen spoticanja među delegatima veslačkih saveza učlanjenih država je bio predlog nastupa „žena“ na prvenstvima Evrope. Uporan je bio delegat Francuske (verovatno ženomrzac) koji nije htio ni da čuje za predlog, a kamoli da za njega glasa. Čak je predložio ostalim prisutnim da se po tom pitanju ni ne diskutuje.

Konačno, FISA je donela odluku da se prvi EŠ za žene održi 1954. godine. Prve godine dame nisu oduševile kvalitetom na EŠ u Amsterdamu. Već sledeće godine (1955) na šampionatu u Bukureštu, veslačice su dobile apsolutnu podršku javnosti. Naročito se dugo u štampi komentarisao finiš sovjetskog osmerca.

Na prvenstvima Jugoslavije od 1947. do 1957. (desetogodišnji period dovoljan za analizu) najviše je bilo ženskih posada u četvercu? (3. posade 1947, 6 -1949, čak 8 posada 1950). „Ženskih“ skifova na prvenstvu FNRJ najviše je bilo 1950 – šest, a u desetogodišnjem periodu prosečno 4 – 5. Dubl skul se pojavio na prvenstvu FNRJ 1951, a broj se kretao od dve do tri posade. Osmerci su se pojavili 1954. a bilo ih je uvek samo dva. Najmasovniji nastup u ovoj elitnoj disciplini bio je u kategoriji „Prvog razreda“ (niža kategorija od seniorki) na prvenstvu u Vukovaru 1956. godine. Nastupile su posade žena u 4 osmerca.

Jugoslovenske veslačice na EŠ (1954-1972):

Na prvom EŠ u Amsterdamu 1954. naša reprezentacija nije učestvovala. Na II EŠ u Bukureštu 1955. za našu reprezentaciju nastupio je četverac Pančevki, koji je ispaо u predtakmičenju. Najmasovniji nastup naše „ženske“ selekcije je bio na „domaćem“ terenu, na III EŠ 1956. na Bledu. Naša reprezentacija nastupila je u svim raspisanim trkama. Skif, dubl i četverac su ispali iz predtakmičenja, a osmerac je bio šesti u finalu (kombinovana posada veslačica iz našeg kluba i VK „Partizan“-a iz Subotice). Naše reprezentativke su veslele na petom EŠ (1958. u Poznanju), sedmom (1960. u Londonu), 16-tom (1969. u Celovcu – A), 17-tom (u Tati –H). Najbolji plasmanski rezultat ostvaren je u dubl skulu 9. mesto 1969. godine. Iz našeg kluba (osim spomenutih 5 devojaka u osmercu 1956.) na EŠ nastupila je još samo Stana Joković u dublu 1956. (tada je bila član VK Mornar iz Splita).

Osmerac Jugoslavije na EŠ 1956. na Bledu. Pobednice prvenstva FNRJ 1956. na Bledu (ispred posade iz Zadra)
Sastav posade: Irma MOJZES, Eva DARABOŠ, Olivera KOPRIVICA, Milja PETROVIĆ, Miroslava KOPRIVICA,
Vesna BRAKI, Marija POKORNIĆ, Jelena FIRIĆ, korm. Natalija RADEKA

Istini za volju, treba istaći, da „žensko“ veslanje u našoj zemlji nikada nije bilo „na ceni“. Ovo možda i zbog balkanskog mentaliteta. Mnoge veslačke „velesile“ su planski deficit u muškim rezultatima nadoknađivali brojnim medaljama ženskih posada. Naravno da su (kao i u mnogim drugim sportovima) „žene“ isturale u prve redove uglavnom istočne zemlje: DDR, SSSR, Rumunija, Bugarska.... Devojke sa „zapada“ su postizale sporadične visoke rezultate, koje su bile posledica lične volje i sposobnosti.

I u veslačkom sportu bilo je klubova koji su se pretežno bavili „ženskim veslanjem“. Tipičan primer za naše prostore svojevremeno je bio klub sa Palicā (koji je u prethodnom periodu nosio razna imena), kao i pančevački „Tamiš“ (čiji je ženski četverac veslao na EŠ u Bukureštu 1955. godine).

Dugo godina sve trke za „drugarice“ bile su na 1.000 metara. (polovina „muške“ distance od starta do cilja). Kada su uvedene mlađe kategorije za devojke (juniorske) one su imale još manju dužinu regatne staze: 500 metara.

Pre desetak godina dužina regatne staze je za sve kategorije izjednačena: juniorke sa 500 na 2.000, seniorke sa 1.000 na 2.000, juniori sa 1.500 na 2000. Stručno objašnjenje nadležnih stručnjaka iz oblasti medicinskih nauka (fiziolozi, kardiolozi, pulmolozi i dr) je da su duže staze u sportu manji atak na zdravlje i funkcije sportista od kratkih intenzivnih npora?! Teško je komentarisati kompetentnu struku, a kamoli suprotstaviti joj se (bez obzira na kvantitet i kvalitet argumenata). Naravno, (moj lični stav) ne slažući se sa jedino „medicinskim“ razlozima produženja distance u velačkom sportu, mislim da je ovoj odluci kumovala i FISA. Verovatno je jak razlog za izjednačenje dužine veslačke staze „tehničke“ prirode. Pošto se i muška i ženska takmičenja održavaju na istom lokalitetu (regatnoj stazi) i u isto vreme, problem obaveznog „fiksног

starta“ je pravio svim organizatorima velike probleme. Ovakvom odlukom (jednaka dužina za sve kategorije) postignuta je velika ušteda u sredstvima i smanjen obim tehničke organizacije.

Kontraefekat (naročito na takmičenjima nižeg sportskog ranga) je postignut ovom odlukom. Veslanje koje ionako nije interesantno za gledaoca (vidno polje), dobilo je trke koje su više ličile na defile (povorke), jer su razlike na cilju između čamaca bile po više dužina čamaca. Razlika između brzine posada se dužinom veslačke staze, sve više uvećavala.

Kontrirajući odlukama FISA sloboden sam da pretpostavim da je budućnost veslačkog sporta u „brzinskim“ regatama (na 500 i 1.000 metara). Argumentaciju ēu izneti u nekom od stručnih časopisa.

Najuspešnije veslačice našeg kluba:

Pravičnosti radi, treba konstatovati da je teško upoređivati sportske rezultate (uopšte) iz različitog vremenskog perioda. Takođe je još teže porebiti ih na osnovu jačine konkurentnosti ili broja posada. Naravno da se u svim sportovima (pa i u veslanju) najviše vrednuju rezultati po starosnim kategorijama (seniorski, juniorski, kadetski, pionirski). Često to nije ni sasvim merodavno, a često je i nepoštено (naročito prema onim mlađim). Sigurno je da moramo da prihvativmo da je sportski rezultat vredniji što je stepen takmičenja značajniji. Svakako da redosled: Olimpijske igre, svetska prvenstva, EŠ, pa preko nastupa za reprezentaciju (npr. na UN, MI ili BŠ), do prvenstva države, republike i grada, daje i adekvatno realno rangiranje vrednosti postignutog rezultata. Moramo se složiti da je u slučaju istih plasmanskih rezultata (u veslačkom sportu) vredniji onaj koji je postignut individualno (skif), od onog u grupnom nastupu. Naravno da se „gradacija“ kreće od sledećih većih posada (dubla i dvojca), preko četveraca do osmerca.

Biću sloboden da (pridržavajući se isključivo sportskih kriterijuma) konstatujem da je najviši plasman ostvarila **Ružica KARAJOVIĆ** (juniorska vice-šampionka sveta u dubl skulu). Ovde ne računajući ostale visoke plasmane (7. mesto na juniorskom prvenstvu sveta u skifu), kao ni ostale plasmane (broj titula prvaka države).

Sledeće su bliznakinje **Elvira i Gabrijela MARKUŠ**, koje su bile ČETVRTE u dvojcu bez kormilara na SP seniora „B“. I kod sestara za rangiranje ne spominjem Gabrijelin plasman na SP u skifu, ili broj titula koje su zajedno ili pojedinačno osvojile.

Gordana DIMITIĆ i Dragana PUŠONJIĆ su veslačice koje su osvojile najviše zlatnih medalja na državnim prvenstvima (u skifovima, dublovima, dvojcima, četvercima). Ko je od njih dve bolje rangiran zavisi od „vaganja“ ostalih rezultata. Gocin nastup za reprezentaciju SFRJ i osvojena medalja na BŠ (u dubl skulu sa Zdenkom Dautović), ili Draganin nastup na juniorskom prvenstvu sveta (u dubl skulu sa Marijom Dilicom iz VK „Nautilus“ Kopar).

Gordana DIMITIĆ

Ružica KARAJOVIĆ

Dragana PUŠONJIĆ

Iz ranije generacije ne može se izostaviti i rezultat **Stane JOKOVIĆ** (prvakinje države u seniorskom skifu) i **Verice STEPANOV** (prvakinje države u seniorskom dubl skulu sa Stanom Joković 1959, ili Vesnom Miletić 1974.) Uz ove dve „vedete“ svakako u najuspešnije treba ubrojiti i već pomenute reprezentativke našeg kluba sa EŠ 1956. na Bledu, koje su takođe bile i prvakinje države na prvim posleratnim prvenstvima.

Dragana PUŠONJIĆ, Gordana DIMIĆ, Ljiljana MILIĆ, Zdenka DAUTOVIĆ, Darka RADOSAVLJEVIĆ

Dunja PEJČIĆ

Ljiljana MILIĆ (juniorska reprezentativka u skifu na SP u Sofiji, i višestruka prvakinja države) zajedno sa **Zdenkom DAUTOVIĆ** (medalja sa BŠ i titule prvakinje države) spadaju u najviši rang veslačica našeg kluba.

Stana JOKOVIĆ i Verica STEPANOV

Elvira i Gabrijela MARKUŠ

Ana DMITROVIĆ i Aleksandra BUĆAN

Zdenka DAUTOVIĆ i Gordana DIMIĆ

Dragana PUŠONJIĆ i Ljiljana MILIĆ

Sonja MATOHANCA i Dragana PUŠONJIĆ (sa trenerom)

Kadetske prvakinje Balkana (u skifu) **Vojislava ČITAKOVIĆ i Aleksandra BUĆAN** (pored ostalih titula za stariju uzrasnu kategoriju) su zaista zaslužile da se nađu na spisku najuspešnijih devojaka.

Ovaj spisak bez rangiranja treba da bude upotpunjeno visokim sportskim rezultatima: **Biljane MIŠLJENOVIC, Ivane BAJIĆ, Jelene ČITAKOVIĆ, Svetlane BAŠČAREVIĆ, Sonje MATOHANCE, Marije KARANIĆ, Dunje PEJČIĆ, Vesne MILETIĆ, Jelene TOMIĆ, Jelene PETROVIĆ, I ve LUKIĆ, Paule ANT ONČIĆ, Milene MILUTINOVIĆ, Darke RADOSAVLJEVIĆ, Ane NIKOLIĆ, Branke BOŽIĆIĆ, Dušanke LUKIĆ, Aleksandre MILOTOVIĆ, Olivere BOŽIN, Tanje ABRAMOVIC, Jelene i Marije VANOČETOVIĆ, Nade i Emilije RADIVOJEVIĆ, Gordane KOVAČEVIĆ, Dragane MILOŠEVIĆ, Marije BANOVČANIN, Zorice RADOVANOVIĆ, Dragane MIZDRAK, Ljiljane ANDUKE, Jelene KARATOŠIĆ, Ninele RADIČEVIĆ, Ivane BUNUŠEVAC, Ivane PANTOVIĆ, Jelene GAVRILOVIĆ, Tatjane SLAVKOVIĆ, Bojanne MARIĆ, Tamare MIRKOVIĆ, Kristine BEGO, Ivane MILOŠEVIĆ, Ivane VUKOJEVIĆ, Aleksandre ĆIRIĆ, Snežane ILIĆ....**

NAPOMENA: ako sam neku damu, nemerno izostavio MOLIM DA SE JAVI „Vremeplovu“!!!

ČAMCI I VESLA „DOMAĆE PROIZVODNJE“:

Siromašnije zemlje, pre svega za potrebe svojih klubova, nisu mogle da plate preskupe čamce, pa su počele proizvodnju za „sopstvene potrebe“. Osim što klubovi nikada nisu imali dovoljno novca za ovu namenu, režim bilo kakvog uvoza je od državnih organa bio „strog restriktivan“. Naš VSJ (iz namenskog državnog budžeta) je za potrebe reprezentovanja zemlje kupovao najkvalitetnije sportske čamce. Ti čamci su cele godine „ležali“ u „saveznom“ hangaru na Bledu. Mogli su da se koriste samo za pripreme i nastup već odabranih posada reprezentacije. Velika „premija“ za klubove je bio poklon VSJ, određenog broja „demodiranih“ ili dotrajalih čamaca iz ovog bogatog „rudnika“. Kriterijumi su uglavnom bili vezani za sportske uspehe pojedinih klubova, ali su odluke VSJ o „dodeli“ vrednih čamaca često bile obojene i drugim bojama pristrasnosti.

Prvi u Beogradu je dva skifa za potrebe svoje „Crvene zvezde“ u svojoj modelarskoj radionici na Čukarici (u Radničkoj ulici) napravio i besplatno poklonio klubu, tada jedini modelar DUŠAN RADAHOVIĆ „LIKA“. Inače, u svojoj radionici je „Lika“ izrađivao drvene modele za najpoznatije beogradske livnice. I samo ime radionice „PRECIZ MODEL“ je obeležavalo vrstu i kvalitet za tadašnju tehnologiju proizvodnje najkomplikovаниjih modela za livenje (blokovi, motora, razni zupčanici, mašinske komponente i dr.). Koliko je to bio značajan doprinos veslanju zabeležila je i tadašnja beogradska štampa.

U tadašnjoj Jugoslaviji najbrže je reagovao VSJ iz Splita, pre svega zahvaljujući vezi sa Ratnom mornaricom (funkciji admirala Ljube Trute, kao dugogodišnjeg predsednika VSJ). U sastav već oformljenog Parka za telesno vaspitanje RM priključena je i „savezna radionica“ za izradu čamaca. Do tada je za vojne potrebe (uglavnom izgradnjom torpednih čamaca i drugih plovila) postojalo specijalno „brodogradilište“ u Vela Luci (na Korčuli).

U „saveznu radionicu“ primljeni su u radni odnos do tada najpoznatiji splitski „drvodeljci“ koji su svoj zanat ispekli gradnjom raznih vrsta ribarskih čamaca, jedrilica i jahti. Naravno da je samo vojni budžet mogao da pokrije troškove izrade sportskih čamaca. U prvo vreme je cela proizvodnja namenjena Veslačkom klubu „Mornar“ (koji je praktično bio vojni klub). Kasnije se prvih čamaca iz „savezne radionice“ domogao „Veslački klub „Partizan“. Naravno da je beogradski klub dobio ove čamce iz istih (vojno budžetskih sredstava). Bilo je to u vreme kada su na čelu VK „Partizan“-a bili general Veljko Miladinović, pukovnik iz DSNO Aleksandar Saša Krajačević i kasnije prekomandovan iz Splita (član UO VK „Mornar“) kapetan fregate Asim Omerdić. Po sistemu „poklonu se zubi ne gledaju“ čamce iz „savezne radionice“ dobili su i mnogi klubovi duž jadranske obale. Čamci iz savezne radionice su uglavnom bili za trening (kao „školski“) a bili su prepoznatljivi po prirodno beloj boji drveta finske breze, od čije šper ploče je izrađivana oplata. Prvi veliki uspeh „savezna radionica“ je postigla izradom „takmičarskog“, osmerca (iz jednog dela) za VK „Mornar“, u kome su nastupali i naši reprezentativci.

Veslački klub „Crvena zvezda“ nije iz proizvodnje radionice VSJ dobio ni jedan jedini čamac. Doduše dobili smo nekoliko pari skul vesala (domaće proizvodnje) iz „kvote“ namenjene klubovima Srbije.

Reagovao je i Veslački savez Srbije, osnivajući Radionicu za izradu sportskih čamaca i vesala pri veslačkom klubu „Tamiš“ u Pančevu. Ovu radionicu finansirao je VSS, a potreban materijal je dobijan u manjim količinama iz „savezne radionice“ iz Splita. Pančevačka proizvodnja bazirala se uglavnom na iskustvu jedne osobe: majstora JULIJUSA BELJANA, koji je kao modelar ceo svoj radni vek proveo u fabrici aviona „Utva“ Pančevu. Ova radionica se bavila popravkama čamaca iz klubova Srbije, a proizvela je i dvadesetak pari skul vesala. Pomoćnik i naslednik „deda Jule“ bio je Vlada Lasić, koji je ispekao „zanat“ za vreme služenja vojnog roka u Splitu i kao stolar je radio u „saveznoj radionici“. Vrlo brzo je utvrdio da mu se više isplati da pravi vrata i prozore, od sportskih čamaca i vesala, pa je otvorio privatnu stolarsku radnju.

RADIONICA ZA SPORTSKE ČAMCE U VK „CRVENA ZVEZDA“:

Julijus BELJAN (deda „JULA“) u radionici Kluba izrađuje ram za prvi skif

Zahvaljujući uticajnim veslačkim sportskim radnicima iz Pančeva i privatnim problemima Beljana Julijusa, postojeća klupska radionica dobila je drugi ozbiljan zadatak. Naime, Milivoje Kojić (skifista u predratnom periodu) bio je najcenjeniji Pančevac jer je bio zamenik generalnog direktora, tada najmoćnije, banke „Poljobanke“ u Beogradu.

Bilo je to vreme najvećeg posleratnog kredita SAD Jugoslaviji, poznatom po popularnom nazivu „zeleni plan“. Uz Kojića, dugogodišnji predsednik VK „Tamiš“ Mile Blagojević (direktor Gradskog stambenog preduzeća u Pančevu) ubedili su „deda Julu“ da svoje iskustvo i znanje u modelarstvu, primeni u novoj sredini: Veslačkom klubu „Crvena zvezda“. Od UO kluba za tehničko izvođenje preseljenja opreme i materijala iz Pančeva na Adu Ciganiju bio je zadužen Kruna.

Deda Jula koji se preselio u Surčin (ostavio svu imovinu dotadašnjoj supruzi) ni „za živu glavu“ više nije htio da se pojavi u Pančevu. Prvo sam iz Surčina prevezao nameštaj i ostale rekvizite za domaćinstvo u „namenski stan“ u prizemlju, a potom deda Julu i njegovu novu suprugu baba Maru (koja je bila pozamašnih dimenzija). Klupskim kamionom „GAZ“ koji je vozio Stanko (penzionisani vozač SUP) prevezli smo dve velike (vrlo teške, izrađene od livenog gvozđa „gusa“) „BANSEK“ (vertikalni cirkular) i „ABRIHTER“

(kombinovana stolarska mašina, sa nekoliko funkcija), priručni alat, a od materijala jednu količinu ploča od kedrovine.

Nadao sam se da će poznati majstor odmah prionuti na program sportskih čamaca (kao trener sam za takav rad bio najviše zainteresovan). U UO kluba mi je objašnjeno da bi mogli adekvatno da „plate“ angažovanje ovog poznatog majstora (a da klub kao i uvek nije imao dovoljno sredstava) da polovinu radnog vremena deda Jula radi na komercijalnim poslovima za treća lica. Ujedno start na izradi veslačkih čamaca nije mogao da krene do nabavke potrebnog materijala (čika Božin Perić je bio zadužen da nekako nabavi vodootporne šper ploče iz Italije).

Naravno deda Jula se bacio na poslove izrade glisera i povelikih čamaca. Dogovor je bio da 50% ugovorene cene izrade ide „na ruke“ deda Juli a drugih 50% se plaća klubu. Od ovih namenskih sredstava će se finansirati „program“ radionice. Izradi deda Jula prva da istovetna glisera od mahagonija za predsednika Tehničke komisije inž. Rajka Miletića, kao i za potpredsednika UO Kluba Mileta Jovanovića (generalnog direktora „Komgrapa“ naše najjače građevinske firme). Obojica su od „Adrije“ (zakupca našeg objekta) preko generalnog direktora Franje Dulića kupili vanbrodske motore „Johnson“ (Rajko 15KS, a Mile 33KS). Mnogo veći posao je bila izrada dve velike jahte od mahagonija za poznatog filmskog režisera Batu Konjevića, i Duju (doveden u UO od rođaka Rajka Miletića, za obavljanje poslova „domaćina kluba“). Duje je bio prvo zamenik direktora (kada je direktor bio Svetolik Drenovac), a potom i direktor „Ekonomskog biroa“ (Maršala Tita 4). Tada je Ekonomski biro bila najjača firma za prodaju birotehnike i kancelarijskog materijala, a kasnije i ustanova za primenu ekonomskih nauka u organizaciji preduzeća.

Za izradu je deda Jula angažovao (sina iz prvog braka baba Mare) po imenu Mata i njegovu vrednu suprugu. Ovaj bračni par živeo je u velikoj seoskoj kući u Opovu. Jedan čamac je izrađen i za tadašnjeg direktora Autobuske stanice Beograd, koji je bio funkcioner u SD „Crvena zvezda“. Još jedan „veliki doprinos“ klubu i njegovoj afirmaciji je bila izrada specijalnog „kilbota“ za druga Boru Pavlovića, tadašnjeg sekretara Gradskog komiteta SK. Trebalо je tehnički rešiti mogućnost rekreativnog veslanja ovom visokom funkcioneru, koji je imao ortopedski problem sa jednom nogom koja nije mogla da se pregiba. Problem je rešen na taj način što je odupirač (nogare) za savijajuću nogu bio fiksiran, a za nepokretnu je „papuča“ bila „klizajuća“ (kao što se „rol“ kreće po šinama).

Kada su završene privatne potrebe za „uslugama“ klupske radionice, sfera interesovanja zainteresovanih članova kluba se prenela na izradu marine (kao novog izvora prihoda kluba) i prostorije za „spremište“ vanbrodskih motora. Velika prostorija (u prizemlju) je uređena za stavljanje drvenih sanduka u kojima su „članovi sa marine“ mogli da zaključaju svoje motore, rezervoare, alat, vesla i ostale drangulije. Jedno vreme je ta prostorija imala preko 50 sanduka sa vrednom opremom. Naravno da su „zakupci“ (koji nisu tada smeli da budu tako nazivani) klubu plaćali godišnju članarinu (nikako zakupninu) za mesto na marini i za smeštaj sanduka. Izgradnju marine pomogla je „Adrija“ a glavni projektant i nadzornik radova bio je inž Rajko Miletić. Marina je zauzimala lokaciju uzvodno od veslačkog splava (sve do granice sa MNK „Beograd“).

Plastične čamce GT 900 iz Elanove proizvodnje imali su sekretar kluba Miodrag Mile Stefanović sa Volvo penta motorom (koji je bio usidren na mestu br. 1 na marini) i Milivoj Kojić (dugogodišnji predsednik VSS) sa Džonsonovim motorom od 40 KS. Kojić je imao lični hangar za čamac (kao splav kućica) koji je umesto (uobičajenih) buradi imao dva aluminijumska tanka (plovci od hidroaviona). Njegov hangar (sa aluminijumskim vratima na „kip“) je bio privezan za obalu nizvodno od veslačkog splava.

Deda Jula je prvi skif izradio za našeg juniorskog skifistu Branimira Lekovića (koji u klubu nije imao adekvatni čamac). Da bi čamac bio što „lakši“ izrađen je od dva sloja presovanog furnira, a međusloj je bilo „stakleno“ platno. Poliesterska smola (sa kojom smo imali nedovoljno iskustva) presovanjem probila je kroz porozni furnir tako da nije „primao“ drugu vrstu laka, pa je bio „flekav“. Zbog preterane želje za što lakšim čamcem, vek Šiljinog skifa (nazvan „AS“) bio je veoma kratak. Uništen je posle manje od dve godine, jer je vlaga ušla između slabo presovane „lepenke“ i nekvalitetnog lakiranja.

Uspelim „švercom“ posredstvom čika Božina (zaposlenog u beogradskom stovarištu drvene građe i nameštaja „Javor“ – Pivka) vodootporne šper ploče iz Italije otpočela je zapažena proizvodnja školskih sportskih čamaca. Prvo su izrađena tri skifa „blizanca“ sa imenima od tri slova („Mig“, „Trn“ i „Ras“). Kratka imena su birana zbog skupih samolepljivih slova. Usledila je izrada dva „glatka“ četverca „GIG“,

zatim dva četverca bez kormilara („Hogar“ i „Gertruda“), tri dvojca bez kormilara, a kruna uspešnog zanatstva je bila izrada osmerca iz jednog dela (kopija čamca nemacke marke „**KARLIS**“ **(koji je veslala reprezentacija SR Nemačke)**) koje je jedini posedovao VK „Danubius 1885“ iz Novog Sada. Metalnu galanteriju izrađivao je majstor **Rade Dragojlović**, inače zaposlen u radionici Nuklearnog instituta „Boris Kidrič“ iz Vinče. Plastične viljuške su nabavljanе (uglavnom na regatama) u prvo vreme od Stemflija, a kasnije od Empahera i VEB-a.

Politika kluba je bila da ima tri garniture čamaca: prva iz sopstvene radionice, druga iz uvoza (Italija i DDR) i treća poznatih marki (Stemfli ili Empacher).

Deda Jula je napravio i za sebe čamac sa kabinom za pecanje. Radionica nije radila tokom letnjih meseci kada je deda Jula sa baba Marom odlazio na višednevno pecanje (uglavnom na Tamiš). Inače, baba Mara je bila iz Opova, pa su deo vremena provodili u kćerkinoj kući kod zeta po imenu Mata. Mata je u slobodno vreme sa suprugom pomagao deda Juli u krupnijim stolarskim radovima (na izradi glisera i jahti).

Na zahtev JK „Beograd“ naša radionica je izradila i desetak jedrilica „Optimist“ (od skrojenog materijala za sklapanje - po sistemu “uradi sam“).

Pošto smo ubedili generala Viktora Bubnja (komandanta Ratnog vazduhoplovstva) da nam plastične skifove (skladištene u Hidro bazi na Dunavu) pokloni u zamenu za sandoline koje će naša radionica izraditi za rekreaciju vojnih pilota. Tako smo za šest skifova (izrađenih u vojnem brodogradilištu u Vela Luci) izradili tri jednosed sandoline i dva dvoseda. Ni skifovi (izrađeni od livenog poliestera bez armiranja) a ni sandoline (izrađene od obične, nevodoootporne šper ploče) nisu dugo trajali.

U međuvremenu članovi uprave i treneri uz stručni nadzor Milana Bacanovića (iz Novog Sada) su „izlili“ nekoliko oplate skifova i dublova, a drvenu konstrukciju je ugradio deda Jula (po tehnologiji izrade čamaca u istočnom Berlinu). Prilikom jednog od putovanja za nabavku novih uvezenih čamaca, glavni trener kluba je poveo i deda Julu u berlinsku fabriku da osveži znanje i savlada „novu tehnologiju“. Skifovi su bili završeni, a oplate dubl-dvojaca su ostali da trunu, jer je deda Jula prestao sa radom. Preostale oplate skifova završio je bivši kormilar Srđan Zdravković, koga je Klub zaposlio u stolarskoj radionici. Srđan je nešto znanja o modelarskom poslu stekao višegodišnjim boravkom u Holandiji.

Po napuštanju radionice deda Jule (zbog poodmakle starosti) i Srđana (koji je ponovo otiašao u Holandiju) posao na održavanju čamaca preuzeo je majstor **Miodrag KOSTIĆ**, poznatiji kao čika Mile. Po zanimanju je bio modelar, koji je do penzionisanja radio u livnici „Beograd“ kod Cvetkove pijace. Zbog zdravstvenih razloga radio je skraćeno radno vreme (4 sata). Majstor Mile se uglavnom bavio održavanjem drvenih i plastičnih čamaca. U radionici je pored čamaca izrađivan i sav potreban nameštaj i uređivan enterijer svlačionica, kancelarija, restorana. Naročito je doprineo remontu dotrajalih stolarskih mašina i izradi novih. Vedar duhom (retko je znao da se naljuti) i uvek raspoložen za posao, ostao je i kao čovek i kao vrstan majstor u lepom sećanju tadašnjim članovima kluba.

ČLANCI U NOVINAMA O VESLANJU:

„Sport“ 14.03.1974. objavljuje reportažu sa **godišnje skupštine VK CZ**. (uz dve fotke) pod naslovom „Dinar u glavnoj ulozi“ Sa fotosa se vidi da je održano u Sali kluba na Adi. Iz članka: Iz izveštaja koji je podneo Svetolik Drenovac vidi se da je CZ učestvovala na 24 regate sa 218 ekipa. Osvojeno je 49 I mesta (22,7%), 43 druga (20%), 39. trećih (18%), 27. četvrtih (12,5%) 16 petih (7,5%) i 11 šestih (5,1%). Nema podataka da li je to izveštaj za 1,2 ili 3 godine? Na 50-tom prvenstvu YU u Šibeniku (1973) 2x Mladen Marinović, Branimir Leković osvaja I mesto, 2- Vidaković – Tomić je III a 1x SZ Vesna Miletic je peta. Juniori su u 5 regata PK u ukupnom bili II.

Diplome SD dobili su: 2x, 2- i treneri Ojdanić Gradimir za pionirsку školu i KJ za rezultate seniora. Diplome k luba dobili s u f finalisti p rvenstva države: S laviša Stošović, D ragoslav Jovanović, V ladan Begović, Karolj Đerfi, Bojan Resavac, Aleksandar Vlajčić, Vladimir Blažeski, Drago Hadžić (juniori), Vesna Miletic, Zoran Simić, Aleksandar Milenović (seniori). Za predsednika je i zabran Simeon Putnik, p.predsednici V . Petrović i Miladen Marinović, s ekretari: Svetolik Drenovac i Dagan

Ignjatović, članovi: Božin Perić, Dušan Radaković, Branimir Leković, Dalibor Ostojić, i radnik RZ koji će se odrediti naknadno.

Komentar autora: Uvek je u izveštajima „dinar“ bio važniji od sportskih rezultata. Brojčani i procentualni podaci nisu iznenadjujući za opisan izveštaj. Dugogodišnji sekretar Kluba bio je Svetolik Drenovac, poznati ekonomista i dugo godina direktor naše prve stručne firme za finansije i birotehniku „Ekonomski biro“ (prostorije u Maršala Tita br. 4)

„Žurnal“ 12. JULIA 1994: „**Sudije zamutile vodu**“ Na jezeru Palić održano Prvenstvo Jugoslavije za sve kategorije. Učestvovali su predstavnici svih 9 klubova sa 79 čamaca u subotu i 68 čamaca u nedelju u 25 održanih trka. **NAJMASOVNIJI SU BILI Crvena zvezda sa 32**, Begej iz Zrenjanina sa 31, novosadski Danubijus sa 26 i beogradski Partizan sa 22 posade.

Prvenstvo je obilovalo sukobima, vrlo ružnim scenama između predstavnika klubova, sudija i organizatora. Objektivno, a to se znalo i pre prvenstva, organizatori nisu mogli da obezbede regularne uslove po pravilima (albano staza i fiksni start). Iskre su se pretvorile u požar prvog dana u trci četveraca kod kadeta. Neposredno pre cilja, sudarile su se posade Partizana i Galeba iz Zemuna. Čamac Crvene zvezde koji je u tom trenutku vodio i nije uticao na sudar, je pobedio. Vrhovni sudija isključio je potom posadu Partizana i doneo odluku da se trka ponovi. Delegat Crvene zvezde je posle ovog saopštenja, odlučio da pobednički čamac ne učestvuje u ponovljenoj trci. Partizan se, i pored odluke o isključenju, ipak pojavio na startu. U „reprizi“ prvo mesto osvaja čamac Galeba iz Zemuna.

Predstavnici „crveno-belih“ uložili su protest a sudije su pola noći rešavali žalbu i odbili je. Upravni odbor Crvene zvezde u želji da zaštitи interes, ali i ugled veslačkog sporta, odlučio je da povuče svoje sudije iz odbora. To je rezultiralo zakazivanjem vanredne sednice Upravnog odbora VSJ sa delegatima klubova. Rezultat – odluka da se prvenstvo nastavi a da se u roku od 15 dana održi redovna sednica Upravnog odbora VSJ i sve nepravilnosti koje su kulminirale na ovom prvenstvu razreše.

Međutim i drugog dana takmičenja, bilo je nemilih scena oko treninga i to seniorskog reprezentativnog četverca, koji treba da učestvuje na SP u Parizu. Veslačkoj organizaciji predstoji veliki posao da sredi stanje u svojim redovima.

U senci sudijskih odluka ostali su solidni rezultati. Dominirali su Crvena zvezda i Partizan. „Crno beli“ su (kao prošle godine) bili superiorni u konkurenciji seniora i muških ekipa kod mlađih kategorija, dok su „crveno-beli“ bili neprikosnoveni u ženskoj konkurenciji. Prijatno su iznenadili Smederevcu.

Od u kupno 25 zlatnih Crvena zvezda j e osvojila D EVET, Partizan 8, S mederevo 4 , a Begej, Danubijus, Grafičar i Galeb po jedan najsjajniji trofej.

Određeni su i kandidati za omladinsko prvenstvo sveta u Minhenu (1-7 avgust) – dubl skul Crvena zvezda (Janko Vizi i Nenad Babović), dvojac bez Duško Bunčić i Žarko Petrović. Pokazali su odlične rezultate, a problem su (kao i u drugim sportovima) vize.

Inicijali novinara su S.Z.

***Napomena au tora,,Vremeplova“: Nemačka vlada nije od obrila vize našoj rezentaciji za odlazak na SP u Minhen (o ovoj nepravdi postoji članak u jednom od brojeva „Vremeplova“).

57 SPOSOBNIH ZA TAKMIČENJE:

Na početku regatne sezone 2000. godine (pre nastupa na prvoj prolećnoj regati) Klub je „pregledao“ svojih 57 veslača, veslačica i kormilara koji imaju pravo nastupa za Klub. Bez obzira na to što su te godine postigli, ovaj spisak (kao dokument) iznosim u „Vremeplovu“ samo zbog podatka o broju takmičara te kalendarske godine (kojih je tokom sezone još desetak, naknadno pregledano). Naravno da je cilj i da se „imenovani“ podsete događaja iz te kalendarske godine. Iz spiska (godina rođenja) vidljivo da je najstariji imao 23. godine, a najmlađi su te godine slavili 13. rođendan. Većina takmičara te godine imalo je između 18 i 19 godina. Datum pregleda i ovore „sposobnosti“ je 23. april 2000. godine

Spisak je overio dr Randel PETROVIĆ, specijalista fizijatar, a pečat je Ambulante SD Crvena zvezda.

U V E R E N J E

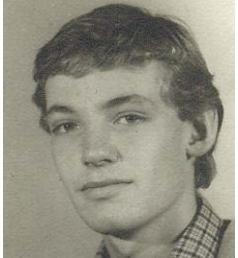
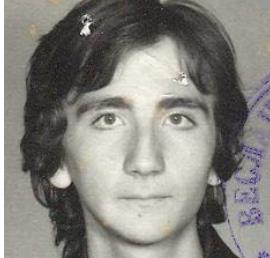
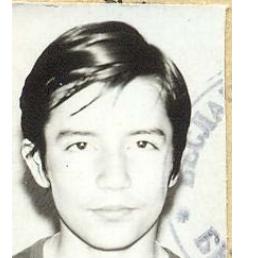
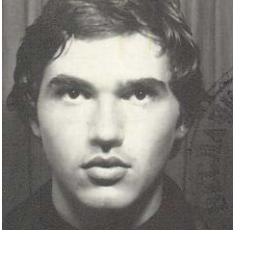
DA SU SPORTISTI ZDRAVI I SPOSOBNI DA UČESTVUJU NA VESLAČKIM TAKMIČENJIMA

1.	TOMIĆ MILOŠ	1980	45.	STEVANoviĆ STEFAN	1986
2.	DUREKOviĆ ALEKSANDAR	1981	46.	VUKOTiĆ SRĐAN	1986
3.	NIKOliĆ DUŠAN	1982	47.	RADISAVLjeViĆ Dejan	1986
4.	NEDELjKOViĆ NEmanja	1982	48.	DAVIDoviĆ ĐORđE	1986
5.	PETROViĆ MARKO	1982	49.	VIŠNUjiĆ BRANislAV	1986
6.	CVLUAN NIKOLA	1983	50.	MILINKoviĆ STEFAN	1986
7.	GRGIĆ MILAN	1983	51.	MILivojeViĆ JANKO	1986
8.	SIMANIĆ DRAGAN	1984	52.	JASINSKI ANDREJ	1986
9.	KLIJA MILOŠ	1985	53.	MišiĆ BRANislAV	1986
10.	NEDELjKOViĆ NIKOLA	1981	54.	JOVANOViĆ JOVAN	1987
11.	KUSTURIĆ BORislAV	1979	55.	SINOBAD NIKOLA	1987
12.	MRŠULJA MIGA	1977	56.	MRDA MiODRAG	1987
13.	ŠTERN DARKO	1980	57.	VUKOČeViĆ MILOŠ	1987
14.	RAJOViĆ NEBOŠA	1981			
15.	VUKOViĆ MARKO	1979			
16.	ANDONOV ALEKSANDAR	1979			
17.	PETROViĆ MARKO	1981			
18.	BEGO KRISTINA	1981			
19.	ČOROViĆ ALJOŠA	1984			
20.	LUKiĆ MA	1983			
21.	BLAGOJEViĆ MARKO	1984			
22.	DŽOSAJA KARDEN	1984			
23.	PRliJA VIKTOR	1984			
24.	VIŠEKRUNA MARKO	1984			
25.	ZRiLE PETAR	1985			
26.	POPOViĆ NENAD	1985			
27.	PERUNiĆ ANDRIJA	1985			
28.	JOVANOViĆ SRĐAN	1985			
29.	VASiLJEViĆ Dejan	1985			
30.	PiLiPOViĆ VLADA	1985			
31.	KUZMAN MILOŠ	1984			
32.	TODOROViĆ SRĐAN	1984			
33.	VUKSANoviĆ MiLADEN	1985			
34.	PAniĆ ALEKSANDAR	1985			
35.	PAVLoviĆ MiHAjLO	1985			
36.	SLAViĆ NEmanja	1984			
37.	ANDELOViĆ iRENA	1985			
38.	STANKoviĆ iVANA	1984			
39.	FREDOToviĆ iVANA	1984			
40.	RADANOViĆ ALEKSANDRA	1985			
41.	BEGOViĆ MiLADEN	1986			
42.	BOBiĆ NIKOLA	1986			
43.	MRDA PREDRAG	1986			
44.	NjEGOSlAV MiLADAN	1986			

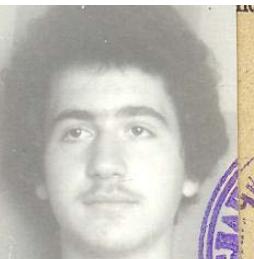

 DR. MiLivoje PETKOViĆ
Načelnik Štaba

KADA SMO BILI MLADI I LEPI:

				
Dirk LAMPE	Đuro BAJIĆ	Dragan AJDAČIĆ	Dragan PROTIĆ	Dušan PLESINAC

				
Goran MARČIĆEVIĆ	Mihailo POPOVIĆ	Milan DUŠKOV	Milorad TODOROVIĆ	Miodrag ŽIVKOVIĆ

				
Oliver JOVIČIĆ	Petar DOKMANOVIĆ	Predrag BOJOVIĆ	Radoslav ĐERASIMOVIĆ	Saša MARKOVIĆ

				
Vladimir JOKSIĆ	Vladimir DOBRAŠ	Vladimir STEVANČEVIĆ	Zoran OBRADOVIĆ	Zoran OSTOJIĆ

PISANJE NOVINA O VESLANJU:

1973. „Sport“: „ZLATO P OSEBNOG S JAJA“ – O uspehu veslača Crvene zvezde na jubilarnom prvenstvu države u Šibeniku, * Posle 23 godine dubl-skul Crvene zvezde osvojio prvenstvo države

Na jubilarnom prvenstvu Jugoslavije i proslavi 50 godina veslačkog sporta koje je od 13. do 16. septembra održano na regatnoj stazi u Zatonu kraj Šibenika, veslački klub Crvena zvezda učestvovao je sa ekipama seniora: u dvojcu bez kormilara, u dvojcu sa kormilarom (dve ekipe), četvercu bez kormilara, dubl skulu i osmercu, a u konkurenciji seniorki u skifu i kod juniora u skifu, dvojcu sa kormilarom i četvercu bez kormilara. Ukupno 10 ekipa. Za juniore je bio prijavljen dvojac bez kormilera, dubl skul i osmerac, ali zbog obaveza studenata i đaka ove ekipe nisu učestvovale. Inače sve ekipe koje su otišle na prvenstvo države, ušle su u finalno takmičenje.

Posle završetka finalnih trka plasman ekipa Crvene zvezde bio je sledeći: kod seniora dubl skul prvi, dvojac bez kormilara treći, četverac bez kormilara četvrti, dvojac sa kormilarom (dve ekipe) peti i šesti i osmerac šesti.

U sedam seniorskih disciplina zlatne medalje podelilo je pet klubova: Krka i Danubijus po dve, a Crvena zvezda, Gusar i Jadran (Zadar) po jednu.

*** Posle 23 godine**

Veslači Crvene zvezde od 1960. godine do danas osvojili su zlatne medalje na prvenstvima države: 1963. dvojac bez kormilara, 1965. skif, 1972. dvojac bez kormilara i 1973. dubl skul.

Inače, od kako se održavaju prvenstva države (16. avgusta 1925. u Beogradu (Crvena zvezda je u dubl skulu osvajala zlatnu medalju samo dva puta: 2. i 3. avgusta 1950. na Bledu 7:19,o i 1973 (Mladen Marinović – Branimir Leković) 6:59,o. Ovo je bez sumnje veliki uspeh VK Crvena zvezda, koja je čekala 23 godine da osvoji zlatnu medalju u dublskulu. Ako se pogleda istorijat posleratnih rezultata na prvenstvima države, vidi se da su veslači Crvene zvezde u dvojcu bez kormilara bili osam puta prvi, u četvercu sa kormilarom jedanput, u skifu četiri puta, u dvojcu sa kormilarom tri puta, u četvercu bez kormilara jedanput, u dubl skulu dva puta i osmercu jedanput. Znači, u posleratnim prvenstvima veslači Crvene zvezde su 24 puta bili prvi u pojedinačnim disciplinama seniora!

Još jedno je lako uočljivo – prošlo je dosta vremena otkako je Crvena zvezda dva puta uzastopno osvajala prvenstvo države. Prošle godine u dvojcu bez kormilara a ove godine u dubl skulu. Za ovu godinu bila su planirana dva prva mesta u dubl skulu i dvojcu bez kormilara. Međutim, dvojac bez kormilara se zadovoljio bronzanom medaljom, umesto planirane zlatne, zato što je jedan član ove ekipe (Vladimir Tomić) bio na odsluženju vojnog roka. Prvo mesto u dvojcu bez kormilara pripalo je Gusaru, koji je izuzetno dobra ekipa i od koje treba ubuduće očekivati još bolje rezultate.

Napomena: na kraju članka su inicijali autora članka A. St. inače najpoznatijeg sportskog novinara za veslački sport Aleksandra – Ace Stojanovića.

1977. „Sport“ „USPEH CRVENE ZVEZDE“ Na 88. internacionalnoj regati u Beču na Dunavu.

*** Veslači Maribora i Partizana nisu imali sportske sreće**

U Beču, na Dunavu, održana je 88. internacionalna regata–učestvovali su predstavnici Grčke, SR Nemačke, Jugoslavije i Austrije. Iz Jugoslavije su sudelovali veslački klubovi Crvena zvezda, Maribor i Partizan.

Veslači Crvene zvezde postigli su solidne rezultate. Tako je u trci četveraca sa kormilarom, za juniore, Crvena zvezda pobedila oba dana. U pobedničkom četvercu veslali su Josić, Korda, Jovanović i Kovačević, sa kormilarom Zdravkovićem.

I u dvojcu bez kormilara Crvena zvezda je pobedila oba dana u sastavu Janjanin (ispravka autora Vremeplova – Janjić) – Svrdlan.

Skif juniorki Crvene zvezde prvog dana je bio drugi, a u nedelju prvi. Veslala je Gordana Dimić.

U konkurenciji seniora u skifu Crvena zvezda je u subotu bila eliminisana, a u nedelju peta. Veslao je Dragan Nikolić.

U četvercu skulu, posada Crvene zvezde oba dana bila je druga u sastavu: Stojanović, Tošić, Janjić, Mišljenović.

Inače, Crvena zvezda je učestvovala u konkurenciji juniora: u četvercu sa kormilarom, dvojcu bez kormilara i u skul četvercu, zatim u skifu za juniorke i skifu za seniorke (ispravka autora: „seniore“).

Veslačima beogradskog Partizana i Maribora sportska sreća nije bila naklonjena. Nisu postigli vredniji plasman ni prvog ni drugog dana.

SLIKE – POTRAGA: (Prepoznajte se i javite nam ko je na slici)

Zvezdine lepotice snimljene na jezeru 1984. godine

ISTORIJSKE FOTOGRAFIJE:

Prva klupska posada PRVACI BALKANA. Balkanski šampionat u Ankari 1978.

Četverac sa kormilarom juniora prima zlatnu medalju

S leva: Dejan DESPOTOVIĆ, Dušan KOVAČEVIĆ, Boris SUBOTIĆ, Zoran KOSTIĆ, korm. Saša MIMIĆ

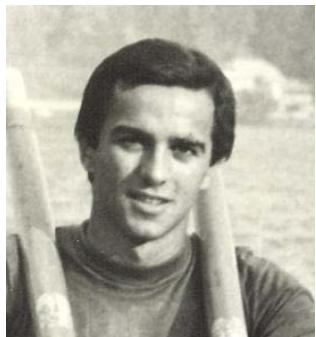
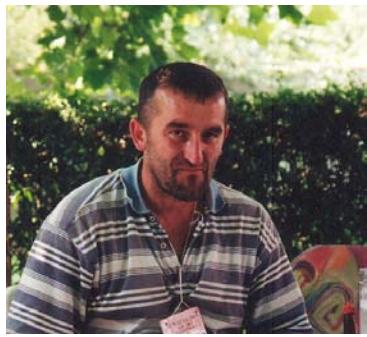

„JEDNOM U ŽIVOTU“ Na Bledu je po dogovoru veslačkih sportskih radnika održan jedan trening u osmercu. Zbog obaveza trening je trajao od 05,00 do 06,00 časova. Čamac za ovu nesvakidašnju posadu dao je naš Klub.

Sastav posade: 1) R omano B ajlo, 2)Vladimir T omić, 3) J oze R opret, 4) Vladimir Pe tronić, 5) Aleksandar Krajačević, 6) Nikša Mardešić, 7) Slavko Janjušević, 8) Krunoslav Janković (neka se „V remeplovu“ javi kormilar-ka sa svojim imenom i eventualno godinom i vrstom regate na Bledu)

IN MEMORIAM

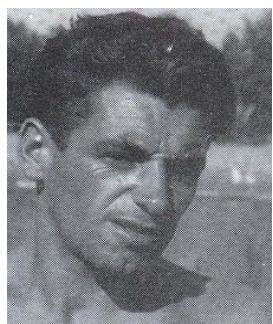
NEKA IM JE VEĆNA SLAVA I HVALA ZA SVE STO SU UČINILI ZA VESLAČKI SPORT

Dragoslav JOVANOVIĆ – Viski
Višestruki prvak FNRJ u rimen čamcima. Najviše rezultate ostvario u dvojcu sa Vladimirom Krstićem. Važio za najboljeg drugara među veslačima.
Grafički radnik, radio u štampariji Borbe.

Dr Božidar ĐORЂEVIĆ – Boža
Višestruki seniorski prvak SFRJ, finalista jun prv.sveti 1977. (2+ VI. mesto sa V.Krstićem)
Član olimpijskog 4+ na OI u Moskvi 1980.
Dugogodišnji predsednik VK Smederevo.
Lekar specijalista radiologije

Nikola STEVANOVIĆ – Nidža
Istaknuti skuler, reprezentativac iz novosadskog Danubijusa. Nastupao na mnogim regatama. Izraziti šroker. U četvercu skul osvojio IVm na SP i VI na OI u Moskvi 1980.
Nastavio porodičnu tradiciju juvelira

Nikola NIKOLIĆ
Istaknuti veslač, član četverca sa kormilarom poznatog kao „Mačori“. Snimak 1953. god.
Otišao iz Jugoslavije 1953. u Australiju. Inženjer po struci, doktorirao u Australiji.

Omer KAVAZOVIĆ
Došao u naš klub kao mladić 1938. godine iz rodnog Zvornika. Oženio suprugu Vojku iz Prova.
Do kraja života radio domarski posao i stanovao u klubu sa suprugom Vojkom, sinom Ilijom i kćerkom Sofijom.

Mile RUŽIĆ
Istankuti veslač, član četverca sa kormilarom, poznatog kao „Mačori“ Snimak 1953.
Po zanimanju arhitekta. Bio je vlasnik privatne građevinske firme u Beogradu

VREMĚ PLOV

„CVĚTOVÍ BUDUĆNOSTI RASTU IZ KORENA PROŠLOSTI

BROJ 8

20. OKTOBAR 2010.

SADRŽAJ:

- Prvi veslački čamci na Temzi
- Uzrasne kategorije u veslačkom sportu
- Dopunski sportski treninzi, kontrole zdravlja i treniranosti
- Pisanje štampe o veslanju
- Fotografije – potraga
- Deveti Balkanski šampionat
- Prvenstvo Republike Srbije za 2010.
- Medalje za veslački sport Srbije
- Slike za uspomenu
- Kada smo bili mlađi i lepi
- Pozivnice za veslačke priredbe
- Podaci za istoriju
- IN MEMORIAM

PRVI VESLAČKI ČAMCI NA TEMZI:

Profesionalni veslači prevoze putnike preko Temze (London), što su začeci takmičarskog veslanja.

UZRASNE KATEGORIJE U VESLAČKOM SPORTU:

(Koristi i posledice promena u kategorizaciji takmičara)

U različitim vremenskim periodima od prvih regata, na kojim je uvedeno „takmičarsko“ veslanje bile su primenjivane i razne kategorije takmičara. One su u prvo vreme bile unošene u Pravilnike po osnovu razlike u kvalitetu, a kasnije i po uzrastu (godinama starosti).

Pošto su se u periodu pre Prvog svetskog rata takmičarskim veslanjem bavili samo muškarci, to je postojala samo jedna kategorija. Glavni razlog nestvaranju više kategorija bio je ustaljeni princip da se takmičarskim veslanjem mogu baviti samo odrasle – punoletne osobe, određenih fizičkih mogućnosti. Smatralo se da je takmičarsko veslanje jedan od sportova sa najvišim fizičkim naporima i da bi bavljenje veslanjem u godinama manjim od 18 bilo „štetno po zdravlje“. Činjenica je da u ovom generalnom stavu stručnjaka (naročito medicinske struke) ima i opravdanih razloga. Prvi sportski čamci su bili slični sadašnjim mornaričkim „kuterima“ (izuzetno velike težine) a vesla su izrađivana od punog drveta (često teška preko 15kg). Prvi čamci slobodne gradnje su bili „preklopne gradnje“ sa teškim metalnim delovima. Teško da bi neki od klinker čamaca (iz hangara) do splava mogla da iznese posada koja nije bila izuzetne fizičke građe.

Posle Drugog svetskog rata (stvaranjem nove države različitih naziva od DRJ do FNRJ) takmičarski sport i pokret fizičkog vaspitanja omladine bio je centralizovan. Odluke je za celu državu donosio FISAJ (Fiskulturni savez Jugoslavije); kasnije je za Srbiju odluke donosio FISAS. Kategorije su bile primenjivane za sve sportove. I veslački sport je bio obavezan da u svoja Pravila prepiše skoro sve odredbe „opšteg“ akta, a za specifične delove da dobije saglasnost FISAJ-a ili FISAS-a.

Od 1945. do 1950. u veslanju su postojale dve kategorije po polu: „veslači“ i „drugarice“. U štampanim programima je stajalo: broj trke, vreme starta, naziv discipline, kategorija i dužina staze. Osim broja i startnog vremena pisalo je npr. „Skif za veslače“ dužina 2.000 metara, ili „Skif za drugarice“ dužina 1.000 metara.

U tom periodu najviša takmičarska kategorija je bila seniorska, a niže su razvrstavane po razredima: seniori I razreda (niža kategorija od seniorske, po vrednosti posada). Bilo je trka (u pojedinim disciplinama) za II i III seniorski razred. Godine starosti u ovim kategorijama nisu uzimane u obzir.

Pedesetih godina uvedena je prvi put „podkategorija“ koja je bila limitirana starosnom dobi takmičara. Nova kategorija dobila je naziv „PODMLADAK“ i u prvo vreme je starosna granica za ovu kategoriju bila 19 godina. Ostale su kategorije: seniora i seniora sa razredima (nevezanih za godine) i „podmladak“. Starosna granica početnika u veslačkom sportu se spustila na 17,18 godina da bi završna sa 19 godina bila sa najvišim rezultatima. Većina klupskega veslača su bili (u tom periodu) osamnaestogodišnjaci. U prvo vreme, trke za (novu kategoriju) su raspisivane samo na lokalnom nivou, a najviše do prvenstva Srbije. Tek mnogo kasnije je održavano i prvenstvo države za podmladak. I dužina regatne staze kao i broj disciplina bio je limitiran. Isto je važilo i za „drugarice“, s tim što je naziv zamenjen sa „devojke“. Njihova dužina staze je dugo bila 500 metara, a podmлатka u prvo vreme 1.000 da bi se dugo zadržala na 1.500 metara. Jedno vreme je postojala i kategorija „početnika“ (bez ograničenja u godinama) a na trkama na kojima su učestvovali su koristili uglavnom (šire) školske čamce (tipa „jola“ ili „GIG“).

Šezdesetih godina prošlog veka VSJ ukida seniorske razrede, ostavlja dve osnovne kategorije: seniori i podmladak, ali uvodi novi naziv „juniori“. Po samom nazivu to je trebalo da bude kategorija vezana za godine, međutim, ovaj naziv je „zaštićivao“ drugu kategoriju seniora. Za novu kategoriju su mogle da budu prijavljene sve posade u kojima su nastupali veslači bez starosnog ograničenja. Veslači koji su samo jednom nastupili (na bio kojoj regati) za kategoriju seniora nisu više mogli da nastupaju u kategoriji juniora. Takođe su prvaci države u kategoriji juniora (u bilo kojoj disciplini) izgubili pravo daljeg nastupa u ovoj kategoriji, već su obavezno mogli da budu prijavljeni samo u trkama za seniore. Granica za podmladak je smanjena na 18 godina i traje do danas, s tim što je tadašnji „podmladak“ prekršten u „juniore“.

FISA, da bi odvojila kvalitet od kvantiteta, uglavnom zbog velikog broja takmičara u pojedinim državama, uvodi novi naziv za najvišu kvalitetnu grupu pod nazivom „ELITA“. Naravno, ta kategorizacija je imala više štete nego koristi za države sa srednjim ili manje razvijenim veslačkim sportom. Ta promena je usledila posle prvog svetskog prvenstva u Lucernu 1962.

Pošto je ustaljeni stav VSJ bio da uvek „izvršava“ FISA propise (na šta nije bila obavezna, sem u slučajevima internacionalnih regata – tada je postojala samo Bledska) u Pravilnik o takmičenjima VSJ (primenivši „resavsku“ školu) unosi novu zbujujuću kategoriju? Naravno da u našem „socijalističkom društvenom sistemu – još uvek nesamoupravnom) nije mogao da se primeni naziv „ELITA“. Ovaj „društveno nepogodan termin“ iskoristili su lingvisti iz Splita i Hrvatske za „prikladan“ naziv na hrvatsko-srpskom jeziku. Kao što se skif (i danas) u Hrvatskoj naziva „SAMAC“, a dubl skul „DVOJAC NA PARICE“, tako je nova kategorija „Elita“ zamenjena kovanicom „VRHUNSKI VESLAČI“. Sam novi naziv nije doneo neke velike štete veslačkom sportu, koliko primena ove nove kategorije, naročito na državnim (naravno i republičkim pa i gradskim) prvenstvima. Ionako mali broj klupske posade u seniorskim trkama, primenom nove kategorije je napravio veliku štetu jugoslovenskom veslačkom sportu. Pošto su državni reprezentativci imali pravo nastupa samo za „vrhunske veslače“, a klupske posade imale mogućnost da prijave dvostruki nastup svojih posada za obe kategorije (seniore i vrhunske), to je na prvenstvima države napravilo totalni haos. Klubovi su izbegavali da svoje uglavnom inferiornе posade prijavljuju za „višu kategoriju“ gde bi nastupali protiv reprezentativaca, ili su „prolaz“ tražili u onim disciplinama gde su reprezentativci bili tanki.

Samo oni klubovi koji su imali spremne ekipe za borbu sa reprezentativnim posadama, da bi se dokopali dresa sa državnim grbom prijavljivali su svoje posade (ko pobedi na prvenstvu države za vrhunske veslače imao je prava da udara u talambase da bi ušao u reprezentaciju u konkretnoj disciplini). Šta se dobilo? Prvenstvo je bilo krvnjava, jer je broj posada za vrhunske veslače bio uglavnom minimalan (dva do tri čamca), a posade koje su osvajale seniorsko državno prvenstvo su taj plasman postizale sa manjom sportskom vrednošću. Često zbog opšte terminologije (sportska javnost) osvajanje titule prvaka za seniore se (prečutkujući da to nije kategorija vrhunskih veslača) predstavlja kao rezultat najvišeg dometa. Sva sreća za naš veslački sport, ova kategorizacija, nije dugo trajala.

Kada je konačno uvedena današnja podela po uzrastu i težini (seniori, juniori, mlađi juniori, pioniri, kao i laki veslači i veslačice) a pogotovo podkategorija „seniora B“ (FISA odluka o pravilnom razvoju veslača posle navrsene 18 –te i napunjene 22., odnosno 23. godine), veslački sport u celom svetu pa i u našoj državi, spasao se raznih sportskih „ideologa“. Možda ovde treba samo spomenuti (po mišljenju autora Vremeplova) lošu odluku FISA o izjednačavanju dužine veslačke pruge za sve kategorije (osim veterana). Međutim, o ovom pitanju je već pisano u drugom poglavljju „Vremeplova“.

I kormilari su bili na udaru određenih izmena u pravilima. Najveću promenu je napravila Fisa kada je zabranila „upravljanje čamcem“ muškarcima u „ženskim posadama“ (o čemu sam već pisao u poglavljiju „Žensko veslanje“. Dugo vremena su ulogu kormilara obavljali treneri. Naravno da je to bilo u vreme kada težina kormilara nije bila presudna za rezultat (težina čamca, vesala i opreme), odnosno kada nije doneta odluka o „limitiranoj“ težini i polu kormilara na takmičenjima.

Prvo je doneta odluka o minimalnoj težini „žive vase“ kormilara za određenu kategoriju. Ona se vremenom menjala. Najduže je trajalo ograničenje od 50kg za seniorsku kategoriju, dok je juniorska jedno vreme bila 40 i 45 kg. Naknadno, zbog određenih manipulacija sa težinom, FISA donosi propis o minimalnoj težini „žive vase“ kormilara (definišući u kakvoj se opremi vrši merenje) kao i maksimalnoj težini „mrtvog tereta“ koja se dodaje posadi u slučajevima kormilara manje telesne mase od propisane.

Pošto su kormilari (kao ravnopravni članovi posada) dobijali jednak vredne medalje, bio je to dovoljan razlog za razne vrste manipulacija težinom. Sličnu pojavu su imali bokseri i rvači, koji su kao i veslači morali samo na zvaničnom merenju da imaju „propisanu“ težinu. Jadni kormilari su ili gladovali, apstinirali od uzimanja tečnosti, ili trčanjem i znojenjem prilagođavali masu potrebama rezultata posade i Pravilnika. Nije sudijama promakla i poznata „caka“ da na merenje lakši kormilari dolaze sa šljunkom u džepovima, ili sakrivenim pojasom ispod trenerke napunjenim peskom. Takav pristup je dovodio do nesportskog izbora osoba za kormilare, što pravilnici nisu mogli da predvide. Za kormilare su (na sreću ne često) uzimane odrasle osobe koje su zaostale u fizičkom razvoju (kepeci).

Jedan od glavnih razloga izbacivanja iz programa velikih takmičenja (Olimpijske igre) čamaca sa kormilarom (sem osmerca), je bio baš ovaj primer.

Naš klub je prvi imao sukob sa sudijama VSJ oko tumačenja FISA pravila o kormilarima. Naime, FISA je svojom odlukom zabranila muškim osobama da kormilare ženskim posadama, ali nigde nije decidno navela suprotno (da devojke ne mogu biti kormilari muškim posadama). Krivci za ovaj „pravni“ sukob su bili veslači našeg klupskog dvojca sa kormilarom - Darko Mitrović i Mirko Milakov, koji su na Bled (u znak priznanja za stotine sati provedene na kormilu njihovog dvojca na treningu u Beogradu) poveli Jasminu Cibalić (devojčicu koja je stanovala na MNK „Beograd“ i bila jedna od dve kćeri domara Sulje i njegove supruge Mire). Za njen odlazak je amanet dao i glavni trener. Naravno, sudije verne FISA su tumačili Pravila da devojka ne može da kormilari muškoj posadi. Upornost ove dvojice vrsnih seniorskih veslača u odbrani svog člana posade je išla dotle da su pretili nenastupanjem na regati. Naravno da je Jaca nepravedno ostala na obali, a njen mesto zauzeo klupski kormilar (koji je osvojio medalju). Jasmini su veslači dvojca kao nagradu poklonili svoju medalju.

Posle izvesnog vremena naš klub je dokazao „neutemeljenost“ tumačenja pravilnika FISA od strane domaćih sudija. Tako je Ana Nikolić bila prvi ženski kormilar u muškoj posadi našeg osmerca (trener posade Mićo Lončarević). Naravno da je lakše naći devojku od 50 kg, nego muškarca istog uzrasta.

Neretko je u najpopularnijoj veslačkoj trci univerzitetskih osmeraca „Oksford“- „Kembrički“ (vrlo značajnu ulogu za ovu trku, uzvodno uz Temzu) upravljanje poveravano iskusnoj devojci – kormilaru.

DOPUNSKI SPORTSKI TRENINGI, KONTROLE ZDRAVLJA I TRENIRANOSTI:

Pre Drugog svetskog rata, slobodan sam da konstatujem, i negde do šezdesetih godina prošlog veka, veslački treneri su skoro uvek bili bivši takmičari, sa oskudnim znanjem. Trenerska uloga je imala četiri osnovna zadatka:

- izbor veslača za sportsko-takmičarsko veslanje
- obuka tehnike veslanja i primena određenog „stila“
- stvaranje i uveslavanje posade
- nastup na regatama

Izbor potencijalno „rasnih“ veslača bio je uglavnom „sac“ metodom. Visina, težina, mišićna građa, razvijenost grudnog koša, veličina šaka

Tadašnji vrhunski veslači su bili po anatomskoj građi tipovi „drvoseča“. Dugo se smatralo da je komponenta „fizičke snage“ presudna za rezultat u veslanju. Tek kada je došlo vreme da se prvo barata sa terminom „snažna izdržljivost“ ili „izdržljivost u snazi“ izbor kandidata za veslanje je izmenjen. Ovoj promeni je doprinelo i saznanje da je „višak mase“ veslača u odnosu na mogućnost iskorišćenja (stepena korisnog dejstva) bilo bitnije.

Veslački treneri nisu se bavili bilo kakvim oblicima dopunskog sporta, niti razvojem fizičkih ili funkcionalnih sposobnosti. Za taj deo „sporednog“ ili „dopunskog“ treninga angažovane su osobe koje su dobile naziv „kondicioni treneri“. Oni su bili angažovani posle veslačkog treninga, retko da su imali svoj izdvojeni termin (uglavnom samo preko zime). Bili su to uglavnom treneri iz atletike, ili nastavnici i profesori FV.

U VK „Mornar“ (u moje vreme, 1960-62) kondicioni trener bio je Jura Maslov (atletski trener), u čiji se rad glavni trener veslanja čuveni Luka Marasović nije mešao. U to vreme, Maslov je primenjivao „dopunske vežbe“ koje su se smatrali korisnim za povećanje sposobnosti veslača. Najzastupljeniji treningi su bila duga trčanja (cca desetak km). To je praktično bio „aerobni“ trening (što tada nije bilo poznato). Jura je dodao i trčanje „uzbrdica“. U Nacionalnom parku Marjan u Splitu, sa kastelanske strane postojale su tri staze (od podnožja do vrha). Prva je bila najkrća i najstrmija (sva u stepenicama), druga srednje dužine i manje strma (sa stepenicama i platoima) i treća najduža i sa blažim usponom (sastavljena od serpentina, bez stepenica i platoa).

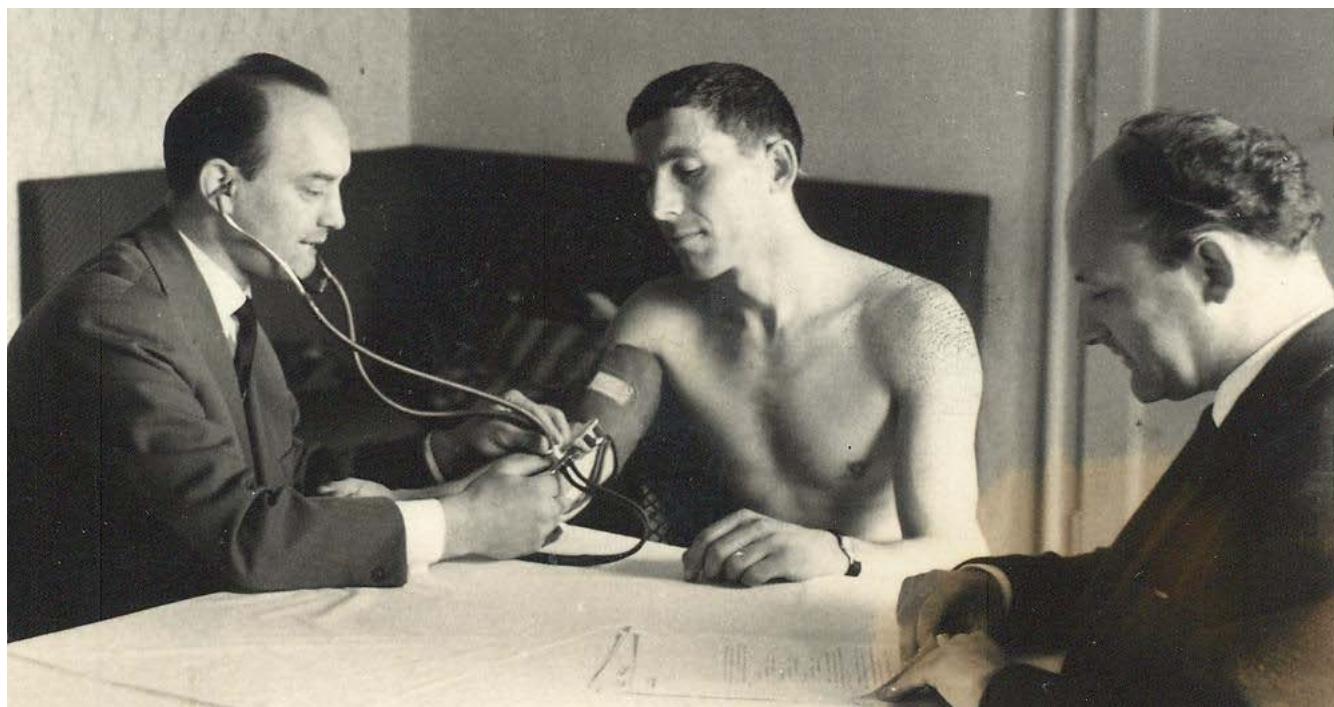
Broj trčanja sa vraćanjem na start je bio za prvu uzbrdicu 3-5 puta, drugu 2-3 i treću 1-2. Sa današnjim saznanjima (što tada niko nije znao uticaj na funkcije) prva je po opterećenju (puls oko 200 otkucaja u minuti) bila čist „anaerobni“ trening, druga kombinacija „anaerobno-aerobne zone“, a treća je bila u gornjoj zoni aerobike. Prvi put su u klubu kupljene bučice od livenog gvožđa. Bile su težine 25kg, sa njima je bilo moguće obrađivati pojedine mišićne grupe, a broj ponavljanja u seriji je mogao da bude (zbog male težine) oko 20. Tegovi većih težina (došli mnogo kasnije u modu) su bili od livenog betona, a najteži je bio 60kg za „duboki čučanj“.

Evolucija primene „dopunskih“ treninga bila je vezana za saznanja ili godine. Najčešće se kopirao rad inostranih uspešnih nacija (uglavnom Nemačke). Jedno vreme su za ocenu sposobnosti bili presudni: broj zgibova, vreme penjanja uz konopac, skok u dalj i druge „važne“ vežbe, koje su kondicioni treneri istresali (iz rukava). Nikada mi nije bilo jasno (kao veslaču, a kasnije kao treneru) na osnovu kojih su „saznanja“ određivani broj serija, serije i broj ponavljanja u seriji. Najčešće je to bilo 10 x 10, 10 x 20 i sličnih okruglih brojeva. Uveren sam da ni „planeri“ nisu znali za učinak i posledice (pozitivan ili negativan uticaj određene vežbe). Mnogo mi je bila jasnija primena treninga „do otkaza“, kada je sportista prekidao vežbu zbog nemogućnosti daljeg rada, mada je i ovaj „dopunski trening“ po sistemu do „otkaza“ više imao negativne posledice. Posle ovakvih vežbi bilo je potrebno dosta vremena za oporavak preopterećenih mišićnih grupa. Naravno da je „upala mišića“ bila česta pojava, kao posledica nagomilane mlečne kiseline u nenaviknutim mišićnim grupama, na ovu vrstu opterećenja. Treneri kojima „puleni“ imaju stalnu „upalu mišića“ (su po meni) potpuni laici svog posla, ili, gori od nadrilekara. Prava je sreća (što sem dugog vremena oporavka) nije bilo većih povreda veslača.

Petar Klavora je nastavio sa dugim trčanjima (s tim što je povećao distancu) i trčanjem po uzbrdici (od podnožja do vrha Bledskog grada (tvrđave), ali je uneo i novinu: „žablje skokove“ sa vrećama ispunjenim peskom težine od 25 kg. Naravno da je i često preterivao u određivanju „individualne doze“. Meni je, na primer, da bi stigao ostale blejske fante) „odrezao“ dopunskih, posle redovnog treninga na vodi, 1.000 „žabljaka“. Klavora je uveo i „poligon“ sa desetak stanica. Nesreća za veslače je bila što je rezultat poligona (postignut vremenski rezultat) bio presudan za visinu „savezne“ stipendije (u zimskim mesecima). I u njegovo vreme se koristila absolutna vrednost rada. Mnogo kasnije je uziman odnos postignutog rezultata i telesne težine (ili visine) veslača, izražavan kao „relativni indeks“.

Začeci medicinskog nadzora zdravstvenog statusa veslača:

Nemam podatke kada je uvedena obaveza lekarskog pregleda za svakog takmičara u veslanju. U prvo vreme, o zdravlju (sposobnosti) veslača su brinuli klupski lekari ili Zdravstvene komisije kluba. Veslačka legitimacija kojom je regulisana registracija za određeni klub, nije imala rubriku za overu „lekarskog pregleda“.

ZDRAVSTVENA KONTROLA U NAŠ EM KLUBU: S leva: Prof dr Vladimir PETRONIĆ, veslač Božur GRUJIĆ (prvak SFRJ u skifu za vrhunske veslače 1965 u Jajcu), doc dr Dragan MILOŠEVIĆ

Pošto sam se ja prvi put susreo sa veslačkim sportom za vreme odsluženja vojnog roka, znam da se u tročlanoj komisiji koja je birala kandidate za veslanje iz regrutnog centra nalazio i oficir sa medicinskim znakom. Dugo vremena smo kao vojska bili na pregledima u posebnom odeljenju funkcionalne dijagnostike Vojne bolnice u Splitu. Šef tog odeljenja (verovatno je bio član UO Mornar-a) bio je pukovnik dr Corn. Delovao je impozantno visinom, sportskim izgledom, sa blagim crtama lica. Imao je riđu talasastu kosu. Po govoru se primećivalo da je bio Slovenac. Osim što nas je organizovano primao na „obavezan“ lekarski pregled, svaki veslač je mogao da dođe kod njega za bilo koje zdravstvene probleme. Pripadnici Parka za TV JRM (VK „Mornar“) nisu odlazili za medicinske intervencije (kao sva ostala vojska).

Iako je bila godina 1960 – 1962, dr Corn je vršio opšti lekarski pregled, a povremeno je koristio kardiogram i najprimitivniji spirometar (od pocinkovanog lima). Sećam se da je poseban značaj za veslače bio podatak o vitalnom kapacitetu. Moja pluća su mogla da se ispune sa sedam litara vazduha, što je moje potencijale podiglo na viši nivo. Samo ovim „medicinskim“ podatkom sam bio na „višoj ceni“ kod trenera.

Prva specijalistička sportska ambulanta (gde su pregledani veslači) bila je pri Visokoj školi za fizičko vaspitanje u Zagrebu. Ista je bila namenjena zdravstvenoj kontroli studenata. Rukovodilac ove specijalne ustanove bio je tada poznati medicinski stručnjak prof dr Radovan Medved, koji je pored dr Smidlake bio najveći stručnjak iz dela medicinskih nauka vezanih za sport. Mislim da je bio specijalista fiziolog. Objavio je dosta knjiga iz „Medicine sporta“.

VSJ je imao ugovor sa ovom ustanovom da zdravstvenu kontrolu kandidata za reprezentaciju obavlja u Zagrebu. Tada je VSJ dostavljao pismo klubovima sa pozivom za reprezentativne kandidate sa terminima i mestom smeštaja. Ja sam sa svojim partnerom Markom Đorđevićem i trenerom Bogdanom Sirotanovićem bio na „testiranju“ 1963. godine. U ovoj ambulanti su imali laboratoriju za analizu krvi i mokraće, rentgen, a najmoderniji uređaj za proveru funkcionalnih sposobnosti, u to vreme, bio je „tredmil“ (pokretni sag). Bila je to glomazna mašina koja je uključenjem elektromotora stvarala nesnosnu buku. Promenom nagiba i brzine trake postizalo se različito opterećenje. Sportistima je stavljana „primitivna“ gas maska (koja često nije dobro dihtovala za lice). Bilo je to moje prvo merenje potrošnje kiseonika. Bilo je tu i nekih dinamometara i psiholoških testova. Rezultati su saopštavani samo treneru. Ovom medicinskom delu podataka o sposobnostima veslača, dodavana su i merenja na vodi (u čamcu). Pošto je u to vreme (na mestu sadašnje poznate regatne staze) u Jarunu (selu nadomak Save) bila jedna bara čija je dužina bila manja od 600 metara, čamci VK „Mladost“ su na rukama prenošeni iz klupske hangare do improvizovane nadstrešnice. Naravno da je put bila uzana seoska blatnjava staza. Kontrola se sastojala od „regatnog“ veslanja na 500 metara sa merenjem vremena. Mislim da je veslački test bio 6 x 500 metara sa vraćanjem na startnu liniju. Merenje je vršio profesionalni trener „Štef“ (Stjepan Župan) koji je jedini znao linije starta i cilja i čija je ručna stoperica bila jedino merodavna. „Štef“ se odlično snalazio vozeći (po džombama) klasični „ženski“ bicikl – kontraš. Sećam se da rezultati našeg klupske dvojca (pobednika Prvomajske regate i seniorskog prvaka države 1963. u Šibeniku) nisu bili „impresivni“. Iako nam trener „Boca“ ništa nije rekao ni tokom putovanja vozom od Zagreba do Beograda, na osnovu izraza lica i nekih komentara, pretpostavljali smo da su nam rezultati bili „loši“ ili da naš trener nije imao poverenje u dobijene rezultate (nije ih vezivao za rezultate na vodi). Rezultati (na 3 stranice) sa komentarom dr Medveda su poštom dostavljeni VSJ i klubovima testiranih kandidata. Naravno da lekar reprezentacije dr Benković (lekar iz Splita), koji je dužnost obavljao „formalno“, nije bio zainteresovan ni za rezultate ni za članove reprezentacije. Ružno je to reći ali našeg lekara VSJ, kao i mnoge druge članove TK interesovala su samo putovanja u inostranstvo.

Jugoslovenski zavod za FK:

**Jože ROPRE, načelnik
Odeljenja za sport JZFR**

Ne znam kada je izgrađen i stavljen u funkciju Jugoslovenski savez za FK u Košutnjaku (lako je naći u istorijskoj gradi). Znam da su se kontrole velike grupe veslača obavljale u ovom savremenom centru. U posebnoj zgradi JZFK, osim objekta sa sportskim salama, bazenom, teretanom i ostalim potrebnim objektima: bibliotekom, učionicama, fudbalskim igralištem, atletskom stazom, paviljonima i restoranom za smeštaj i ishranu sportista. Na drugom spratu ovog objekta nalazilo se medicinsko odeljenje sa svim potrebnim službama i kadrovima. Dugo godina je direktor ove značajne institucije bio drug Polić, a načelnici odeljenja: medicinskog - dr Petar Marković – „Peca“, sportskog - Jože Ropret, a poseban deo su imal i- dr Brdarić - „Raca“ (biohemičar), dr Srđan Savić i Ljubica Baćanac (psiholog) Rudi Gombac (biomehaničar).

Kasnije je bilo novih saradnika lekara dr Mika Matić i dr. Celi organizaciju testiranja sprovodila je sekretar Sportskog odeljenja g-dja Olga Acić, poznati sportski radnik u atletici. Bilo je tu i dosta medicinskog osoblja sa srednjom stručnom spremom.

Program kontrole je bio jednim delom istovetan za sve sportske grane, a samo neki su bili iz specifičnosti sportske discipline. Mnogo „testova“ i u ovoj „naj“ instituciji su bili „reda radi“ ili bolje rečeno „dopuna programa“ npr test provere brzinskih sposobnosti je bilo trčanje na 20 i 30m sa „letećim“ startom (iz zaleta). Pošto se merilo ručnim stopericama, nije bilo neologično da su 90% testiranih na brzinu imali rezultat 2,1 – 2,3 sec na 20 m ili 3,1-3,5 sec na 30m. Za veslače „Abalakov test“, merenje skočnosti (odraza) je bio najblaže rečeno „smešan“. Veslači su za traku (oko pojasa) bili vezani pantlikom (šnajderski centimetar) koji je bio provučen kroz alklu na poštoli. Skokom „uvis“ beležen je rezultat u cm. Nepouzdanost ovakvog merenja je bila evidentna, a sportisti su brzo ukapirali da je značajnije za „rezultat“ odskočiti takvom tehnikom da kukovi postignu najvišu tačku.

Moda je bila rengensko snimanje srca. Smatralo se da je volumen srca presudna veličina za rezultat. Uostalom, kao što je vitalni kapacitet pluća bio jedina važna mera plućne ventilacije. U to vreme još nije bilo saznanja da su važniji rad (funkcionalnost) od absolutne vrednosti. Još kada su na nejasnom rengen snimku srca (naravno bez kontrasne tečnosti) ivice mutnog snimka obeležavane grafitnom olovkom i izračunavanje površine lenjirom, nije ni čudo što su se rezultati o „volumenu srca“ na više uzastopnih kontrola razlikovali za preko 100 pa čak i 200 cm kvadratnih. Zbog ovih rezultata sam se grdno zavadio sa stručnjacima Zavoda, a akter je bio Branimir Leković, koji je ionako imao „malo srce“ od cca 900 kubika, a posle mesec dana „mog uspešnog treninga“ volumen se povećao na 1.200 kubika.

Veliki broj veslača našeg kluba je testiran u Medicinskom odeljenju JZFK. Testovi „SIBO“ (snage, izdržljivosti, brzine i okretnosti) vršeni su u teretani i posebnoj laboratoriji za „snagu“.

Popularno nazivan „Sportski centar“ u Košutnjaku najviše su koristili za pripreme rvačka reprezentacija (sav. trener Gedja Ivanović), bokseri (sav. trener Bruno Hrastinski), košarkaši (sav. trener Ranko Žeravica) itd. Sve do izgradnje novih objekata za FFV i preseljenje iz Deligradske, Sportski centar su koristile isključivo sportske ekipe. Prepodnevne termine su koristili FFV i Viša trenerska škola za nastavu, a pošto je počelo vreme „komercijalizacije“ objekata FK, najbolje termine su zakupljivala dobro stojeća preduzeća za rekreaciju „svojih radnika“. Uništavanje SC je počelo izdavanjem restorana i bungalova ugostiteljskoj organizaciji pod nazivom „Trim“. Raspadom SFRJ ceo objekat je postao ruina, sve do ponovnog ulaganja Vlade Srbije i osnivanja Republičkog centra za FK.

SD „Crvena zvezda“ osniva svoj Medicinski centar:

Vladimir ZARIĆ

Dr Branko NEŠOVIĆ

Kao što su sve vrste testiranja imale svoju evoluciju, tako je u modi osamdesetih godina dvadesetog veka jedan od „relevantnih“ testova za veslačku (opštu izdržljivost) bio KUPEROV TEST. On je došao iz laboratorija armije USA. Svi treneri su prionuli na merenje „pređenog puta“ trčanjem na 12 minuta. Naš klub je „Kuperov test“ radio na Adi (mali krug) a kasnije na atletskoj stazi Marakane.

Značajan doprinos brizi o zdravlju sportista je izgradnja posebnog objekta na kompleksu SD Crvena zvezda. Glavi inicijator izgradnje i osnivanja sopstvene Medicinske ustanove bio je Vladimir Zarić (novi direktor sporta SD i prvi direktor Medicinskog centra SD CZ). Ambulanta SD imala je u prvo vreme sve potrebne službe, od laboratorije do dijagnostičkog centra. Jedno vreme je postojala i stomatološka ambulanta. Zadnje godine svog života u ambulanti SD provodio je radeći poznati ortoped Branko Nešović. U ambulanti SD promenilo se nekoliko istaknutih sportskih lekara (dr Ugarković, dr Đorđević i dr.) Zadnji rukovodilac ove ugledne institucije bio je dr Slavenko Žerajić (fizijatar i ortoped). Velika zajednica udruženih klubova u SD je sve više slabila, prestala je sa radom i sportska ambulanta, a privremeni objekat (ulaz iz Bulevara JNA) je srušen.

Prvi testovi za utvrđivanje aerobno-anaerobnog praga:

Uvođenjem veslačkog ergometra i saznanjima o aerobnom i anaerobnom pragu (značajnih podataka za planiranje opterećenja u treningu veslača), prvi se „specifičnim“ funkcionalnim testiranjima bavio dr Nikola Grujić sa Medicinskog fakulteta u Novom Sadu. Prvi testovi su rađeni na improvizovanom veslačkom ergometru, od biciklističkog točka sa plastičnim lopaticama, proizvod Milana Bacanovića, trenera VK „Danubius“. Bilo je to u vreme kada firma iz SAD „Concept“ još nije izradila prvi (kompjuterizovan) ergometar nazvan „Concept II“.

Prvi ergometar u našem klubu bio je takođe kupljen od proizvođača Milana Bacanovića.

Kao i sve (u našoj zemlji) testiranja kod, veslačima poznatog „Džonike“ (dr Nikole Grujića) u Novom Sadu, trajala su nekoliko godina.

Jedno vreme su u modi bili „pulsmetri“, „štrok-metri“ i „merači brzine čamca“ koji su nabavljeni iz SAD. Treneri su ih koristili kao sredstva za kontrolu opterećenja (pulsmeter), tempa i zbira zaveslaja na jednom treningu (štrok-metri) i proveru brzine čamca (brzinomeri).

PISANJE ŠTAMPE O VESLANJU:

1998. (14.09) „Sportski žurnal“

Nadnaslov: Balkanski šampionat u Beogradu

Naslov: „PET MEDALJA ZA PLAVE“

Uspešna serija „plavih“ veslača nastavljena je i drugog dana Balkanskog šampionata. Osvojeno je pet medalja, a novi prvaci Balkana postali su **Andrea Korom** (skif juniorke), **Dušan NIKOLIĆ** i **Nemanja NEDELJKOVIĆ** (dvojac bez kadeta). Srebrna medalja pripala je: **Nikoli NE DELJKOVIĆU**, **Milošu TOMIĆU**, **Marku T OMAŠEVIĆU** i **Goranu NE DELJKOVIĆU** u trci juniorskih četveraca skul. Trećeplasirani osvajači bronzane medalje: **Iva L UKIĆ** (skif kadetkinja) i juniorski osmerac u sastavu: **Mladen ST EGIĆ**, **Filip FI LIPIĆ**, **Nenad JO VANOVIC**, **Ivan SMILJANIĆ**, **Ivan M LADENOVIĆ**, **Srđan STOJILJKOVIĆ**, **Dane LUŽAJIĆ**, **Zoltan TEREK** i kormilar **Luka VUKOTIĆ**.

Rezultati- kadeti: 2x GR 7:27,36, Rum 7:39,44, Bug 7:52,04

2- YU 7:12,13, Rum 7:14,36, Bug 7:15,96

Kadetkinje: 1x Rum 8:18,00 GR 8:24,07, YU 8:36,16

Juniori: 4x GR 6:03,93, YU 6:13,51, Bug 6:13,54

8+ Rum 5:51,42, GR 5:55,10, YU 5:57,51

Juniorke: 2 - Rum 7:41,55, GR 7:45,34, Bug 8:09,90

1x YU 7:55,10, GR 8:00,64, Bug 8:09,71

2x Rum 7:36,97, Bug 7:39,80, GR 7:42,82

Plasman po bodovima – muškarci: YU 40, Rum 36, GR 31, Bug 19, TR 8

Žene: Rum 30, GR 22, Bug 16, YU 13, TR 4

UKUPNO: Rum 66, GR i YU po 53, Bug 35, TR 12

Novinar: „I.G.“

1981. (18.07.) „Sport“:

Nadnaslov: Na Savskom jezeru okončani okršaji za titule

Naslov: „NAJVIŠE RADOSTI ZA ZVEZDU“

Podnaslov: Mladi veslači beogradskog kluba nadmašili vršnjake iz Iktusa... Najuzbudljivija trka osmeraca, u kojoj su iznenadili mladići riječkog Jadrana. – Danas eliminatorne trke seniora u četiri discipline

Savsko jezero na Adi Ciganliji kipelo je juče od najboljih veslača Jugoslavije. U finalu su odmerili snage najbolji juniori i juniorke, danas i sutra za titule najboljih u Jugoslaviji takmičiće se seniori, seniorke i laki veslači. Juniori su već u pet časova ujutru morali da ustanu kako bi se pripremili za prvu disciplinu koja je po satnici startovala u sedam časova, četverac sa kormilarom!

Lepo vreme i dobra staza omogućili su da mladi pruže maksimum, a najbolji će posle sastanka Stručnog saveta nastaviti pripreme u Jajcu za svetsko prvenstvo koje se održava prve nedelje avgusta u Sofiji.

Najinteresantnija disciplina je bila trka osmeraca. Od samog starta do cilja borba za prvo mesto je bila neizvesna. Veslači Crvene zvezde i zadarskog Jadrana veslali su u stazi do staze i nisu obratili pažnju na osmerac riječkog Jadrana koji je bio u šestoj stazi. To su momci iz Rijeke dobro iskoristili i za pola dužine čamca ušli u cilj ispred osmerca Crvene zvezde. U trci četveraca bez kormilara ubedljivo su trijumfovali veslači Bleda, koji već dve godine ne znaju za poraz a ujedno su i naša najveća nada na predstojećem svetskom prvenstvu.

REZULTATI:

- **Četverac sa kormilarom – juniori:** Bled (Fercej, Bratuša, Krasovec, Colja, kormilar Fercej) 4:59,16, Jadran (Rijeka) 5:06,12, Krka (Šibenik) 5:10,20, Trešnjevka (Zagreb) 5:10,52, Mladost (Zagreb) 5:33,12, veslači Jadrana nisu došli na start finalne trke.
- **Skif veslačice:** **Crvena zvezda (Pušonjić) 4:20,00, Crvena zvezda (Milić) 4:22,44**, Nautilus (Dilica) 4:26,14, Smederevo (Dimitrijević) 4:31,43, Arupinum (Matohanca) 4:37,48, Gusar (Barić) 4:40,54.
- **Dubl skul – juniori:** Iktus (Osijek) Jelić i Tembel 5:12,01, Krka (Šibenik) 5:12,45, Korana (Karlovac) 5:25,19, Mornar (Split) 5:29,55, Bled 5:44,56.

- **Četverac skul sa kormilarom – juniorke:** Arupinum (Rovinj) Svetlić, Radetić, Mavrić, T.Radetić, kormilar Kovačić 4:10,08, Iktus 4:18,82, „Danubius 1885“ 4:29,51.
- **Dvojac bez kormilara – juniori:** Gusar (Split) Fio i Mladinić 5:29,40, Danubius 1885 5:36,16, Grafičar 5:36,18, Trešnjevka 5:54,09, Istra 5:58,02, Partizan 6:01,06.
- **Četverac sa kormilarom – juniorke:** Vukovar (Čerkez, Martić, Kovačević, Pap, kormilar Vrančić 4:15,52.
- **Skif – juniori:** Jadran Zadar (Valčić) 5:45,20, Osjek (Vela Luka) 5:46,53, Branik 5:46,55, Palić 5:54,47, Trešnjevka 5:58,07, „Begej 1883“ 6:12,56.
- **Dvojac sa kormilarom – juniori:** Grafičar (Pivac, Mirković, kormilar Orlović) 5:54,55, Iktus 5:55,60, Jadran (Rijeka) 5:58,87, Mornar (Split) 6:02,57, Smederevo 6:05,16, Partizan 6:12,52.
- **Dubl skul –juniorke:** **Crvena zvezda (Pušonjić, Milić) 3:53,04**, Gusar (Split) 3:56,15, Palić 4:04,49, Arupinum (Rovinj) 4:09,47.
- **Četverac bez kormilara – juniori:** Bled (Fercej, Bratuša, Krasovec, Colja) 4:55,16, Trešnjevka 5:00,50, Mladost 5:10,51, Iktus 5:12,02, Grafičar 5:19,18, Jadran (Zadar) 5:21,09.
- **Četverac skul bez kormilara – juniori:** „Danubius 1885“ (Piroški, Nenadić, Marković, Lazović) 4:51,44, Jadran (Rijeka) 4:55,59, Iktus 5:012,49, Arupinum (Rovinj) 5:14,80.
- **Osmerac – juniori:** Jadran, Rijeka (Kordić, Filipović, Lacman, Škorić, Porapat, Giroto, Čubranić, Radetić, kormilar Filipović) 4:38,55, **Crvena zvezda 4:40,83**, Jadran (Zadar) 4:43,82, Vukovar 4:45,80, Krka 4:49,15, Mornar (Split) 4:49,51.
- **POREDAK E KIPA:** **Crvena zvezda 24**, IKTUS 24, Jadran (Rijeka) 21, Danubius 16, Bled 15 itd....

Novinar (P.P.)

1981. (20.07.) „SPORTSKE NOVOSTI“ str.11:

Nadnaslov: Na Savskom jezeru na Adi Ciganliji završeno prvenstvo Jugoslavije* Osiječki Iktus momčadski pobednik

Naslov: GUSAREV OSMERAC NEDOSTIŽAN

Beograd – Prošlogodišnji prvak Crvena zvezda nije uspjela da na svojoj vodi obrani prvo mjesto koje je lani tako uvjerljivo osvojila u Splitu. Osiječki Iktus premoćno je pobijedio ispred Crvene zvezde i Gusara (Split). Seniori nisu imali mnogo sreće sa vremenom. Jak bočni vjetar onemogućio je bolje rezultate, ali nije umanjio draž natjecanja. Prvenstvo se odlikovalo neizvjesnim borbama.

Najzanimljivija je bila trka osmeraca. Sa starta su krenuli svi silovito. Poslije 200 metara izdvojio se osmerac Gusara iz Splita i zadržao vođstvo do samog kraja. **Drugo mjesto u velikoj borbi osvojila je Crvena zvezda** ispred gradskog suparnika Partizana.

REZULTATI:

- **Četverac sa kormilarom – seniori:** **Crvena zvezda (Krstić, Jovanović, Arežina, Kovačević, kormilar Mimić) 7:03,10;** Partizan (Kenić, Janković, Kostić, Tešmanović, kormilar Zlatanović) 7:08,54; Krka – Šibenik (Huljev, Grbelja, Jurković, Juras, kormilar Ban) 7:10,56; Jadran – Rijeka 7:58,82.
- **Skif za lake veslače:** Branik I (Ivan Fers) 8:16,13; Vukovar (Šestan) 8:27,20; Branik II (Branko Fers) 8:32,93; Iktus (Jelić) 8:36,06; Begej (Mirkov) 8:38,18; Arupinum – Rovinj (Poropat) 9:07,97.
- **Dvojac na parice – seniori:** Iktus I (Zibar, Nuskern) 7:21,08; Danubius (Obradović, Pančić) 7:24,13; Trešnjevka (Prokopec, Županović) 7:37,05, Arupinum 7:40,41; Begej 7:45,04; Iktus II 8:01,54.
- **Četverac bez kormilara – laki veslači:** Vukovar (Odanović, Borbas, Dinješ, Vrančić) 7:21,06; Jadran – Rijeka (Sabljić, Milović, Kordić, Filipović) 7:27,83; Iktus (Takić, Srb, Pavičević, Pejčinović) 7:31,04; Krka-Šibenik 7:41,48; Smederevo 7:50,18.
- **Dvojac bez kormilara – seniori:** Gusar – Split (Ivančić, Celent) 8:08,56; Mladost-Zagreb (Miksić, Radonić) 8:18,48; Bled (Kenel, Pretner) 8:23,07; Grafičar 8:28,95; Trešnjevka 8:30,08 .
- **Četverac sa kormilarom – seniorke:** Nautilus – Koper (Silić, Cerkvenik, Đabić, T.Đabić, kormilar Klenosek) 4:09,19; Vukovar (Tomić, Martić, Kovačević, Pap, kormilar Vrančić) 4:19,15.
- **Skif za veslače – seniori:** Gusar – Split (Mrduljaš) 8:18,17; Branik – Maribor (Juršič) 8:14,56; Bled (Prešern) 8:18,10; Korana – Karlovac (Katusin) 8:18,96; Danubius – Novi Sad (Jović) 8:28,42; Osijek-Vela Luka (Prizmić) 8:42,16.
- **Četverac na parice – seniorke:** **Crvena zvezda (Dimić, Pušonjić, Dautović, Milić, kormilar Mišljenović) 4:01,14;** Palić (Hekli, Kakonji, Glinber, R.Glinber i kormilar Varga) 4:14,40; Iktus 4:16,14.

- **Dvojac s a kormilarom – seniori:** Crvena zvezda (Krštić, Jovanović) 8:18,14; Partizan (Petrović, Bubonja) 8:37,17; Jadran – Rijeka (Srdoč, Vukić) 8:47,46; Iktus – Osijek 8:56,96; Crni Drim – Struga 9:52,47.
- **Dvojac n a p arice – seniorke:** Iktus – Osijek (Slišković, Kockar) 4:13,02; Danubius – Novi Sad (Mikuška, Erdelji) 4:23,09; Arupinum – Rovinja (Volčić, Matohanca) 4:47,04.
- **Četverac bez kormilara – seniori:** Mladost – Zagreb (Majstorović, Agejev, Lujetić, Radonić) 7:06,59; Vukovar (Andel, Benčić, Martin, Grubišić) 7:10,44; Partizan (Kenić, Janković, Kostić, Tešmanović) 7:24,89; **Crvena zvezda 7:43,04;** Krka – Šibenik 7:46,16.
- **Dvojac bez kormilara – seniorke:** Nautilus – Koper (Silić, Đabić) 5:19,87.
- **Četverac na parice - seniori:** Iktus – Osijek (Nuskern, Betlehem, Zibar, Sudić) 6:56,45; Danubius – Novi Sad (Piroški, Nenadić, Jović, Lazović) 6:59,51; Gusar – Split (Susak, Alilović, Zanić, Mrduljaš) 7:03,13; Trešnjevka 7:05,53; Jadran – Rijeka 7:52,46.
- **Skif za veslačice – seniorke:** Iktus – Osijek (Kockar) 4:51,03; Arupinum – Rovinj (Volčić) 4:57,90; Jug – Ohrid (Nikolić) 5:14,01; Iktus II (Slišković) 5:17,01; Iktus III (Kraljević) 5:29,06; Smederevo (Dimitrijević) 5:35,06.
- **Osmerac – seniori:** Gusar – Split (Duplančić, Amidžić, Mastelić, Gisdarević, Celent, Ivančić, Plazović, Sušić, kormilar Balan) 6:34,41; **Crvena zvezda (Jovičić, Burda, Đorđević, Kovačević, Milenković, Arežina, Jovanović, Krštić, kormilar Brkić) 6:39,45;** Partizan (Kostić, Vasiljević, Živojinović, Petrović, Ilić, Janković, Kenić, Tešmanović, kormilar Zlatanović) 6:43,46; Krka – Šibenik 6:52,00; Jadran – Rijeka 6:54,47; Mladost – Zagreb 7:13,52.
- **UKUPNI POREDAK EKIPA:** Iktus 48 poena, **Crvena zvezda 28,** Gusar 25, Vukovar 22, Partizan 18, Danubius 17, Branik 16, Jadran–Rijeka 16, Nautilus 14, Mladost 13, Arupinum 13, Trešnjevka 12, Krka 11, Bled 8, Palić 5, Jug 4, Begej 4, Grafičar 2, Korana 2, Crni Drim 2, Osijek 1.

Nikola IŠTVANOVIC

FOTOGRAFIJE – POTRAGA

Na fasadi se vidi deo sletleće reklame „Adria servisi“ i jedan od dva grba kluba od šper ploče

PITANJE: Koje godine je napravljen snimak?

Sleva – stoje: Marko Šaban, Boris Keber, Miloš Tucaković, Krunić, Slobodan Srđanović, Vojmir Lazić, Dragoslav Jovanović, Srđan Jovičić, Dragomir Stojić, Predrag Jošić, Ozren Tošić, Steva xx???, čuće: xxxxxxxxx? Saša Mimić, Branislav Savićević i Dragan Nikolić

Dopunite imena i prezimena!

ISTORIJSKE FOTOGRAFIJE

Svečano otvaranje Prvenstva SFR Jugoslavije 1976. (17- 19. 09.) General pukovnik Veljko Miladinović (predsednik SD „Partizan“, bavio se veslanjem) otvara prvenstvo

STRUČNI ŠTAB KLUBA 1998. SA PREDSEDNIKOM UPRAVNOG ODBORA

S leva: Žarko Petrović, Dušan Ulemek, Saša Mimić, Vladan Milosavljević, Dušan Kovačević, Dušan Đorđević, Elvira Markuš i predsednik UO Viktor Nikolić

IX BALKANSKI ŠAMPIONAT 1983:

“Plavima” pet pobeda (dve za seniore i tri za juniore):

Ovaj, deveti po redu, Balkanski šampionat održan je u Pendiku (20km od Istambula na Mramornom moru) 18. septembra 1983. U ekipnom plasmanu seniora Jugoslavija je osvojila 3. mesto sa 35 bodova (1. Bugarska 44, 2. Rumunija 38, 4. Grčka 24, Turska 7). Juniorska reprezentacija je osvojila PRVO mesto sa 41. bodom (2. Bugarska 34, 3. Rumunija i Grčka sa po 31,5, Turska 22).

Nastupili smo u svim disciplinama, osim u seniorskom osmercu (nismo imali čamac). Za seniorski 4x čamac smo pozajmili od Bugara, a za posadu juniorskog osmerca čamac je pozajmljen od Grka. Organizator sledećeg X BŠ (jubilarnog) će biti Rumunija.

Zlatne medalje:

- 2x SM (Stanulov, Pančić)
- 2+ SM (Ivančić, Celent, korm. Ercegović)
- 2x JM (Stakor, Marković)
- 2- JM (Janša, Krasovec)
- 1x JM (Valčić)

Srebrne medalje:

- 4- SM (Fercej, Prešern, Colja, Bratuša)
- **4+ JM (Babić, Langurić, Nikolić, Radosavljević, korm. Marković), posada VK "CZ"**
- 2+ JM (Cehovin, Pekolj, korm. Dujc)
- 8+ JM (**Babić, Langurić, Nikolić Radosavljević**, Kukoljac, Jeremić, Banjanac, Srećković, **korm. Marković**)

Bronzane medalje:

- **4+ SM (Milenković, Arežina, Mitrović, Krstić, korm. Marković), posada VK "CZ"**
- 2- SM (Krasove, Janša)
- 1x SM (Prizmić)
- 4x SM (Stanulov, Pančić, Marković, Štakor)
- 4- JM (Kukoljac, Jeremić, Banjanac, Srećković)

PRVENSTVO REPUBLIKE SRBIJE ZA SVE KATEGORIJE U BEOGRADU, 18/19.09.2010.

OSVOJENO UKUPNO 11,75 MEDALJA (6 zlatnih, 4,75 srebrnih i 1 bronzana)

PRVACI REPUBLIKE SRBIJE ZA 2010. GODINU

1.- Nina Jovanović, dvostruki prvak u 1x KZ i 1xJZ 2.- Luka Lekić, dvostruki prvaci u 4- JM i 8+ JM 3.- Luka Miladinović 4.- Aleksandar Marinkovski 5.- Dejan Jovičić 6.- Miloš Milosavljević 8+ JM 7.- Igor Lončar 8.- Miloš Šćepanović 9.- Filip Lazić 10.- Filip Lekić, kormilar	11.- Petar Vasiljević 8+ PM 12.- Miloš Tasković 13.- Uroš Vujičić 14.- Relja Denić 15.- Andrija Miletić 16.- Luka Stefanović 17.- David Vučinić 18.- Luka Vasiljević 19.- Ignjat Petrović, kormilar 20.- Dušan Slavnić 2x PM 21.- Petar Zelić
--	---

Osvajači srebrnih medalja	Osvajači bronzanih medalja
1.- Nenad Bedik	1x SM i 4- SM
2.- Igor Perzić	4- SM
3.- Miloš Čudić	4- SM
4.- Dasti Ferčec	2- SM i 2- SML
5.- Miloš Milosavljević	2- SML
6.- Milovan Antonović	2- SM
7.- Filip Lazić	2- KM
8.- Aleksandar Marinkovski	2- KM

OSVAJAČI ZLATNIH MEDALJA

Nina JOVANOVIĆ 1x JZ

Nina JOVANOVIĆ 1x KZ

Luka LEKIĆ, Luka MILADINOVIC, Aleksandar MARINOVSKI, Dejan JOVIĆ 4-JM

Dušan SLAVNIĆ, Petar ZELIĆ 2PM

Luka LEKIĆ, Luka MILADINOVIC, Aleksandar MARINOVSKI, Dejan JOVIĆ, Miloš MILOSAVLJEVIĆ, Igor LONČAR, Miloš ŠĆEPANOVIĆ, Filip LAZIĆ, Filip LEKIĆ, kom. 8+ JM

Petar Vasiljević, Miloš Tasković, Uroš Vujičić, Relja Denić, Andrija Miletić, Luka Stefanović, David Vučinić, Luka Vasiljević, Ignjat Petrović, kormilar 8+ PM

Na regatnoj stazi Velikog Savskog jezera u Beogradu održano je u subotu i nedelju, 18/19. septembra 2010. godine prvenstvo Republike Srbije u veslanju za sve kategorije. Nastupile su posade 11 srpskih klubova sa 160 posada.

U subotu je održano 11 trka u kategoriji juniora i pionira, a u nedelju 10 trka za kategoriju kadeta i seniora. Oba dana finalne trke počinjale su u 12,00 časova, dok su predtakmičenja održana pre podne (oba dana u 10,30 časova). U subotu su eliminacije održane u 1x PM 10 posada (5+5), a u nedelju u 1x KM, 11 posada (5+6) i 2xx KZ sa 9 posada (5+4).

Najbrojnije su bile posade VK "Smederevo", VK "Partizan" i VK "Crvena zvezda" (što se vidi iz tabele).

Vremenski uslovi u subotu su bili povoljni za veslanje. Prohладно oblaчно време са врло мало боћног контра ветра, док је у неделју први део програма прошао под сличним условима, да би потом све време испила осредње јака киша са средnjim ветром који је на језеру правио мале таласе који нису битно сметали такмичарима.

Organizator је регатну стазу обељио са три сајле (две весплачке пруге за по три чамца). Тако су посаде са бројевима 1, 2 и 3 веспале у првом коридору, а 4, 5 и 6 у другом.

На крају оба дана на платоу испод судијског торња одржан је церемонијал додељивање медаља.

Као и обично трке првенства пратио је врло мали број гледалаца. Можда је на изузетно малобројно присуство публике утицало лоше време и сатница финалних трка (у подне). Највише је било родитеља најмлађих весплача, што се видело у суботу после трке осмераца пионара (наступило 5 посада), када је већина гледалаца напустила трибине и отиша према сплаву где су после трке пристајале посаде најмлађих.

На трибинама је било запанjuјуће мали број гледалаца (бивших весплача и аматерских спортских радника) из нашег клуба.

PRIJAVA POSADA VESLAČKOG KLUBA "CRVENA ZVEZDA- BEOGRAD" ZA PRVENSTVO SRBIJE 2010.

Prvi dan, subota, 18. 09. 2010.

Trka br.2	8+PM	Petar Vasiljević, Miloš Tasković, Uroš Vujičić, Relja Denić, Andrija Miletić, Luka Stefanović, David Vučinić, Luka Vasiljević, Kor. Ignjat Petrović
Trka br.7	2x PM	Dušan Slavnić 96, Petar Zelić 96
Trka br.9	1x JŽ	Nina Jovanović 94.
Trka br.12	1x PM	Vlastimir Arsenijević
Trka br.11	4-JM	Luka Lekić 93, Luka Miladinović 93, Aleksandar Marinkovski 94, Dejan Jovičić 93
Trka br.17	8+ JM	Miloš Milosavljević 92, Igor Lončar 92, Miloš Šćepanović 95, Filip Lazić 94, Luka Lekić 93, Luka Miladinović 93, Aleksandar Marinkovski 94, Dejan Jovičić 93, korm. Filip Lekić 99

Drugi dan, nedelja 19. 09. 2010.

Trka br.1	2-SM	Dasti Ferčec / Milovan Antonović
Trka br.2	1x KM	1) Uroš Marinković 95, 2) Miloš Šćepanović 95, 3) Luka Rosić
Trka br.3	2-KM	Filip Lazić 94, Aleksandar Marinkovski 94
Trka br.5	1x KZ	Nina Jovanović 94.
Trka br.7	1x SM	1. Bedik Nenad, 2. Lackov Predrag (Zrenex), 3. Čudić Miloš
Trka br.9	2-SML	Dasti Ferčec / Miloš Milosavljević
Trka br.11	1x SML	Tihomir Pavlović
Trka br.14	2x SM	Bedik Nenad / Lackov Predrag (ZR)
Trka br.15	4-SM	Bedik Nenad / Perzić Igor / Čudić Miloš / Lackov Predrag (ZR)
Trka br.16	8+KM	Petar Vasiljević, Miloš Tasković, Uroš Vujičić, Relja Denić, Andrija Miletić, Luka Stefanović, David Vučinić, Luka Vasiljević, korm. Ignjat Petrović

- Od 17 trka I dana CZ prijavila 8 posada
- Od 16 trka II dana CZ prijavila 11 klupske i 2 kombinovane posade (2x i 4- SM)
- Prijavljene su posade (oba dana) 11 klubova Srbije sa 155 posada (83+72)
  - seniorskih muških posada 19, ženskih 5
  - lakih seniora 10 posada (4 posade 2- i 6 skifova)
  - juniorskih muških posada 22 i ženskih 9
  - kadetskih muških posada 35 i ženskih 16
  - pionirskih muških posada 29 i ženskih 11
  - veterana 4 posade (1x)
- Klub je prijavio:
  - za seniore: 2-, dva 1x, i kombinovani 2x I 4-
  - za lake seniore: 2- i 1x
  - za juniore: 4- i 8+
  - za junorke: 1x
  - za kadete: tri posade 1x, 2-, 8+
  - za kadetkinje: 1x
  - za pionire: 8+, 2x, 1x
  - za veterane: 3 posade 1x

PRIJAVE KLUBOVA PO KATEGORIJAMA

RB	KLUB	SM-SZ	JM-JZ	KM-KZ	PM-PZ	VET.	SVEGA	%
1	SME	3	5	7	8	-	23	14,38%
2	PAR	4	2	11	5	-	22	13,75%
3	CZV	6,25	3	6	3	3	21,25	13,28%
4	DAN	1	5	5	5	-	16	10,00%
5-7	TAM	5	2	1	5	1	14	8,75%
5-7	GRA	3	4	5	2	-	14	8,75%
5-7	GAL	4	3	2	5	-	14	8,75%
8	PAL	3	1	4	4	-	12	7,50%
9	BEG	2	2	5	1	-	10	6,25%
10	CUR	-	1	4	3	-	8	5,00%
11	ZRE	2,75	2	1	-		5,75	3,59%
SV		34	30	51	41	4	160	

PREGLED OSVOJENIH MEDALJA

RB	KL.	SM	SZ	JM	JZ	KM	KZ	PM	PZ	SVEGA
1	SME	2,5+0,5+0	-	2+0+1	-	2+2+1	-	2+1+1	-	8,5+3,5+3 = 15
2	PAR	2+0+0	-	2+0+0	-	3+2+2	-	0+0+1	0+1+0	7+3+3 = 13
3	CZV	0+3,75+0	-	2+0+0	1+0+0	0+1+1	1+0+0	2+0+0	-	6+4,75+1= 11,75
4	DAN	-	-	0+4+0	-	0+2+2	-	0+1+1	2+0+0	2+7+3 = 12
5	TAM	1,5+1,5+0	-	-	-	-	-	0+1+1	0+0+1	1,5+2,5+2 = 6
6	GAL	0+0+2	-	0+1+0	0+0+1	-	-	1+2+0	-	1+3+3 = 7
7	BEG	0+0+1	0+0+1	-	1+0+0	-	0+0+2	-	-	1+0+4 = 5
8	CUR	-	-	0+0+1	0+0+1	1+0+0	0+1+0	-	1+0+1	2+1+3 = 6
9	PAL	-	0,5+1+0	-	-	0+0+1	0+1+0	-	0+1+1	0,5+3+2 = 5,5
10	ZRE	0+0,25+0	1,5+0+0	-	0+1+0	-	-	-	-	1,5+1,25+0=2,75
11	GRA	0+0+1	-	0+0+1	0+1+0	-	1+0+0	0+0+1	-	1+1+3 = 5
SV		16	4	14	6	20	6	15	8	89

- NAPOMENA: u pregledu nisu navedene osvojene medalje skifa za veterane

BROJ POSADA U FINALNIM TRKAMA

Sa 7. čamaca	2 trke	(1x JM; 1x KZ)
„ 6. „	6 trka	(2x Pm; 1x PM, 1x PZ, 1Xkm, 2x KM, 1x SML)
„ 5. „	6 „	(8+ PM; 2x JM; 2x JZ, 1x SM, 2x KZ, 2Xsm)
„ 4. „	7 „	(2- JM; 1x JZ; 2- SM; 2- KM; 4- KM; 1x SZ; 8+ KM)
„ 3. „	5 „	(4+ PM; 2x PZ; 4+ PM; 2- SML; 4x KM)
„ 2. „	4 „	(4x PZ; 4- JM; 4x JM; 4- SM)
„ 1. „	2 „	(8+ JM; 2x SZ)

GUSTINA REZULTATA – RAZLIKA NA CILJU IZMEĐU I - III MESTA:

RB	do 10“	trka	do 20“	trka	do. 30“	trka
1	05,57	2x KZ	10,05	1x SML	21,36	2x JM
2	07,75	1x JZ	13,02	1x SZ	22,21	1x PZ
3	07,98	8+ PM	13,66	2x JZ	22,50	2x SM
4	09,00	4- KM	14,56	1x SM	22,60	1x KM
5	09,50	2x JM	15,30	2- KM	22,62	2- SM
6	-	-	17,82	1x PM	22,81	1x KZ
7	-	-	-	-	22,86	8+ KM

- Razlika na cilju (između pobednika i trećeplasiranog) preko 30 sekundi bila je u 8 finalnih trka: 31,30 (1x KM); 32,73 (2x PM); 35,74 (2xKM); 44,34 (4x KM); 47,12 (4xPM); 48,06 (2-JM); 51,39 (4+ PM) i 1:23,57 (2x PZ).
- Trke u kojima je bilo samo dve posade nisu uzete u analizu gustine rezultata.
- Iz tabele je vidljivo da su samo u 5 trka razlike na cilju između I i III bile manje od 10 sekundi, u 6 trka unutar 20 sekundi, kao i unutar 30 sekundni u 7 trka.

KOMENTAR I PREDLOZI AUTORA VРЕМЕПЛОВА:

1. NESPORNE ČINJENICE:

- Na prvenstvu Republike Srbije za 2010. godinu nisu za svoje klubove nastupili pojedini reprezentativci koji imaju visoke sportske rezultate na svetskoj veslačkoj sceni (zadnja medalja osvojena u 2- na Šampionatu Evrope u Portugaliji)?!
- Samo jedan klub (VK „Smederevo“) nije imao „ženske“ posade. Znatan broj klubova je medalje osvojio u „ženskoj“ (dosta slabijoj od muške) konkurenciji (Begej, Palić, Čurug, Zreneks).
- U 8 finalnih trka (od 21) nastupilo je 7 odnosno 6 posada, 5 trka je održano sa 3, 4 trke sa 2 i dve trke sa jednom posadom (proveslavanje u „regatnom tempu“).
- Svaki od 11 klubova Srbije imao je po jednu ili više posada PRVAKA SRBIJE, a svi klubovi su osvojili veći broj medalja (jedan klub sa 2,75 osvojenih medalja, šest klubova osvojilo po 5 i 6 medalja, dok su 4 kluba osvojili preko 10 medalja (najviše 15)).
- Gustina rezultata (razlika vremenskih rezultata I do III plasirane posade) dokazuje da su razlike na ciljnoj liniji bile najmanje 2-3 dužine čamca u 5 trka, da su razlike u 6 trka bile od 4 do 6 dužina čamaca, a da su u 7 trka (trećina održanih – 21) bile između SEDAM I OSAM DUŽINA ČAMACA!
- Da su pojedine posade (naročito u kategoriji pionirki) jedva došle do cilja.
- Da je na ovom Prvenstvu nastupio sav klupski potencijal Srbije (osim seniorskih reprezentativaca) i da on prikazuje faktičko stanje kvantiteta i kvaliteta srpskog veslanja.

2.- PREDLOZI AUTORA VREMEPOLOVA:

- Da delegati klubova u VSS pokrenu inicijativu za pokretanje rasprave o potrebnim merama za unapređenje veslačkog sporta Srbije (klupskega veslanja);
- Da se odvoje programi reprezentativnog i klupskega veslanja. Ukoliko se VSS opredeli da vodi brigu samo o reprezentativnom programu, brigu o srpskom klupskom veslanju treba da preuzme izabrani organ klubova (Udruženje veslačkih klubova Srbije), po uzoru na ligaške sportove.
- Da se po uzoru na košarkašku organizaciju Srbije („Jadranska liga“) veslačko klupsko prvenstvo Srbije proširi na klupske posade susednih zemalja (Hrvatska, Mađarska, Rumunija, Bugarska, Turska, Grčka, Makedonija i dr.) organizujući „Otvoreno prvenstvo Srbije“. Moguće je da samo posade iz klubova Srbije osvajaju titulu „Prvaka Srbije“, a medalje bi osvajale tri prvoplasirane klupske posade.
- Da na prvenstvenim takmičenjima ne mogu da nastupaju kombinovane klupske posade niti posade pod imenom reprezentacije.
- Program takmičenja za određene kategorije prilagoditi klupskom potencijalu. Npr. ostaviti samo 1x za pionirke i kadetkinje, 1x, 4x i 8+ za pionire, 1x, 2x, 4+ i 8+ za kadete, 1x i 2- za juniorke i seniorke, 1x, 2x, 2- i 4- za seniore i 1x lake seniore. Ovakav „limitiran“ program bi trajao sve dok broj posada u jednoj disciplini bude veći od 13.
- Da se uvede malo „B“ i „C“ finale
- Da se dužina veslačke staze (samo na domaćim regatama) skrati (primereno sposobnosti takmičara), npr. pionirke na 500 metara, pioniri i kadetkinje na 1.000 metara, kadeti i juniorke na 1.500 metara. Samo bi seniorke i seniori i laci seniori veslali na 2.000. metara.
- Da se na prvenstvenim takmičenjima ne održavaju trke u disciplinama gde se prijave manje od 4 posade iz najmanje dva kluba. Ukoliko se na startu pojave (bez obzira na broj prijavljenih posada) manje od 4 posade, trka se ne održava.
- Redosled trka i satnicu treba prilagoditi potrebama „dvostrukog“ nastupa (npr. uobičajeno je da skifisti nastupaju i u 2x, da posade iz 2- veslaju četverac, da četverci kadeta i juniora ulaze u osmerac...)
- Razmak između trka treba obavezno smanjiti na min. 5 minuta (i manje u trkama na 500 i 1000 metara).
- Organizovati jednu BIR (Beogradsku internacionalnu regatu) na 500 i 1000 metara samo u skifovima za seniore i seniorke. Broj veslačkih pruga 8 (kao u Lucernu). Obezbediti elektronsko merenje vremena. Termin jesenji posle završetka svih reprezentativnih nastupa. Na regatu pozvati prvih 12 sa EŠ ili SP, a ostale po slobodnoj prijavi. Održati A, B i C finale za svaku kategoriju. Uvesti „značajno visoke“ novčane nagrade za pobednika (po uzoru na atletiku, „dijamantska liga“). Obezbediti direktni TV prenos.
- Na BŠ slati samo posade za reprezentaciju koje imaju potencijal za osvajanje jedne od medalja, na BŠ u Srbiji program popuniti (gde nastupa manje od 6 posada) sa „B“ srpskom selekcijom.
- Da se za mlađe uzrasne kategorije (pioniri i kadeti oba pola) održavaju takmičenja u najmanje 5 regata u 5 gradova Srbije (po uzoru na nekadašnji „Podunavski kup“). Program ovih takmičenja treba da doprinese masovnom i kvalitetnom nastupu klupskega veslanja. Da se obezbede sponzori koji bi dodeljivali praktične poklone - nagrade pobednicima ovih regata.

MOŽDA ĆE NEKI OD OVIH PREDLOGA BITI RAZMATRANI U VESLAČKIM FORUMIMA I NJIHOVOM REALIZACIJOM DOPRINETI UNAPREĐENJU KLUPSKOG VESLANJA SRBIJE

MEDALJE ZA VESLAČKI SPORT SRBIJE:

U broju 5 „Vremeplova“ pod naslovom „NOVI ODNOS SNAGA“ napisao sam kratak članak o visokim plasmanima veslačkih posada novonastalih država (posle raspada SFRJ) na najkvalitetnijim takmičenjima. Nastavljujući traganje za uzrocima ove izuzetne povoljnosti za veslački sport veslačkih organizacija sa teritorije bivše SFRJ, mogu samo da iznesem određena fakta. Naravno, sa moje strane konstatovane činjenice nisu ni iz daleka dovoljne da definišu (objasne) novu pojavu.

Neka od zapažanja koja ne moraju da budu čak ni „činjenice“:

- Od osnivanja nacionalnog veslačkog Saveza (u Kraljevini SHS) težilo se afirmisanju reprezentativnih posada na najvećim veslačkim priredbama (OI, EŠ i važnim međunarodnim regatama).
- Rezultati reprezentativnih posada su bili u velikoj zavisnosti od klupske posade. Naime, na OI je mogla da nastupa posada koju je na predlog veslačkog saveza prihvatio Olimpijski komitet. Na EŠ je mogla da nastupa posada koju odredi državni veslački savez. U oba slučaja samo je posada (kluba) mogla da nastupi u državnom dresu, koja je u toj disciplini i posadi osvojila PRVENSTVO DRŽAVE.
- Može se na osnovu sporadično visokih plasmana jugoslovenskih reprezentativnih posada (1932. princi Evrope u osmercu, 1952. olimpijski pobednici u četvercu bez kormilara, titula prvaka Evrope u skifu Perice Vlašića.....) konstatovati da isti nisu bili posledica nekog planskog sistema. Možda je na rast rezultata klupske posade za reprezentativne nastupe pomogla organizacija povoljnijih uslova treniranja pred velika takmičenja. Obično je Savez organizovao završne pripreme (popularno nazivane „logor“), na kojima su se klupske posade „nesmetano“ pripremale za „veliki nastup“. Moguće je čak da su ovakve pripreme zbog povećanog obima i intenziteta više premarale veslače. Prirast rezultatu je verovatno bila bitna „uveslanost“ većih posada (četverca i osmerca).
- Kontinuitet rezultata bio je česta „klupska“ pojava. Jaki veslački klubovi su se uglavnom specijalizovali za određene discipline i više godina za redom bili neprikosnoveni pobednici (ali samo na državnom nivou). Poznato je da su pojedini klubovi bili dominantni u pojedinim disciplinama (Gusar i Krka u osmercima, Danubijus u skulu, kasnije Gusar u dvojcu bez i sa kormilarom). Naravno da je kontinuitet zavisio i od dužine veslanja pojedinaca ili posada. Retko se događalo da se klupski veslači „zadrže“ više godina, što je svakako bio jedan od preduslova kontinuiteta rezultata.
- Davno se došlo do zaključka da se izlaz za bolji plasman (za reprezentativne nastupe) traži u „kombinovanim“ posadama. One su uspele samo u slučaju kada je to bilo i u interesu klubova. Ne retko klubovi su pružali veliki otpor „kombinovanju“ posada za reprezentaciju. Veliki „argument“ klubovi su imali u uglavnom slabijim rezultatima „kombinovanih posada“ od previsoko očekivanog plasmana (npr. nastup Perice Vlašića i dublu sa Lucinom, kasnije Lovecom). Najbolji primer je bilo protivljene VK „Krka“ da se za EŠ 1961. u Pragu, njihova klupska posada četverca sa kormilarom „pojača“ sa Nikolom Cupinom iz zagrebačke Mladosti. Paradoks ovog opiranja je bio što je Cupin praktično bio njihov „zemljak“ rođen u Vodicama, pored Šibenika.
- Činjenica je da je u velikom vremenskom periodu osvojeno samo nekoliko medalja na velikim takmičenjima.

PRVI KONTINUITET U VISOKIM REZULTATIMA REPREZENTATIVNIH POSADA:

Višegodišnji uzastopni visoki plasmani reprezentativnih posada u prvo vreme su bili vezani više za pojedinačne ličnosti na funkcijama „saveznih trenera“.

Pionir kontinuiteta bio je **Petar Klavora** (veslački stručnjak sa Bleda) u periodu 1963-1966. Doduše, taj delimični kontinuitet se odnosio samo na seniorsku reprezentativnu selekciju. Drugi savezni trener koji je ostvario kontinualni učinak reprezentacije bio je **Srboljub Saratlić** (veslački stručnjak iz Novog Sada) u periodu 1979 - 1984. Oba pionira kontinuiteta su visoke rezultate postizali sa jakim pojedincima i posadama klubova (Celent, Mrduljaš, Stanulov, Pančić, Obradović, Jurse, Arežina, Zibar .....

Najveći kontinuitet u sportskim rezultatima ostvario je bledski stručnjak **Milan JA NŠA** (koji to čini i danas). Na presto neprikosnovenog kovača popeo se što su medalje za jugoslovensko (kasnije slovenačko) veslanje padale u razičitim uzrasnim kategorijama. Vrednost sistema ovog stručnjaka je još veća što su medalje osvajane sa više generacija najboljih veslača. Od prve juniorske zlatne medalje za juniore (2- VK „Bled“-a na SP u Rudnicama, posada Mujkić Sadik, Mirjanić Saso) nizale su se medalje sve do titule **SENIORSKOG PRVAKA SVETA U SKIFU!!!**

Za kontinuitet visokih sportskih rezultata u istočnom delu SFRJ (kasnije SRJ, SCG i danas Srbije) zaslужan je beogradski trener (VK „Partizan“ i savezni trener) **Nebojša Ilić**. Ne može se zaobići ni doprinos **Danka Dunića** (predsednika VK „Partizan“ i VSJ) kao ni glavnog veslačkog aktera **Nikole Stojića**. Naravno da su u sistemskom stvaranju rezultata pomogli i njegovi pomoćnici (za juniorsko veslanje pre svih **Dejan Guslov** iz Smedereva). Iz našeg kluba doprinos kontinuitetu su dali treneri **Dušan Kovačević i Dušan Ulemeš** (jedno vreme zadužen za „žensku“ reprezentaciju).

Koliko visoko su odleteli veslači, treneri i rukovodstva Srbije dokazuje i priloženi spisak osvojenih medalja.

VESLAČI IZ SRBIJE SVETSKA ELITA:

Kako na sajtu VS Srbije gde se nalaze najvažniji rezultati reprezentativnih posada pored imena veslača, ne nalazi se i njihova klupska pripadnost, to ni ja (bez obzira što je „Vremeplov“ orijentisan na klupske uspehe) neću navoditi klupsku pripadnost.

Naravno da s obzirom na veliki vremenski period i različitost takmičenja ne navodim ni imena stručnjaka koji su (pored veslača) doprineli ovako visokim rezultatima naših takmičara.

Neka mi ne zamere takmičari koji su reprezentovali našu državu, koji nisu osvojili jednu od medalja, iako su (realno) svojim plasmanom zaslужili da se nađu na ovom spisku.

MEDALJE SRPSKIH VESLAČA (1946 – 2009):

(na Olimpijskim igrama, evropskim i svetskim prvenstvima)*

takmičenje	I	II	III	Svega
Ol. igre	-	1	1	2
SP sen. „A“	1	2	2,2*	5,2 *
SP sen. „B“	5	3	3	11
SP lakih „A“	-	-	1	1
SP lakih „B“	1	-	1	2
Prv. Evrope	1	5	2	8
SP juniora	3	7	3	13
Svega:	11	18	13,2	42,2

- medalje sa drugih takmičenja za reprezentaciju (Mediteranske igre, Univerzijada, Svetski kup, Turnir olimpijskih nada, Spartakijada, Univerzitetko svetsko prvenstvo, Balkanski šampionat i dr.) **NE NALAZE SE U OVOM PREGLEDU!**
- Predrag SAVIĆ, 1/5 bronzone medalje u 4+ (kombinovana posada) na SP 1966. na Bledu.

OLIMPIJSKE IGRE:

- **1980. Moskva:**

SREBRNA MEDALJA U DUBL SKULU
Milorad STANULOV
Zoran PANČIĆ

- **1984. Los Andeles**

BRONZANA MEDALJA U DUBL SKULU
Milorad STANULOV
Zoran PANČIĆ

SVETSKA PRVENSTVA SENIORA;

- **2006. Iton, Velika Britanija**

ZLATNA MEDALJA U DVOJCU SA KORMILAROM
Nikola STOJIĆ
Jovan POPOVIĆ
Ivan NINKOVIĆ, korm.

- **2001.** Lucern, Švajcarska

SREBRNA MEDALJA U DVOJCU BEZ KORMILARA

Nikola STOJIĆ
Đorđe VIŠACKI

- **2007.** Minhen, Nemačka

SREBRNA MEDALJA U ČETVERCU SA KORMILAROM

Marko MARJANOVIĆ
Jovan POPOVIĆ
Goran JAGAR
Nikola STOJIĆ
Saša MIMIĆ, korm.

- **2009.** Poznanj, Poljska

BRONZANA MEDALJA U DVOJCU BEZ KORMILARA ZA LAKE VESLAČE

Miloš TOMIĆ
Nenad BABOVIĆ

- **1978.** Karapiro, Novi Zeland

BRONZANA MEDALJA U SKIFU
Milorad STANULOV

- **1966.** Bled, Jugoslavija

BRONZANA MEDALJA U ČETVERCU SA KORMILAROM
Predrag SAVIĆ

SVETSKA PRVENSTVA SENIORA DO 23 GODINE (SENIORA „B“);

- **1995.** Groningen, Holandija

ZLATNA MEDALJA U ČETVERCU SA KORMILAROM

Borko MITROVIĆ
Nikola STOJIĆ
Đorđe VIŠACKI
Vuk ĐUNIĆ
Miroslav JEZDANOV, korm.

- **2000.** Kopenhagen, Danska

ZLATNA MEDALJA U ČETVERCU BEZ KORMILARA

Mladen STEGIĆ
Boban RANKOVIĆ
Ivan SMILJANIĆ
Filip FILIPIĆ

- **2001.** Linc, Austrija

**ZLATNE MEDALJE U ČETVERCU BEZ KORMILARA I DVOJCU BEZ KORMILARA
ZA LAKE VESLAČE**

Mladen STEGIĆ
Boban RANKOVIĆ
Ivan SMILJANIĆ
Filip FILIPIĆ

Goran NEDELJKOVIĆ
Miloš TOMIĆ

- 2005. Amsterdam, Holandija

ZLATNE MEDALJE U SKIFU ZA ŽENE I ČETVERCU BEZ KORMILARA
Iva OBRADOVIĆ

Jovan POPOVIĆ
Goran TODOROVIĆ
Čedomir NIKITOVIĆ
Goran JAGAR

- 2002. Čenova, Italija

SREBRNA MEDALJA U ČETVERU SA KORMILAROM

Marko KNEŽEVIĆ
Ivan SMILJANIĆ
Filip FILIPIĆ
Čedomir NIKITOVIĆ
Đorđe ILIĆ, korm.

- 2006. Hazevinkel, Belgija

SREBRNE MEDALJE U SKIFU ZA ŽENE I DVOJCU BEZ KORMILARA

Iva OBRADOVIĆ

Marko MARJANOVIĆ
Jovan POPOVIĆ

- 2001. Linc, Austrija

BRONZANA MEDALJA U ČETVERCU SA KORMILAROM

Bojan MANDARIĆ
Marko VUKOVIĆ
Marko PETROVIĆ
Dušan NIKOLIĆ
Stefan KONDIĆ, kom.

- 2002. Čenova, Italija

BRONZANA MEDALJA U DVOJCU BEZ KORMILARA ZA LAKE VESLAČE

Goran NEDELJKOVIĆ
Miloš TOMIĆ

- 2003. Beograd, SCG

BRONZANA MEDALJA U ČETVERCU SA KORMILAROM

Marko KNEŽEVIĆ
Nenad UZUNOVIĆ
Ivan SMILJANIĆ
Čedomir NIKITOVIĆ
Đorđe ILIĆ, korm.

- 2009. Račice, Češka

BRONZANA MEDALJA U DVOJCU BEZ KORMILARA

Ivan OSTOJIĆ
Aleksandar RADOVIĆ

SVETSKA PRVENSTVA JUNIORA:

- 1998. Otenshajm, Austrija

ZLATNA MEDALJA U DVOJCU BEZ KORMILARA

Mladen STEGIĆ
Filip FILIPIĆ

- **2003. Atina, Grčka**
ZLATNA MEDALJA U DVOJCU SA KORMILAROM
Marko TRNAVČEVIĆ
Vanja KOMLENAC
Đorđe ILIĆ, korm.

- **2006. Brandenburg, Nemačka**
ZLATNA MEDALJA U SKIFU
Milan UZUNOVIĆ

- **1989. Segedin, Mađarska**
SREBRNA MEDALJA U ČETVERCU SA KORMILAROM
Vladimir ANTIĆ
Predrag JOVANOVIĆ
Aleksandar RISTIĆ
Danko ĐUNIĆ
Dušan BUNČIĆ, korm.

- **1991. Banjoles, Španija**
SREBRNA MEDALJA U DUBL SKULU ZA ŽENE
Ružica KARAJOVIĆ

- **1996. Glazgov, Škotska**
SREBRNA MEDALJA U DUBL SKULU
Boban RANKOVIĆ
Miloš VUJANIĆ

- **1997. Hazevinkel, Belgija**
SREBRNA MEDALJA U SKIFU
Boban RANKOVIĆ

- **1999. Plovdiv, Bugarska**
SREBRNA MEDALJA U DUBL SKULU
Goran NEDEJKOVIĆ
Ivan SMILJANIĆ

- **2002. Trakai, Litvanija**
SREBRNA MEDALJA U DVOJCU SA KORMILAROM
Vladimir PAUNOVIĆ
Goran JAGAR
Đorđe ILIĆ, korm.

- **2006. Amsterdam, Holandija**
SREBRNA MEDALJA U DVOJCU BEZ KORMILARA
Ivan OSTOJIĆ
Aleksandar RADOVIĆ

- **1975. Montreal, Kanada**
BRONZANA MEDALJA U SKIFU
Dragan OBRADOVIĆ

- **2000. Zagreb, Hrvatska**
BRONZANA MEDALJA U DVOJCU SA KORMILAROM
Dušan NIKOLIĆ
Nemanja NEDELJKOVIĆ
Jovan JOVANOVIĆ, korm.

- **2004. Banjoles, Španija**
BRONZANA MEDALJA U SKIFU
Milan UZUNOVIĆ

EVROPSKA PRVENSTVA:

- **2007. Poznanj, Poljska**

ZLATNA MEDALJA U DVOJCU BEZ KORMILARA

**Goran JAGAR
Nikola STOJIĆ**

- **2007. Poznanj, Poljka**

SREBRNA MEDALJA U ČETVERCU BEZ KORMILARA

**Veljko UROŠEVIĆ
Nenad BABOVIĆ
Goran NEDELJKOVIĆ
Miloš TOMIĆ**

- **2008. Atina, Grčka**

SREBRNE MEDALJE U DVOJCU I ČETVERCU BEZ KORMILARA

**Goran JAGAR
Nikola STOJIĆ
Veljko UROŠEVIĆ
Nenad BABOVIĆ
Goran NEDELJKOVIĆ
Miloš TOMIĆ**

- **2009. Brest, Belorusija**

SREBRNA MEDALJA U DVOJCU BEZ KORMILARA

**Goran JAGAR
Nikola STOJIĆ**

- **1953. Kopenhagen, Danska**

BRONZANA MEDALJA U DUBL SKULU

**Dragutin PETROVEČKI
Milan KOROŠEC**

- **2009. Brest, Belorusija**

BRONZANE MEDALJE U DUBL SKULU I ČETVERCU BEZ KORMILARA ZA LAKE VESLAČE

**Marko MARJANOVIĆ
Dušan BOGIĆEVIĆ**

**Nemanja NEŠIĆ
Miloš STANOJEVIĆ
Nenad BABOVIĆ
Miloš TOMIĆ**

SLIKE ZA USPOMENU:

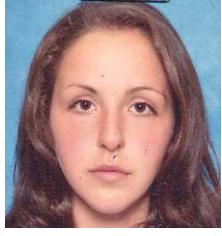
Dogовор тренера Видаковића и Јанковића са посадом juniorskog осмерца

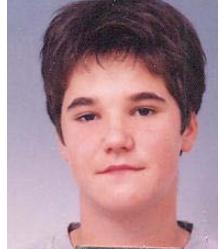

Прослава освајања златне и бронзане медаље на Светском првенству seniora „B“ у Линцу 2001.

KADA SMO BILI MLADI I LEPI:

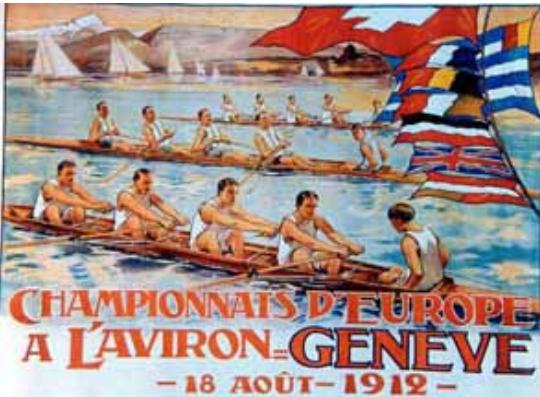
				
Aleksandar KALABIĆ	Aleksandar MILADINOVIĆ	Aleksandar TODORIĆ	Aleksandra ĆIRIĆ	David SLAVKOVIĆ

				
Aljoša ČOROVIĆ	Andrea VEHOVEC	Danilo CICMIL	Dimitrije STANKOVIĆ	Đorđe BUBALO

				
Dunja PEJČIĆ	Dušan NIKOLIĆ	Dušan STAKIĆ	Feđa LUČIĆ	Filip KUNJADIĆ

				
Ivan PALIKUĆA	Filip RUDAKOVIĆ	Ivan BARBARIĆ	Ivan ODOROVIĆ	Jovan GRUJIĆ

POZIVNICE (PLAKATI) ZA VESLAČKE PRIREDBE (1912 - 1917):

 <p>CHAMPIONNATS D'EUROPE A L'AVIRON - GENEVE - 18 AOÛT - 1912 -</p>	 <p>SIEBENGEIBIRGS REGATTA GODESBERG & Rh.</p>	 <p>GRANDES REGATAS INTERNACIONALES A REMO CAMPEONATO DE ESPAÑA COPA DE S.M. REY ALFONSO XIII MAYO 11 DE 1913</p>
<p>1912. Šampionat Evrope u Ženevi (Švajcarska)</p>	<p>1912. Jubilarna regata u Godensberegu na Rajni (Namačka)</p>	<p>1913. Velika int. regata i prven. Španije u Barseloni (Katalonija)</p>
 <p>EXPOSITION UNIVERSELLE & INTERNATIONALE de GAND CHAMPIONNATS D'EUROPE à L'AVIRON DIMANCHE 24 AOÛT 1913</p>	 <p>GRANDES REGATAS INTERNACIONALES A REMO CAMPEONATO DE ESPAÑA COPA DE S.M. ALFONSO XIII MAYO 31 DE 1914</p>	 <p>MAYO 24 DE 1915 <i>Grandes Regatas a Remo campeonato de España Copa de S.M. Alfonso XIII.</i></p>
<p>1913. Šampionat Evrope u Gandu (Belgija)</p>	<p>1914. Velika int. regata i prven. Španije u Barseloni (Katalonija)</p>	<p>1915. Velika internacionalna regata u Barseloni</p>
 <p>INTERNATIONAL / RYDER / REGATTA: DEI BAUER RYDER CLUB AUF DEM RHEINE BEI AUGST. // 21. JUNI 1914:</p>	 <p><i>Grandes Regatas a Remo Campeonato de España Copa de S.M. Alfonso XIII</i> 11 Junio 1916</p>	 <p>CAMPIONAT - CATALUNYA - REM COPA DEL EXCELLENTE PRESIDENT DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA 11 JUNY DE 1917</p>
<p>1914. Internacionalna regata u Rheienu (Nemačka)</p>	<p>1916. Velika veslačka regata u Barseloni</p>	<p>1917. Šampionat Katalonije u Barseloni</p>

PODACI ZA ISTORIJU:

„Novogodišnji kros“ 02. januara 1994:

2. januar 1994. Zvezdin Novogodišnji kros: Veslači iz 5 klubova. Zvezdi četiri PRVA mesta, Partizanu jedno. **Seniori:** Vukan Petrović PA 31:21,00, Nenad Gavrilović PA 31:49,00, Aleksandar Jasinski CZ 31:58,00. **Devojke:** Gabrijela Markuš CZ 28:37,00, Elvira Markuš CZ 29.09.00, Danijela Pejak KK Zemun. **Juniori:** Marko Knezović CZ 31:15, Janko Vizi CZ 34:27, David Damjanović Zemun 35:10. **Kadeti:** Dušan Šapić CZ 26:21, Veljko Urošević PA 26:55, Dejan Manojlović PA 27:03. **Pioniri:** Bojan Knezović CZ 14:10,00 Vukašin Dorcić PA 14:10,01, Andrej Marjanović PA 15:49,25. **Pionirke:** Jelena Petrović CZ 18:19,00.

Regata „Dan mladosti“ 25. maja 1983:

25. maja 1983. održana regata „Dan mladosti“ u osmercima juniora, juniorki i mlađih juniora. U 14,00 8+ JM nastupilo 7 posada: I m. GR 4:15,6, **II m. CZ 4:18,2 (Milan Radosavljević, Milan Nikolić, Predrag Đurić, Goran Langurić, Zoran Babić, Viktor Nikolić, Nenad Maksimović, Zoran Timilić, korm. Dejan Šošić, III m IKT Os. 4:21,0, IV m DA NS 4:23,0, V m PA Bgd. 4:32,0, VI m VU Vukovar 4:33,0 i VII m GA Zem. 4:38,2 u 14.20 8+ juniorke 2.posade Im GR 3:31,8, II m VU 3:32,3. U 14.40 treća trka 8+ MJ. 4. posade. **I m CZ I posada 3:17,6 (Željko Gaković, Željko Krivačević, Dragan Bičanin, Vojislav Vićentić, Slobodan Vasić, Nebojša Rajić, Nikola Sjerobabin, Goran Brkić, korm. Dejan Šošić), II m GA Zem 3:23,0, III m DA NS 3:23,2, i IV m CZ II posada 3:42,8 (Miroslav Spasenović, Nebojša Vujnić, Aleksandar Pap, Miloš Vlajić, Goran Pilipović, Božidar Purtić, Predrag Pušonjić, Nebojša Bakračevski kor. Miloš Marković.****

Napomena: u 8+ Galeba veslali su Goran Opsenica i Nebojša Ković (kasniji članovi našeg tima)

IN MEMORIAM

NEKA IM JE VEĆNA SLAVA I HVALA ZA SVE ŠTO SU UČINILI ZA VESLAČKI SPORT

		
Milenko ĐURKIN Istaknuti veslački sportski radnik iz Novog Sada. Dugogodišnji predsednik VK „Danubius 1885“ Potpredsednik VSJ. Dugogodišnji direktor SDK N. Sad	Vinko DUJMIĆ Upravnik Parka za telesno vaspitanje JRM. Kapetan korvete. Dugogodišnji član uprave VK „Mornar“ i organizator veze na veslačkim regatama	Andra ŽEŽELJ Profesor književnosti i FFV. Autor knjige „Veslanje“, istaknuti veslački stručnjak, Savezni kapiten 1961. i međunarodni veslački sudija

		
Marko MANDIĆ Olimpijac, reprezentativac na više EŠ i SP i višestruki prvak Jugoslavije. Član VK „Mornar“ i VK „Bled“	Julijana NIKOLIĆ Najuspešnija skifistkinja Makedonije. Nastupala za reprezentaciju na BS. Veslačica i trener VK „Jug“ iz Ohrida	Slavko JANJUŠEVIĆ Olimpijac, reprezentativac na više EŠ i SP, višestruki prvak države, trener i organizator bledskih regata. Veslao za Mornar iz Splita i VK Bled

VREMĚ PLOV

„CVETOVI BUDUĆNOSTI RASTU IZ KORENA PROŠLOSTI

BROJ 9

20. NOVEMBAR 2010.

SADRŽAJ:

- Prvenstva Savezne Republike Jugoslavije
- Pisanje štampe
- Spisak kandidata za takm. tim 2004/05
- Fotografije za uspomenu
- Veslački brakovi
- Najuspešniji klub u SFR Jugoslaviji
- Foto potraga
- Kada smo bili mladi i lepi
- Naše lepotice

PRVENSTVA SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE:

- Do 27. aprila 1992. godine postojala je SFR Jugoslavija!
- Od 27.04.1992. do 04. februara 2003. postojala je SR Jugoslavija!
- Od 04.02.2003. do 03. juna 2006. država je promenila naziv u „Državna zajednica Srbija i Crna Gora“!
- Od 03. juna 2006. Republika Srbija postaje samostalna država pod nazivom „Republika Srbija“

Državna prvenstva su samo dva puta prekidana. Bilo je to za vreme Drugog svetskog rata. Zadnje prvenstvo Kraljevine Jugoslavije održano je 1940. godine, a prvo u novoj Jugoslaviji (jedno vreme posle oslobođenja zvala se Demokratska Republika Jugoslavija) 1946. godine.

Samo je još jednom kontinuitet održavanja prekinut. Bilo je to 1991. godine, pre raspada SFRJ.

Krajem 1990. godine i početkom 1991. godine političkim previranjima destabilizuje se SFR Jugoslavija. Nestabilna situacija u državi prenosi se i na sport. Veslači našeg kluba, kao i drugih, za veslačku sezonu 1991. sprovode planirani program nastupa. Nastupamo na 21. Međunarodnoj regati u Brnu 1-2. juna. Ružica Karajović u pripremi za nastup na predstojećem Prvenstvu sveta u Banjolesu (Španija), osvaja odlično DRUGO mesto u skifu za juniorke (zlatna medalja joj je izmakla za 81 stotinku. Hana Bratić je treća. Ženski dvojac našeg kluba Jelena Čitaković - Ana Dmitrović osvaja srebrnu medalju. Naši veslači putuju na Bled na 36-tu međunarodnu regatu 14-16. juna 1991. U skifu za seniorke Ružica je druga (8:14,00) sedam sekundi iza pobednice Sanje Vermezović (8:06,04). Treća je Hana Bratić iz Pule (8:20,75). Sve se odvija po planu za nastup na SP juniora ove dve veslačice. Jasinski osvaja srebro u skifu za lake seniore (7:41,29).....

Dobijamo poziv za učešće na Prvenstvu Republike Hrvatske u Makarskoj 21-23. lipnja 1991. od organizatora Veslačkog kluba "Bura" iz Makarske.

Održavamo Prvenstvo Srbije 22-23. juna na Paliću.

Za prvenstvo SFR Jugoslavije koje je trebalo da se održi 19-21. jula 1991. šaljemo prijavu naših posada Regatnom odboru SRC Jarun - Zagreb. Treba da nastupimo u 21 trci u oba dana raspisanog programa.

Pozivamo roditelje prijavljenih veslača za Zagreb na sastanak. Klub traži saglasnost za odlazak njihove dece u Zagreb, iz razloga što samo rukovodstvo kluba, ne želi samostalno o nastupu da doneše odluku. Posle dugih dilema u odluci ZA i PROTIV (već tada rizičnog) odlaska u Zagreb, stiže nam pismo iz Zagreba:

Broj 1/91

Zagreb, dne 6. 7. 91

VK Crvena zvezda, Ada Ciganlija 5, 11.030 BEOGRAD

O B A V I J E S T

Radi na stale na estabilne političke situacije u SFRJ i nemogućnosti sigurnog dolaska većeg broja veslačkih klubova u Zagreb na Prvenstvo SFRJ u veslanju 1991., a nakon konzultacija sa predstavnicima većeg broja veslačkih klubova iz svih republika, sportskih saveza, predsednika VSJ i HVS donijeta je od luka na srednici Regatnog od bora - Jarun da se veslačko prvenstvo SFRJ u predviđenom terminu od 19. 7. 1991. do 21. 7. 1991. godine ne održi. Od 34 kluba iz čitave zemlje prijavilo se 13.

Odluku o nekom drugom terminu donijet će VSJ u dogovoru sa republičkim savezima.

Dostaviti:

- 1. VSJ**
- 2. Republički savezi**
- 3. Veslački klubovi u SFRJ**
- 4. HŠS**
- 5. ZŠS**

**ZA REGATNI CENTAR JARUN
Zoran Emeršić**

Ovom odlukom zakazano prvenstvo SFRJ nije održano, iako je još uvek postojala država u ranijim okvirima. Među samo 13 prijavljenih klubova bio je i naš klub. Kako je u to vreme u SFRJ bilo približno četadesetak klubova (organizator prvenstva navodi podatak o 34) u četiri republike (Slovenija, Hrvatska, Srbija i Makedonija), bilo bi (iz današnjeg ugla gledano) značajno saznanje koji su se to klubovi (pored našeg) prijavili. Da budem konkretniji - iz kojih su u republika organizatoru stigle prijave klubova.

Pošto je još postojala SFRJ, nase reprezentativne posade su 1991. godine nastupale na Svetskim prvenstvima.

Nesvakidašnji paradoks je što je srpsko-hrvatska kombinovana posada ženskog juniorskog dubl skula (Ružica KARAOVIĆ iz našeg kluba i Hana BRATIĆ iz VK "Istra" Pula) zatvrdila državu (SFRJ) osvojila prvu "žensku" medalju u istoriji našeg veslanja.

1991. PRVENSTVO SFR JUGOSLAVIJE NIJE ODRŽANO

Raspadom SFRJ prestaje da postoji veslačka organizacija VSJ sa udruženim klubovima iz četiri republike. Proglašava se nova država Savezna Republika Jugoslavija (sa dve republike Srbijom i Crnom Gorom), a u Beogradu se osniva Veslački savez SRJ.

Kako u Crnoj Gori ne postoji nijedan veslački klub, to je novoformirani federalni veslački savez, praktično bio Veslački savez Srbije. Naravno da su i prvenstva nove države, bila praktično prvenstva Srbije.

Mali broj klubova u Srbiji (oko 11) i njihova kvalitetna različitost umnogome je smanjila brojnost posada i konkurentnost za plasman. To je delimično uticalo da se sva pažnja pojedinih klubova i VS SRJ usmeri ka reprezentativnim selekcijama. Naravno da je svim novoformiranim državama (Hrvatska, Slovenija) pa i našoj bila značajna afirmacija nove države kroz reprezentativne sportske rezultate.

U znak priznanja takmičarima Kluba za višegodišnje pripreme za onemogućeno iskazivanje rezultata na državnom prvenstvu 1991. naročito za one koji više nikada nisu bili u istoj posadi, ili im je to bila zadnja prilika nastupa na najvišem stupkom takmičenju – prvenstvu države, navodimo prijavu našeg kluba:

PRIJAVA KLUBA ZA PRVENSTVO SFRJ U ZAGREBU 1991. godine:

Subota, 20. juli 1991:

Trka 1) **4x JŽ** Ivana Pantović, Bojana Vučić, Ivana Bunuševac, Ninela Radičević

Trka 2) **2x LSŽ** Ivana Mirković, Ana Nikolić

Trka 3) **4+ JM** Nikola Stojić, Aleksandar Janković, Dejan Bućan, Rastko Petrović, korm. Marko Mirković

Trka 4) **1x LSM** Aleksandar Jasinski

Trka 7) **1x JŽ** Ružica Karajović

Trka 11) **2- JŽ** Jelena Čitaković, Ana Dmitrović

Trka 14) **2x LSM** Aleksandar Jasinski, Goran Dimić

Trka 16) **1x LSŽ** Ivana Mirković

Trka 18) **4xJM** Nikola Stojić, Aleksndar Janković, Dejan Bućan, Rastko Petrović

Trka 19) **2x JŽ** Aleksandra Bućan, Ružica Karajović

Trka 20) **1x PM** Bojan Đurđević

Nedelja, 21. juli 1991:

Trka 3) **4x SŽ** Ivana Mirković, Sanja Opšivac, Mojca Verbić, Kornelija Đurasović

Trka 4) **2-SŽ** Ana Dmitrović, Jelena Čitaković

Trka 10) **4+MJM** Nenad Babović, Bogdan Stojković, Miloš Milenković, Igor Džindžić

Trka 12) **2xMJŽ** Ivana Bunuševac, Ivana Pantović

Trka 16) **2x MJM** Marko Popadić, Nikola Barišić

Trka 17) **4xSM** Nikola Stojić, Dejan Bućan, Aleksandar Janković, Rastko Petrović

Trka 18) **4-SŽ** Ivana Mirković, Bojana Vucić, Mojca Verbić, Ana Nikolić

Trka 19) **1x MJŽ** Aleksandra Bućan(1), Ivana Pantović (2)

Trka 20) **2x SŽ** Sanja Obšivač, Ružica Karajović

Ubeđeni smo da su naše prijavljene posade rezultatski zaslužile odlazak na državno u Zagreb i da bi osvojile veliki broj prvih mesta naročito u trkama lakih seniora i u ženskim disciplinama, kao i da bi se naše posade u ostalim kategorijama borile za medalje.

Dolazi 1992. takmičarska godina u novoj državi. Novi Veslački savez sačinjava program za nastup reprezentativnih posada i usvaja kalendar takmičenja za 1992. godinu.

UN uvode sankcije našoj novoj državi, a te sankcije se odnose i na sport. Na sreću veslačkog sporta (zbog termina velikih svetskih priredbi, avgusta i septembra) prvobitna odluka o potpunoj zabrani nastupa reprezentacija SRJ, tokom leta je "omekšala". Naime, UN i JOK su odobrile nastup reprezentativnim selekcijama SRJ uz značajna ograničenja. Mogli smo da nastupamo pod - nezavisna ("independent") država - SA ZABRANOM ISTICANJA BILO KOJIH DRŽAVNIH SIMBOLA. Nije dozvoljeno isticanje državne zastave, intoniranje himne, nošenje nacionalnog dresa itd.

Naše veslačice (uz sve ostale reprezentativce) koje su nastupale na Svetskom prvenstvu "B" seniora u Janjini, nosile su bele dresove (bez grba), a vesla su umesto trobojke bila ofarbana belom bojom. Bile su to sestre Markuš koje su osvojile 4 mesto u 2- i Ružica Karajović koja je bila deveta u skifu.

1992.

PRVO PRVENSTVO SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE 11-12. juna 1992. Palić

PRVACI SR JUGOSLAVIJE

Seniorski prvaci SRJ: * Jasinski Aleksandar * Karajović Ružica * Mirković Tamara * Čitaković Jelena	Juniorski prvaci SRJ: * Bošković Vukašin * Petrović Rastko * Čitaković Vojislava * Karajović Ružica
Kadetski prvaci SRJ: * Vizi Janko * Babović Nenad * Karanikić Marija * Jevtović Marija * Čitaković Vojislava	

DEVET ZLATNIH, OSAM SREBRNIH I TRI BRONZANE MEDALJE

Prva mesta:

trka	disc-kateg.	posada	vreme	broj posada
S - 2	1 X JŽ	Karajović Ružica	8:24,03	5
S - 3	2 X JM	Bošković Vukašin	7:06,85	4
		Petrović Rastko		
S - 9	2 X JŽ	Čitaković Vojislava	7:57,30	4
		Karajović Ružica		
S - 10	1 X LSM	Jasinski Aleksandar	7:30,03	5
N - 4	1 X KŽ	Čitaković Vojislava	6:22,39	3
N - 7	2 X KM	Vizi Janko	5:05,49	4
		Babović Nenad		
N - 10	2 X KŽ	Jevtović Marija	5:52,46	5
		Karanikić Marija		
N - 11	2- SŽ	Mirković Tamara	7:34,50	2
		Čitaković Jelena		
N - 14	1 X SŽ	Karajović Ružica	8:11,47	6

Druga mesta:

trka	disc-kateg.	posada	vreme	broj posada
S - 5	2 - JM	Milenković Miloš	7:48,28	3
		Mandarić Aleksandar		
S - 7	1 X JM	Barišić Nikola	7:41,44	6
S - 9	2 X JŽ	Karanikić Marija	8:19,77	4
		Jevtović Marija		
S - 11	4 X JM	Popadić Marko	6:30,70	
		Vizi Janko		
		Bošković Vukašin		
		Petrović Rastko		
S - 13	8 + JM	Knezović Marko	6:30,56	3
		Ivošević Marko		
		Dimić Goran		
		Milenković Miloš		
		Petrović Žarko		
		Džindžić Igor		
		Mandarić Aleksandar		
		Babović Nenad		
N - 5	4+ - MJ	korm. Mirković Marko		
		Marić Momčilo	5:11,21	4
		Petrović Žarko		
		Jovanović Aleksandar		
		Lukavac Dragoljub		
N - 8	4 X KM	korm. Mirković Marko		
		Knezović Marko	5:08	2
		Džindžić Igor		
		Ivošević Marko		
N - 11	2 - SŽ	Đurđević Bojan		
		Markuš Elvira	7:47,36	2
		Markuš Gabrijela		

Treća mesta:

trka	disc-kateg.	posada	vreme	broj posada
S - 4	1 X PM	Petrović Igor	2:14,33	7
N - 9	1 X SM	Jasinski Aleksandar	7:26,82	6
N - 14	1 X SŽ	Markuš Elvira	8:25,81	6

Sam podatak da je samo u jednoj disciplini (skifu za pionire) bilo prijavljeno 7 čamaca, kao i da je većina trka održana u konkurenciji dve do četiri posade, dokazuje da prvenstvo nove države ni izbliza ne može da se poredi sa prvenstvima SFRJ.

NAPOMENA AUTORA:

Da se "Vremeplov" ne bi pretvorio u "BILTEN REZULTATA" to će u svakom od narednih brojeva (isključivo z bog rezultata i imena takmičara) biti objavljivan u činak na prvenstvima SRJ, kasnije SCG i konačno Srbije.

Iako "V remeplov" treba da se bavi "davno prešlim vremenom" radi obelodanjivanja novijih rezultata (značajnih za pojedince) on će se pozabaviti i sportskim zbivanjima novijeg datuma.

PISANJE ŠTAMPE:

1965. (16.10.) „ZVEZDINA REVIJA“ BR. 98 str. 7

Nadnaslov: PREPOROD POSLE SEDAM GODINA STAGNACIJE NAŠIH VESLAČA

Naslov: PRVI U SRBIJI

Podnaslov: Generacija koja treba da vrati staru slavu Crvenoj zvezdi ponikla iz s opstvene veslačke škole. – Skifista Božur Grujić, još pre trke osmeraca, obezbedio titulu prvaka Srbije. – Četverac pun vode. – Ležernost se sveti

PROHUJALO JE sedam godina. Kao težak san. Veslači Crvene zvezde brali su samo trnje u ružičnjaku. Ipak, pre tri godine sportska sreća je počela da pokazuje svoje blagonaklono lice. Najpre je, 1963. godine Crvena zvezda u seniorskoj konkurenciji osvojila peto mesto. Godinu dana kasnije već je bila treća, i najzad, ove godine u Smederevu naši veslači osvojili su titulu ekipnog prvaka Srbije.

Istini za volju, malo je bilo seniora među onima koji su se takmičili u Smederevu. U čamcima su sedeli članovi omladinskih ekipa. Pa ipak, muški su se borili, povratili staru slavu i titulu ekipnog prvaka.

Crvena zvezda je osvojila dva prva mesta (u skifu i četvercu bez kormilara) četiri druga mesta (u osmercu i četvercu sa kormilarom, skifu za podmladak i četvercu preklopne gradnje) i najzad, treće mesto u dvojcu bez kormilara za omladince.

Ukupno 490 bodova, što je za 30 bodova bolje od drugoplasiranog beogradskog Partizana. Treći je bio subotički Partizan sa 150, novosadski Danubius i pančevački Tamiš četvrti i peti sa po 100 bodova, dok su zemunska Mladost, zrenjaninski Galeb, smederevski Matalac i Obilić iz Novog Kneževca šesti, sedmi, osmi i deveti bez osvojenog boda.

Evo nekoliko isečaka sa prvenstva:

- Dvojac bez kormilara Crvene zvezde za podmladak sudario se, odmah posle starta, sa čamcem pančevačkog Tamiša i razbio špic. Čamac je bio pun vode, ali je posada proveslala celu stazu. Ovaj podvig nije doneo bodove, jer su stigli van vremenskog tesnaca, ali govori o veoma visokom moralu omladinaca.
- Četverac bez kormilara u sastavu Vidaković, Nikolić, Kalaba i Jovanović, pobedio je ubedljivo. Stigao je za dve dužine ispred posade beogradskog Partizana u kojoj su veslali članovi reprezentativnog dvojca Savić i Veljković, šesti sa Evropskog šampionata i Protić, član dvojca bez kormilara koji je u Jajcu osvojio prvenstvo države. Veslači četverca bez kormilara sačinjavaju i pola posade osmerca, koji je osvojio drugo mesto. Treba reći da su šestorica iz osmerca još uvek članovi omladinske ekipe, koja potiče iz Zvezdine veslačke škole.
- Ne manje interesantan je detalj da je skifista Božur Grujić svojom pobedom obezbedio titulu Crvenoj zvezdi još pre trke osmeraca.
- Miodrag Žiža zabeležio je ove godine četiri pobeđe na međunarodnim regatama: u Beogradu, na Bledu i dva puta u Karlsruhu. ([ove rezultate Žiža je postigao u juniorskom 2X sa Stojanom Stojanovićem, prim. autora Vremeplova](#)). Međutim, na prvenstvu Srbije izgubio je trku na cilju zbog preterane ležernosti. U isteku trke Žiža je stao, jer navodno nije video cilj. On je perspektivni veslač, ali samo upornim radom, skromnošću i posle obračuna sa Božurom Grujićem može da obezbedi u sledećoj sezoni mesto u ekipi.
- Četverac preklopne gradnje za podmladak prvi put se javno takmičio. Osvojio je drugo mesto i to u konkurenciji omladinaca koji su bili mnogo stariji i iskusniji. Jer, Suhi, Mikić, Divjak, Dakić i kormilar Gojković, počeli su da veslaju tek ovog proleća! Izgubili su za dve desetinke sekunde od novosadskog Danubiusa u konkurenciji šest čamaca: dva zemunske Mladosti, Partizana iz Beograda i smederevskog Metalca.

Uz članak je objavljena fotografija osmerca sa trenerom MM na kormilu (snimljena u sutan – ne vide se lica - pa nije od koristi za Vremeplov. Ispod fotografije стоји текст: [Sa treninga Zvezdinog osmerca, neposredno pre prvenstva: Vidaković, Grujić \(samo na ovom treningu, jer je Jovanović bio odsutan\), Kalaba, Nikolić, Stojanović, Džikić, Isaković, Kavazović i trener Milan Mart, koji je veoma zaslužan za postignute uspehe u ovoj godini.](#)

9-ti Dvomeč juniorskih osmeraca Crvene zvezde i Partizana

Naslov: „CRVENA ZVEZDA BRŽA OD PARTIZANA“

Po deveti put juniorski osmerci Crvene zvezde i Partizana odmerili su snage na stazi dugačkoj 3.500 metara. Od starta na Sajmištu do cilja na Ušću vodila se žestoka borba za prvo mesto. U poslednjih stotinjak metara većim brojem zaveslaja snažniji dečaci „crveno-belih“ odneli su prvu pobedu nad vršnjacima iz Partizana. (Primedba autora „Vremeplova“: Nije ovo bila prva pobeda od 9 održanih dvomečeva!)

Ovogodišnja trka osmeraca održana je u čast Dana mladosti i rođendana Predsednika Tita, tako da je svečani ton praznika dao posebnu dražjučerašnje priredbe.

Crvena zvezda izvojivala je pobjedu u sledećem sastavu: Vladan BEGOVIĆ, Dragoslav JOVANOVIĆ, Karel ĐERFI, Nenad KRSTIĆ, Ivan ŠOPALOVIĆ, Dragomir S TOJIĆ, Goran RATKOVIĆ, Miloš TUCAKOVIC, kormilar Bojan R ESEVAC. Partizan je ve slao u sastavu: Ljubomir PANTIĆ, Milorad KONTIĆ, Slobodan ČUBRILOVIĆ, Zoran RAKIĆ, Dragiša MILIĆ, Zoran BOŽIĆ, Milan ĆULIBRK, Dragan STEFANOVIĆ, korm. Rade OBRENOVIĆ.

Postignuta su vremena: Crvena zvezda 8:39,0, Partizan 8:40,0

Pobednička ekipa Crvene zvezde dobila je prelazni pehar lista „Zvezdina revija“.

Novinar: M.T.

1973. (09.11.) „Sport“

Nadnaslov: Svečanost u Rektoratu Beogradskog univerziteta u Beogradu i priznanja najboljima

Naslov: „PRIZNANJE STUDENTIMA SPORTISTIMA“

- Rektor dr Jovan Gligorijević čestitao osmercu koji je pobedio na regati protiv Zagrebačkog sveučilišta i Danetu Korici, osvajaču zlatne medalje na Univerzijadi
- U prostorijama Rektorata Beogradskog univerziteta rektor dr Jovan Gligorijević priredio je juče koktel povodom uspeha osmerca Beogradskog univerziteta na regati sa Zagrebačkim sveučilištem i osvajanjem zlatne medalje Daneta Korice, na Univerzijadi u Moskvi.
- Kao što je poznato na tradicionalnoj regati Zagrebačkog sveučilišta i Beogradskog univerziteta pobedu je posle duže pauze odneo osmerac sa kormilarom Beogradskog univerziteta u sastavu: Zoran S IMIĆ, Zoran ČOROVIĆ, Dragan I GNJATOVIĆ, Dragiša O STOJIĆ, Dušan ĆURČIĆ, Slobodan SE FKOVIĆ, Danko ĐUNIĆ, Mladen M ARINOVIC i kormilar Rade OBRENOVIĆ.
- **Dane KORICA** je jedini sportista iz studentske reprezentacije na univerzijadi u Moskvi koji je osvojio zlatnu medalju. Korica je podvig postigao na trci od 10.000 metara sa rezultatom 28:49,0

Odato je priznanje i trenerima osmerca Zoranu VIDAKOVIĆU i poznatom atletskom stručnjaku Dragunu PETROVIĆU, koji priprema već godinama Koricu.

Uz tekst je objavljen i snimak rektora sa sportistima, prorektorima, profesorima i ostalim gostima na jučerašnjoj svečanosti (Snimak: **D. Knežević**)

Spisak potencijalnih takmičara za 2004/2005 (izradili treneri):

KADETI	JUNIORI	SENIORI
1. Vasilić Vuk	1. Bekan Nemanja	1. Milićević Marko
2. Šumar Nenad	2. Odorović Ivan	2. Nikolić Nenad
3. Đorđević Andreja	3. Todorović Nebojša	3. Cicmil Danilo
4. Palikuća Ivan	4. Lalić Uroš	4. Jović Nemanja
5. Goloskoković Pavle	5. Jovanović Nikola	5. Jasinski Andrej
6. Grujić Jovan	6. Ilić Milan	6. Jovanović Srđan
7. Perzić Igor	7. Plavšić Petar	7. Begović Mladen
8. Marić Miloš	8. Ćemalović Zoran	8. Mićović Stojan
9. Arežina Marko	9. Jovanović Jovan	9. Radovanović Miloš
10. Nikolić Anja	10. Ćirić Aleksandra	10. Nikolić Dušan
11. Negojević Marina	11. Vehovec Andrea	11. Čorović Aljoša
12. Ćemalović Dina	12. Kasum Doris	12. Petrović Marko
	13. Marić Jovana	13. Matović Vladimir
	14. Milutinović Maja	14. Pejčić Dunja

FOTOGRAFIJE ZA USPOMENU

Slavlje juniorskog tima na prvenstvu SFRJ 1980, u Splitu

Rim, Fontana D i Trevi, bacanje novčića preko glave "za sreću"

Segedin, 2000. Osvojeno srebro – malo li je ?

Segedin, 2000. Ozarena lica posle osvajanja zlata

PUNE TRIBINE NA BLEDU: S leva: Dr Aljoša GRABOVAC, Jože ROPRET, Krunoslav JANKOVIĆ, Milivoje BOROVIĆ, Savo KUKOLJ (sa naočarima) trener VK "Arupinum" Rovinj, skifistkinja iz Rovinja Lidija VOLČIĆ (sa naočarima).

VESLAČKI BRAKOVI:

Ružica Karajović i Petar Ibročić, 25.05.1996. Novi Sad

Ružica i Petar su se upoznali 1991. godine. Iako je Petar do tada već imao sedmogodišnji veslački staž, a Ružica trogodišnji, do jeseni '91. ona nije čula za njega, a on je samo znao da postoji neka devojka iz Zvezde koja postiže pristojne rezultate.

Nakon osvojene medalje na Svetskom prvenstvu u Banjoj Luci, u septembru 1991. Ružica je sastala direktorom klubova, Krunoslavom Jankovićem, i trenerima Dušanom Ulemeševim i Nebojšom Kovićem, prisustvovala Svetskom prvenstvu za seniore kome se održavalo u Beču. Zdušno su navijali za sve naše posade, ali ipak su najveću podršku davali četvercu skupa za lake veslače u kome je veslao Milivoj Zelić, veslač VK "Galeb". Ni to nije bila prilika da se Ružica upozna sa Petrom, iako je u tom istom čamcu sedeо ispred Zelića. Njihovo poznanstvo je definitivno trebalo da se dogodi van granica naše zemlje.

Prvo zajedničko takmičenje na kome su oboje nastupali bio je Balkanski šampionat, održan iste godine u Turskoj, u Ada Pazariju. Tada su na Balkanijadi nastupale sve kategorije, tako da je Petar veslao u dublu skupu za seniora sa Zelićem, a Ružica kao juniorka u skupu za juniorke i dublu skupu za seniorke sa Sanjom Obšivač. Možda se ni tada ne bi upoznali da im sobe u hotelu nisu bile jedna pored druge.

Njegov prvi utisak je bio prilično hladan - štreberka koja na takmičenju radi zadatke iz Venebove zbirke, ali ni njen nije bio ništa bolji - kilavi senior koji se udvara trenerovoj čerki (Tamara Saratlić je putovala kao posmatrač u Tursku). Kasnije se ispostavilo da je Pera imao strašnu glavobolju, a Ružica kontrolni iz matematike.

Zabavljanje na relaciji Novi Sad – Beograd trajalo je 5 godina. U tom periodu nas kupili su zajedno na Svetskom prvenstvu u Montrealu (1992, juniorsko i u eoliompijske discipline), na internacionalnoj regati u Tatabanji, Balkanijadi u Plovdivu... Svako za svoj klub.

Venčali su se 1996. godine u Novom Sadu. Završili fakultete, Fakultet fizičke kulture Petar, a Ružica komparativnu književnost i nakon dvije godine, 1998. dobili prvog sina Dimitrija. Milan, drugi sin, rođen je četiri godine kasnije, 2002. Još uvek žive u Novom Sadu, Petar je zaposlen kao profesionalni trener u VK "Danubius 1885", a Ružica kao bibliotekar na Fakultetu za sport i turizam u Novom Sadu. Oboje su osvojili u veslanju - Petar i zborom profesionalne karijere, a Ružica angažovanjem u veslačkoj sudijskoj organizaciji kao internacionalni sudija, ali i predsednik sudijske komisije pri Veslačkom savezu Vojvodine. Njihovi sinovi se još nisu odlučili za veslanje. U fazi su isprobavanja sportova i trenutno ih najviše privlači fudbal.

FOTOGRAFIJE SA VENČANJA:

VESLAČKI B RAK: Ružica Karajović i Petar Ibročić sa gostom

MILAN ARE ŽINA s a sv ojom životnom s aputnicom u Domu vazduhoplovstva u društvu sa gostima iz našeg Kluba

NAJUSPEŠNIJI KLUB U SFR JUGOSLAVIJI:

(Najuspešniji međuklupski rezultat u istoriji našeg Kluba)

Bejaše t o n a 3 6-tom prvenstvu SRJ u Splitu 4 -7. septembra 1980. go dine, u konkurenciji 587 takmičara iz 31. veslačkog kluba.

EKIPNI PLASMAN

SENIORA I SENIORKI	JUNIORA I JUNIORKI
<p>1) VK "Crvena zvezda" 34. boda 2) VK "Gusar"- Split 32 3) VK "Jadran" – Rijeka 24 4) VK "Danubijus" - N.Sad 19 5) VK "Branik" – Maribor 18 6) VK "Arupinum" – Rovinj 18 7) VK "Vukovar" – Vukovar 18 8) VK "Begej" – Zrenjanin 14 9) VK "Jug" Ohrid 14</p>	<p>1) VK "Crvena zvezda" 32. boda 2) VK "Jadran" – Rijeka 23 3) VK "Nautilus" – Kopar 19 4) VK "Iktus" – Osijek 19 5) VK "Jadran" – Zadar 17 6) VK "Mornar" – Split 16 7) VK "Bled" - Bled 13 8) VK "Arupinum" – Rovinj 13 9) VK "Istra" – Pula 12 10) VK "Vukovar" – 11 11) VK "Gusar" – Split 10</p>

Naš klub proglašen je za najuspešniji na prvenstvu SFR Jugoslavije u Splitu 1980. godine. Ovako značajno priznanje osvojeno je u najžešćoj konkurenciji u obe kategorije (seniora i juniora). Naravno da se do ovakvog (u istoriji kluba) najzapaženijeg priznanja moglo doći samo visokim plasmanskim rezultatima u više disciplina. Biti prvi na prvenstvu SFR Jugoslavije u Splitu, tada najjačem centru sportskog takmičarskog veslanja, bez lažne skromnosti bio je izuzetan podvig. Poseban "šlag na tortu" ili "tačku na I" stavila je posada našeg seniorskog osmerca, osvajanjem zlatne medalje. Ovaj rezultat u osmercu, koji mnogi smatraju "kraljem sportskog veslanja", još je značajniji što je svim članovima naše pobedničke posade to bila treća trka u tom danu. Veslali su pre osmerca u oba četverca, dvojcu bez kormilara i skifu. Pobediti

neprikosnovenog specijalistu za osmerac (klub sa najviše pobjeda u istoriji jugoslovenskog veslanja) posadu "Gusara" i to još na domaćem terenu bilo je veliki podvig.

Naš takmičarski tim postigao je ovaj istorijski rezultat samo sa 9 seniorskih veslača, sa 8 juniora, jednom juniorkom i dva kormilara – ukupno 20 takmičara. Ekipu kluba su još sačinjavali: predsednik kluba, dva trenera i jedan veslač kome nije dozvoljen nastup za naš klub (neregistrovan)

SLAVODOBITNICI OVOG NAJVIŠEG PRIZNANJA:

Zlatne medalje:

- Dušan KOVAČEVIĆ (4- i 8+)
- Božidar ĐORĐEVIĆ (4- i 8+)
- Vladimir BURDA (4- i 8+)
- Boris SUBOTIĆ (4- i 8+)
- Vladimir KRSTIĆ (8+)
- Dragoslav JOVANOVIĆ (8+)
- Milan AREŽINA (8+)
- Srđan JOVIČIĆ (8+)
- Saša MIMIĆ (8+ kormilar)
- Zoran GLIŠIĆ (2x i 4x JM)
- Darko MITROVIĆ (2x i 4x JM)
- Vladimir ŠARENAC (4x JM)
- Srđan VUJNIĆ (4x JM)
- Dragana PUŠONJIĆ (1x JZ)

Srebrne medalje:

- Vladimir KRSTIĆ (4+ i 2-)
- Dragoslav JOVANOVIĆ (4+ i 2-)
- Dušan KOVAČEVIĆ (4+)
- Božidar ĐORĐEVIĆ (4+)
- Saša MIMIĆ (4+)

Bronzane medalje:

- Milan AREŽINA (1x i 2x SM)
- Darko MITROVIĆ (2x SM)
- Slavko JARKOVAČKI (4+ JM)
- Obrad JOSIPOVIĆ (4+ JM)
- Miloš BJELOVIĆ (4+ JM)
- Aleksandar PETROVIĆ (4+ JM)
- Darko FERK (4+ JM kormilar)

Peta mesta su osvojili:

- 4+ SM posada II (Vladimir BURDA, Srđan JOVIČIĆ, Boris SUBOTIĆ, Vojin DRENOVAC, korm. Darko FERK)
- 4- JM (Slavko JA RKOVAČKI, O brad JO SIPOVIĆ, Miloš BJELOVIĆ, Aleksandar PETROVIĆ)

Delegat kluba bio je predsednik UO ing Branislav RADOJČIĆ, stručni rukovodilac glavni trener Krunoslav JANKOVIĆ i trener Zoran VIDAKOVIĆ.

Među putnicima bio je i veslač bez prava nastupa Milan ĆULIBRK.

Beogradski "Sport" objavio je članak novinara A. Škoro:

ZAVRŠENO 36. PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

ŠEST ZVEZDINIH MEDALJA

“ Na regatnoj stazi u Spinutu završeno je 36. državno prvenstvo u veslanju. Najviše uspeha su imali veslači Crvene zvezde, koji su osvojili šest medalja, po dve zlatne, srebrne i bronzone, što im je donelo 34 boda. Drugi je domaćin, splitski Gusar sa svega dva boda manje, a treći su veslači Jadrana iz Rijeke sa 24 boda. Na šampionatu je veslalo 587 takmičara sa 191 posadom iz 31 kluba.

Poslednjeg dana takmičenja veslali su seniori u finalnim trkama. Osim kod osmeraca u ostalim disciplinama nije bilo uzbudjenja, jer su pobednici uverljivo bili bolji. Kod osmeraca vodila se velika borba između beogradskih armova Crvene zvezde i Partizana, a opasno ih je ugrožavao splitski Gusar. Ipak, veslači Crvene zvezde za svega jednu sekundu i 23 stotinke prošli su kroz cilj ispred Partizana, koji se tako morao zadovoljiti drugim mestom”

Komentar autora “Almanaha”:

- Urednik b eogradskog lista “Sport” mogao je da objava jedino tekst koji mu je dostavljen dopisnik iz Splita
- Koliko je nekorektan (osim šturosti) tekst novinara A. Škoro može se zaključiti po sledećim činjenicama:
  - “šest zvezdinih medalja” (iz naslova) odnosi se samo na seniorsku kategoriju;
  - svi veslači znaju da je jedna sekunda u veslanju 1/3 dužine čamca, što je u osmercu preko 6 metara;
  - upotrebiti termin “armovi” (lokalni termin srednje Dalmacije za posade – ekipe, prim. autora) u listu štampanom cirilicom je u najmanju ruku neukusno
  - nespomenuti pored Partizana na drugom mjestu, posadu Gusara na trećem mjestu i vremenski razmak od pobednika (ili Partizana) je još jedan dokaz nekorektnog izveštavanja.

Istorijski rezultat posada našeg kluba nisu mogli da umanje ni ovakvi članci ni detaljan “pregled” našeg osmerca od sudske komisije po “anonimnoj” prijavi ugrađenog UKV uređaja kojim je trener iz motornog čamca “upravljaо” posadom tokom trke..

Naš klub sa ekipom i čamcima na ovom prvenstvu je bio dislociran od glavnih zbivanja na obali VK “Gusar” (Ciljna sudska kućica, tribine, smeštaj čamaca). Naš klub je iskoristio gostoprivrštvo VK “Mornar”, koji se nalazi na drugoj obali zaliva Spinut u Kastelanskom zalivu.

Organizacija funkcionisanja naše ekipe je bio da se delegat kluba (predsednik UO ing Branislav Radočić) nalazi na lokaciji VK “Gusar”, da glavni trener (K. Janković) za vreme održavanja trka bude u klupskom gliseru (povezan UKV vezom sa trenerom Vidakovićem), kao i da trener Vidaković bude sa svim takmičarima na terenima VK “Mornar”. Trener Vidaković je dobijao naloge glavnog trenera (iz glisera) kada da pojedine posade pušta na vodu (odlazak na start), kao i druge tehničke detalje (npr. o vremenskim uslovima na regatnoj stazi i pripremi čamaca za određene hidro-meteo uslove, kao i određivanje unutrašnjeg kraka poluge vesla). Zagrevanje posada i priprema za trku je takođe bila u nadležnosti trenera Zorana Vidakovića.

Pošto smo mi u klubu imali par “Toki-vokija” (velikog dometa) uvezenih iz SAD (doneo ih iz SAD Vlada Tomić), teleskopske niklovane metalne antene su bile vrlo upadljive. Naravno da je trener Janković vodio računa da ne dođe u sukob sa veslačkim pravilima (zabranjena komunikacija sa posadom tokom trke i praćenje trke sa sugestijama), vozio je gliser najmanje 200 metara udaljen od regatne staze.

Niko ne bi reagovao na upotrebu UKV uređaja da nije bilo kobne trke osmeraca i zapanjujuće neočekivane pobjede posade našeg kluba. Da bi osmerac bio diskvalifikovan, bilo je potrebno dokazati da se u osmercu nalazi UKV uređaj i da je trener (iz glisera) davao uputstva posadi. Naravno da je anonimna prijava bila iz Gusarevog štaba, zbog koje je usledila sudska kontrola našeg čamca, što je samo izazvalo razne podrugljive komentare naše pobedničke posade.

Istini za volju, trener Janković nije ni pratitio trku osmeraca do same linije cilja, a za pobjedu je saznao tek na obali VK “Mornar”, kada se naša posada približavala “pontonu” uz gromoglasnu pesmu. Na broju 1 veslao je kormilar Saša Mimić, koji je zamenio mesto sa Srđanom Jovičićem – “Hrtom” koji se nekako smestio u kopit za kormilara.

Kulminacija oduševljenja cele ekipe kluba je bilo bacanje glavnog trenera (bez svlačenja i izuvanja) u more ispred VK “Mornar”.

Dugo se ova pobeda slavila u bašti restorana VK "Mornar". Put za Beograd je odložen za jedan dan.

Pobednički osmerac našeg kluba na seniorskom prvenstvu SFRJ 1980. u Splitu
Srđan JOVIČIĆ, Vladimir BURDA, Boris SUBOTIĆ, Milan AREŽINA, Dragoslav JOVANOVIĆ,
Dušan KOVAČEVIĆ, Božidar ĐORĐEVIĆ, Vladimir KRSTIĆ, korm. Saša MIMIĆ

FOTO POTRAGA:

Slika br. 1

15. juna 2003. Internacionalna regata na Bledu

Prijavite "Vremeplovu" imena i prezimena osoba na slici (s leva)

Slika br. 2

Posada četverca na nekoj od regata na Savskom jezeru

Prijavite "Vremeplovu" termin regate, naziv i sastav ove posade (s leva)

KADA SMO BILI MLADI I LEPI:

Aljoša VUČKOVIĆ	Nikola CVIJAN	Mladen BEGOVIĆ	Marija PETROVIĆ	Marina NEGOJEVIĆ

Dejan BUĆAN	Jovan JOVANOVIĆ	Marko AREŽINA	Marko MILIĆEVIĆ	Ivan PLESKONJIĆ

Miloš DRLJIĆ	Miloš MARIĆ	Nemanja JOVIĆ	Nenad NIKOLIĆ	Nenad ŠUMAR

				
Nikola BIRAČ	Nikola BJEŠOVIĆ	Nikola MARTINOVIĆ	Pavle GAJIĆ	Petar IVAČIĆ

NAŠE LEPOTICE

	
Milica VUJOVIĆ	Dunja PEJČIĆ

	
Aleksandra ĆIRIĆ, Doris KASUM, Marija PETROVIĆ?, xxxxxxxx, trener Milica JEVREMOVIĆ, korm.	Trka GIG-ova ispred Kluba